

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet

a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (1) bekezdésének a), b), d), e) és f) pontjában, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Csjt.) módosító 1986. évi IV. törvény 39. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §

2. § E rendelet alkalmazásában

- a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek: az a kiskorú, aki életkorának és értelmi, érzelmi fejlettségének megfelelően képes - meghallgatása során - az őt érintő tények és döntések lényegi tartalmát megérteni, várható következményeit belátni,
- b) törvényes képviselő: a szülői felügyeletet közösen gyakorló mindkét szülő, a szülői felügyeletet egyedül gyakorló egyik szülő, a gyám és a gondnok,
- c) háztartás: az egy lakásban életvitelszerűen együtt élő személyek,
- d) kereső tevékenység: olyan rendszeres munkavégzéssel járó tevékenység, amely után ellenérték jár, ide nem értve a gyermek által az iskolai szünet alatt végzett munkát és a kötelező szakmai gyakorlatot,
- e) környezettanulmány (helyzetértékelés): a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti helyszíni szemle,
- f) szokásos tartózkodási hely: ahol az érintett személy életvitelszerűen tartózkodik,
- g) gyámhivatal: a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala.

3-5. §

5/A. § (1) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a bűnelkövetés, illetve a bűnismétlés megelőzését célzó feladata ellátása érdekében

- a) tájékoztatást kér és nyilvántartást vezet az állam, a helyi önkormányzat, az egyházi jogi személy, más jogi személy, illetve az általuk fenntartott intézmények által a bűnelkövetés vagy a bűnismétlés megelőzése céljából indított programokról,
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekek védelmét szolgáló bűnmegelőzési pályázati

felhívásokat, azokról tájékoztatja a helyi önkormányzatot, az egyházi jogi személyt, más jogi személyeket, illetve az általuk és az állam által fenntartott intézményeket,

c) segítséget nyújt a b) pont szerinti pályázatok benyújtásához és az elnyert támogatások cél szerinti felhasználásához,

d) illetékességi területén összehangolja a gyermekek számára indított bűnmegelőzési programokat,

e) együttműködik a helyi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyekkel és intézményekkel, közoktatási intézményekkel, a pártfogó felügyelői szolgálattal, szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal (a továbbiakban: pártfogó felügyelői szolgálat), a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, valamint a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt végző intézményekkel,

f) részt vesz a kábítószerügyi egyeztető fórum, illetve az illetékességi területén működő bűnmegelőzési tanács munkájában,

g) kapcsolatot tart az áldozatvédelemben szerepet vállaló civil szervezésekkel, illetve a rendőrség áldozatvédelmi referensével,

h) közvetíti az illetékességi területén kívül működő vagy országos szervezetek által kezdeményezett programokat, képzéseket és segítséget nyújt ezek igénybevételéhez,

i) a gyámhatóságok ellenőrzése során, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet, különös tekintettel a gyermeket veszélyeztető körülmények feltárására irányuló tevékenységre,

j) a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén segítséget nyújt a tudomást szerző gyámhatóságoknak, valamint a gyermekvédelmi rendszerben működő szakembereknek a szükséges feljelentés megtételéhez,

k) a büntetőjogi felelősségre nem vonható 12, illetve 14 év alatti elkövetők ügyében szakmai támogatást nyújt a gyámhivatalnak és a család- és gyermekjóléti szolgálatnak, illetve a család- és gyermekjóléti központnak a kiskorú, illetve családja részére nyújtandó segítségre vonatkozóan, továbbá kezdeményezi a szükséges gyermekvédelmi intézkedéseket, és ezek végrehajtását ellenőrzi.

(2) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal minden év június 30. napjáig az előző évre vonatkozóan a 2. számú melléklet szerinti jelentésben elemzi az illetékességi területén a gyermekkorú, illetve a fiatalok bűnelkövetés helyzetét, és értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet.

(3) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a (2) bekezdés szerinti jelentés elkészítéséhez tájékoztatást kér

a) a rendőrségtől, a gyámhivataltól, a család- és gyermekjóléti szolgálatról, központtól, a speciális gyermekotthonról és a javítóintézetéről a gyermekkorú, fiatalok bűnelkövetők számáról, az általuk elkövetett bűncselekményekről és azok okairól, valamint a pártfogó felügyelői szolgálatról a fiatalok pártfogó felügyelete és a megelőző pártfogás tapasztalatairól,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálatról, központtól a család gondozás-szociális segítőmunka és a védelemben vétel eredményéről.

(4) A (3) bekezdés szerinti jelentés ismertetése és a bűnmegelőzés érdekében elvégzendő feladatok megvitatása céljából a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal egyeztető értekezletet tart. Az értekezletre meghívja a gyermekjogi képviselőt, a települési önkormányzatok, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) megyei, fővárosi kirendeltsége (a továbbiakban: megyei kirendeltség), a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt

végző intézmények, a ~~családsegítő-család- és a gyermekjóléti szolgálatok, a család- és gyermekjóléti központok~~, a gyermekvédelmi intézmények, a közoktatási intézmények, a pártfogó felügyelői szolgálat, a büntetés-végrehajtási intézet, a javítóintézet, valamint a bűnmegelőzésben és az áldozatvédelemben érintett civil szervezetek képviselőit.

(5) Az értekezletről készített írásbeli összefoglalót a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal az elhangzott javaslatokkal együtt megküldi az értekezletre meghívottaknak.

Bíróság előtti eljárás

6. § (1) A gyámhivatalt a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) 8. §-ának (1) bekezdése szerinti bíróság előtti eljárásban a gyámhivatal vezetője vagy ügyintézője jogosult képviselni.

(2) A gyámhivatal, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 327. § (4) bekezdése értelmében a közigazgatási perben is perbeli jogképességgel rendelkezik.

II. Fejezet

Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai

7. §

Ügyfél

7/A. § A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül,

a) amennyiben a gyámhatóság a feladatkörébe tartozó döntést hoz

aa) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ vezetője,~~

ab) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgálat) vezetője,

ac) a gyermek törvényes képviselője, gyermekvédelmi gyámja,

ad) az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:122. § (2) bekezdése szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő (a továbbiakban: nevelőszülő),

ae) a ~~fővárosi, megyei pártfogó felügyelői szolgálat vezetője, a megelőző pártfogó felügyelő;~~

b) az általa kezdeményezett eljárásokban a gyermekjogi képviselő.

Eljárás az illetékességi területen kívül

7/B. § Az eljáró gyámhatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha a személyes, a vagyoni, a szociális, az egészségügyi, a lakás- és egyéb körülmények közvetlen megismerésétől jobb, illetve gyorsabb eredmény várható, mint a jogsegély alkalmazásától.

Az eljárás megindítása

8. § (1) A gyámhatóság - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - az eljárást a hatáskörébe tartozó ügyben hivatalból is megindíthatja vagy folytathatja.

(2) A gyámhatóság hivatalból

a) megindíthatja az eljárást, ha azt az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek kéri, amennyiben ez a gyermek érdekében áll,

b) megindítja az eljárást, ha azt a gyermek veszélyeztetettsége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ vagy a Gyvt. 17. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv, személy kezdeményezte.

(3) Névtelen beadvány alapján az eljárást megindítani akkor szükséges, ha a beadványban feltüntetett körülmények alapján nagy valószínűséggel fennáll a gyermek veszélyeztetettsége. A névtelen beadvány alapján indult eljárás hivatalból indult eljárásnak minősül.

(4) A gyámhatósági eljárást az e rendeletben meghatározott ügyekben a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a cselekvőképségekben részlegesen korlátozott személy önállóan is megindíthatja.

(5) A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása miatt indult eljárásban a gyámhatóság a haladéktalanul elkészített környezettanulmányt követően soron kívül megteszi a gyermek védelme érdekében szükséges intézkedéseket.

(6)-(7)

A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása

8/A. § A gyermek ismételt bántalmazása, elhanyagolása és egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a kérelmet nem lehet kizárólag azon az alapon érdemi vizsgálat nélkül elutasítani, hogy a hatóság a kérelmet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be.

Az eljárás felfüggesztése

8/B. § ~~(1)-(2)~~

~~(3) A gyámhatósági eljárást az ügyfél kérelmére kizárólag a kapcsolattartással, a családi jogállással, a kiskorú házasságkötésével, az örökbefogadás előtti eljárással, valamint a gyermektartásdíj megelőlegezésével és az otthonteremtési támogatás megállapításával kapcsolatos ügyekben lehet felfüggeszteni.~~

~~(4) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást kizárólag az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig lehet felfüggeszteni.~~

Irat

8/C. § (1) Az örökbefogadási ügyek elbírálásához szükséges iratok, valamint a hatósági, bírósági döntést tartalmazó közokiratok kivételével a gyámhatóság eltekinthet a nem magyar nyelvű irat hiteles magyar fordításának beszerzésétől, ha a gyámhatóság valamely ügyintézője az adott nyelvből államilag elismert, legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Azon nyelvek listáját, amelyek esetében hiteles magyar fordítás nem szükséges, a gyámhatóság a honlapján közzéteszi.

(2) A gyámhivatal hivatalból gondoskodik a gyermek bántalmazásáról, elhanyagolásáról érkezett jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatainak zártan történő kezeléséről. A

gyámhivatal elutasítja az ügyfélnek a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe való betekintésre irányuló kérelmét, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

Belföldi jogsegély

~~8/D. § A gyámhatóság ha technikai felkészültsége lehetővé teszi a megkeresést elektronikus levél útján küldi meg a másik hatóság, szerv vagy személy részére. A gyámhatóság a megkeresést kinyomtatva elhelyezi az iratanyagban vagy arról hivatalos feljegyzést készít.~~

Környezettanulmány

9. § (1) A gyámhatóság a Gyvt. 130. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján részletes környezettanulmányt (helyzetértékelést) készít, illetve ennek készítésére felkérhet más személyt vagy szervet, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálatot és a települési önkormányzat jegyzőjét.

(2) A gyámhivatal környezettanulmány (helyzetértékelés) elkészítésére

a) az örökbefogadhatónak nyilvánításra irányuló eljárás során a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

b) az örökbefogadás előtti eljárás és az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során a gyermekvédelmi szakszolgálatot kérheti fel.

(3) A környezettanulmány (helyzetértékelés) során felvett jegyzőkönyv a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek

aa) lakóhelyén életvitszerűen tartózkodó hozzátartozók vagy más személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ab) gondozásának, nevelésének szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ac) háziorvosának, védőnőjének, amennyiben óvodai, iskolai nevelésben részesül, a közoktatási intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ad) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat, a család körülményeinek értékelését;

b) a gondnoksággal érintett személy

ba) életvitele, gondozása szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bb) háziorvosának, pszichiáter szakorvosának elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bc) által igénybe vett szociális intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bd) anyagi és szociális körülményeit,

be) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat.

Képviselet

10. § (1) A gyámhatóság az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja, hogy a gyermeknek, illetve a gondnokság alatt álló személynek van-e törvényes képviselője.

(2)

(3) A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők a gyermek vagyoni ügyeiben - a Ptk. 4:156. §

(1) bekezdése alapján - meghatalmazást adhatnak egymásnak, melyet a meghatalmazott szülő

köteles az eljárás során a gyámhatóságnak benyújtani.

(4) A jogorvoslati kérelmet a Gyvt. 128. § (3) bekezdése szerinti ügyekben is benyújthatja jogi képviselő vagy a jogi képviselő az ügyféllel együtt.

(5) A gyámhivatal, ha érdekellentét áll fenn

a) a gyermek és törvényes képviselője között, eseti gyám útján,

b) a gondnokság alatt álló személy és törvényes képviselője között, eseti gondnok útján gondoskodik a gyermek vagy a gondnokolt képviseletéről, kivéve, ha kizárólag a (6) bekezdés szerinti intézkedés megtétele szükséges. A fentiekén túl, a Ptk. 4:163. §-ában és 6:20. §-ában meghatározott egyéb esetekben az eseti gyámot vagy eseti gondnokot a gyámhivatal rendeli ki.

(6) A gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy és a törvényes képviselője közötti érdekellentét esetén - más szerv megkeresésére - a gyámhatóság a meghallgatás során gyakorolja a törvényes képviselőnek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározott jogait.

Meghallgatás

11. § (1) A gyámhatósági eljárásban a meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti kétsédelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel jár, illetve a meghallgatást mellőzni kell, ha a meghallgatandó nagykorú személy ismeretlen helyen tartózkodik. A gyámhatósági eljárásban a cselekvőképtelen ügyfél személyes nyilatkozattételre - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 51. § (2a) bekezdés szerinti módon - akkor hívható fel, ha az a saját érdekét szolgálja és a nyilatkozatától várható bizonyíték más módon nem pótolható.

(2) A gyámhatóság a gyermeket az őt érintő kérdésekben közvetlenül vagy más módon, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a Gyvt. 132. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy útján hallgatja meg.

(3) A gyámhatóság nem mellőzheti a gyermek közvetlen meghallgatását,

a) ha azt az ítélőképessége birtokában lévő gyermek maga kéri,

b) a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel a korlátozottan cselekvőképes, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek személyi és vagyoni ügyében [Ptk. 2:12. § (4) bekezdése, 2:14. § (3) bekezdése],

c) ha azt külön jogszabály rendeli el.

(4) Mellőzni lehet a korlátozottan cselekvőképes gyermek, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek közvetlen meghallgatását, ha

a) a kifizetés, valamint a gyámi fenntartásos betétből történő pénzfelvétel éves összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, és

b) a törvényes képviseletet gyakorló személy hitelt érdemlően bizonyítja a gyermek beleegyezését. A beleegyezés hitelt érdemlő bizonyításának minősül különösen a szülők vagy más törvényes képviselők magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozata a gyermek véleményéről, vagy ha a gyermek írásban maga is kéri a kifizetést, illetve a pénzfelvételt.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakat a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy meghallgatására megfelelően alkalmazni kell.

(6) A gyámhatóság a gyermeket törvényes képviselője, illetve egyéb érdekelt jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a gyermek érdekében áll.

(7) A gyámhatóság az ügyfelet, illetőleg az érintett személyt szükség esetén hivatalos helyiségén kívül is meghallgathatja. A meghallgatásra indokolt esetben a cselekvőképtelen személy lakóhelyén, a számára szolgáltatást biztosító nevelési-oktatási intézményben vagy egészségügyi

intézményben kerül sor.

Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét, a holtak nyilváníttatás kezdeményezése

12. § (1) Ismeretlen az a személy, akinek a Gyvt. 5. §-ának t) pontjában meghatározott személyazonosító adatai (a továbbiakban: személyazonosító adat) nem vagy csak részben állnak rendelkezésre, és ezek alapján a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilváníttatását kezelő központi szerv (a továbbiakban: központi szerv) által, illetőleg a központi idegenrendészeti nyilváníttatás adatai szerint nem beazonosítható.

(2) Az ismeretlen helyen való távollét megállapítását

a) az Országos Rendőr-főkapitányság honlapján közzétett közérdekből nyilvános körözési adat,

b) a lakcímkivonat,

c) az ismeretlen helyre távozást tanúsító külföldi okirat,

d) egyéb, hitelt érdemlő okirat

alapozza meg.

(3) A meghallgatandó személyt ismeretlen helyen tartózkodónak kell tekinteni, ha

a) a központi szerv által közölt adatszolgáltatás szerint bejelentett lakcímmel nem rendelkezik, vagy a nyilváníttatásban nem szerepel,

b) a központi szerv által közölt címről vagy az ügyfél az általa megadott címről az idézés két alkalommal ismeretlen helyre költözött jelzéssel érkezett vissza.

(4) Az ügyfél személyének és tartózkodási helyének felderítése céljából a gyámhatóság megkeresheti a központi szervet, valamint - amennyiben szükséges - a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát.

(5) Azt a tényt, hogy az ügyfél ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a határozatban meg kell állapítani. A határozatot közölni kell

a) ismeretlen személy esetén az eseti gondnokkal,

b) ismeretlen helyen tartózkodó személy esetén az ügygondnokkal.

(6)

12/A. § Ha a meghallgatandó személy ismeretlen helyen tartózkodik, a gyámhivatal a gyermek vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy érdekében kérheti a bíróságtól az eltűnt személy holtak nyilváníttatását, feltéve, hogy a gyermek vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy törvényes képviselőjének nyilatkozata, szükség esetén egyéb információk beszerzése alapján megállapítható, hogy

a) az érintett személy eltűnésétől öt év eltelt az életben léteire utaló bármilyen adat ismertté válása nélkül, és

b) az eltűnt személy közeli hozzátartozója holtak nyilváníttatás iránti kérelmet nem terjesztett elő.

A tárgyalás

13. § (1) A gyámhatóság szükség esetén, illetve az ügyfél kérelmére tárgyalást tart, melyre az ügyfeleket székhelyére idézheti.

(2) A gyámhatóság - a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében - illetékességi területén bárhol tarthat tárgyalást, különösen akkor, ha több ügyfélnek kellene más helységből a székhelyre utaznia. A tárgyalás helyszíne ilyen esetben az ügyfél lakóhelyéhez legközelebb lévő települési önkormányzat polgármesteri hivatalának hivatalos helyisége.

(3) Ha az ügyfél által kezdeményezett ügyben a gyámhatóság tárgyalást tart és a tárgyaláson az ügyfél nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki, a kérelmét visszavontnak kell

tekinteni.

Szakértő

13/A. § ~~A szakértői vélemény elkészítésének határideje harminc nap.~~

A döntés tartalma és közlése

14. § (1) A döntés rendelkező részének a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) a gyermeknek, valamint annak a személynek a személyazonosító adatait, akinek képviseletére gondnokot rendeltek, továbbá - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - akire nézve jogot, illetve kötelezettséget állapítottak meg,

b) a döntés jogkövetkezményeiről való tájékoztatást, a teljesítés elmulasztásának következményeire történő figyelmeztetést,

c) a döntés végrehajtásában, teljesítésében közreműködő szerv megkeresését.

(2) Ha a gyámi vagy gondnoki feladatokat olyan személy látja el, akinek ez megbízáson alapuló vagy munkaköri kötelessége, a döntés reá vonatkozóan a nevét, a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló rendelet vagy a hivatásos gondnoki feladatot ellátó személyek képesítési előírásairól szóló rendelet szerinti nyilvántartási számát, valamint a munkáltató, a megbízó, illetve a nevelőszülői hálózat fenntartójának, működtetőjének megnevezését és székhelyét tartalmazza.

(3) Ha a késelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a gyámhatóság a döntést akkor is meghozhatja, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatok nem állnak vagy csak részben állnak a rendelkezésére.

(4)

14/A. §

A jogerő

15. § (1) A kapcsolattartással, a családba fogadással, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásával, a nevelésbe vétellel, valamint a gyámsággal és gondnoksággal összefüggő ügyekben a döntés fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beáll a jogerő.

(2) Minden olyan ügyben, amelyben a döntés más szerv feladatkörét is érinti, vagy a döntés valamely jog érvényesítéséhez, kötelezettség teljesítéséhez, illetőleg eljárás lefolytatásához szükséges, az ügyfelet és a feladatkörében érintett más szervet vagy személyt a döntés részjogerőre, jogerőre emelkedéséről értesíteni kell.

(3)

Újrafelvételi eljárás

15/A. § Nincs helye újrafelvételi eljárásnak

a) a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével,

b) az örökbe fogadhatóvá nyilvánítással, az örökbefogadás engedélyezésével és felbontásával,

c) az ideiglenes hatályú elhelyezéssel,

d) az ideiglenes gondnok, zárgondnok kirendelésével kapcsolatos ügyekben.

Végrehajtás

16. § (1) A végrehajtás foganatosításában - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak, valamint a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben a meghatározott cselekmény végrehajtására vonatkozó rendelkezésekben foglaltak kivételével - a települési önkormányzat jegyzője - a gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal megkeresésére - közreműködhet.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeknek a gondozási helyre viteléről a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdése szerinti beutaló szerv gondoskodik.

(3) A kapcsolattartásra vonatkozó döntés foganatosításáról - függetlenül attól, hogy a döntést a bíróság vagy a gyámhivatal hozta - a gyámhivatal gondoskodik.

(4)

Eljárási költség

17. § A gyámhatósági eljárásban közreműködő szakértők díjazására az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló jogszabályban foglaltak az irányadók.

17/A. §

MÁSODIK RÉSZ

SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS

III. Fejezet

A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek

Általános szabályok

18. § (1) Ha az együtt élő vagy különélő szülők a szülői felügyelet közös gyakorlása körébe tartozó kérdésekben nem tudnak megegyezésre jutni, a Ptk. 4:166. §-a alapján a gyámhivatal döntését a lelkiismereti és vallásszabadság körébe tartozó kérdés kivételével bármelyik szülő kérheti.

(2) Ha a szülői felügyelet közös gyakorlására jogosult különélő szülők a Ptk. 4:165. § (1) bekezdése alapján megállapodnak abban, hogy

a) a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megosztják, vagy

b) a jövőre nézve a szülői felügyeletet egyikőjük gyakorolja,

a gyámhivatal e megállapodásukat - kérésükre - jegyzőkönyvben rögzíti. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek - megállapodásuk alapján - melyik szülő gondozásában nevelkedik, valamint, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot közösen gyakorolják, feltéve, hogy a bíróság nem rendelkezett ettől eltérően.

(3) A szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a (2) bekezdésben meghatározott megállapodásukat módosíthatják, valamint ezen megállapodásuk nem azonos hatályú a bíróságnak a házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben hozott határozatával.

A szülői felügyeleti jog feléledésének megállapítása

19. § (1) Ha a különélő szülők nem közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt eddig nevelő szülő szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján szünetel, vagy szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy a gyermeket eddig nevelő szülő meghalt, a gyámhivatal megállapítja a másik szülő szülői felügyeleti jogának feléledését. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a másik szülőt szülői felügyeleti joga gyakorlására, feltéve, hogy eljárása során megállapítja, hogy

a) a másik szülő nem áll szülői felügyelet megszüntetését kimondó ítélet hatálya alatt,

b) a másik szülő szülői felügyeleti joga nem szünetel a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján, vagy

c) a gyermek más személynél történő elhelyezése iránt nem indokolt pert indítani.

(2) Ha a különélő szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, és a gyermeket ténylegesen gondozó szülő szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján szünetel, vagy szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy meghalt, a gyámhivatal felhívja a szülői felügyeleti jogát gyakorló, különélő másik szülőt a gyermek gondozására.

(3) Ha a gyermek szülei együtt élnek és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt nevelő egyik szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a másik szülő szülői felügyeleti joga pedig a Ptk. 4:186. § (2) bekezdése alapján szünetel, a gyámhivatal haladéktalanul intézkedik a gyermek gyámság alá helyezése érdekében.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti esetben a szülők között az életközösség megszűnik, az a szülő, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg, kérheti a gyámhivataltól szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását és a gyermek számára kirendelt gyám felmentését, feltéve, hogy szülői felügyeleti joga nem szünetel a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-c) vagy g)-i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerinti eljárások során a gyámhivatal minden esetben meghallgatja a korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülőt, akinek véleményét megfelelő súllyal figyelembe veszi. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülőtől gyermekét csak a gyermek érdekében szabad elválasztani és cselekvőképtelen kiskorú szülő esetén is törekedni kell az együttes nevelésükre.

(6) A gyámhivatal a gyámrendelés és a gyámi tevékenység felügyelete során elősegíti, hogy a tizenhatodik életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülő a gondozási, nevelési jogát és kötelezettségét gyakorolja, kivéve, ha ez ellentétes a gyermek érdekével.

(7) A gyámhivatal az (1) és a (4) bekezdésben meghatározott esetekben határozatában

a) megállapítja a szülő szülői felügyeleti jogának feléledését és felhívja a szülőt a szülői felügyeleti jog gyakorlására,

b) kötelezi a gyermeket gondozó személyt, hogy a gyermeket a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülőnek adja ki, és

c) szükség esetén rendelkezik a gyám felmentéséről.

(8) Ha a bíróság úgy rendelkezett, hogy a szülői felügyeletet megszüntető határozatának hatálya kihat a később született gyermekekre is, a gyámhivatal megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a gyermek másik szülője tudja-e a jövőben gyakorolni szülői felügyeleti jogát. Ha a másik szülő szülői felügyeleti jogának gyakorlása akadályozott, a gyámhivatal megvizsgálja, hogy a gyermek nevelésbe vételének vagy örökbefogadásának feltételei fennállnak-e.

A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő gyámhatósági eljárás közös szabályai

20. § (1) Ha a szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való vitájuk miatt terjesztenek elő kérelmet a gyámhivatalnál, a gyámhivatal megvizsgálja, hogy a bíróság korlátozta vagy megvonta-e a szülő szülői felügyeleti jogát a vita tárgyát képező kérdésben.

(2) A gyámhivatal a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő eljárása során a felek együttműködésének előmozdítására és a gyermek érdekének érvényesítésére törekszik.

(3) A gyámhivatal a kérelem előterjesztését követően személyesen meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket és a vita eldöntése céljából

a) felajánlja a 30/A. § (2) bekezdés a) pontja szerinti, vagy

b) a gyermek érdekében - a szülői felügyeletet gyakorló szülő és a gyermekétől különélő szülő közötti megfelelő együttműködés kialakítása céljából - elrendeli a 30/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti

közvetítői eljárás igénybevételét.

(4) A közvetítői eljárás kérelemre vagy hivatalból történő igénybevétele esetén a 30/A-30/D. §-t kell alkalmazni.

A gyermek nevének megállapítása

21. § (1) A gyámhivatal a gyermek családi és utónevének megállapítása érdekében, ha

a) a szülői felügyeletet közösen gyakorló együtt élő vagy különélő szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhivatal felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be, tárgyalást tart a szülők megállapodásának elősegítésére, vagy

b) a gyermek mindkét szülője ismeretlen, határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről, egyidejűleg a 62. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapítja a képzelt szülők adatait.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedés

a) eredményessége esetén a szülők döntése alapján határozza meg a gyermek nevét, vagy

b) eredménytelensége esetén határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről.

(3) A gyámhivatal a gyermek utónevének megállapítása érdekében meghallgatja a szülői felügyeleti jogát egyedül gyakorló szülőt, ha a szülő az anyakönyvvezető vagy a gyámhivatal felhívása ellenére a gyermek utónevét - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem határozta meg. Ha a meghallgatás

a) eredményre vezet, a gyámhivatal a szülő döntése alapján határozza meg a gyermek nevét, vagy

b) nem vezet eredményre, a gyámhivatal határozattal dönt a gyermek utónevéről.

(4) A (3) bekezdés szerinti esetben, feltéve, hogy a gyermek családi jogállása rendezett, a gyámhivatal a gyermek utónevének megállapítása érdekében meghallgatja a másik szülőt is, és véleményének figyelembevételével dönt, ha a másik szülő szülői felügyeleti joga szünetel és

a) cselekvőképtelen kiskorú,

b) korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy

c) a cselekvőképességében a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy.

A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése

22. § (1) A szülők lakóhelyének és a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek (a továbbiakban együtt: a szülők lakóhelye) elhagyásával kapcsolatos eljárás a tizenhatodik életévét betöltött gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy a gyermeket személyesen

gondozó és nevelő, vagy a gyermek személyes gondozását és nevelését vállalni szándékozó személy kérelmére indul.

(2) A gyámhivatal a szülők lakóhelye elhagyásának Ptk. 4:152. § (4) bekezdése szerinti jóváhagyása során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

(3) A gyámhivatal a (2) bekezdés szerinti eljárása során, ha a gyermek nem intézménybe, hanem magánszemélyhez kíván költözni, köteles a magánszemélyt is meghallgatni és nála környezettanulmányt készíteni.

(4) Ha a gyámhivatal a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyja, egyúttal tájékoztatja a szülőket, hogy a jóváhagyás - a személyes gondozás és nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti.

(5) Ha a gyámhivatal a kérelmet elutasítja és a gyermek a szülők lakóhelyét már jóváhagyás nélkül elhagyta, egyidejűleg kötelezi a gyermeket a visszatérésre, szükség esetén felhívja a gyermek kiadására azt a személyt, aki a gyermeket jogtalanul tartja magánál. Ugyanígy jár el a gyámhivatal abban az esetben is, ha a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyta, de azt követően a feltételek megváltozása miatt a jóváhagyását visszavonja.

(6) A gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel a szülők lakóhelye elhagyásának jóváhagyásáról szóló határozat rendelkező részét.

23. § (1) A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelöléséről.

(2) A gyámhivatal a gyermek tartózkodási helyének a Ptk. 4:175. § (2) bekezdése szerinti kijelölése során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, gondozása, nevelése és tartása a kérelemben megjelölt helyen, a megjelölt személy közreműködésével miképpen biztosítható.

(3) Ha a különélő szülő nem ért egyet a gyermek tartózkodási helyének a szülői felügyeleti jogát gyakorló másik szülő lakóhelyén kívül történő kijelölésével, kérelmére a gyámhivatal eljárása során megvizsgálja, hogy kapcsolattartási jogát milyen módon tudja gyakorolni. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg tájékoztatja a különélő szülőt arról, hogy bírósághoz fordulhat a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése vagy az egyes szülői felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása érdekében.

(4) A gyámhivatal indokolt esetben pert indít a gyermek harmadik személlynél történő elhelyezése iránt.

A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése

24. § (1) A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését a gyermek
a) huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek tanulmányok folytatása, munkavállalás vagy más hasonló célból önállóan vagy egyik szülőjével távozik külföldre, vagy

b) letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek letelepedés céljából egyik szülőjével külföldre távozik.

(2) A külföldi tartózkodási hely kijelölését kérő szülő a kérelméhez csatolja azokat az okiratokat, így különösen a külföldi hatóság által kiállított környezettanulmányt, iskolalátogatási igazolást, a szülő jövedelemigazolását, befogadó nyilatkozatot, amelyekből megállapítható, hogy a gyermek nevelése, tartása, ellátása és tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van. A környezettanulmány beszerzéséről a szülő kérelmére a gyámhivatal gondoskodik. Ha a szülő még nem kezdte meg külföldön a munkavégzést, a gyámhivatal a jövedelemigazolás helyett

elfogadhatja a szülő nyilatkozatát a várható jövedelméről.

(3) A vita elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli, hogy a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e.

(4) Ha a szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhivatal tájékoztatja a feleket a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti bírósági eljárás megindításának lehetőségéről.

(5) A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldre távozása esetén a gyámhivatal

a) határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét

aa) a lakcímváltozásra vonatkozó jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségéről,

ab) a tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatására vonatkozó bejelentési kötelezettségéről, és

ac) arról, hogy kérheti a kapcsolattartás megváltoztatását,

b) határozatában tájékoztatja a kapcsolattartásra jogosult szülőt arról, hogy a külföldre költözést követő három hónapon belül kérheti a gyámhivaltól a kapcsolattartás rendezését, megváltoztatását, ha a gyermek a törvényes képviselőjével az Európai Unió valamely tagállamába jogszerűen távozik, és

c) a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről szóló határozat rendelkező részét közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

A gyermek állampolgárságának megváltoztatása

25. § (1) A gyermek állampolgárságának megváltoztatása kérdésében a szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését.

(2) A gyermek állampolgárságát megváltoztatni kívánó, külföldön letelepedett szülő a kérelméhez csatolja

a) a hontalanság elkerülése érdekében azt az okiratot, amely valószínűsíti a gyermek számára a másik állampolgárság megszerzését, és

b) a külföldön történt letelepedését, jövedelmét igazoló okiratot.

(3) A vita elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli, hogy

a) a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e, és

b) a gyermek tanulmányainak külföldön történő folytatása, egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutása vagy egyéb körülmények miatt érdekében áll-e állampolgárságának megváltoztatása.

A gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása

26. § (1) A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével és ezzel összefüggésben a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhivatal a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmét önállóan is előterjesztheti.

(2) Ha a nevelési-oktatási intézmény jelzi a gyámhivatalnak a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitát, a gyámhivatal tájékoztatja az (1) bekezdés szerinti jogosultakat a kérelem benyújtásának lehetőségéről.

(3) A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre

kell törekednie.

(4) Az eljárás során a gyámhivatal vizsgálja és mérlegeli a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és eredményeit, valamint egészségi állapotát.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak vizsgálata során ki kell kérni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá - szükség esetén - a gyermek- és ifjúságpszichiátriai gondozó vagy a gyermek egészségi állapotának megítélésére jogosult egészségügyi szolgáltató szakvéleményét.

A szülők vagyonkezelése

26/A. § (1) A gyámhivatal a szülők vagyonkezelői jogát kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból a Ptk. 4:159. §-a alapján korlátozhatja, valamint a vagyoni ügyekben való képviselői jogát egyes vagyoni ügyekre vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve korlátozhatja vagy megvonhatja.

(2) Ha a Ptk. 4:155. § (2) bekezdése alapján felmerül a vagyonkezelő gyám kirendelésének szükségessége, a gyámhivatal megvizsgálja a vagyont juttató személy javaslatát. Ha a vagyonkezelés kizárása a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőt érinti, a vagyonkezelő gyám kirendelésének feltétele, hogy a másik szülő a vagyonkezelésre bármilyen okból ne legyen jogosult, vagy vagyonkezelése a gyermek érdekével ellentétes legyen.

(3) A szülői felügyeleti jogát gyakorló egyik szülő kérelmére a gyámhivatal a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők közül kijelölheti azt a szülőt, aki a gyermek vagyonának kezelője, feltéve, hogy azt a gyermek érdeke indokolja.

(4) A (3) bekezdés szerint indult eljárás során a gyámhivatal a szülőket lehetőség szerint tárgyalás keretében hallgatja meg. A gyermek érdekében a gyámhivatal azt vizsgálja, hogy a szülő

a) eddigi vagyonkezelői feladatait milyen módon teljesítette, és

b) vagyonkezelése során a gyermek gondozásának, nevelésének körülményeit nehezítette, feltételeit elvonta-e.

(5) Ha a gyámhivatalnak a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ jelzése, a gyermek hozzátartozójának vagy más személynek a bejelentése alapján tudomására jut, hogy a szülői felügyeletet gyakorló szülők gyermekük vagyonának kezelése tekintetében kötelességüket a gyermek érdekeit súlyosan sértő módon nem teljesítik, a gyámhivatal a Ptk. 4:159. §-a szerinti intézkedések közül - a (6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - azt alkalmazza, amellyel legnagyobb biztonsággal megóvható a gyermek vagyona. A gyámhivatal a Ptk. 4:159. §-a szerinti intézkedések közül egyidejűleg többet is alkalmazhat.

(6) A gyámhivatal

a) a Ptk. 4:159. § a) pontjának alkalmazása során az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell,

b) a Ptk. 4:159. § b) pontjának alkalmazása során az ingatlant vagy vagyontárgyat értékbécslés alapján fogadja el biztosítékként,

c) a Ptk. 4:159. § c) pontjának alkalmazása során elrendeli a gyermeknek az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét meghaladó pénzének és értéktárgyainak a gyámhivatal részére történő átadását,

d) a Ptk. 4:159. § d) pontjának alkalmazása során a gyámi számadásra vonatkozó szabályok figyelembevételével jár el, és

e) a Ptk. 4:159. § e) pontjának alkalmazásával egyidejűleg vagyonkezelő gyámot rendel a

gyermeknek.

(7) Ha a szülői felügyeleti jogát gyakorló szülő kérelmére eljárás indul a gyermek vagyoni ügyében, a szülő kérelméhez csatolja a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló bírósági határozatot. A gyámhivatal a szülő nyilatkozata és a bíróságnak a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló határozata alapján tisztázza, hogy a bíróság a szülői felügyelet gyakorlására, vagy a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyeiben a törvényes képviselő teljes körű vagy részleges gyakorlására melyik szülőt jogosította fel.

A törvényes képviselő

26/B. § (1) A gyámhivatal - kérelmére - dönt a szülőnek a Ptk. 2:15. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozatainak jóváhagyásáról.

(2) A kiskorú gyámhatóságnak átadott vagyonáról való szülői jognyilatkozathoz [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés d) pontja] a (3) bekezdésben meghatározott értékhatártól függetlenül szükséges a gyámhivatal hozzájárulása.

(3) A kiskorú gyámhatóságnak át nem adott vagyonáról való rendelkezést érintő szülői jognyilatkozathoz [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés e) pontja] abban az esetben szükséges a gyámhivatal jóváhagyása, ha a szülői rendelkezéssel érintett vagyon értéke meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét.

(4) A gyámhivatal a (2) és a (3) bekezdésben foglalt esetben akkor hagyja jóvá a szülő jognyilatkozatát, ha a gyermek vagyonáról való jognyilatkozat megtétele a gyermek érdekében áll.

(5) A gyámhivatal a gyermek ingatlana tulajdonjogának átruházására irányuló törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása esetén [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés c) pontja] a Ptk. 4:159. § a) és c) pontja szerinti esetben rendeli el a vételár gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezését.

(6) A gyámhivatal a Ptk. 2:15. § (1) bekezdésében felsorolt jognyilatkozat jóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhivatali jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges - jogszabályban előírt - egyéb feltételeket nem pótolja.

Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás

26/C. § (1) Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát a gyámhivatal előtt teszi, az erről felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek és a nevezett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását a lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltozásról szóló gyámhivatali bejelentési kötelezettségének úgy is eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltozás tényét közölje a gyámhivatallal.

(2) A szülő lakóhelyének megváltozása esetén a gyámhivatal a gyámnevezést tartalmazó vagy a gyámságból kizáró jognyilatkozatról felvett jegyzőkönyv egy példányát megküldi az illetékesé vált gyámhivatalnak.

IV. Fejezet

A kapcsolattartási ügyek

27. § (1) A kapcsolattartás célja, hogy

a) a gyermek és a 28. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá

b) a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérfje, tőle telhetően segítse.

(2) A kapcsolattartás formái a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás.

(3) A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (a továbbiakban: meglátogatás),

b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és

c) a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást - így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot -, az ajándékozást és a csomagküldést.

(4) Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, a külföldre vitel lehetőségével vagy annak a gyermek érdekében való kizárásával.

(4a) A felügyelt kapcsolattartás elrendelésével a gyámhivatal arra törekszik, hogy a gyermek számára biztonságos körülmények között segítse elő a kapcsolattartásra jogosulttal a családi kapcsolat felépítését vagy helyreállítását.

(4b) A felügyelt kapcsolattartás esetén a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult találkozására a - szakmai programja alapján kapcsolattartási ügyeletet biztosító - ~~gyermekjóléti szolgálat~~ vagy család- és gyermekjóléti központ kapcsolattartási ügyeletén, vagy más, kapcsolattartással összefüggő tevékenységet nyújtó szolgáltató által biztosított helyszínen (a továbbiakban együtt: a felügyelt kapcsolattartás helyszíne), a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett kerül sor. A felügyelt kapcsolattartás eredményeként - a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára - a felügyelt kapcsolattartás helyszínén megvalósulhat a szakember jelenléte nélküli találkozás a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult között, kivéve, ha ezt a lehetőséget a gyámhivatal döntése kizárta.

(4c) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára felülvizsgálja a felügyelt kapcsolattartást. A felülvizsgálat eredményeként - ha a kapcsolattartásra jogosult és a 29/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra kötelezett között nem jött létre egyezség - a gyámhivatal dönt a gyermek érdekében

a) a kapcsolattartás elvitel vagy meglátogatás formájában való gyakorlásáról,

b) a kapcsolattartás korlátozásáról, megvonásáról, vagy

c) a felügyelt kapcsolattartás fenntartásáról.

(5) Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak

a) az időszakos kapcsolattartás ideje alatt,

b) a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke

ba) a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát,

bb) ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg.

(6) A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a

kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és - különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van - a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

(7)

28. § (1) A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a testvér, továbbá - ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja - a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult.

(2) A kapcsolattartás gyámhatósági rendezésére vagy megváltoztatására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

(3) A kapcsolattartás gyámhatósági rendezése iránt kérelemmel élhet - ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett - a volt mostohaszülő, a volt - Ptk. 4:199. § (2) bekezdése szerinti - nevelőszülő, a volt családbafogadó gyám, és az is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek kapcsolattartását nem érinti a Ptk. 4:133. § (2) bekezdése szerinti közös gyermeké fogadás, ha az a házasság, amelyből az örökbe fogadott gyermek származik, a gyermek szülőjének elhalálása folytán szűnt meg.

(4a) Örökbefogadás esetén a kapcsolattartás rendezése során a gyámhivatal vizsgálja a Ptk. 4:133. § (3) és (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállását. A Ptk. 4:133. § (4) bekezdése szerinti esetben a vér szerinti szülő akkor jogosítható fel a kapcsolattartásra, ha az a gyermek érdekében áll.

(5) A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat.

29. § (1) A gyámhivatal vita esetében - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével - bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Ptk. 4:181. § (1) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik.

(2) Különélő szülők kapcsolattartás iránti kérelmének elbírálása előtt tisztázni kell, hogy a szülői felügyeleti jogot egyezségük vagy a bíróság döntése alapján miként gyakorolják, és hogy a különélő szülő jogosult-e kapcsolattartásra.

(3) A gyámhivatal - kérelemre - akkor jogosíthatja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné, vagy ha a gyermek sorsa örökbefogadás útján nem rendezhető.

(4) A gyámhivatal a Ptk. 4:178. § (4) bekezdése szerinti döntése során azt vizsgálja, hogy a kapcsolattartás a gyermek fejlődését és családba való beilleszkedését nem veszélyezteti-e, és az a gyermek érdekében áll-e.

(5) A gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és a visszavitelkor a gyermek átvételében részt vehet

a) a szülői felügyeletet gyakorló, kapcsolattartásra kötelezett szülő döntése alapján a gyermek gondozásában, nevelésében huzamos időn át részt vevő személy,

b) a kapcsolattartásra jogosult kérelmére és a szülői felügyeleti jogát gyakorló szülő hozzájárulásával a kapcsolattartás során a gyermek gondozásában huzamos időn át részt vevő személy.

29/A. § (1) A gyámhivatal a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra kötelezett) és a

kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. Az egyezségben rendelkezni kell

- a) a folyamatos, az időszakos, a felügyelt kapcsolattartás gyakoriságáról, időtartamáról, a gyermek meghatározott időtartamú külföldre viteléről,
- b) a gyermek, valamint személyes okmányai, ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyéről, idejéről, módjáról,
- c) - ha felmerül ennek a szükségessége - a gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és átvételében a 29. § (5) bekezdése szerint közreműködő személy megnevezéséről,
- d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettségről,
- e) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjéről, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségéről,
- f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módjáról, szükség esetén gyakoriságáról és időtartamáról, valamint
- g) a gyermek elvitelével felmerülő kiadások viseléséről, külön rögzítve, ha a kiadások részben vagy egészben a kapcsolattartásra kötelezettet terhelik.

(2) A gyámhivatalnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképessége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik.

(3) Az egyezséget a gyámhivatal jóváhagyja és határozatba foglalja, ha az megfelel a gyermek érdekének, véleményének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről.

(4) Az időszakos kapcsolattartás időtartamát a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelően kell meghatározni. Tanköteles gyermek esetén a tanítási szünetek időpontjára és tartamára az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók.

(5) Egyezség hiányában a gyámhivatal - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

(6) A kapcsolattartás rendezése tárgyában hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a folyamatos, az időszakos, a felügyelt kapcsolattartás gyakoriságát, időtartamát, a gyermek meghatározott időtartamú külföldre vitelét,
- b) a gyermek, valamint személyes okmányai, ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyét, idejét, módját,
- c) - erre irányuló kérelem esetén - a gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és átvételében a 29. § (5) bekezdése szerint közreműködő személy megnevezését,
- d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettséget,
- e) az elmaradt kapcsolattartás pótlását, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségét,
- f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módját, szükség esetén gyakoriságát, időtartamát,
- g) a tájékoztatást a gyermek elvitelével felmerülő kiadások viseléséről és kérelemre döntést arról, ha a kiadások részben vagy egészben a kapcsolattartásra kötelezettet terhelik, és
- h) a tájékoztatást a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok be nem tartása esetére a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről.

(7) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartás esetén meghatározza a kapcsolattartás helyszínét, gyakoriságát és azt, hogy a kapcsolattartás helyszínén történő találkozásra a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett vagy anélkül kerülhet sor.

(8) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartásra vonatkozó döntésében kizárhatja a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenléte nélküli találkozás lehetőségét, ha a gyermek biztonsága, érdeke ezt indokoltá teszi.

(9) A gyámhivatal nem felügyelt kapcsolattartás esetén is előírhatja, hogy a gyermek kapcsolattartásra történő átadása és átvétele a felügyelt kapcsolattartás helyszínén történjen, ha a gyermek biztonsága ezt szükségessé teszi.

Tájékoztatási kötelezettség, igazolt költségek megtérítése és az elmaradt kapcsolattartás pótlása

30. § (1) A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőség szerint írásban vagy egyéb igazolható módon, késedelem nélkül tájékoztatják egymást.

(2) A kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett kérelmére a gyámhivatal akkor kötelezi a kapcsolattartást kellő indok nélkül akadályozó, a kapcsolattartás szabályait megszegő felet a neki felróhatóan keletkezett költségek viselésére, ha a kérelmező megfelelően igazolja költségeit és azt, hogy azok a kapcsolattartás akadályozásával, szabályainak megszegésével összefüggésben keletkeztek. A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a Ptk. 4:183. § (1) bekezdése szerinti kártérítés lehetőségéről.

(3) A kapcsolattartás akadályozása, szabályainak megszegése folytán keletkezett, igazolt költségek megtérítése a végrehajtási eljárás során is kérhető.

(4) Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a jogosult a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes tájékoztatási kötelezettségének vagy az előre nem látható akadályok felmerülését utólag igazolja.

(5) Nem tekinthető elmaradt kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás idejével és a gyermeket gondozó szülőt a 27. § (5) bekezdés b) pontja alapján megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartammal részben vagy teljesen egybeeső folyamatos kapcsolattartás. Az ünnepnapokra eső elmaradt időszakos kapcsolattartás nem pótolható.

(6) Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

Közvetítői eljárás a gyámhatósági eljárásban

30/A. § (1) A kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban - az ezen alcímben meghatározott eltérésekkel - a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) rendelkezései szerinti közvetítői eljárás folytatható le. A közvetítői eljárásban a közvetítő a gyermek érdekének megfelelően működik közre a felek közötti vitát lezáró megállapodás létrehozásában.

(2) A gyámhatósági eljárásban alkalmazott közvetítői eljárás lehet

a) a felek együttes kérelmére vagy a gyámhivatal kezdeményezésére a felek beleegyezésével igénybe vehető

aa) gyermekvédelmi közvetítői eljárás, vagy

ab) támogatott közvetítői eljárás, vagy

b) a Ptk. 4:177. §-ában meghatározottak szerint a gyámhivatal által elrendelt

ba) kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás, vagy

bb) kötelező támogatott közvetítői eljárás.

(3) A gyermekvédelmi közvetítői eljárás és a kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás során a felek választása alapján a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékébe vagy a közvetítői névjegyzékbe (a továbbiakban együtt: névjegyzékek) felvett közvetítő nyújt közvetítői szolgáltatást a felek számára. A támogatott közvetítői eljárás és a kötelező támogatott közvetítői eljárás során a felek lakóhelye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgálat közvetítője nyújt közvetítői szolgáltatást a felek számára.

(4) A névjegyzékek a gyámhivatal és a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ hivatali helyiségében is megtekinthetők.

(5) A közvetítő

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás esetén a Kvtv.-ben, vagy

b) támogatott közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás esetén a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés b) pontjában és (3b) bekezdésében meghatározott díjazás mellett biztosítja a közvetítői eljárás lefolytatását.

(6) Gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy támogatott közvetítői eljárást a szülők vagy a kapcsolattartásra a 28. § (1)-(4a) bekezdése szerint jogosult más személyek vehetnek igénybe. A gyámhivatal kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét kizárólag a szülők számára rendelheti el.

(7) A közvetítői eljárás helyszíne

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás esetén a közvetítő által, a felek igényei alapján meghatározott helyszín,

b) támogatott közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyámhivatal vagy a család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ székhelye.

(8) A felek szabadon döntenek és döntésüknek megfelelően a gyámhivatal előtt nyilatkoznak arról, hogy

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás lefolytatását kérik,

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendelje el, és

c) - gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás igénybevétele esetén - melyik névjegyzékből, melyik közvetítőt választják.

(9) Ha a felek a (8) bekezdés b) pontja szerinti esetben nem nyilatkoznak, a gyámhivatal kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendeli el és kiválasztja a közvetítőt.

30/B. § (1) Ha a szülők vagy a kapcsolattartásra a 28. § (1)-(4a) bekezdése szerint jogosult más személyek a 29/A. § (1) bekezdésében felsorolt kérdésekben nem tudnak egyezsége jutni, vagy a kapcsolattartás végrehajtása során keletkezik vita a felek között, a gyámhivatal

a) tájékoztatja a feleket a közvetítői eljárás igénybevételének a lehetőségéről, vagy

b) a gyermek érdekében hivatalból, a Ptk. 4:177. §-a alapján kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendelheti el

ba) a szülői felügyeletet gyakorló szülő és a gyermekétől különélő szülő közötti megfelelő együttműködés kialakítása, a különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás elősegítése érdekében a szülők számára, vagy

bb) a korlátozottan cselekvőképes gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartásának elősegítése érdekében a szülők számára, indokolt esetben a korlátozottan cselekvőképes gyermek bevonásával.

(2) A gyámhivatal tájékoztatja a feleket

a) a közvetítői eljárás költségéről,

b) arról, hogy támogatott közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás esetén a közvetítői megbeszélések száma az első találkozáson kívül két hónapon belül csak különösen indokolt esetben haladhatja meg a három alkalmat, valamint

c) és - ha az eljárásba a gyermeket is bevonta - a gyermeket a közvetítő 30/C. § szerinti jelzési kötelezettségéről, külön felhívva a figyelmet a 30/C. § b) pontjában foglaltakra.

(3) A kiválasztott közvetítőt a gyámhivatal kéri fel a közvetítői tevékenység ellátására. A közvetítő a felkérés elfogadásáról vagy annak elutasításáról a gyámhivatal és a felek felé nyilatkozik.

~~(4) A közvetítői eljárás lefolytatása érdekében a gyámhivatal az előtte folyamatban lévő gyámhatósági eljárást felfüggeszti és a fél kérelmére vagy a közvetítő jelzése alapján a közvetítői eljárás befejeződésekor, de legkésőbb két hónap, vagy a 30/C. § c) pontjában~~
~~szertínti esetben négy hónap múlva folytatja.~~

(5) A közvetítő a felkérés elfogadásáról szóló nyilatkozatában a felkérés elfogadásától számított tizenöt napon belül a feleket meghívja az első közvetítői megbeszélésre.

(6) A közvetítő annak érdekében, hogy a gyermek az őt érintő döntések előkészítése során véleményét nyilváníthasson

a) a korlátozottan cselekvőképes gyermeket kérelmére,

b) az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermeket a felek kérelmére vagy a gyámhivatal javaslatára bevonhatja a közvetítői eljárásba, feltéve, hogy ez a gyermek számára nem jelent túl nagy megterhelést, valamint érzelmi fejlődését a felek által elmondottak, illetve a felek magatartása várhatóan nem veszélyezteti.

30/C. § A közvetítő írásban jelzi a gyámhivatal részére

a) - a közvetítői megbeszélés elmaradásától számított nyolc napon belül -, hogy a közvetítői eljárás nem indult meg, mert az első közvetítői megbeszélésen egyik fél sem vagy az egyik fél nem vett részt, továbbá nem mentette ki magát és nem kért újabb időpontot,

b) - haladéktalanul -, hogy megítélése szerint a gyermek érdekében sürgős intézkedés megtétele indokolt, különösen, ha bármelyik szülővel szemben felmerül a gyermek bántalmazásának vagy súlyos elhanyagolásának gyanúja, és

c) a közvetítői eljárás megindításától számított két hónapon belül, hogy

ca) sikerült-e megállapodást, részmegállapodást kötni vagy a közvetítői eljárás megállapodás, részmegállapodás nélkül zárult, vagy

cb) a közvetítői eljárás már megindult, de még nem fejeződött be, és további legfeljebb két hónap szükséges a megállapodás, részmegállapodás létrehozásához.

30/D. § (1) Ha a felek között megállapodás vagy részmegállapodás jön létre, azt a közvetítő írásba foglalja.

(2) A közvetítő külön megállapodásba foglalja a felek közötti megegyezésnek azt a részét, amely nem tárgya a folyamatban lévő gyámhatósági eljárásnak.

(3) A közvetítő a gyámhatósági eljárás tárgya alá tartozó megállapodást, részmegállapodást - a feleknek a gyámhatósági eljárásban a döntés meghozatalára irányuló kérelmével együtt - nyolc napon belül megküldi a gyámhivatalnak.

(4) A gyámhivatal a felek kérelmére - szükség esetén tárgyalás megtartásával - a megállapodást, részmegállapodást, mint a felek közötti egyezséget, részegyezséget jóváhagyja. Részmegállapodás esetén a fennmaradt kérdésekről a gyámhivatal döntést hoz.

(5) Ha a megállapodás, részmegállapodás a jogszabályoknak megfelel, és a fél e körülmény ellenére a gyámhatósági eljárás során nem köt egyezséget, a gyámhivatal kötelezi a közvetítői

eljárás díjának megfizetésére.

(6) A gyámhivatal kérelemre akkor biztosít a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés b) pontja szerinti költségmentességet a támogatott közvetítói eljárást vagy kötelező támogatott közvetítói eljárást igénybe vevő félnek, ha az a közvetítói eljárással összefüggő együttműködési kötelezettségének eleget tett, és jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét.

Az átmeneti gondozásban részesülő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás

30/E. § (1) A kapcsolattartás szabályozása során figyelemmel kell lenni a gyermek családi kapcsolatainak ápolásához való jogára, a gyermek véleményére, mindenekfelett álló érdekére, a gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének okára, a kapcsolattartásra jogosult magatartására, körülményeire.

(2) A kapcsolattartás rendezésére irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a szülő a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére elkövetett cselekmény miatt ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás, továbbá a büntetőeljárásban elrendelhető távoltartás kényszerintézkedés hatálya alatt áll. A szülő kapcsolattartási jogának szüneteltetését kell elrendelni abban az esetben, ha a szülő a gyermeket súlyosan bántalmazta.

30/F. § (1) Ha az átmeneti gondozásban lévő gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója külön élnek, a gyámhivatal kérelemre dönt a kapcsolattartásról, feltéve, hogy az nem tartozik bírósági hatáskörbe.

(2) A gyámhivatal vagy a bíróság felügyelt kapcsolattartást rendel el, ha az átmeneti gondozásban lévő gyermeket a kapcsolattartásra jogosult személy bántalmazta vagy elhanyagolta.

(3) Az átmeneti gondozásban lévő gyermek tekintetében a felügyelt kapcsolattartást elrendelő gyámhivatali határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a kapcsolattartás gyakoriságát, időtartamát,

b) a kapcsolattartás helyszínét és a felügyeletet biztosító szakembernek, így különösen a családok átmeneti otthona családgondozójának, ügyeletes gondozójának, a gyermekek átmeneti otthona családgondozójának, nevelőjének, a ~~gyermekjóléti szolgálat vagy a család- és gyermekjóléti központ családgondozójának munkatársának~~ kijelölését,

c) a gyermek, valamint ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyét, idejét, módját,

d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettséget,

e) az elmaradt kapcsolattartás pótlását, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségét,

f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módját, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát, és

g) a tájékoztatást a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok be nem tartása esetére a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről.

30/G. § (1) Ha a gyermek ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban történő elhelyezéséről nem a gyámhivatal döntött, illetve, ha a gyámhivatal döntésének meghozatalakor nem állt rendelkezésre elegendő adat a kapcsolattartás rendezésére, a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezéstől számított tizenöt napon belül hivatalból dönt a gyermek szüleivel való kapcsolattartásáról.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek érdekében a gyámhivatal - lehetőség szerint a

szülő meghallgatását követően -

- a) dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, annak gyakoriságáról és időtartamáról,
- b) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás gyakoriságát, helyszínét, időtartamát, valamint kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert,
- c) meghatározza a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának a 27. § (3) bekezdés c) pontja szerinti módjait, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát,
- d) felhívja a szülő figyelmét, hogy
  - da) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,
  - db) a kapcsolattartás megvalósulásához rendkívüli települési támogatást kérhet a települési önkormányzattól,
- e) felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös tájékoztatási kötelezettségükre.

(3) Ha a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a szülő súlyosan bántalmazó magatartása miatt került sor, a gyámhivatal a gyermek érdekében szünetelteti a kapcsolattartást az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatáról, illetőleg a nevelésbe vételről történő döntés jogerőre emelkedéséig.

30/H. § (1) A nevelésbe vétel elrendelésével, illetve felülvizsgálatával egyidejűleg - a gyermek és lehetőség szerint a szülő véleményét figyelembe véve - a gyámhivatal

- a) hivatalból rendezi - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel - a gyermek szüleivel, nagyszüleivel, testvéreivel való kapcsolattartását, és ennek keretében
    - aa) meghatározza a kapcsolattartás formáját, gyakoriságát, időtartamát,
    - ab) dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, vagy ha annak feltételei fennállnak, az elvitel formájában történő kapcsolattartásról, beleértve a meghatározott időtartamú külföldre vitel lehetőségét, feltéve, hogy az a gyermek érdekével, biztonságával nem ellentétes,
    - ac) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás helyszínét és kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert, és
    - ad) meghatározza a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának a 27. § (3) bekezdés c) pontja szerinti módjait, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát,
  - b) felhívja a szülő figyelmét, hogy
    - ba) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,
    - bb) a kapcsolattartás megvalósulásához rendkívüli települési támogatást kérhet a települési önkormányzattól,
  - c) felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös tájékoztatási kötelezettségükre,
  - d) felhívja a gyermekvédelmi gyám figyelmét, hogy jeleznie kell a gyámhivatalnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során közte és a kapcsolattartásra jogosult között vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek között vita keletkezik.
- (1a) Ha a szülő szülői felügyeleti jogát megszüntették, a gyámhivatal csak a gyermek érdekében, kivételesen indokolt esetben jogosítja fel a szülőt a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartásra.

(2) A gyámhivatal a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó határozatában dönt a gyermeknek a gondozási helyéről legfeljebb két napra történő eltávovása és a két napnál hosszabb szabadsága gyermekvédelmi gyám által történő engedélyezésének lehetővé tételéről vagy annak a gyermek

érdekében történő mellőzéséről.

(3) A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyermekvédelmi gyámja - a gyermek érdekében és a gyermek testvéreivel való kapcsolat ápolása céljából, különösen, ha azt a gyermek is kéri - biztosíthatja, hogy a gyermek személyes kapcsolatait a 28. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt személyeken kívül mással is ápolhassa. A gyermekvédelmi gyám köteles jelezni a gyámhivatalnak, ha az ítélőképessége birtokában lévő gyermek és közte vita áll fenn a személyes kapcsolatok ápolása kérdésében. A gyermekvédelmi gyám és a gyermek közötti vita esetén a gyámhivatal dönt.

(4) A szülők egymással, illetve a nevelésbe vett gyermekkel való megfelelő együttműködésének kialakítása érdekében a gyámhivatal kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendeli el. A szülő kérelmére vagy a gyermekvédelmi gyám kezdeményezésére sor kerülhet gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére is.

30/I. § Az átmeneti gondozásban lévő, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek tekintetében a szülő kérelmére - a gyermekvédelmi gyám egyetértésével - a nyári időszakos kapcsolattartás pótolható.

A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása

31. § (1) A gyámhivatal a kapcsolattartás rendezésére irányuló kérelmet elutasítja, ha a kapcsolattartásra jogosult a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztette, illetőleg a szülő szülői kötelességeit - a tartási kötelezettség kivételével - önhibájából tartósan nem teljesítette, illetve elhanyagolta, és magatartásán nem változtatott, valamint a 30/E. § (2) bekezdése szerinti esetben.

(2) A gyámhivatal a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében - kérelemre - korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a bíróság vagy a gyámhivatal döntésének megfelelően él kapcsolattartási jogával, vagy ha ezen kötelezettségének önhibájából hat hónapig nem tesz eleget.

(3) A kapcsolattartási jog korlátozása során a gyámhivatal a kapcsolattartás már megállapított formájának, gyakoriságának vagy időtartamának megváltoztatásáról dönthet, valamint felügyelt kapcsolattartást rendelhet el.

(4) A gyámhivatal - kérelemre - meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

(5) A gyámhivatal a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot - kérelemre - megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e felróható magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyezteti.

A kapcsolattartás megváltoztatása

32. § (1) A kapcsolattartás megváltoztatása során a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának és helyének megváltoztatásáról külön-külön vagy együttesen is dönthet.

(2) Ha a kapcsolattartás megváltoztatására indult eljárásban a rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése vagy megvonása látszik indokoltnak, a gyámhivatal a határozatban megállapított kapcsolattartás végrehajtását az új határozat jogerőre

emelkedéséig felfüggesztheti.

(3) A gyámhivatal kérelemre a kapcsolattartás megváltoztatására indult eljárásban a gyermek érdekében a kapcsolattartás korlátozását feloldhatja, vagy a kapcsolattartási jogot visszaállíthatja, ha azok a körülmények, amelyekre a határozatát korábban alapította, már nem állnak fenn.

(4) Nem számít a kapcsolattartás megváltoztatásának, ha a gyámhivatal a kapcsolattartás végrehajtása iránti eljárás során - a kapcsolattartás gyakorlásának elősegítése érdekében - a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló módon dönt a feleknek a 33. § (5) bekezdés c) pontja szerinti, a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó kérelméről.

32/A. §

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása

33. § (1) A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának

a) a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra - a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban - előírt határidő elteltétől, illetve

b) a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül van helye.

(2) A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.

(3) A kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemnek a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett általi visszavonása jogvesztő hatályú.

(4) Ha a gyámhivatal az (1) és a (2) bekezdésben foglaltak vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását ~~a végrehajtás iránti kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül~~ végzéssel elrendeli a végrehajtást. A gyámhivatal a végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet

a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével,

b) felhívja, hogy a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa, és megjelöli a pótlás végső határidejét,

c) figyelmezteti az a) és a b) pont szerinti kötelezettség önhibából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire, és egyúttal a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközök valamelyikét alkalmazza, továbbá

d) erre irányuló kérelem esetén kötelezi a kapcsolattartás megfiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a ~~meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközökön túl~~ a gyámhivatal kérelemre ~~a kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül~~ végzéssel

a) a család- és gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelemben vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn,

b) dönt a 30/B. § (4) bekezdése alapján felfüggeszti feleknek a végrehajtási

~~eljárás, kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó - ha a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló - kérelemről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről.~~

ba) a felek bejelentik gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, vagy

bb) elrendeli a kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy a kötelező támogatott közvetítői eljárást,

e) dönt a feleknek a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó - a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló - kérelemről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt intézkedések meghozatalára a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított

a) egy éven belül van lehetőség, kivéve a (7) bekezdésben foglalt esetet, vagy

b) két éven belül van lehetőség, ha legalább két alkalommal bírság kiszabására került sor a végrehajtás elrendelésétől számított egy éven belül.

(7) Ha az első év lejártakor végrehajtás iránti eljárás van folyamatban, a határidő meghosszabbodik a végrehajtás iránti eljárás befejezéséig.

(8) Ha a kapcsolattartásra kötelezett neki felrőhatóan akadályozza a gyermeknek a kapcsolattartásra jogosulttal való kapcsolata kialakítását, fenntartását, a gyermeket bizonyíthatóan, a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartásra vonatkozó határozatnak a (4) és az (5) bekezdés szerinti végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a szülői felügyeleti jog rendezése vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt pert indíthat, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri, vagy

b) feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

33/A. § A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtására irányuló döntés elleni fellebbezést a döntés közlésétől számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

33/B. § (1) Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek befolyásmentes, önálló akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a gyámhivatal a végrehajtási eljárást felfüggeszti, feltéve, hogy

a) a felek - kérelemre vagy a gyámhivatal elrendelése alapján - igénybe veszik a közvetítői eljárást, vagy

b) a felek bármelyike kéri a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását.

(2)

(3) Az eljárás felfüggesztésére

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a gyermekvédelmi közvetítői eljárás befejezéséig, legfeljebb azonban a közvetítői eljárás megindulását követő két hónapig,

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a kapcsolattartás megváltoztatására vagy megvonására irányuló eljárás lefolytatásáig kerül sor.

(4) A gyámhivatal a végrehajtási eljárást, amennyiben az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti eljárás sikerrel zárul, végzéssel megszünteti.

HARMADIK RÉSZ

HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEFOGADÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS

V. Fejezet

A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek

34. § (1) A 16. évét betöltött házасuló a házasságkötés engedélyezése iránti kérelmet a gyámhivatalnál vagy az anyakönyvvezetónél személyesen terjesztheti elő.

(2) A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a háziorvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,

b) a házасulandó felek jövedelemigazolását vagy a házасulók által bemutatott nyilatkozatot, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévet betöltött házасuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van, és

c) szükség esetén a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást.

35. § (1) A gyámhivatal a határozathozatal előtt meghallgatja a házасulókat, a kiskorú házасuló törvényes képviselőjét, valamint a házасulandó felek leendő közös lakóhelyén környezettanulmányt készít.

(2) A meghallgatásnak ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek az engedély megadását indokolják, továbbá arra is, hogy nem áll-e fenn házassági akadály.

(3) A gyámhivatal a kiskorú házasságkötésének engedélyezésére irányuló eljárásban hús napon belül hoz döntést, ha a házасulandó feleknek nem kell részt venniük a családvédelmi szolgálat tanácsadásán.

Az engedélyezés feltételei

36. § (1) A gyámhivatal a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha

a) a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja,

b) az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be,

c) a 34. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak.

(2) Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós - az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül - nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését.

(3) A házasságkötési engedély a gyámhivatali határozat jogerőre emelkedését követő 6 hónapig hatályos.

(4) A házasságkötés engedélyezéséről szóló határozatot a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

VI. Fejezet

Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek

Az örökbefogadhatónak nyilvánítás

37. § (1) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás iránti eljárás során a gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek örökbefogadását akkor segíti elő, ha a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei alapján örökbefogadására - a gyermekvédelmi szakszolgálatnak és az országos örökbefogadást elősegítő szervnek a Gyvt. 141/F. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatása alapján - reális esély van.

(1a) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás és az annak meghosszabbítása iránti eljárás a nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére vagy hivatalból indul. A hivatalból induló eljárást a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermeket gondozó intézmény vagy a gyermekjogi képviselő is kezdeményezheti az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnál.

(1b) Ha a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivatal észleli az örökbefogadhatóvá nyilvánítás szükségességét, az iratok egyidejű megküldésével jelzi azt az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak.

(1c) Az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatal döntését közli a szülővel, a gyermekvédelmi gyámmal, a gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermeket gondozó intézménnyel, a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivattal és - ha az eljárás az ő kérelmére indult - a gyermekjogi képviselővel.

(2) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás kérdésében a megyeszékhelyen működő gyámhivatal, a fővárosban Budapest Főváros Kormányhivatala gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró XI. Kerületi Hivatala, Pest megyében a Pest Megyei Kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró Szentendrei Járási Hivatala (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: kijelölt gyámhivatal) - ha nem indult a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per - soron kívül jár el.

(3) Ha az örökbefogadhatónak nyilvánítás indoka az, hogy

a) a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein a nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, a kijelölt gyámhivatal meghallgatja a szülőt, a gyermek gyermekvédelmi gyámját, valamint a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat, és környezettanulmányt készít,

b) a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta, a kijelölt gyámhivatal a 12. §-ban foglaltak szerint intézkedik a lakó- vagy tartózkodási hely felkutatása iránt, valamint meghallgatja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat.

(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítás előtt köteles kikérni, ha az eljárás

a) hivatalból indul, ideértve a gyermekjogi képviselő kezdeményezése alapján hivatalból indult eljárást is:

aa) a szülő lakó- vagy tartózkodási helye (utolsó ismert lakó- vagy tartózkodási helye) szerinti család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ véleményét a gyermek szüleinek életkörülményeiről, a család-gondozás-szociális segítőmunka tapasztalatairól, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, a szülő számára a kapcsolattartással összefüggésben nyújtott önkormányzati támogatásokról,

ab) a gyermekvédelmi szakszolgálat véleményét a gyermek elhelyezési tervében foglaltak teljesítéséről,

ac) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának, a gyermeket gondozó intézménynek, illetve - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, valamint arról, ha a kapcsolattartás a gyámhivatal határozatában szabályozottól - a (7) bekezdésben foglaltak szerint - jelentősen eltérően valósult meg;

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat kezdeményezésére hivatalból indul, az aa) és ac) alpontban felsorolt véleményeket;

c) a gyermekotthon vagy - nevelőszülőnél nevelkedő nevelésbe vett gyermek esetén - a nevelőszülői hálózat működtetőjének kezdeményezésére hivatalból indul, az a) pont aa) és ab) alpontjában felsorolt szervek, továbbá a gyermek gyermekvédelmi gyámjának - a szülő-gyermek kapcsolat alakulását tartalmazó - véleményét;

d) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére indul, az aa) és ab) alpontban felsorolt, továbbá a gyermeket gondozó intézmény vagy - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítással és annak meghosszabbításával egyidejűleg a gyermek érdekében a szülő kapcsolattartási jogát szünetelteti. A kijelölt gyámhivatal a kapcsolattartás szünetelését a 31. § (4) bekezdésében foglalt időtartamra rendeli el, amely időtartamot a (3) bekezdés a) pontja szerinti örökbefogadhatónak nyilvánítás során figyelmen kívül kell hagyni.

(6) Amennyiben az örökbefogadhatónak nyilvánított nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának előkészítése vagy örökbefogadásának engedélyezésére irányuló eljárás során telik le a szülő kapcsolattartási jogának szünetelésére megállapított időtartam, a kijelölt gyámhivatal jogosult a szülő kapcsolattartási jogát az örökbefogadási eljárás jogerős befejezéséig tovább szüneteltetni.

(7) A gyámhivatal határozatában szabályozottól jelentősen eltér a kapcsolattartás, ha az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás során vizsgált időszakban [Ptk. 4:124. § (1) bekezdés a) pontja] a kapcsolattartásra jogosult szülő önhibájából

a) több alkalommal két hónapnál hosszabb ideig nem látogatja meg a gyermeket,

b) kapcsolattartási jogát nem a gyámhivatal határozatában előírt helyszínen és időpontban gyakorolja, illetve

c) kapcsolattartási jogát a gyermeket veszélyeztető módon gyakorolja.

(8) Ha az örökbefogadhatóvá nyilvánítás Ptk. 4:124. § (1) bekezdése szerinti, legfeljebb két évre szóló időtartama a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti eljárás során telik le, akkor az örökbefogadhatónak nyilvánító határozat hatálya meghosszabbodik az eljárás jogerős befejezéséig.

(9) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítás időtartamát a Ptk. 4:124. § (2) bekezdése alapján további legfeljebb két évvel meghosszabbítja, ha a gyermek örökbefogadása nem történt meg, nincs folyamatban örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás, és a gyermek örökbefogadására az (1) bekezdés szerint reális esély van.

Az örökbefogadás előtti eljárás

38. § (1) Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására.

(2) Az örökbefogadás előtti eljárást a Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás - egymás kölcsönös tájékoztatása mellett - bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

(2a) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, az ügyben az örökbe fogadni szándékozó személy tartózkodási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat jár el.

(2b) Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat jár el. Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, a gyermekvédelmi szakszolgálat illetékességét a 2. § f) pontja szerinti szokásos tartózkodási hely határozza meg.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgálatnál előterjesztett kérelemben - a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti kivétellel - az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozik

a) az örökbefogadási szándéka indokairól, valamint az örökbe fogadandó gyermekre, gyermekekre vonatkozó elképzeléseiről, ezen belül különösen

aa) az általa örökbe fogadni szándékozott gyermekek számáról és arról, hogy vállalja-e testvérek örökbefogadását,

ab) az örökbe fogadandó gyermek, gyermekek koráról,

ac) arról, hogy vállalja-e egészségi problémával küzdő gyermek örökbefogadását,

b) a korábban kezdeményezett örökbefogadás előtti eljárás eredményéről,

c) arról, hogy alkalmassá nyilvánítása esetén hozzájárul-e ahhoz, hogy adatait a Gyvt. 135. § (5) bekezdés b) pont bi) alpontja és a Gyvt. 135. § (8) bekezdés b) pont bi) alpontja alapján az országos örökbefogadást elősegítő szerv közreműködésével - az örökbefogadási esélyeinek növelése érdekében - más gyermekvédelmi szakszolgálat is kezelje,

d) annak tudomásulvételéről, hogy az örökbefogadásra való alkalmasság feltétele az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon történő eredményes részvétel.

(4) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem előterjesztésével egyidejűleg, de legkésőbb tizenöt napon belül, írásban ~~tájékoztatja~~ tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozót az örökbefogadás feltételeiről és arról, hogy alkalmasságának megállapítása érdekében az általa meghatározott helyen és időpontban vizsgálaton, illetve tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon kell megjelennie, valamint arról, hogy családi és lakáskörülményeiről a helyszínen győződik meg.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmassági vizsgálaton, illetve a tanácsadáson és a felkészítő tanfolyamon nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki vagy a környezettanulmány elkészítését nem tette lehetővé, a gyermekvédelmi szakszolgálat visszavontnak tekinti az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét és nem folytatja le az alkalmassági vizsgálatot.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem beadásától számított 60 napon belül tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről.

39. § (1) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tesz javaslatot, a gyermekvédelmi szakszolgálat - az örökbe fogadni szándékozó személy egyidejű értesítése mellett - az örökbefogadásra való alkalmasság kérdésében az (1b) bekezdés szerint eljáró gyámhivatalnak megküldi

a) az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét,

b) az általa elvégzett pszichológiai vizsgálat eredményét,

c) a házi orvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,

d) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

e) a felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot,

f) a környezettanulmányt,

g) a 38. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével kialakított javaslatát.

(1a) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatalnak az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tesz javaslatot, az örökbe

fogadni szándékozó személy kérelmére az (1) bekezdés a)-d), valamint f) és g) pontja szerinti iratokat küldi meg a gyámhivatal számára.

(1b) A gyermekvédelmi szakszolgálat az (1) és az (1a) bekezdés szerinti iratokat az örökbefogadásra való alkalmasság kérdésében történő döntéshozatal érdekében megküldi, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatalnak,

b) az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye különböző gyámhivatalok illetékességi területén van, a választásuk szerinti gyámhivatalnak,

c) az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatalnak,

d) az örökbe fogadni szándékozó házaspár tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a házaspár 2. § f) pontja szerinti szokásos tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalnak.

(2) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

a) az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,

b) a jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,

c) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása, valamint

d) szükség szerint környezettanulmány és egyéb bizonyítékok alapján dönt.

(2a) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

a) az (1a) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,

b) a jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,

c) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása,

d) szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző, pszichológus végzettségű szakértő véleménye, valamint egyéb bizonyítékok alapján dönt.

(2b) Ha a gyámhivatal a (2a) bekezdésben foglaltak alapján valószínűsíti az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságát, a döntés meghozatala előtt felhívja az örökbe fogadni szándékozó személyt az (1) bekezdés e) pontja szerinti irat becsatolására. A gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy felhívásáról egyidejűleg értesíti a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(3) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül a következőket tartalmazza:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy hány és milyen korú gyermek örökbefogadására alkalmas,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmas-e testvérek, illetve egészségi problémával küzdő gyermek örökbefogadására,

c) az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatását arról, hogy a gyermekvédelmi szakszolgálatot értesítenie kell a lakóhelyében, a családi állapotában, a személyi és életkörülményeiben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változásokról.

- (4) Alkalmasság megállapítása esetén a gyámhivatal jogerős határozata alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi az örökbe fogadni szándékozó személyt az egységes örökbefogadási nyilvántartásába, és - az örökbe fogadni szándékozó személy hozzájárulása esetén - hozzáférhetővé teszi az adatokat az országos örökbefogadást elősegítő szerv számára.
- (5) Alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás a határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül nem indítható.
- (6) A gyámhivatalnak az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozata annak jogerőre emelkedésétől számított három évig hatályos. Ha három éven belül az örökbefogadási eljárás jogerősen befejeződik, a határozat az örökbefogadás tárgyában hozott határozat jogerőre emelkedésének napjával hatályát veszti.
- (7) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy testvérek örökbefogadására való alkalmasságát megállapították, és a hatályvesztést megelőzően a testvér is örökbe fogadhatóvá válik, a határozat hatálya meghosszabbodik a testvér örökbefogadási eljárásának jogerős befejezéséig.
- (8) A határozat hatálya - a hatályvesztést megelőzően benyújtott kérelemre és a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatára - legfeljebb 1 évvel meghosszabbítható, amennyiben három éven belül nem kerül sor örökbefogadásra és azok a körülmények, amelyekre tekintettel az alkalmasságot megállapították, nem változtak. Ha a hatályvesztéskor folyamatban van az örökbefogadási eljárás, annak jogerős befejezéséig a határozat hatálya meghosszabbodik.
- (9) Ha a meghosszabbított hatály lejártáig sem került sor örökbefogadásra, az örökbefogadás előtti eljárást - az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon való részvétel kivételével - az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére meg kell ismételni.
- (10) A gyermekvédelmi szakszolgálat a (3) bekezdés c) pontjában foglalt körülményekben bekövetkezett változásról értesíti az alkalmasságot megállapító gyámhivatalt.
- (11) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat hatályának leteltével, ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmasság megállapítása iránt ismételt kérelmet nem terjeszt elő, a gyermekvédelmi szakszolgálat a határozat hatályának leteltét rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és erről, valamint a Gyvt. 141/E. § (8) bekezdésében foglaltakról értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az alkalmasság felülvizsgálata

- 39/A. § (1) Ha a 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti körülményekben bekövetkezett változás - akár a gyermekvédelmi szakszolgálat értesítése, akár más személy, szerv bejelentése alapján - a gyámhivatal tudomására jut, a gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát haladéktalanul felülvizsgálja, valamint illetékesség-változás esetén átteszi az iratokat az illetékessé vált gyámhivatalhoz.
- (2) Az alkalmasságról szóló véleményének kialakítása érdekében, ha az alkalmasság felülvizsgálatát az örökbe fogadni szándékozó személy
- a) családi állapotában, személyi és életkörülményeiben vagy az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változás indokolja, a gyermekvédelmi szakszolgálat megvizsgálja az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát érintő változásokat,
- b) lakóhelyének, tartózkodási helyének megváltozása indokolja, az új lakóhely, tartózkodási hely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat környezettanulmányt készít.
- (3) A gyámhivatal a felülvizsgálat eredményeként az alkalmasság fenntartásáról vagy az örökbefogadásra való alkalmatlanságról a 39. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határoz.
- (4) Ha a gyámhivatal az alkalmasságot fenntartja, az alkalmasságról szóló eredeti határozat

hatálya nem változik. A gyámhivatal az alkalmasságot fenntartó határozatában ismételten dönt a 39. § (3) bekezdésének a)-b) pontjában foglaltokról.

(5) Az alkalmasságot fenntartó határozattal az örökbe fogadni szándékozó személy eredeti nyilvántartásba vételének időpontja nem változik.

(6) Ha a felülvizsgálat során a gyámhivatal alkalmatlanságot állapít meg, a gyermekvédelmi szakszolgálat ezt a tényt rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és erről, valamint a Gyvt. 141/E. § (8) bekezdésében foglaltokról értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás

40. § (1) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek törvényes képviselőjének személyesen előterjesztett, egyező kérelmére indul. A gyermekvédelmi gyám a kérelmet írásban is előterjesztheti.

(2) Ha az örökbefogadandó gyermek szülője

a) korlátozottan cselekvőképes kiskorú, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselője hozzájárulása nélkül teheti meg,

b) cselekvőképtelen kiskorú, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselője teszi meg,

c) cselekvőképességében a családjogi jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselőjének hozzájárulásával teszi meg,

d) cselekvőképtelen nagykorú személy vagy tekintetében a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés a), b), d) vagy e) pontjában foglalt valamely ok áll fenn, nem kell tőle az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatot beszerezni.

(3) Ha a (2) bekezdésben foglaltak miatt vagy más okból az örökbefogadandó gyermeknek nincs törvényes képviselője, a kijelölt gyámhivatal eseti gyám kirendelésével gondoskodik a törvényes képviselő ellátásáról.

~~(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezéséről két hónapon belül dönt, kivéve, ha az elrendelt kötelező gondozási idő az egy hónapot meghaladja. Ez utóbbi esetben a gondozási idő lejártát követő huszonegy napon belül kell a döntést meghozni.~~

(5) A kijelölt gyámhivatal eljárása során a Ptk. 4:121. § (1) és (2) bekezdése alapján vizsgálja az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem benyújtásakor az örökbefogadó életkorát, valamint az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek életkora közötti különbséget.

41. § (1) A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a kijelölt gyámhivatal megvizsgálja:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát tanúsító jogerős gyámhivatali határozatot,

b) a szülő házastársa, illetve rokon általi örökbefogadás esetén

ba) az örökbefogadni szándékozó személynek a rokoni kapcsolat fennállására vonatkozó nyilatkozatát,

bb) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

bc) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

bd) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,

c) ha a nevelőszülő a nála nevelkedő gyermeket kívánja örökbe fogadni,

ca) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

cb) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

cc) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról, és

cd) az örökbefogadás előtti felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot.

(1a) A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés b) pont bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a 38. § (2)-(2b) bekezdése szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(1b) A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés c) pontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a gyermek örökbefogadását elősegítő gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(2) A gyermek gondozásba történő kihelyezése előtt a kijelölt gyámhivatal:

a) az örökbe fogadni szándékozó személynél környezettanulmányt végez, vagy a környezettanulmány elkészítése érdekében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, feltéve, hogy nem áll rendelkezésére a gyermekvédelmi szakszolgálat által egy hónapnál nem régebben készített környezettanulmány,

b) beszerzi a háziorvosi, szakorvosi igazolást a gyermek egészségi állapotáról, fejlődését befolyásoló betegségekről, valamint a gyermek családi hátterére vonatkozó dokumentumokat és a 3 évesnél idősebb gyermek esetén a személyiségére vonatkozó szakmai véleményt,

c) meggyőződik arról, hogy az örökbefogadásban közreműködő nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet működési engedéllyel rendelkezik a szolgáltatótevékenység folytatására.

(3) Az örökbe fogadni szándékozó személy az örökbefogadás engedélyezése előtt csatolja

a) a jövedelmi viszonyairól szóló igazolást,

b) külföldön történt születés vagy házasságkötés esetén a születést és a házasságkötést igazoló iratot, és

c) nyílt örökbefogadás esetén - a házastárs és a rokon általi örökbefogadás kivételével - a gyermekvédelmi szakszolgálat vagy az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet közreműködését igazoló iratot.

(3a) A (3) bekezdés c) pontja szerinti irat csatolásától el lehet tekinteni, ha az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással foglalkozó szakembere az örökbefogadás iránti kérelem előterjesztésekor jegyzőkönyvben nyilatkozik a nyílt örökbefogadásban való közreműködés megtörténtéről.

(4) A gyermek örökbefogadásának engedélyezéséről való döntés meghozatala érdekében - a 45. §

(5) bekezdésére tekintettel - a kijelölt gyámhivatal a (3) és a (3a) bekezdésben foglaltakon túl megvizsgálja

a) a szülő házastársa általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pont bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumokat,

b) rokon általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, ha az örökbefogadandó gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezéséről a 45. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem kellett rendelkezni,

c) a gyermeket a szülő hozzájárulásával legalább egy éve saját háztartásában nevelő örökbe fogadni szándékozó személy esetében az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot, az alkalmasságát alátámasztó pszichológiai véleményt, valamint a háziorvosi igazolást az egészségi állapotáról,

d) - ha a nevelőszülő a nála nevelkedő gyermeket kívánja örökbe fogadni - az (1) bekezdés c) pontjában foglalt dokumentumokat.

(5) A gyermek örökbefogadásának engedélyezése előtt a kijelölt gyámhivatal beszerzi:

a) az anyakönyvvezetőtől a gyermeknek az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek a gyermek születésével kapcsolatban nyilvántartott adatait,

b) az anyakönyvvezetőtől a szülőknek az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek a szülők halálával kapcsolatban nyilvántartott adatait,

c) a szülői felügyeletet megszüntető, illetve a szülő cselekvőképességét érintő gondnokság alá

helyezéséről szóló jogerős bírói ítéletet,

d) a gyámot kirendelő jogerős gyámhivatali határozatot, ha nem a vér szerinti szülő az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselője,

e) a gondnokot kirendelő jogerős határozatot, ha a vér szerinti szülő cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll,

f) a háziorvosi vagy szakorvosi igazolást az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotáról, amennyiben ezt az örökbefogadási eljárás során indokoltnak tartja,

g) az anyakönyvvezetőtől az örökbe fogadni szándékozó személy anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek az örökbe fogadni szándékozó személy születésével és házasságával kapcsolatban nyilvántartott adatait.

Meghallgatás

42. § (1) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során köteles meghallgatni:

a) az örökbe fogadni szándékozó személyt,

b) a korlátozottan cselekvőképes és - szükség szerint pszichológus szakértő útján - az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen örökbefogadandó gyermeket,

c) az örökbefogadandó gyermek szülőjét, ha

ca) a szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerősen nem szüntette meg,

cb) a gyermeket a kijelölt gyámhivatal nem nyilvánította jogerősen örökbe fogadhatónak,

cc) a szülő nem tett a Ptk. 4:126. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozatot,

cd) a szülő korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy

ce) a cselekvőképtelen kiskorú szülő ítélőképessége birtokában van,

d) az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét,

e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személy vele együttélő házastársát,

f) a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét, kivéve, ha titkolt terhesség esetén helyt ad a korlátozottan cselekvőképes kiskorú Gyvt. 128. § (1a) bekezdése szerinti kérelmének.

(2) Ha az (1) bekezdés d) és f) pontja esetén a gyermekvédelmi gyám a törvényes képviselő, nyilatkozatát írásban is előterjesztheti.

(3) Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadót, az örökbefogadandó korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét, a vér szerinti szülőt és a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét együttesen - tárgyalás keretében - hallgatja meg. A tárgyaláson az ügyfelek egyetértése esetén részt vehet a nyílt örökbefogadásban közreműködő örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással foglalkozó szakembere, és az örökbefogadás iránti kérelem előterjesztésekor jegyzőkönyvben nyilatkozhat a nyílt örökbefogadásban való közreműködés megtörténtéről.

Jegyzőkönyv

43. § (1) A 42. §-ban megjelölt személyek meghallgatásáról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát arról, hogy

aa) az örökbefogadás Ptk. 4:132-136. §-a, valamint 7:72. és 7:73. §-a szerinti joghatásait ismeri és tudomásul veszi,

ab) kéri a gyermek gondozásra történő kihelyezését, vagy nyilatkozik a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti gondozásról,

- ac) vele szemben nem állnak fenn a Ptk. 4:121. § (3) bekezdésében meghatározott kizáró okok,
- ad) az örökbefogadás engedélyezését követően mely szervezettel kíván együttműködni az utánpótlás érdekében, és
- ae) az örökbefogadás nem jár haszonszerzéssel,
- af) kéri-e az örökbefogadás Gyvt. 128/A. §-a szerinti nyilatkozaton alapuló tény szerinti anyakönyvezését (a továbbiakban: tény szerinti örökbefogadás),
- b) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát az örökbe fogadott gyermek - örökbefogadást követő - nevééről és származási helyéről,
- c) egyedülálló apa által történő örökbefogadás esetén a képzelt anya adatait, egyedülálló anya által történő örökbefogadás esetén - kérelmére - a képzelt apa adatait,
- d) a korlátozottan cselekvőképes gyermek nyilatkozatát arról, hogy beleegyezik az örökbefogadásába,
- e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személlyel együtt élő házastárs nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadáshoz hozzájárul,
- f) a vér szerinti anya nyilatkozatát arról, hogy megnevezi-e az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermeke apját, és
- g) a gyermek vér szerinti szülőjének nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul gyermekének a Ptk. 4:128. § (1) bekezdése szerinti, örökbefogadás előtti gondozásához, vagy arról, hogy gyermekét hozzájárulásával az örökbefogadó legalább egy éve saját háztartásában neveli.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat nem lehet feltételhez kötni.
- (3) A Ptk. 4:126. § (1) bekezdése alapján tett szülői hozzájáruló nyilatkozatról a Gyár. 22. § (2) bekezdés a) pontja szerinti gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel.
- (4) Ha a szülő hozzájárul gyermeke örökbefogadásához, tájékoztatni kell
- a) a hozzájáruló nyilatkozat megtételének jogkövetkezményeiről,
- b) hathetes életkor alatti gyermek esetén az örökbefogadáshoz való hozzájáruló jognyilatkozata visszavonásának lehetőségéről és arról, hogy a visszavonó nyilatkozatot az örökbefogadás engedélyezéséről határozó kijelölt gyámhivatalnál teheti meg, és
- c) titkos örökbefogadás esetén arról, hogy hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermeke örökbefogadásához való hozzájáruló nyilatkozata érvényességéhez a gyámhivatal hozzájárulása szükséges.
- (5) A (4) bekezdés szerinti tájékoztatást, figyelmeztetést, valamint annak tudomásulvételét a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzíti. Titkos örökbefogadás esetén a jegyzőkönyvet soron kívül meg kell küldeni az örökbefogadás engedélyezéséről határozó kijelölt gyámhivatalnak.

Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása

44. § (1) ~~A hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a kijelölt gyámhivatal a szülő titkos örökbefogadáshoz való hozzájárulásához a Ptk. 4:126. § (3) bekezdése szerint szükséges jóváhagyását a hozzájáruló nyilatkozat megtételének napját követő két hónapon belül megtagadhatja. Ha a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát a gyermek születését megelőzően tette meg, a jóváhagyás megtagadására irányadó határidő egészségileg károsodott gyermek esetén a gyermek születésekor kezdődik. Két hónap elteltével ha a kijelölt gyámhivatal nem foglal állást a nyilatkozatot jóváhagyottnak kell tekinteni.~~

(2) ~~A kijelölt gyámhivatal a szülő hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását az (1) bekezdés esetén a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek örökbefogadásához akkor tagadhatja meg, ha a gyermek örökbefogadására életkora, egészségi károsodása vagy egyéb körülmény, így különösen a másik szülő örökbefogadáshoz való hozzájárulásának hiánya miatt~~

nagy valószínűséggel nem fog sor kerülni. A kijelölt gyámhivatal a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot. Ha a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében az országos örökbefogadást elősegítő szerv tájékoztatása válik szükségessé, megkereséséről a Gyvt. 141/F. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekvédelmi szakszolgálat gondoskodik.

(3) Azt, hogy a gyermek a Ptk. 4:126. § (3) bekezdése szerint egészségileg károsodott, szakorvosi vélemény alapján lehet megállapítani.

(4) A titkos örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozat megtételekor a gyámhivatal tájékoztatja a szülőt ~~az (1)-a (2) és (3) bekezdésben, valamint a Gyvt. 128/B. § (3) bekezdésében~~ foglaltakról és arról, hogy a szülői felügyeleti jog megszűnéséről határozatának megküldésével fogja értesíteni.

A szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítása

44/A. § (1) A szülői felügyeleti jog megszűnését a gyámhivatal akkor állapítja meg, ha a gyermek hathetes életkorát betöltötte, és

a) mindkét vér szerinti szülő hozzájárult gyermekük örökbefogadásához, vagy

b) a vér szerinti szülő hozzájárult gyermeke örökbefogadásához és

ba) a gyermek családi jogállása rendezetlen, valamint nincs per folyamatban az apaság, anyaság megállapítása iránt, vagy

bb) a másik szülő hozzájárulására a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés a), c) vagy d) pontja alapján nincs szükség, feltéve, hogy a vér szerinti szülő a hozzájárulását a gyermek születésétől számított hat héten belül nem vonta vissza.

(2) A gyámhivatal a szülői felügyeleti jog megszűnését az örökbefogadást engedélyező határozatban állapítja meg.

Az örökbefogadáshoz tett szülői hozzájáruló nyilatkozat visszavonása

44/B. § (1) A szülő, ha a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt

a) eljárás van folyamatban, a gyermek örökbefogadása ügyében eljáró gyámhivatal előtt, vagy

b) nincs eljárás folyamatban, annál a gyámhivatalnál, ahol az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatát tette, személyesen nyilatkozhat arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozatát visszavonja, mert a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója kívánja nevelni, feltéve, hogy a gyermek születésétől számított hat hét még nem telt el.

(2) A gyámhivatal a szülő nyilatkozata alapján haladéktalanul

a) megkeresi a gyermek nevelését vállaló szülő vagy más hozzátartozó tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, védőnőt, szükség esetén más szervet vagy személyt, hogy tájékozódjon a gyermek nevelésének körülményeiről és a szülőnek vagy más hozzátartozónak a gyermek nevelésére irányuló vállalásának megalapozottságáról,

b) környezettanulmányt készít vagy szerez be a gyermek nevelését vállaló szülő vagy más hozzátartozó tartózkodási helyéről, és

c) meghallgathatja tanúként az örökbefogadás előkészítésében közreműködő, örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy gyermekvédelmi szakszolgálat szakemberét.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti gyámhivatali megkeresésnek a megkeresett szerv vagy személy a gyermek érdekében köteles soron kívül eleget tenni.

(4) Ha a gyermek nevelése a szülőnél vagy más hozzátartozónál megfelelően biztosított, a gyámhivatal szükség esetén felhívja az örökbe fogadni szándékozó személyt, hogy adja ki a

gyermeket az általa meghatározott személynek. A gyámhivatal a szülő kérelmére az átadás helyét és időpontját is meghatározza.

(5) Ha a gyermek nevelése a szülőnél vagy más hozzátartozónál nem biztosított, vagy annak vizsgálata még folyamatban van, a gyámhivatal indokolt esetben a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját választja, és felhívja az örökbe fogadni szándékozó szülőt, hogy a gyermeket adja ki az általa meghatározott személynek.

(6) Ha a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát nem azért kívánja visszavonni, hogy a Ptk. 4:125. § (2) bekezdésében vagy 4:126. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója nevelje, hanem más célból, így különösen, hogy más örökbe fogadni szándékozó személy általi örökbefogadást tegyen lehetővé, a gyámhivatal tájékoztatja arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozata visszavonásának nincs helye. A gyámhivatal ebben az esetben az örökbefogadást a feltételek fennállása esetén a gyermek érdekében engedélyezi.

(7) A hozzájáruló nyilatkozat visszavonása esetén az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat segítséget, tanácsadást nyújt

a) a szülőnek vagy más hozzátartozónak a gyermek családban való nevelkedéséhez, és

b) az örökbe fogadni szándékozó személynek ahhoz, hogy együtt tudjon működni a gyermek sorsának rendezésében.

Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása

45. § (1) A kijelölt gyámhivatal a 41. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt iratok, illetve az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek szülőjének - gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata és a gyermekvédelmi gyám - kérelme alapján tizenöt napon belül, hathetesnél fiatalabb gyermek esetén nyolc napon belül dönt a kötelező gondozásba történő kihelyezésről. A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(2) Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal annak megállapítását, hogy a hathetesnél fiatalabb életkorú gyermek örökbefogadásához tett szülői hozzájáruló nyilatkozattal a szülő szülői felügyeleti joga szünetel, legkésőbb a gondozásba történő kihelyezésről szóló határozatban rögzíti. Ezzel egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal a 127. § (4) bekezdése alapján a gyermek részére családbafogadó gyámot rendel.

(2a) Titkos örökbefogadás esetén a 97. § (5) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(3) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése előtt az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadásra vonatkozó javaslata alapján meggyőződik a gyermeknek a Ptk. 4:128. § (1) bekezdésében meghatározott kötelező gondozási idő alatt a családba történő beilleszkedéséről.

(4) Amennyiben az örökbefogadási eljárás során olyan új körülmény, tény merül fel, amely kétségesse teszi a korábbi alkalmasságot megalapozó szakvéleményben foglaltakat, a kijelölt gyámhivatal a 39/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján intézkedik az alkalmasság felülvizsgálata iránt.

(5) Nem kell a kötelező gondozásba történő kihelyezésről rendelkezni, azonban a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadási eljárás során környezettanulmányt végez vagy szerez be, ha

a) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő házastársak, vagy

b) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő meghallgatása során arról nyilatkozik, hogy a gyermeket a vér szerinti szülő hozzájárulásával már legalább egy éve saját háztartásában

gondozza, vagy

c) a nevelésbe vett gyermeket a nevelőszülője (és házastársa) fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik, és ennek tényét a nevelőszülői hálózat működtetője igazolta,

d) a hathetesenél fiatalabb, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket az örökbefogadó legalább egy hónapja saját háztartásában gondozza,

e) a gyámság alatt álló gyermeket családbafogadó gyámja fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik.

(6) Az örökbe fogadni szándékozó személy a hozzá örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek gondozásáról, tartásáról saját költségén köteles gondoskodni, azonban jogosult a gyermek után jogszabály alapján járó családtámogatási ellátások igénybevételére.

(7) Az örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek a kijelölt gyámhivatal kötelező gondozási időre történő kihelyező határozatában megállapított időtartam eredményes eltelte után is az örökbefogadni szándékozó személynél maradhat az örökbefogadási eljárás befejezéséig.

(8) A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekre vonatkozó igazolásokat és szakvéleményeket a gyermekvédelmi szakszolgálat útján szerzi be.

(9) A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozási idő letelte után nyilatkoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az örökbefogadási szándéka fenntartásáról, illetve ismerteti a (4) bekezdés, valamint a 41. § (5) bekezdése szerinti iratok tartalmát.

(10) A kijelölt gyámhivatal a gyermeket ellátó nevelőszülőt vagy gyermekotthont a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényéről és időpontjáról az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak közlése nélkül értesíti.

(11) Ha az örökbe fogadni szándékozó szülő az örökbefogadás utánkövetésére közhasznú szervezetet jelölt meg, a gyámhivatal megkeresi e szervezetet az utánkövetés vállalására vonatkozó nyilatkozatának beszerzése érdekében.

(12) Ha a megkeresett közhasznú szervezet nem vállalja az utánkövetést, a gyámhivatal tájékoztatja erről az örökbe fogadni szándékozó személyt, és újabb közhasznú szervezet megjelölésének hiányában tájékoztatja a gyermekvédelmi szakszolgálatot az örökbefogadás utánkövetésében való együttműködési kötelezettségéről.

A határozat tartalma

46. § (1) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza

a) a gyermek születésének helyét, idejét, örökbefogadás előtti nevét, és ha rendelkezik vele, - ha rendelkezik vele - a születési bejegyzésének anyakönyvi folyószámát,

b) a gyermek örökbefogadhatóságának okát mindkét vér szerinti szülő tekintetében,

c) az örökbefogadó szülő, szülők személyazonosító adatait,

d) a gyermek örökbefogadása utáni névviselésével kapcsolatos döntést,

e) a gyermek származási helyére vonatkozó adatokat,

f) egyedülálló apaként történő örökbefogadás esetén a másik szülőként képzelt anya bejegyzéséhez szükséges adatokat, egyedülálló anyaként történő örökbefogadás esetén - az anya kérelmére - a képzelt apa bejegyzéséhez szükséges adatokat,

g) a 45. § (1) és (5) bekezdése alapján a kötelező gondozási idő eredményes leteltének megállapítását,

h) az örökbefogadás joghatásait,

i) a szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítását,

j) az anyakönyvvezető megkeresését a gyermek örökbefogadás folytán megváltozott adatainak

anyakönyvezése érdekében,

k) az örökbefogadás utánkövetésének időtartamát és gyakoriságát a Gyvt. 62/C. § (2) és (3) bekezdése szerint, valamint az utánkövetést végző közhasznú szervezet vagy gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban együtt: utánkövetést végző szervezet) megnevezését,

l) az örökbefogadó szülő felhívását az örökbefogadás utánkövetését végző szervezettel történő együttműködésre, és az utánkövetést végző szervezet felhívását az utánkövetési jelentés gyámhivatal részére történő megküldésére,

m) szükség esetén a tény szerinti örökbefogadásra vonatkozó rendelkezést.

(1a) Titkos örökbefogadás esetén az örökbefogadást engedélyező határozatban a vér szerinti szülők személyazonosító adatait nem lehet feltüntetni, az (1) bekezdés b) és i) pontjában foglaltaknak csak a tényét szükséges rögzíteni.

(2) A határozatban az örökbefogadó lakóhelyeként azt a helyet is fel kell tüntetni, ahol az örökbefogadó a gyermek születésekor lakott.

(3) A határozat indokolásának - a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadásra vonatkozó javaslata alapján - tartalmaznia kell a kötelező gondozási idő eredményes leteltére vonatkozó, az örökbefogadás utánkövetése szempontjából is jelentőséggel bíró részletes megállapításokat is.

(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező nem jogerős határozatát kizárólag az örökbefogadó szülővel és az örökbefogadott gyermek törvényes képviselőjével, továbbá nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel, illetve a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjével közli.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozata jogerőre emelkedését követően közli

a) határozatát az anyakönyvvezetővel,

b) határozatát az örökbe fogadni szándékozó személy szerinti és a gyermek szerinti gyermekvédelmi szakszolgálattal,

c) az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadott gyermek, az örökbefogadó szülők és a gyermek után korábban ellátásra jogosult személy személyazonosító adatait a családtámogatási ellátást folyósító szervvel,

d) határozatát az örökbefogadás utánkövetését végző szervezettel,

e) a jogerőre emelkedés tényét az érintett örökbefogadó szülővel és nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel.

(6) Az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal külön határozatban rendelkezik az örökbefogadáshoz kapcsolódó egyéb kérdésekről, így különösen

a) a gyermek vagyonának kezeléséről,

b) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapításáról, meghatározva a megszűnés napját,

c) az otthont nyújtó ellátást biztosító intézmény, személy tájékoztatásáról ellátási kötelezettsége megszűnéséről,

d) az örökbefogadott gyermek gyámságának megszűnéséről,

e) a gyámi tisztség megszűnésének megállapításáról és szükség esetén a gyám felhívásáról végszámadásának benyújtására,

f) az illetékes járási hivatal felhívásáról a közgyógyellátási igazolvány visszavonására.

(7) Titkos örökbefogadás esetén a gyermek vér szerinti szüleinek adataira való utalást az (1) és (6) bekezdés szerinti határozatok nem tartalmazhatnak.

47. § (1) Az örökbefogadás hatályát nem érinti, ha az engedélyező határozat az örökbefogadott nagykorúvá válását követően válik jogerőssé.

(2) Ha az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet a kijelölt gyámhivatal nem utasította el,

az örökbefogadást a nagykorúság elérése előtti napon a kijelölt gyámhivatal jogerős határozatának hiányában is engedélyezettnek kell tekinteni, ha

- a) a kérelmet a 41. §-ban előírt mellékletekkel együtt a nagykorúság elérése előtt legalább két hónappal korábban nyújtották be,
- b) a 42. §-ban meghatározott személyek meghallgatása megtörtént, illetve a 43. § (1) bekezdésében előírt nyilatkozatok rendelkezésre állnak,
- c) a jogerős határozat hiánya az örökbefogadni szándékozók mulasztására nem vezethető vissza,
- d) az örökbefogadásnak a Ptk. rendelkezései alapján nincs akadálya.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását és az örökbefogadás jogkövetkezményeinek beálltát a kijelölt gyámhivatal határozattal állapítja meg.

Az örökbefogadás utánkövetése

47/A. § (1) Az örökbefogadás utánkövetésének elrendelésével a gyámhivatal a gyermek örökbefogadó családba történő beilleszkedésének figyelemmel kísérését és az örökbefogadó család tanácsadással történő segítségét biztosítja.

(2) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során ~~tájékoztatja~~ ~~tájékoztatja~~ az örökbe fogadni szándékozó személyt arról, hogy az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedését követően két hónapon belül, majd - a rokonai és házasársi örökbefogadás kivételével - egy év múlva személyes találkozásra és együttműködésre kötelezett az utánkövetést végző szervezet szakemberével.

(3) Az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem előterjesztésekor a kijelölt gyámhivatal tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, hogy kérelmének megfelelően az örökbefogadás utánkövetését

- a) a nyílt örökbefogadásban közreműködő közhasznú szervezet látja el, feltéve, hogy az utánkövetésre működési engedéllyel rendelkezik,
- b) az utánkövetésre működési engedéllyel rendelkező, az a) pontban említetten kívüli más közhasznú szervezet látja el nyílt vagy titkos örökbefogadást követően, feltéve, hogy vállalja az utánkövetés biztosítását,
- c) az örökbefogadást előkészítő gyermekvédelmi szakszolgálat vagy bármely más gyermekvédelmi szakszolgálat látja el nyílt vagy titkos örökbefogadást követően.

(4) Az utánkövetést végző szervezetet a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozatában kéri fel a szolgáltatás biztosítására. Ha az örökbefogadó szülő nem nevezett meg az utánkövetésre szervezetet, vagy a megnevezett közhasznú szervezetek nem vállalták az utánkövetést, a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadó szülőnek és a gyermeknek az örökbefogadást követő tartózkodási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot kéri fel az utánkövetés biztosítására.

(5) Az örökbefogadás utánkövetése során az utánkövetést végző szervezet együttesen személyes találkozásra hívja fel az örökbefogadó szülőket és az örökbe fogadott gyermeket, illetve az örökbefogadó szülőt, annak házastársát vagy élettársát és az örökbe fogadott gyermeket. Az örökbefogadó szülő kérelmére az utánkövetést végző szervezet szakembere az örökbe fogadó szülő tartózkodási helyén is biztosíthatja a személyes találkozás lehetőségét. Az utánkövetést végző szervezet az utánkövetés tapasztalatairól utánkövetési jelentésben számol be a gyámhivatalnak.

(6) Ha az örökbefogadó szülő a felhívás ellenére nem lép személyes kapcsolatba az utánkövetést végző szervezettel, a szervezet ezt jelzi az utánkövetést elrendelő kijelölt gyámhivatalnak. A kijelölt gyámhivatal ismételt felhívja az örökbefogadó szülőt, szülőket az együttműködésre. Az

együtműködés elmaradása esetén a kijelölt gyámhivatal tájékoztatást kér a család- és gyermekjóléti szolgálattól az örökbe fogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Az örökbefogadás felbontása

48. § (1) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás felbontása iránti kérelem elbírálása során

a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyen kívül az örökbefogadott gyermek vér szerinti szüleit is,

b) vizsgálja a Ptk. 4:138. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket,

c) ha a kiskorú örökbefogadott nem áll gyámság alatt, részére a Ptk. 4:145. § (4) bekezdésében foglaltak szerint eseti gyámot rendel.

(2) Az örökbefogadás felbontása iránti eljárás során készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

a) az örökbefogadott leszármazottainak születési helyét, idejét és lakóhelyét,

b) az örökbefogadott és leszármazottai házasságkötésének helyét és idejét,

c) a felek nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadás felbontásának joghatásait ismerik,

d) az örökbefogadottnak és leszármazottainak az örökbefogadás felbontása utáni családi jogállására és névviselésére vonatkozó adatokat, kérelemre az érintetteknek az örökbefogadással felvett családi név további viselésére történő feljogosítását,

e) azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy az örökbefogadás felbontását kizáró körülmény nem áll fenn [Ptk. 4:138. § (1) és (2) bekezdése].

(3) Az örökbefogadást felbontó határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) az örökbefogadást engedélyező kijelölt gyámhivatal megnevezését, a határozat számát és keltét,

b) az örökbefogadottnak az örökbefogadás előtti és utáni nevét, továbbá az örökbefogadottnak, valamint az örökbefogadás felbontásával érintetteknek az örökbefogadás felbontása utáni nevét,

c) az örökbefogadottnak az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait, valamint az anyakönyvnek az örökbefogadott születésével és házasságával kapcsolatban nyilvántartott adatait, az örökbefogadott leszármazottja anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát - ha rendelkezik ilyennel -, továbbá mindazokat az adatokat [(2) bek. a), b), d) pont], amelyek szükségesek az örökbefogadás felbontásával megváltozott adatok anyakönyvezése érdekében,

d) az örökbefogadás felbontása iránti kérelem beadásának napját,

e) annak megállapítását, hogy az örökbefogadás kinek a vonatkozásában szűnt meg [Ptk. 4:141. §-a],

f) annak a megállapítását, hogy az örökbefogadás felbontásával felélednek a leszármazáson alapuló rokonságból származó azon jogok és kötelezettségek, amelyek az örökbefogadással megszűntek, de a szülői felügyeleti jogok és kötelezettségek nem állnak helyre [Ptk. 4:144. §-a].

(4) Az örökbefogadás felbontásáról szóló határozatát a kijelölt gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel.

A nemzetközi örökbefogadásra vonatkozó rendelkezések

49. § (1) A külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személyre - a rokon és a szülő házastársa kivételével - az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályait a 49-51/A. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, ha az örökbefogadás következtében a gyermek végleges jelleggel más országba kerül.

(2) Az örökbefogadásra irányuló kérelmet a külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy - a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott módon - a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterhez (a továbbiakban: miniszter) nyújtja be.

(3) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye olyan államban van, amely nem részese a (4) bekezdés szerinti egyezménynek, az örökbefogadásra irányuló kérelmét a magyar külképviselet konzuli tisztviselőjénél (a továbbiakban: konzuli tisztviselő) is benyújthatja, aki azt diplomáciai futárposta útján továbbítja a miniszternek.

(4) Ha a külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személynek olyan államban van a szokásos tartózkodási helye, amely állam részese a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmények (a továbbiakban: Hágai Örökbefogadási Egyezmény), örökbefogadás iránti kérelmét a szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a - Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján - kijelölt Központi Hatóságánál vagy meghatalmazott testületénél nyújtja be.

(5) A (4) bekezdés szerinti Központi Hatóság (meghatalmazott testület) az örökbefogadásra irányuló kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott dokumentumokkal (jelentéssel) együtt továbbítja a miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak.

(6) A miniszter tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, illetve a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságot (meghatalmazott testületet) az örökbe fogadni szándékozó személynek az egységes örökbefogadási nyilvántartásba vételéről.

(7) Abban az esetben, ha az örökbefogadásra irányuló kérelem hiányos, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti külföldi Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - hiánypótlásra szólítja fel az örökbe fogadni szándékozó személyt. ~~Az örökbe fogadni szándékozó személy a hiánypótlásnak annak közlésétől számított két hónapon belül tehet eleget.~~

(8)

50. § (1) A külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek a Magyarországon élő magyar állampolgárságú gyermek örökbefogadása iránti kérelméhez csatolnia kell a hat hónapnál nem régebben kiállított, és amennyiben nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a magyar külképviseleti hatóság által felülhitelesített, hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott alábbi iratokat:

a) a lakóhelyén készített helyszíni szemle jegyzőkönyvét,

b) jövedelemigazolást,

c) az alkalmasságát igazoló szakvéleményt,

d) a külföldi állam előzetes elvi engedélyét,

e) a külföldi állampolgárságot igazoló okiratot,

f) nyilatkozatot az örökbefogadási szándék indokairól és az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekről,

g) nyilatkozatot, amelyben hozzájárul, hogy személyazonosító adatai szerepeljenek az egységes örökbefogadási nyilvántartásban,

h) a közvetítő szervezet jogosultságát igazoló okiratot, ha a jelentkezés közvetítő szervezet útján történik.

(1a) Az (1) bekezdés iránti kérelem hiánytalan benyújtása esetén a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság felveszi az egységes örökbefogadási nyilvántartásba az örökbe fogadni szándékozó személy adatait.

(2) Amennyiben a kérelem benyújtásától számított 2 éven belül az örökbefogadásra nem került sor, az (1) bekezdésben foglalt eljárást meg kell ismételni. Ha az alkalmasságot igazoló szakvéleménynek és a külföldi állam előzetes elvi engedélyének időbeli hatálya a 2 évet meghaladja, az örökbe fogadni szándékozó személynek csak az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat kell újból benyújtania.

(3) Ha az örökbe fogadható gyermek hazai örökbefogadása iránti intézkedések nem vezettek eredményre, és van az egységes örökbefogadási nyilvántartásban olyan külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy, aki a gyermekkel várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani, a miniszter az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének figyelembevételével dönt a személyes kapcsolat felvételének lehetőségéről. Több örökbe fogadni szándékozó személy esetén figyelembe kell venni a nyilvántartásba vétel időpontját is.

(4) Ha a személyes kapcsolat felvétele mellett születik döntés, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén az ügyben eljáró külföldi Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt

a) a gyermek személyazonosító adatairól, örökbe fogadhatóvá válásának körülményeiről, szociális, családi és egészségügyi körülményeiről, valamint különleges szükségleteiről;

b) a gyermek gondozási helyéről;

c) hogy a tájékoztatás kézhezvételét követő 30 napon belül nyilatkoznia kell arról, hogy

ca) a gyermeket örökbe kívánja-e fogadni,

cb) a gyermekkel való személyes kapcsolat felvétele céljából várhatóan mikor tartózkodik Magyarországon.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy úgy nyilatkozik, hogy a gyermeket örökbe kívánja fogadni és vele a kapcsolatot fel kívánja venni, erről a miniszter haladéktalanul tájékoztatja az eljárni illetékes kijelölt gyámhivatalt, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolat felvételének megszervezése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(6) A miniszter az (5) bekezdés szerinti esetben haladéktalanul megküldi az illetékes kijelölt gyámhivatalnak, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, a 49. § (5) bekezdésében meghatározott dokumentumokat,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, az (1) bekezdésben meghatározott dokumentumokat,

valamint az igazolást arról, hogy a gyermeknek Magyarországon történő örökbefogadására tett intézkedések nem vezettek eredményre.

(7) A személyes kapcsolatfelvételt követő nyolc napon belül a gyermekvédelmi szakszolgálat döntéshozatal céljából megküldi a kijelölt gyámhivatalnak a gyermekre vonatkozó igazolásokat, szakvéleményeket, továbbá a Ptk. 4:128. § (1) bekezdésében meghatározott kötelező gondozásra vonatkozó javaslatát.

51. § (1) A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálattól érkezett iratok és vélemény megérkezését követően tizenöt napon belül

a) meghallgatja a 42. §-ban meghatározott személyeket,

b) megvizsgálja a nemzetközi örökbefogadás Ptk. 4:129. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeinek fennállását,

c) jegyzőkönyvbe foglalja az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet, valamint az örökbefogadó személyes joga szerinti örökbefogadási joghatásról való tájékoztatást,

d) a szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának elősegítése érdekében határozattal dönt a

gyermeknek az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra történő kihelyezéséről.

(2) A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakkal egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot a kihelyezett gyermek gondozásának, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásának, a gyermek családba való beilleszkedésének figyelemmel kísérése céljából. A gyermekvédelmi szakszolgálat a gondozásba történő kihelyezést követő harminc napon belül szakmai véleményét és az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát megküldi a kijelölt gyámhivatalnak.

(4) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. §-ban foglaltakon kívül

a) az örökbefogadó és az örökbe fogadott gyermek állampolgárságának megjelölését, és

b) az utánkövetés elrendelését, és ennek keretében a külföldi Központi Hatóság (meghatalmazott testület) felkérését, hogy az utánkövetési jelentést az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat jogerőre emelkedését követő két hónap elteltével, majd azt követően egy év elteltével készítse el és küldje meg.

(4a) A kijelölt gyámhivatal indokolt esetben, különösen, ha a megküldött utánkövetési jelentésekben foglaltak szerint a gyermek fejlődése vagy a szülő-gyermek kapcsolat alakulása nem felel meg teljes mértékben a gyermek érdekének, az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől számított legfeljebb öt éven belül további utánkövetési jelentés bekérésével figyelemmel kíséri az örökbefogadás alakulását.

(5) A kijelölt gyámhivatal szükség esetén külön határozatban dönt a gyermek vagyona felhasználásának engedélyezéséről.

51/A. § (1) Ha a külföldi állampolgárságú örökbefogadó magyar állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivataltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes kiskorú örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

(2) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

(3) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

(4) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

A Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések

51/B. § (1) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy esetén az örökbefogadás előtti eljárásra a 38-39/A. §-t kell alkalmazni.

(2) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy által történő belföldi örökbefogadás engedélyezésére a 40-43. §-t és a 45-47/A. §-t kell alkalmazni.

Külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések

52. § (1) A kijelölt gyámhivatal a külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására irányuló kérelem elbírálása előtt - feltéve, hogy az örökbe fogadni kívánt gyermek szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államok valamelyikében van - a gyermek személyes jogának figyelembevételével

a) megvizsgálja az örökbefogadás feltételeit,

b) beszerzi a gyermek állampolgársága szerinti ország illetékes hatóságának (bíróságának) az örökbefogadásra vonatkozó jóváhagyását,

c) megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot az 51. § (3) bekezdésében foglalt szakmai vélemény elkészítése érdekében.

(2) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. § (1) bekezdésében foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresését a gyermek születésének hazai anyakönyvezése érdekében.

(3) A külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadási ügyében egyebekben az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályai szerint kell eljárni.

(4) Ha a magyar állampolgárságú örökbefogadó külföldi állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivataltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes kiskorú örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

(5) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

(6) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

(7) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

52/A. § (1) Ha a magyar állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján, annak valamely részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermeket kíván örökbe fogadni, örökbefogadás iránti kérelmét a miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak nyújtja be.

(2) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság elkészíti a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott jelentést és megküldi a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságához vagy meghatalmazott testületéhez. Az eljárásra egyebekben a Hágai Örökbefogadási Egyezményben foglaltak az irányadók.

A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása

52/B. § (1) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbefogadás engedélyezését követően kiadja a Hágai Örökbefogadási Egyezmény 23. Cikkében meghatározott igazolást.

(2) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság annak érdekében, hogy a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más állam megkeresésére tájékoztatást tudjon adni a külföldi állampolgárságú gyermeknek a magyarországi örökbefogadását követő helyzetéről, megkeresi az örökbefogadó állandó lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot. A gyermekvédelmi szakszolgálat jelentést készít az örökbe fogadott gyermek életkörülményeiről, helyzetéről. A jelentés elkészítésére első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével kerül sor.

(3) A miniszter mint Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, életkörülményeiről való tájékozódás érdekében - a kijelölt gyámhivatal örökbefogadást engedélyező határozatában megjelölt időtartamnak és gyakoriságnak megfelelően, az 51. § (4) és (4a) bekezdésében foglaltak alapján - utánkövetési jelentést kér a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államtól a Hágai Örökbefogadási Egyezményben kijelölt Központi Hatóságtól (meghatalmazott testületétől).

(4) Ha a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más államtól érkezik jelentés az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, azt a miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság haladéktalanul továbbítja a Magyarországon lefolytatott örökbefogadási eljárásban döntést hozó gyámhivatalnak és az eljárásban részt vett gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

A származás megismerésével kapcsolatos eljárás általános szabályai

53. § (1) A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Ptk. 4:135. § (1) bekezdésében meghatározott, a származásával kapcsolatos tényekről.

(2) A tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Ptk. 4:135. § (1) bekezdésében meghatározott vér szerinti hozzátartozóinak adatairól.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Ptk. 4:136. §-ában meghatározott egészségügyi adatokról.

(4) A származás megismerésével kapcsolatos eljárás megindítására vonatkozó kérelem személyesen, az örökbefogadott lakóhelye szerinti kijelölt gyámhivatalnál terjeszthető elő. A származás megismerésével kapcsolatban kérhető adatok köréről a gyámhivatal tájékoztatja a kérelmezőt, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Írásbeli megkeresés esetén a gyámhivatal a kérelem személyes előterjesztésének szükségességéről és a kérhető adatok köréről írásban tájékoztatást nyújt.

(5) A gyámhivatal, ha nem állnak rendelkezésre nála a kérelemmel érintett örökbefogadásra vonatkozó adatok, megkeresi az örökbefogadott születési helye szerinti anyakönyvvezetőt az örökbefogadást engedélyező határozat másolatának megküldése érdekében. Ezt követően intézkedik az 53/A-53/C. §-ban meghatározott szervek megkeresése és személyek meghallgatása iránt.

(6) A gyámhivatal a származás megismerésére vonatkozó tájékoztatást személyes meghallgatás

keretében adja meg, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Ha az ügyfél számára aránytalan nehézséggel járna a személyes megjelenés, kérelmére a gyámhivatal írásban ad tájékoztatást.

Tájékoztatás az örökbefogadott származásával kapcsolatos tényekről, a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér adatairól és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról

53/A. § Az örökbefogadott származásával kapcsolatos tények megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér meghallgatása nélkül tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy örökbe fogadták-e, él-e a vér szerinti szülője, és a felderíthető adatok szerint van-e testvére, féltestvére. A tájékoztatás megadásához a gyámhivatal szükség esetén megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot és az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt.

53/B. § (1) A vér szerinti szülő, testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatainak megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal - a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér felkutatása érdekében - megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, illetve az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt azzal, hogy a nyilvántartásukban, illetve irataik között van-e adat az örökbefogadott gyermek szülőjére, testvéreire, féltestvéreire vonatkozóan. Indokolt esetben több területi gyermekvédelmi szakszolgálat is megkereshető.

(2) A gyámhivatal az 53. § (5) bekezdése és az (1) bekezdés szerint beszerzett adatok alapján

a) megállapítja, hogy a vér szerinti szülő, a testvér vagy féltestvér felkutatása nem járt eredménnyel és erről tájékoztatást nyújt a kérelmezőnek, vagy

b) megkeresi a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér lakóhelyének megismerése céljából.

(3) A vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja

a) a vér szerinti szülőt vagy törvényes képviselőjét, ha a vér szerinti szülő cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy cselekvőképtelen nagykorú, vagy cselekvőképességében a származás megismerésével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy,

b) az örökbefogadott kiskorú örökbefogadó szülőjét vagy más törvényes képviselőjét.

(4) A testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja a testvért, féltestvért. A kiskorú testvér és féltestvér meghallgatásához törvényes képviselőjének előzetes hozzájárulása szükséges. Ennek hiányában nem adható tájékoztatás a kért adatokról.

(5) A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a kért adatokról, feltéve, hogy azt a Ptk. 4:135. § (4) bekezdése nem zárja ki a kért adatok közlését. Ebben az esetben a gyámhivatal elutasítja a tájékoztatás megadását.

53/C. § (1) Ha a vér szerinti szülő egészségügyi adatainak megismerésére irányuló kérelem alapján valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak, a gyámhivatal - a vér szerinti szülő személyének és adatainak tisztázását követően - megkeresi az Országos Egészségbiztosítási Pénztárat a kért adatok közlése iránt.

(2) A gyámhivatal az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól beszerzett adatok alapján - a vér szerinti szülőre vonatkozó természetes személyazonosító adatok közlése nélkül - tájékoztatja a kérelmezőt a vér szerinti szülő egészségügyi adatairól.

(3) A gyámhivatal elutasítja az egészségügyi adatokról való tájékoztatás iránti kérelmet, ha a

kérelem alapján nem valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak.

VII. Fejezet

A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek

Az eljárás megindítása

54. § (1) Ha az anyakönyvvezető apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről küld értesítést, a gyámhivatal az anyát tájékoztatja arról, hogy

a) a gyermek érdekében a családi jogállás rendezése milyen módon biztosítható, és
b) az apai elismerő nyilatkozat felvételére a Gyár. 22. § (2) bekezdés b) pontja alapján bármely gyámhivatal illetékes, valamint, hogy az apai elismerő nyilatkozatot anyakönyvvezető, bíróság vagy közjegyző előtt is meg lehet tenni, ha van olyan férfi, aki a gyermeket magáénak elismeri.

(2) Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja le.

(3) Az apai elismerő nyilatkozat felvétele előtt - ha erre nem a gyámhivatal, illetve az anyakönyvvezető megkeresése alapján kerül sor - a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma alapján tisztázni kell a gyermek családi jogállásának kérdését.

(4) A családi jogállás rendezésére irányuló eljárás megindítását kérheti

a) a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője,

b) a korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya,

c) a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú anya, törvényes képviselőjének hozzájárulásával,

d) a gyermeket magáénak elismerni szándékozó férfi, vagy

e) a tizennegyedik életévét betöltött gyermek.

(5)

Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása

55. § (1) Az anya - gyermeke családi jogállásának rendezése érdekében történő - meghallgatásakor jegyzőkönyvbe kell foglalni mindazokat az adatokat, amelyek a későbbiekben az apaság megállapítása iránti per megindításához, vagy a képzelt személy apaként történő bejegyzéséhez szükségesek.

(2) Az apaként megnevezett férfit a gyámhivatal meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

(3) Ha az anya korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a meghallgatásán - a Gyvt. 128. § (1a) bekezdése kivételével - a törvényes képviselője is jelen van. A gyámhivatal a korlátozottan cselekvőképes kiskorú férfit a törvényes képviselője jelenlétében hallgatja meg.

(4) A gyámhivatal a törvényes képviselő jelenlétében hallgatja meg a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott anyát és apaként megnevezett férfit.

(5) A gyámhivatal a meghallgatás során tájékoztatja az anyát és az apaként megnevezett férfit, hogy az apasági vélelem megtámadására ad alapot, ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot

jogszabály megkerülése céljából tették.

A teljes hatályú apai elismerés és feltételei

56. § (1) A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően - a fogamzási idő kezdetétől - személyesen lehet megtenni.

(2) Az elismerésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férfi a gyermeket a Ptk. 4:101. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el. A gyámhivatal jegyzőkönyvbe foglalja továbbá az anya, a 14. évét betöltött gyermek és a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát, valamint a gyermek családi nevére vonatkozó bejelentést.

(3) Az anyát és a gyermek törvényes képviselőjét, feltéve, hogy nem az anya a törvényes képviselő, a tizennegyedik életévét betöltött gyermeket és az apaként megnevezett férfit lehetőség szerint együtt kell meghallgatni.

(4) A gyámhivatal a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételekor vizsgálja a Ptk. 4:101. § (1) bekezdésében foglalt feltétel fennállását, és tájékoztatást ad arról, hogy

a) ha az apai elismerő nyilatkozat megtételekor más férfi apaságának megállapítása iránt per van folyamatban, a Ptk. 4:101. § (6) bekezdése alapján az apai elismerő nyilatkozat akkor válik teljes hatályúvá, ha a per jogerős befejezésére az apaság megállapítása nélkül kerül sor, és

b) az apasági vélelem megtámadásának a Ptk. 4:107. § (2) bekezdésében foglaltak alapján is helye van.

(5) Ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételére nagykorú gyermek tekintetében kerül sor, a gyámhivatal tájékoztatja a nagykorú gyermeket, hogy nyilatkozatával kérheti a vér szerinti apa családi nevének viselését vagy az addig viselt családi nevének továbbviselését. Nyilatkozat hiányában a gyámhivatal tájékoztatja a nagykorú gyermeket, hogy névviselését az apaság vélelme nem érinti.

(6) A hajadon családi állapot közokirattal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg.

(7) Ha a (6) bekezdésben meghatározott módon a hajadon családi állapot nem állapítható meg, az anya a gyámhivatal előtt nyilatkozik hajadon családi állapotáról. A gyámhivatal a nyilatkozatot jegyzőkönyvbe foglalja.

Hozzájárulások pótlása

57. § (1) A korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy elismerő nyilatkozatának érvényességéhez a Ptk. 4:101. § (4) bekezdése szerint szükséges törvényes képviselői nyilatkozat pótlását az elismerő nyilatkozatot tevő férfi vagy a gyermek kérheti.

(2) A nyilatkozat teljes hatályához szükséges

a) anyai hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi, a gyermek és a törvényes képviselő,

b) gyermeki hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi és az anya kérheti.

(3) Ha a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában gátolva van, továbbá, ha az anya, illetőleg a gyermek nem él, vagy nyilatkozatának megtételében tartósan gátolva van, ennek tényét igazolni kell. Azt a tényt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulást nem adja meg, jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal hozzájárulásának megadását a nyilatkozatot tevő férfi, az anya vagy más törvényes képviselő, a gyermek, továbbá a jegyző, a bíróság vagy az anyakönyvvezető kérheti.

(5) A gyámhivatal abban az esetben pótolja a hiányzó hozzájárulást, ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válása a gyermek érdekével nem ellentétes.

58. § (1) Ha a gyermek törvényes képviselője nem biztosított, de az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához a feltételek egyébként fennállnak, a nyilatkozatot felvevő szerv, személy [Ptk. 4:102. § (1) bekezdése] eseti gyám kirendelése iránt megkeresi az illetékes gyámhivatalt.

(2) Ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatot a gyámhivatalnak az 57. §-ban meghatározottak szerint pótolnia kell, vagy ha a magzatnak, illetve a gyermeknek gyámot kell rendelni, az iratokat haladéktalanul az illetékes gyámhivatalhoz teszi át.

Intézkedések a gyermek születése előtt

59. § (1) Ha az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik, a szülés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját szakorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Szakorvosi bizonyítványként terhesgondozási könyv is elfogadható, amennyiben tartalmazza a születés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját.

(2) Az anya által megjelölt férfi a gyermek születése előtt nyilatkozattételre csak akkor idézhető meg, ha az anya az (1) bekezdésben meghatározott igazolást bemutatta.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt igazolást akkor is be kell mutatni, ha a születendő gyermeket a nyilatkozatot tevő férfi önként kívánja elismerni.

(4) Ha a születendő gyermek anyja cselekvőképtelen kiskorú, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, cselekvőképtelen nagykorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, a gyámhivatal a magzat részére - az elismerés teljes hatályához szükséges hozzájáruló nyilatkozat megtételére - gyámot rendel (Ptk. 2:3. §-a). A gyám kirendelése - kérelemre vagy hivatalból - akkor is szükséges, ha az anya a gyermek születése idején előreláthatóan már nagykorú lesz.

A képzelt szülő adatainak a megállapítása

60. § (1) A gyámhivatal az apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorú gyermek részére az anya kérelmére képzelt személyt állapít meg apaként, feltéve, hogy az apaság megállapítása iránt nincs per folyamatban, illetve nincs eljárás folyamatban a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt.

(2) A gyermek a nagykorúvá válását követően bármikor kérheti a gyámhivataltól, hogy számára képzelt személyt állapítsanak meg apaként, feltéve hogy nincs olyan személy, akit apának kell tekinteni.

(3) A gyermek a nagykorúvá válását követően bármikor kérheti a gyámhivataltól a korábban bejegyzett képzelt apa nevének és adatainak törlését, valamint nyilatkozhat arról, hogy a továbbiakban viselni kívánja-e a képzelt apa családi nevét.

61. § (1) A képzelt apa adatainak megállapítására irányuló eljárásban az anya kérelméről és a gyermek névviselésére vonatkozó döntéséről a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel. A gyámhivatal lehetőség szerint az anyával egyetértésben állapítja meg a képzelt személy

a) családi és utónevét,

b) születési helyét és évét, hónapját, napját (a továbbiakban együtt: születési helyét és idejét),

c) lakóhelyét, és

d) azt, hogy a gyermek a továbbiakban a képzelt apa családi nevét viseli, vagy az anya családi nevét viseli tovább.

(2) Az anya kérheti, hogy a képzelt személy családi neve

a) a legközelebbi ismert anyai ági férfi felmenőjének családi neve legyen,

b) saját családi neve legyen, vagy

c) más, általa megjelölt családi név legyen, feltéve, hogy az más jogos érdekét nem sérti és a gyermekre nem sérelmes.

(3) Ha az anya azért nem hallgatható meg, mert ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a meghallgatáson a szabályszerű idézésre nem jelenik meg, a gyámhivatal nem állapít meg képzelt apát a gyermek részére, és a gyermek az anya családi nevét viseli tovább.

(4) Nem állapítható meg családi névként annak a férfinak a neve, akinek az apasága megállapítása iránt per volt folyamatban, és a keresetet a bíróság jogerős ítéletével elutasította.

(5) Ha a gyermek családi jogállása egyéves korában még mindig rendezetlen, a gyámhivatal megkeresi az anyát, és ismételten tájékoztatja a családi jogállás rendezésének lehetőségeiről.

61/A. § A gyámhivatal

a) egyedülálló apaként történő örökbefogadás esetén a gyermek számára az örökbefogadást engedélyező határozatban [46. § (1) bekezdés f) pontja],

b) ha az örökbefogadás felbontása révén az örökbefogadás csak az örökbe fogadó anya vonatkozásában szűnik meg, a gyermek számára,

c) a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresésére a külföldön született és honosított gyermek vagy nagykorú személy számára, és

d) az anyakönyvvezető jelzésére az anya adatai nélkül anyakönyvezett személy számára képzelt személyt állapít meg anyaként.

61/B. § A gyámhivatal a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére igazolást állít ki arról, hogy a gyermek tekintetében az anyakönyvbe bejegyzett apa vagy anya képzelt személy.

Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás

62. § (1) Ha a gyámhivatal az anyakönyvvezetőtől vagy más szervtől, személytől ismeretlen szülőktől származó gyermekről értesül, a gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyveztetésével kapcsolatos eljárást hivatalból folytatja le.

(2)

(3) Az ismeretlen szülőktől származó gyermek részére a gyámhivatal soron kívül gyámot rendel és - a Ptk. 4:151. §-ában meghatározott intézkedések során - megállapítja mindazokat az adatokat, amelyekre a gyermek születésének anyakönyvezéséhez szükség van.

63. § (1) A gyermek születésének anyakönyvi bejegyzéséhez a gyámhivatal megállapítja

a) a gyermek születési helyét és idejét, valamint családi és utónevét,

b) képzelt szülőként a 60. § rendelkezése alapján az apa és anya családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét.

(2) A gyermek születési helye a szülés helye vagy a gyermek megtalálásának helye lehet.

(3) Ha a gyermek életkora bizonytalan, a feltételezhető születési időt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján kell megállapítani.

(4) Az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat a gyámhivatal a gyermek gyámjával egyetértésben állapítja meg úgy, hogy az más jogos érdekét ne sértse. A gyermek megtalálásának

körülményeire utalni nem lehet. A gyermekre sérelmes családi és utónév nem állapítható meg.

(5) Amennyiben a gyermek valódi adatai, valamint a vér szerinti szülők adatai utóbb ismertté válnak, a gyámhivatal kezdeményezi a gyermek születésének újbóli anyakönyvezését.

Intézkedések a családi jogállás rendezésére irányuló pereknél

64. § (1) A családi jogállás rendezése iránti per megindításához a gyámhivatal a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gyámot rendel ki, ha a perben gyermeke törvényes képviselőjeként az anya nem járhat el, vagy nem kíván eljárni. Az eseti gyám kirendelését a szülő, a gyermek gyámja és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhivatal hivatalból is dönthet.

(2) A családi jogállás megállapítására irányuló per megindítására a gyámhivatal előzetes hozzájárulásával a gyám is jogosult.

(3) A Ptk. 4:105. § (2) bekezdése és 4:117. § (2) bekezdése szerinti eljárás során igazolni kell azt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában tartósan gátolva van. Ha a törvényes képviselő a perindításhoz nem járul hozzá, ezt a tényt és annak okát jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal a családi jogállás megállapítására irányuló per megindításához vagy a kiskorú gyermeknek a perben az anya pertársaként való részvételéhez történő hozzájárulását megelőzően vizsgálja, hogy a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.

(5) A gyámhivatal az apaság vélelmének megdöntése iránti pert indít, ha az apai elismerő nyilatkozatot jogszabály, különösen az örökbefogadási szabályok megkerülése céljából tették.

Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása

64/A. § (1) A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya a Gyvt. 128. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - abból a célból, hogy a gyermek részére kiállított iratok ne az ő lakóhelyére kerüljenek kézbesítésre - kérelmezheti a gyámhivatalnál születendő gyermeke lakóhelyének az övétől eltérő megállapítását.

(2) A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes kiskorú válsághelyzetben lévő várandós anya a törvényes képviselőjével együtt jogosult a kérelem előterjesztésére. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya a kérelmét törvényes képviselője nélkül is előterjesztheti, ha a törvényes képviselő eljárásban történő részvétele az ő vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné.

(3) A gyámhivatal tájékoztatást ad a válsághelyzetben lévő várandós anya számára az őt, illetve a születendő gyermeket megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, azok elérhetőségéről, a gyermek családi jogállása rendezésére irányuló eljárásról és az örökbefogadási eljárásról.

(4) A gyámhivatal a születendő gyermek lakóhelyeként a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapítja meg.

(5) A gyámhivatal soron kívül, egyszerűsített határozatot hoz, amely tartalmazza

a) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítását,

b) a válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatását arról, hogy

ba) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítására csak akkor kerül sor, ha a gyámhivatali határozatot átadja a gyermek születésekor az egészségügyi intézménynek, ellenkező esetben a gyermek lakóhelyét az ő lakóhelyével egyezően állapítják meg,

bb) a gyermek számára kiállított iratok a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálathoz

- érkeznek meg, és azok a születendő gyermek törvényes képviselőjének adhatók ki,
- c) az anya által felkeresni kívánt egészségügyi intézmény felhívását, hogy az anya kérelmére a határozatot az élveszületési lappal együtt küldje meg az anyakönyvvezetőnek,
- d) a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresését, hogy a gyermek számára kiállított iratokat őrizze meg és a gyámhivatal rendelkezése szerint adja ki a törvényes képviselőnek,
- e) a határozat időbeni hatályának megállapítását.
- (6) A születendő gyermek lakóhelyét megállapító gyámhivatali határozat a jogerőre emelkedéstől számított kilenc hónapig hatályos.
- (7) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.
- 64/B. § (1) A szülői felügyeletet gyakorló szülő, a gyám vagy az örökbe fogadó szülő kérheti a gyámhivataltól a gyermek iratainak kiadását.
- (2) A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy gyám kérelmére felhívja a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a gyermek iratainak kiadására, rendelkezik annak módjáról és határozatban megállapítja a gyermek lakóhelyét a törvényes képviselő lakóhelyével megegyezően.
- (3) Az örökbefogadási ügyben eljáró gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére dönt a gyermek iratainak az örökbe fogadni szándékozó személy részére történő kiadásáról.
- (4) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.

NEGYPEDIK RÉSZ

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

VIII. Fejezet

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

65. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (a továbbiakban: rendszeres kedvezmény) megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell
- a) a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványt a megfelelő igazolásokkal együtt,
- b) a gyermek elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést, továbbá a 18. § (2) bekezdésében meghatározott jegyzőkönyvet,
- c)-d)
- e) a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében szabályozott esetben az oktatási intézmény igazolását a nappali oktatás munkarendje szerint fennálló tanulói vagy hallgatói jogviszonyról,
- f) a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó igazolását arról, hogy a Gyvt. 19. § (1a) bekezdés b) pontjában foglalt ellátások valamelyikében részesül.
- (1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátás iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú kérelmező a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy a kormányablaknál terjesztheti elő.

(2) Amennyiben a rendszeres kedvezményre vonatkozó igényt nem formanyomtatványon nyújtják be, úgy a kérelem benyújtása napjának az írásbeli kérelem benyújtásának igazolt napját kell tekinteni, feltéve, hogy a formanyomtatványon történő utólagos bejelentés megtörténik.

(3) A rendszeres kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

(4) Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője vitatja a nyilatkozat

a) ingatlanra vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az ingatlan forgalmi értékének megállapítása érdekében megkeresi az állami adóhatóság ingatlan fekvése szerint illetékes megyei (fővárosi) ~~adóigazgatóságát, adó- és vámigazgatóságát,~~

b) járműre vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az értéket a jármű forgalmi adóval csökkentett belföldi fogyasztói árának és hasznátsága mértékének figyelembevételével állapítja meg.

(6) A vagyoni helyzet vizsgálata során nem tekinthető hasznosítható ingatlannak különösen a forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és - kivéve, ha a hasznélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó - a hasznélvezeti joggal terhelt ingatlan.

(7) A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dolgon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni. A meghatározott időre szóló vagyoni értékű jog értékének meghatározására az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ának (2) bekezdése az irányadó.

(8) Ha a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 131. §-ának (4) bekezdésében foglalt jogkörében a jövedelmet vélelmezi, a havi egy főre jutó vélelmezett jövedelem nem haladhatja meg a gyermeket gondozó család által lakott lakás és a tulajdonában álló vagyontárgyak egy főre jutó együttes havi fenntartási költségének kétszeresét.

(9) A (8) bekezdés szerinti fenntartási költségnek minősülnek a közüzemi díjak, a lakbér, a közös költség, a telefondíj, a kötelező és önkéntes biztosítás díjai, az adó- és adójellegű befizetések, valamint a hiteltörlesztés és a lízingdíj.

65/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 3. számú melléklet A) lapja II. Jövedelmi adatok 4-6. pontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a jegyző az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 65. § (1) bekezdés e) pontja szerinti adatot, a jegyző az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet,

c)

65/B. § A települési önkormányzat jegyzője a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 49/B. §-a szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján meggyőződik

a) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pontja aa) alpontjában szabályozott egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság tényéről,

b) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pontja ab) alpontjában szabályozott esetben a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékosságának tényéről.

65/C. § A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a települési önkormányzat jegyzője

a) ha nem áll rendelkezésre, beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát,

b) a Ptk. 4:196. és 4:197. §-ában foglaltak alapján megvizsgálja a kérelmező tartási

kötelezettségét.

66. § (1) A Gyvt. 19. § (4) bekezdésének alkalmazásánál figyelembe kell venni a támogatást kérő szülővel közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbefogadott gyermeket, valamint a házastárs és az élettárs gyermekeit.

(2) A támogatást kérővel közös háztartásban élő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki

a) átmenetileg tartózkodik a háztartáson kívül, így különösen diákotthonban, kollégiumban, kórházban, hetes otthonban,

b) 30 napot meg nem haladóan átmeneti gondozásban részesül.

(3) A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek - kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles - a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni [Ptk. 4:238. § (1) bekezdése].

66/A. § (1)

(2) A rendszeres kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor - erre irányuló kérelem esetén - a határozat egy példányát meg kell küldeni a kérelemben megjelölt, a gyermek étkeztetését biztosító intézmény számára.

(2a) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő, a rendszeres kedvezményről hozott döntésnek a Ket. 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja - a 67/A. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel - a kérelem benyújtásának napja.

(4) A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátást is - ismételt megállapításához a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak új kérelmet kell előterjesztenie.

(5) A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátást is - ismételt megállapítása iránti kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző három hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól kell megállapítani.

(6) Lakcímváltozás esetén a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak a kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül megküldi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek. A rendszeres kedvezményhez kapcsolódó, a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátást és a Gyvt. 20/A. §-a szerinti természetbeni támogatást - a feltételek fennállása esetén - az új lakcím szerint illetékes jegyző nyújtja. Az új lakcím szerint illetékes jegyző a pénzbeli ellátást a lakcímváltozást követő hónap első napjától folyósítja.

67. § (1) Ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság felülvizsgálatára [Gyvt. 20. § (3) bek.] a korábbi jogosultság időtartamának megszűnését megelőző három hónapban kerül sor, és a felülvizsgálat eredményeként a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre való jogosultság feltételei továbbra is fennállnak, a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultságát - a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a felülvizsgálattal egyidejűleg a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól ismételten meg kell állapítani.

(2) A rendszeres kedvezményre való jogosultság megszüntetése esetén a jogosultság - a (3) bekezdés, a 67/A. § (1) bekezdés b) pontja és a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a

megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napján szűnik meg.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultságot - a törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult erre irányuló kérelme esetén - a kérelemben megjelölt időpontban, de legkésőbb a kérelem benyújtása hónapjának utolsó napjával kell megszüntetni.

67/A. § (1) Ha a települési önkormányzat jegyzője kérelemre vagy - a gyámhivatal 130. § (4) bekezdése szerinti intézkedése, illetve egyéb hivatalos úton rendelkezésére álló gyámrendelő határozat alapján - hivatalból indult eljárása során megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre jogosult gyermek részére

a) családbafogadó gyámot rendeltek,

aa) haladéktalanul felülvizsgálja a rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

ab) az aa) alpont szerinti felülvizsgálattal egyidejűleg - ha családbafogadó gyámként hozzátartozó került kirendelésre - megvizsgálja a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátásra való jogosultság feltételeinek fennállását,

b) nem családbafogadó gyámot rendeltek, az eljárás megindításától számított nyolc napon belül - a határozat meghozatalának napjával - megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a hivatalból induló felülvizsgálati eljárás esetén a gyámhivatal 130. § (4) bekezdés a) pontja szerint megküldött gyámrendelésről szóló határozatának megérkezésétől, vagy a gyámrendelés tényéről történő tudomásszerzésétől számított 5 napon belül megküldi a családbafogadó gyámként kirendelt személynek a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványt azzal a felhívással, hogy azt a kézhezvételtől számított 15 napon belül küldje vissza számára.

(3) Ha a családbafogadó gyám a (2) bekezdés szerinti felhívásnak nem tesz eleget, a települési önkormányzat jegyzője a felülvizsgálati eljárás eredményeként megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot. A felhívásban erre a jogkövetkezményre a családbafogadó gyámot figyelmeztetni kell.

(4) A települési önkormányzat jegyzője a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátást

a) kérelemre indult eljárás esetén a kérelem benyújtásának napjától,

b) hivatalból indult eljárás esetén a gyámhivatal gyámrendelésről szóló határozatának a jegyzőhöz való megérkezésének vagy a gyámrendelés tényéről történő hivatalos tudomásszerzésének napjától

állapítja meg.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás feltételei fennállnak,

a) a (4) bekezdés szerinti időpontot megelőző nappal megszünteti a korábban megállapított rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

b) a (4) bekezdés szerinti időponttól kezdődően egy év időtartamra ismételten megállapítja a rendszeres kedvezményre és ahhoz kapcsolódóan a pénzbeli ellátásra való jogosultságot.

Természetbeni támogatás

68. § (1) A Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatás (a továbbiakban: támogatás) nyújtásáról nem kell döntést hozni.

(2) A jegyző a 4. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 7-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 7-éig

értesíti a Magyar Államkincstár területi szervét (a továbbiakban: Igazgatóság) a Gyvt. 20/A. §-a alapján megállapított támogatás összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár az összesített adatok alapján

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 15-éig,
b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 15-éig rendelkezik a 4. számú melléklet szerint igényelt támogatási összegnek az Erzsébet Utalványforgalmazó és Gazdasági Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Erzsébet Utalványforgalmazó Kft.) részére történő átutalásáról, és ezzel egyidejűleg az adatokat - tájékoztatás céljából - megyéknként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a miniszter által vezetett minisztériumnak (a továbbiakban: Minisztérium).

(4) A Magyar Államkincstár az Igazgatóság által továbbított, (2) bekezdés szerinti adatokat - településsoros bontásban -, a (3) bekezdésben meghatározott határidőig továbbítja az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. részére az Erzsébet-utalványok előállítására érdekében.

(5)-(6)

(7) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft.

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 24-éig,
b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 24-éig eljuttatja a települési önkormányzatok részére az Erzsébet-utalványokat.

(8) Az Erzsébet-utalvány jogosultak részére történő haladéktalan kézbesítéséről - igazolható módon - a jegyző postai úton, személyes átadás vagy hatósági kézbesítő útján gondoskodik.

(9) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft., illetve a települési önkormányzat az Erzsébet-utalvány jogosultak részére történő közvetlen kézbesítéséről harmadik féllel kötött megállapodás alapján is gondoskodhat.

(10) A jegyző

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév szeptember 7-éig,
b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév december 7-éig pótigényt nyújthat be azzal, hogy pótigény különösen azon jogosult tekintetében nyújtható be, akinek a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdésében meghatározott időpontban fennálló jogosultságát jogerősen a (2) bekezdés szerinti időpontot követően állapították meg, illetve akinek tekintetében a természetbeni támogatás nyújtására a jegyző a (2) bekezdés szerinti időpontot követően vált illetékessé.

(11) A pótigény benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása az igénylés tekintetében jogvesztő azzal, hogy ez a jegyzőnek a természetbeni támogatás nyújtására előírt kötelezettségét nem érinti.

(12) A pótigény teljesítésére irányadó határidők a (3)-(7) bekezdésben meghatározott hónapot követő hónap azonos napján járnak le.

(13) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. az Erzsébet-utalványt térítésmentesen - az utalvány ellenértékének a Magyar Államkincstár részére történő visszatérítése mellett - visszaváltja, ha az utalványt nem lehet kézbesíteni, mert

a) a jogosultságot a kézbesítést megelőzően - a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti időpontra visszamenőlegesen - meg kellett szüntetni,

b) a jegyző illetékessége az igénylést követően megszűnt, vagy

c) a jogosult az Erzsébet-utalványt annak a települési önkormányzathoz történő megérkezését vagy - a (9) bekezdés szerinti megállapodás alapján közvetlenül kézbesített utalvány esetében - a kézbesítés megkísérlését követő két hónapon belül nem vette át.

(14) A jegyző a (13) bekezdés szerint visszaváltással érintett Erzsébet-utalványt - ideértve a (9) bekezdés szerinti megállapodás alapján megkísérelt közvetlen kézbesítés megghiúsulását követően

a települési önkormányzatnál letétbe helyezett utalványt is -

- a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás esetén tárgyév december 10-éig,
- b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás esetén tárgyévet követő év március 15-éig

az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. részére - igazolható módon - eljuttatja és erről írásban visszaváltási adatközlést teljesít.

(15) A visszaváltási adatközlés keretében a jegyző megjelöli az Erzsébet-utalványok tömb szerinti darabszámát, és az érintett tömb(ök) sorszámát. A visszaváltott utalványok ellenértékéről a jegyző az Igazgatóságot a visszaváltási adatközlés teljesítésével egyidejűleg elektronikus úton is tájékoztatja.

(16) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. a (13) bekezdés szerint átvett Erzsébet-utalványok ellenértékét a Magyar Államkincstár részére

- a) a (14) bekezdés a) pontja szerinti esetben tárgyév december 20-áig,
- b) a (14) bekezdés b) pontja szerinti esetben a tárgyévet követő év március 31-éig visszatéríti.

(17) A Magyar Államkincstár a (16) bekezdés szerinti határidők lejártát követő 10 munkanapon belül tájékoztatja a Minisztériumot a visszaváltott utalványok ellenértékéről.

Pénzbeli ellátás

68/A. §

68/B. § (1)-(2)

(3) A tárgyhónapra esedékes pénzbeli ellátás összegét a települési önkormányzat jegyzője a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig utólag folyósítja.

(4)

(5) A pénzbeli ellátás ismételt megállapítása során az ugyanezen jogcímen korábban folyósított támogatás, ellátás összegét jövedelemként nem lehet figyelembe venni.

68/C. §

68/D. § (1) A települési önkormányzat jegyzője az 5. számú melléklet szerinti adatlapon minden hónap 10-éig értesíti az Igazgatóságot a pénzbeli ellátás összegéről, valamint az e jogcím alapján igényelhető előleg összegéről. A tárgyév december hónapjában előleg nem igényelhető.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik az 5. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(3) A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - megyéenként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a Minisztériumnak.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint igényelt pénzbeli ellátással az államháztartásról szóló törvényben foglaltak szerint kell elszámolni.

68/E. § (1) A Gyvt. 20/B. §-a (4) bekezdésében meghatározott pótlék folyósításáról nem kell döntést hozni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a 6. számú melléklet szerinti adatlapon

- a) a tárgyév augusztus hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév augusztus 10-éig,
- b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 10-éig értesíti az Igazgatóságot a Gyvt. 20/B. §-a (5) bekezdése alapján megállapított pótlék összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik a 6. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4) A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a Minisztériumnak.

(5)

68/F-68/L. §

IX. Fejezet

A gyermektartásdíj megelőlegezése

69. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul.

(2) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdése alapján történő gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

(3) A kérelemben

a) nyilatkozni kell, hogy nem áll fenn a Gyvt. 22. §-ának (5)-(6) bekezdése szerinti kizáró ok,

b) meg kell jelölni azokat az okokat, tényeket, amelyek a kérelmet megalapozzák.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

a) a 7. számú melléklet szerinti nyilatkozatot a megfelelő igazolásokkal,

b) a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,

c) a Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglaltak szerinti megelőlegezés iránti kérelem esetén a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,

d) a bírósági végrehajtási eljárásra vonatkozóan

da) a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónagnál nem régebbi jegyzőkönyvet, mely a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazolja,

db) a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot, ha a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de a da) pont szerinti jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, vagy ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, vagy

dc) a 70. § (4) bekezdése szerinti továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén - a da) és db) alpont szerinti irat hiányában - a bírósági végrehajtó által kiállított iratot arról, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott, vagy folytatódott, de az eredményéről szóló jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre.

(5) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglalt továbbfolyósítás esetén az erre vonatkozó kérelmet a gyermektartásdíj megelőlegesésének lejárta megelőzően kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a (4) bekezdés c) pontja szerinti igazolást. Az igazolás hiányában a 69/A. § b) pontja alkalmazandó.

(6) A Gyvt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személynek a kérelem benyújtásakor igazolnia kell magyarországi lakcímét a lakcíméről szóló hatósági igazolvánnyal. Ha a kérelmező lakcímét nem igazolja, a gyámhivatal a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet megkeresi az adatszolgáltatás érdekében.

69/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 7. számú melléklet B) pontjának 4., 5. és 6. alpontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a gyámhivatal az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 69. § (4) bekezdés c) pontja szerinti adatot, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet.

70. § (1) A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti - a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi - behajthatatlanságáról.

(2) A gyermektartásdíj megelőlegezésére - az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és

a) a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, ezért a végrehajtás szünetel,

b) a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át nem haladta meg.

(3)

(4) A jogosult a feltételek teljesülése esetén legfeljebb további 3 évre kérheti

a) a korábbi jogosultság fennállása alatt a megelőlegezett gyermektartásdíj megszakítás nélküli továbbfolyósítását,

b) a korábbi jogosultság megszűnését követően a gyermektartásdíj megelőlegezésének ismételt elrendelését.

(4a) A (4) bekezdés szerinti továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén a gyermektartásdíj átmeneti behajthatatlanságát, a végrehajtás szünetelését a bírósági végrehajtó által a jogosult kérelmére kiállított azon irat is igazolja, amely tartalmazza, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott.

(5) Ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, a jogosultnak közokirattal kell igazolnia, hogy a gyermektartásdíj behajtását és igényének érvényesítését kezdeményezte.

(6) Ha a jövedelemszámításnál nem forintban megszerzett jövedelmet is figyelembe kell venni, az átszámítás a kérelem benyújtásának napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.

71. § (1) A gyámhivatal szükség esetén megkeresi a bíróságot, illetve az önálló bírósági végrehajtót a kérelmező által megindított végrehajtási eljárás eredményének közlése végett.

(2) Amennyiben a tényállás tisztázása indokolja, a gyámhivatal megkeresi a munkáltatót a letiltással kapcsolatos adatok közlésére.

72. § A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre. A kötelezettet figyelmeztetni kell a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdésében foglalt következményekre.

73. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezéséről, továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

a) a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét,

b) a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartamát, megjelölve a jogosultság kezdő és várható befejező időpontját, azzal, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama legfeljebb 36 hónap lehet,

c) tájékoztatást a 74. § (1) bekezdésében foglaltakról,

d) - a megelőlegezett gyermektartásdíj továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat kivételével - tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy kérelemre a megelőlegezés ismételten elrendelhető, illetve a Gyvt. 22. § (7) bekezdése és a Gyvt. 24. § (1) bekezdése alapján tovább folyósítható,

e) tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az érintettek kötelesek haladéktalanul jelezni a

gyámhivatalnak, ha

ea) tudomást szereznek a kötelezett jövedelméről, vagyonáról, valamint a gyermektartásdíj-fizetés feltételeinek megszűnéséről,

eb) a kérelmezőnek a Gyvt. 22. §-ának (1) bekezdésében meghatározott körülményeiben változás állt be,

ec) a kötelezett rendszeres jövedelmére, valamint egyéb vagyonára a végrehajtás eredménnyel járt,

ed) a kötelezett a kérelmező részére közvetlenül fizet tartásdíjat,

ef) a gyermek nagykorúvá vált és a nappali oktatás munkarendje szerint középfokú tanulmányokat nem folytat, illetve, ha ezen tanulmányok folytatása miatt került sor a gyermektartásdíj továbbfolyósítására vagy megállapítására, és a fiatal felnőtt a tanulmányait abbahagyta,

eg) a Gyvt. 22. §-ának (6) bekezdése alapján történt a megelőlegezés, és a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összege meghaladja a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át,

f) - szükség esetén - a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

g) rendelkezést a megelőlegezett gyermektartásdíjnak a kérelem benyújtása napjától a határozat meghozatala napjáig terjedő időszakra vonatkozó egyösszegű kifizetéséről vagy a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről,

h) tájékoztatást a gyámhivatalnak a megelőlegezett gyermektartásdíj kötelezett által meg nem térített összegét érintő méltányossági jogköréről.

(1a) A gyermektartásdíj megelőlegezése tárgyában hozott, az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásban rögzítendő döntésnek a Ket. 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(2) A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészséggel, a kötelezett lakcíme szerint illetékes jegyzővel, mint adóhatósággal (a továbbiakban: adóhatóság), valamint a megelőlegezett gyermektartásdíjat folyósító fővárosi és megyei kormányhivattal (a 73-76. § alkalmazásában a továbbiakban: folyósító szerv).

(3) A Gyvt. 24. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján történő felfüggesztés esetén a gyámhivatal harminc napon belül megindítja a felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének feltételei fennállnak-e. Amennyiben a megelőlegezés feltételei nem állnak fenn, úgy a megelőlegezést meg kell szüntetni.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt felülvizsgálat eredményeként a megelőlegezett gyermektartásdíjat tovább kell folyósítani, úgy a továbbfolyósítással egyidejűleg a gyámhivatal rendelkezik a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről.

(5) Amennyiben a bíróság a megelőlegezés időtartama alatt a tartásdíj összegét felemeli vagy leszállítja, a gyámhivatal a kötelezett, a gyermek törvényes képviselője bejelentésére, illetve hivatalból is jogosult a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét, a bíróság jogerős határozatának megfelelően, az ítélet jogerőre emelkedésének napjától - a jogosultsági feltételek újbóli vizsgálata nélkül - felemelni, illetve csökkenteni.

(6) A folyósító szerv a megelőlegezett gyermektartásdíjról, annak kamatáról és a folyósítással felmerült költségekről negyedévente tájékoztatja a kötelezett lakcíme szerinti adóhatóságot a hátralékos összeg adók módjára történő behajtása végett.

(7) A gyámhivatal a kötelezett által a Gyvt. 24. § (8) bekezdése szerint megtérítendő összeg tekintetében tudomására jutott változásokról - a folyósító szerv közreműködésével -

haladéktalanul tájékoztatja az adóhatóságot.

73/A. § A gyámhivatal a Gyvt. 24. § (9) bekezdése szerinti méltányossági eljárás keretében hozott döntését megküldi a folyósító szerv részére, amely arról tájékoztatja az adóhatóságot.

74. § (1) A tárgyhónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíjat december hónap kivételével a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, ideértve a jogosultság megszűnésének hónapjára a Gyvt. 24. § (7) bekezdése alapján járó megelőlegezett gyermektartásdíjat is. A december hónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításáról december 30-áig kell gondoskodni.

(2) A gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíjjal kapcsolatban hozott valamennyi határozatát közli a 73. § (2) bekezdésében felsoroltakkal.

(3) Amennyiben a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama alatt a gyámhivatal illetékessége megváltozik, a jogosult új lakóhelye szerint illetékes gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításához szükséges intézkedéseket az illetékességváltásról szóló határozatban foglalt időponttól kezdődően végzi el.

(4)

75. § (1) Amennyiben a jogosult a gyermektartásdíj előlegezésének ideje alatt rendszeresen vagy alkalmyszerűen kétszeres tartásdíjat vett fel, az erre az időszakra eső előlegezett tartásdíjat köteles az államnak visszafizetni.

(2) A kötelezett, illetve a jogosult az előlegezés ideje alatt az (1) bekezdés szerint közvetlenül adott, illetve kapott tartásdíjat az előlegezés elrendelése előtt keletkezett hátralékba nem számíthatja be.

(3) A folyósító szerv az (1) bekezdés szerinti jogosulatlanul felvett és visszafizetett összeget, valamint a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdése szerint megtérített összeget köteles visszafizetni a központi költségvetésnek.

76. § (1) A megelőlegezett gyermektartásdíj folyósítása érdekében a gyámhivatal minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(2) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Magyar Államkincstár részére.

(3) A Magyar Államkincstár minden hónap 25-éig, december hónapban 20-áig gondoskodik az igényelt összegnek a folyósító szerv részére történő átutalásáról, egyidejűleg az országosan összesített létszám- és kifizetési adatokat megyénként, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Minisztérium részére.

(4) A megelőlegezett gyermektartásdíj jogosultak részére történő folyósításáról a folyósító szerv a 74. § (1) bekezdésében foglalt időpontig gondoskodik.

X. Fejezet

Otthonteremtési támogatás

77. § (1) A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás iránti kérelmét a 15. számú melléklet szerinti formanyomtatványon terjeszti elő.

(2) Az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó, 16. számú melléklet szerinti pénzfelhasználási tervben - az otthonteremtési támogatás legfeljebb 10%-ának mértékéig - feltüntethetőek a Gyvt. 25. § (5) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódó járulékos költségek, így

különösen a visszerhes vagyonátruházási illeték, az eljárási illeték, a hitelbírálati díj, a közjegyzői díj és az ügyvédi költség.

78. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás összegének megállapítása érdekében beszerzi

a) a kérelmező nagykorúvá és teljesen cselekvőképesé válását (a továbbiakban: önjogúvá válás) megállapító gyámhivataltól a döntéshez szükséges iratokat, adatokat, így különösen

aa) a nagykorúvá vált vagyonáról szóló értesítést,

ab) a volt vagyongazdálkodó végszámadását,

ac) a nevelésbe vett gyermek tulajdonában álló ingatlanra vonatkozó adó- és értékbecslő iratokat,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgálattól a Gyvt. 25. §-a (2) bekezdésének a) pontjában foglalt feltétel meglétére vonatkozó igazolást,

c) az otthonteremtési támogatással megszerezni kívánt ingatlan adó- és értékbecslő iratját, amennyiben a kérelem benyújtásakor ismertek a megvásárolni szándékozott ingatlan adatai.

(2) A gyámhivatal szükség esetén környezettanulmányt szerez be, és a fiatal felnőtt utógondozójától javaslatot kér az otthonteremtési támogatás céljának és a pénzfelhasználási tervnek a megvalósíthatóságáról, az együttműködés feltételeiről, a támogatás összegének felhasználási, valamint elszámolási módjáról és várható időpontjáról.

(3) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás iránti kérelem benyújtásakor - amennyiben a kérelmező nem áll utógondozás alatt - a (2) bekezdésben foglaltak érdekében a fiatal felnőtt részére a ~~lakás- lakóhelye vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgált~~ utógondozóját rendeli ki a Gyvt. 25. §-ának (7) bekezdése szerinti időtartamra.

(4) A Gyvt. 25. §-ának (5) bekezdése tekintetében lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételének minősül minden olyan külső és belső építészeti munka, melynek elvégzése nyomán a lakhatatlan ingatlan beköltözhető, lakható állapotba kerül. Lakhatóvá tételnek minősül továbbá a fűtés korszerűsítése (fűtőtest, vízmelegítő, kazán vásárlása).

A határozat tartalma

79. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatásról szóló határozata rendelkező részében a 14. §-ban foglaltakon túl

a) jóváhagyja az otthonteremtési támogatás iránti kérelemben megjelölt célt és a pénzfelhasználási tervet,

b) rendelkezik az otthonteremtési támogatás összegéről és az igénybevétel módjáról, szükség esetén az otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetéséről [Gyvt. 26. § (2) bek.],

c) kötelezi a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet és az utógondozót az együttműködésre,

d) előírja a fiatal felnőttnek, hogy a körülményeiben bekövetkezett és a pénzfelhasználási tervet is érintő lényeges változást haladéktalanul jelentse be a gyámhivatalnak,

e) megállapítja a támogatás igénybe vett összegéről történő elszámolás feltételeit és határidejét,

f) figyelmezteti az otthonteremtési támogatásban részesített fiatal felnőttet a jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétel jogkövetkezményére [Gyvt. 133. § (2) bek.],

g) a Gyvt. 26. § (5) bekezdése szerinti esetekben rendelkezik az elidegenítési tilalom bejegyzéséről,

h) - ha az otthonteremtési támogatás megállapítására lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából kerül sor -, felhívja a hitelintézetet a programba befektetett otthonteremtési támogatás összegének a futamidőre történő zárolására, egyidejűleg tájékoztatja a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet a zárolás megszüntetésének feltételeiről.

(2) Az otthonteremtési támogatásról hozott, az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő döntésnek a Ket. 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

80. § (1) A gyámhivatal - az (1a) bekezdésben meghatározott kivétellel - az utógondozó írásban benyújtott tájékoztatójának figyelembevételével és szükség szerint környezettanulmány elkészítését követően elbírálja a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás felhasználásáról készített elszámolását és - ha az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak miatt rendelték el - megállapítja az utógondozás megszűnését.

(1a) Ha az otthonteremtési támogatás felhasználásának engedélyezése kizárólag ingatlanvásárlás céljára történt, akkor a gyámhivatal az ingatlan tulajdonjogának megszerzéséről, illetve az elidegenítési tilalom bejegyzéséről szóló jogerős földhivatali döntésről történő tudomásszerzés alapján a fiatal felnőtt külön elszámolása nélkül hivatalból állapítja meg az otthonteremtési támogatás felhasználását és - ha az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak miatt rendelték el - az utógondozás megszűnését.

(2) A gyámhivatal az elidegenítési tilalom időtartamának letelte előtt is hozzájárulhat az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlan elidegenítéséhez (a tilalom feloldásához), ha azt a fiatal felnőtt megváltozott életkörülményei (pl: házasságkötés) indokolják.

(3) A korábbi, elidegenítési tilalommal terhelt ingatlan vételárának felhasználásával megszerzett új ingatlan esetén a gyámhivatal - az előzőleg előírt időtartam lejártáig - bejegyezteti az elidegenítési tilalmat az új ingatlanra.

(4) A gyámhivatal hozzájárulása szükséges a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás zárolásának megszüntetéséhez és a támogatás futamidő letelte előtti felhasználásához. A gyámhivatal a hozzájárulást a támogatásban részesült fiatal felnőtt kérelmére, körülményei lényeges megváltozása esetén adhatja meg.

81. § (1) A gyámhivatal értesítése alapján az otthonteremtési támogatást folyósító fővárosi és megyei kormányhivatal (e § alkalmazásában: folyósító szerv) a határozat jogerőre emelkedését követő hónap utolsó napjáig intézkedik az otthonteremtési támogatás összegének, részösszegének kifizetése iránt.

(2) Az otthonteremtési támogatás finanszírozására szolgáló fejezeti kezelésű előirányzat tekintetében az otthonteremtési támogatással kapcsolatos feladatokat a fővárosi és megyei kormányhivatal, mint lebonyolító szerv látja el. A lebonyolító szervet az utalványozás joga megilleti.

(3) A gyámhivatal a jogerősen megállapított otthonteremtési támogatás kifizetése érdekében minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(4) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Minisztérium részére.

(5) A Minisztérium minden hónap 25-éig a folyósító szerv rendelkezésére bocsátja a (4) bekezdés szerinti összeget.

ÖTÖDIK RÉSZ

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS

XI. Fejezet

Általános rendelkezések

82. § (1) A Gyvt. 11. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat-központ akkor kezdeményezi a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedést, ha az alapellátás nem vezet eredményre, vagy attól eredmény nem várható.

(2) A Gyvt. 17. §-ában meghatározott szerv vagy személy köteles hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. Az eljárást akkor is kezdeményezni kell, ha a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartást tanúsít.

(3) A pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorú esetben az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a pártfogó felügyelő is kezdeményezheti.

(4)

(5) A gyámhivatal - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kivételével - a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedést tesz, ha

a) a veszélyeztetettség megszüntetése a szülő együttműködésével nem biztosítható,

b) a gyermeknek nincs a szülői felügyeleti jog gyakorlására képes és jogosult szülője, és a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítása gyám kirendelésével sem biztosítható,

c) a gyermek saját családjában történő gondozása, a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt nem biztosított,

d) a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek szükségletei családi környezetben biztosíthatók, így különösen a szülő gondoskodik a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai étkeztetéséről, étellel, ruházattal és fejlesztő eszközökkel (játékkal) történő ellátásáról, képességeinek fejlesztéséről.

(6) A szülő nem tekinthető együttműködőnek, ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére

a) nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket,

b) nem járul hozzá vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás (a továbbiakban: alapellátás) igénybevételét.

(7) A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál figyelembe kell venni

a) a veszélyeztetettség jellegét, okát, mértékét,

b) a gyermek személyiségét,

c) a gyermek családi körülményeit,

d) az intézkedés várható hatásait,

e) a gyermeknek - a Gyvt. 6. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott - saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát.

83. § (1)

(2) A gyámhivatal az általa folytatott eljárás során felhívja a család- és gyermekjóléti központot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátása megszervezésére, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását.

~~a) felhívja a gyermekjóléti szolgálatot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátására, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását,~~

illetve

b)

(3) A gyámhivatal dönt a gyermekvédelmi intézkedés alkalmazásáról vagy az eljárás megszüntetéséről.

(4) A (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a gyámhivatal az általa addig alkalmazott gyermekvédelmi intézkedést megszünteti.

XI/A. Fejezet

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

83/A. § (1) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása iránti kérelmet a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani

a) a 3. számú melléklet A) és B) lapjának együttes kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában nem áll fenn, illetve a megállapítása iránt eljárás nincs folyamatban,

b) a 3. számú melléklet A) lapja I) Személyi adatok 1-3. pontjának és a 3. számú melléklet B) lapjának kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában fennáll.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének fennállását

a) a szülő, családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége tekintetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, a családbafogadó gyám iskolai végzettségre vonatkozó önkéntes adatszolgáltatása,

b) az alacsony foglalkoztatottság tekintetében az Szt. 18. §-a alapján vezetett nyilvántartása vagy az Szt. 33. §-a szerinti ellátásra való jogosultság hiányában az állami foglalkoztatási szervnek a gyermeket nevelő szülők bármelyikének, a családbafogadó gyámnak az álláskeresőként történő nyilvántartásáról szóló igazolása,

c) a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégia szegregátum meghatározása, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett, 3/A. melléklet szerinti környezettanulmány vagy a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlapja szerinti, hat hónapnál nem régebbi, ugyanazon a címen elvégzett környezettanulmány alapján állapítja meg.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a család- és gyermekjóléti szolgálatot.

(4) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapján került sor.

(5) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet megállapító határozatához - annak a szülő, családbafogadó gyám vagy a nagykorúvá vált gyermek részére történő közlésekor - tájékoztatót mellékel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról.

(6) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

XII. Fejezet

Védelembe vétel

Az eljárás megindítása

84. § (1) A gyámhivatal a Gyvt. 17. §-ának (1)-(2) bekezdésében és a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdésében foglalt szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni.

(2) A ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központ~~ a javaslatára indult védelembe vétel iránti eljárás során

a) nyilatkozik az alapellátás eredménytelenségének okáról, a gyermek és a szülő együttműködési készségéről,

b) megküldi a gyermekjóléti alapellátás során felvett adatlapot, környezettanulmányt és gondozási tervet,

c) véleményt nyilvánít a gyermek veszélyeztetettségének okáról,

d) ~~javaslatot tesz a kirendelhető családgyógozó személyére,~~

e) javaslatot tesz a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján szükséges intézkedésekre.

(3) Ha a védelembe vétel iránti eljárás nem a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központ~~ javaslatára indult, a gyámhivatal megkeresi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központot~~ a (2) bekezdés szerinti javaslat tizenöt napon belül történő megtételére.

(4) A tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatal a védelembe vétel iránti eljárás során köteles beszerezni a lakóhely szerint illetékes gyámhivataltól a gyermekre vonatkozó, korábban keletkezett iratokat.

85. § (1) A gyámhivatal - a 91/K. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével - a védelembe vétel iránti kérelmet elutasítja, illetve a hivatalból indított eljárást megszünteti, ha a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn.

(2) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, de a gyermek és szülője, illetve családbafogadó gyámja nyilatkozatban vállalják a ~~család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a család- és gyermekjóléti központtal való együttműködést~~ és ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, a gyámhivatal az (1) bekezdésben foglalt döntésével egyidejűleg felhívja a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központot~~ az alapellátás keretében történő ~~segítségnyújtásra, segítségnyújtás megszervezésére.~~

(3) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll és az az alapellátás önkéntes igénybevételével sem szüntethető meg - de a gyermeket nem kell a családból kiemelni -, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

86. § (1) A gyámhivatal a védelembe vétel iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt, illetve gyámját - ide nem értve a gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermek gyámját - a védelembe vétel

okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyaláson meg kell hallgatni a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken túl

a) azt a családgondozót, aki a gyermek gondozását a védelembé vételt megelőzően segítette, ideértve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozóját is, és

b) a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személyt, ha a pártfogó felügyelői szolgálat kockázatértékelése a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének magas fokát állapította meg.

(4) Az eljárás során a gyermeket és a szülőt, illetve családbafogadó gyámját nyilatkoztatni kell arról, hogy vállalják-e a család- és gyermekjóléti szolgálattal és a család- és gyermekjóléti központtal az alapellátás keretében való együttműködést. A nyilatkozattétel előtt a gyermeket és a szülőt figyelmeztetni kell az együttműködés hiányában alkalmazható jogkövetkezményekre.

A határozat tartalma

87. § A védelembé vételről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban meghatározottakon kívül tartalmazza

a) a családgondozó kirendelését, család- és gyermekjóléti központ felhívását a védelembé vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eszményezésének ellátására, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal együtt a védelembé vétel melletti szociális segítőmunka biztosítására,

b) a kirendelt családgondozó család- és gyermekjóléti központ felhívását a gondozási-nevelési tervnek a határozat jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül történő elkészítésére és a gyámhivatalnak történő megküldésére,

c) a gyermek és a szülő kötelezését a családgondozóval család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársával való együttműködésre,

d) a gyermek és a szülő figyelmeztetését az együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,

e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt intézkedéseket,

f) a felülvizsgálat határidejét,

g)

h) a kirendelt családgondozó, család- és gyermekjóléti központ, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy bármikor kezdeményezhetik a védelembé vétel felülvizsgálatát.

A családgondozó kirendelése, felmentése és egyes feladatai

88. § (1) ~~Családgondozóként elsősorban a~~ A család- és gyermekjóléti szolgálat azon családgondozóját kell kirendelni, aki a védelembé vételt megelőzően a gyermeket gondozta, a veszélyeztetettségét feltárta. A kirendelt családgondozó az (5) bekezdésben foglalt kivétellel a gyámhivatallal közvetlenül tart kapcsolatot. A kirendelt családgondozó központ szükség szerint, de legalább évente írásban tájékoztatja a gyámhivalt a családgondozás szociális segítőmunka eredményéről.

~~(1a)-(2) A családgondozó család- és gyermekjóléti központ indokolt esetben javaslatot tesz a megelőző pártfogás elrendelésére, mellőzésére, fenntartására vagy megszüntetésére.~~

(2) A családgondozó tisztsége megszűnik

a) a védelembé vétel megszűnésével vagy megszüntetésével,

b) ha a gyámhivatal a családgondozót felmenti vagy elmozdítja.

(3) A gyámhivatal a családgondozót felmenti, ha

a) alkalmatlan feladatára,

b) a családgondozó fontos okból felmentését maga kéri,

e) utólag keletkezik olyan akadály, amely miatt feladatát megfelelően ellátni nem tudja,

d) a gyámhivatal illetékessége megszűnik.

~~(4) Ha a családgondozó jogaival súlyosan visszaél, kötelességeit nagymértékben elhanyagolja, a gyámhivatal tisztségéből elmozdítja.~~

~~(5) A családgondozót a kirendeléséről, felmentéséről, valamint a védelembé vétel megszüntetéséről a gyermekjóléti szolgálat útján kell értesíteni.~~

Egyéni gondozási-nevelési terv

89. § (1) ~~A családgondozónak család- és gyermekjóléti központnak az egyéni gondozási-nevelési tervet a határozat jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül kell - a szülővel és a gyermekkel együttműködve - elkészítenie.~~

(2) Az egyéni gondozási-nevelési tervben kell meghatározni a ~~családgondozó, család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere,~~ a szülő és a gyermek azon feladatait, amelyek a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez szükségesek. Ha a gyámhivatal elrendelte a gyermek megelőző pártfogását, a feladatokat erre tekintettel kell meghatározni.

(3) A tervet a ~~családgondozó család- és gyermekjóléti központ~~ ismerteti a szülővel és a gyermekkel, majd annak elfogadása és aláírása után tájékoztatás céljából haladéktalanul megküldi a gyámhivatalnak.

A védelembé vétel felülvizsgálata

90. § (1) A védelembé vétel felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

ab) ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

ac) a ~~kirendelt családgondozó család- és gyermekjóléti központ~~ kezdeményezésére,

ad) ha a védelembé vétel fennállása alatt a fiatalkorú pártfogó felügyeletét rendelték el és a pártfogó felügyelő kezdeményezi a felülvizsgálatot;

b) a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő, illetve más törvényes képviselő kérelmére indul.

(2) A pártfogó felügyelő a védelembé vétel felülvizsgálatának kezdeményezésével egyidejűleg közli a gyámhivatallal a fiatalkorú pártfogó felügyeletét elrendelő határozatot.

(3) Ha elrendelték a fiatalkorú pártfogó felügyeletét, a védelembé vétel felülvizsgálata során a gyámhivatal

a) vizsgálja különösen a megállapított magatartási szabályokat, az egyéni gondozási-nevelési tervet és az egyéni pártfogó felügyelői tervet, valamint

b) - amennyiben a fiatalkorú megelőző pártfogás alatt áll - megszünteti a megelőző pártfogást.

(4) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 86. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy a tárgyaláson - ha a felülvizsgálatot a pártfogó felügyelő kezdeményezte - a pártfogó felügyelő, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő is meghallgatható.

(5) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni

kell:

- a) a védelemben vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről,
- b) a következő felülvizsgálat határidejéről,
- c) az új egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésére vonatkozó felhívásról a határidő megjelölésével,
- d) szükség esetén a pártfogó felügyelő és a ~~kirendelt család-gondozó-család- és gyermekjóléti központ eszményzere~~ felhívásáról, hogy a fiatalok között egymást tájékoztatva, együttműködve járjanak el,
- e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt újabb intézkedésekről,
- f)

A védelemben vétel megszüntetése és megszűnése

91. § (1) A gyámhivatal határozattal szünteti meg a védelemben vételt a Gyvt. 69. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott esetekben.

(2) A védelemben vétel megszűnik a gyermek nagykorúvá válásával, kivéve a védelemben vétel nagykorúvá válást követő meghosszabbodásának a Gyvt. 69. § (3) bekezdése szerinti esetét.

(3) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, erről értesíti a kirendelt család-gondozót határozatával felmenti család- és gyermekjóléti központot, és egyidejűleg megkeresi az illetékessé vált gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából.

(4) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az illetékessé vált gyámhivatal a védelemben vétel szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 90. § (5) bekezdésében foglaltak szerint dönt. A védelemben vétel fenntartása esetén eszményzert rendel felhívja az illetékessé vált család- és gyermekjóléti központot a védelemben vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eszményzselésének ellátására, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal együtt a védelemben vétel melletti szociális segítőmunka biztosítására.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

91/A. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást hivatalból megindítja, ha

- a) hivatalos tudomása van a gyermek elhanyagolásáról,
- b) a Gyvt. 17. §-a szerinti szervek, személyek azt kezdeményezik,
- c) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ erre - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gyám lehetséges személyének megjelölésével - javaslatot tesz.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetben a tárgyalást megelőzően megkeresi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központot,~~ hogy tizenöt napon belül vizsgálja meg a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét, készítse el a pénzfelhasználási tervet és tegyen javaslatot az eseti gyám személyére.

(3) A pénzfelhasználási terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára.

(4) Ha felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, a gyámhivatal a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ javaslatának beérkezését követően tíz napon belül tárgyalást tart, amelynek során meghallgatja a Gyvt. 68/B. § (4) bekezdésében meghatározott személyeket és megismeri véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve a

kirendelendő eseti gyám személyéről.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának és módjának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a gyermek tényleges szükségleteire, a tárgyaláson meghallgatott személyek véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A természetben nyújtott családi pótlék nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

(6) A gyámhivatal a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel eseti gyámul elsősorban a gyermek arra alkalmas más közeli hozzátartozóját, az óvodai és az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, a védőnőt, a ~~esaládsegítő szolgálat vagy a család- és gyermekjóléti szolgálat család-gondozóját, központ esetmenedzserét,~~ az átmeneti gondozást nyújtó intézmény család-gondozóját, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény szakmai munkakörben foglalkoztatott alkalmazottját vagy a gyámhivatal - nem gyermekvédelmi, illetve gyámhatósági feladatokat ellátó - ügyintézőjét rendeli ki. A család- és gyermekjóléti ~~szolgálat, központ esetmenedzserei,~~ illetve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény család-gondozói közül lehetőség szerint olyan személyt kell eseti gyámul kirendelni, aki a védelembe vétel során nem gondozza a családot.

(7) Az eseti gyámot tevékenységéért munkadíj nem illeti meg, indokolt és számlával igazolt kiadásainak költségét azonban az őt kirendelő gyámhivatal megtéríti. A költségtérítés mértéke havonta nem haladhatja meg az adott gyermek után járó családi pótlék összegének 10%-át. A költségtérítés összege nem vonható le a családi pótlék összegéből.

91/B. § (1) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a családi pótlékban részesülő szülő személyazonosító adatait, a családi pótlékot folyósító szerv megnevezését,

b)

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartamát, hónapokban meghatározva, megjelölve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő és befejező időpontját,

d) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának módját,

e) az eseti gyám kirendelését, feladatát, tájékoztatását a 91/A. § (7) bekezdésében foglaltakról, valamint felhívását arra, hogy az adott hónapra a Gyvt. 68/B. § (5) bekezdése szerinti családtámogatási folyószámlára (a továbbiakban: családtámogatási folyószámla) átutalt családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számoljon el a gyámhivatalnak,

f) a szülő vagy más törvényes képviselő kötelezését az eseti gyámmal való együttműködésre és tájékoztatását az együttműködés megtagadásának következményeiről,

g) a védelembe vétel elrendelését, ha erre korábban nem került sor,

h) fennálló védelembe vétel esetén a ~~kirendelt család-gondozó család- és gyermekjóléti központ~~ felhívását az egyéni gondozási-nevelési tervnek a felülvizsgálatára és annak a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül történő megküldésére,

i)

j) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt bármikor kezdeményezheti a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, felhívva a figyelmet a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 30. § e) pontjában foglalt esetére,

k) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását az igénybe vehető szociális és

gyermekvédelmi ellátásokról, támogatásokról, valamint azok igénybevételének módjáról,

l) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy

la) első alkalommal a döntést követő második hónapra járó családi pótlék meghatározott része kerül természetbeni formában biztosításra,

lb) ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a határozatban szereplő időtartam lejártá miatt szűnik meg - feltéve, hogy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását nem rendelték el ismételten - a megszűnést követő hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra,

lc) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetése esetén a megszüntetést követő második hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra.

(2) A határozatban a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő időpontjaként a döntést követő második hónap első napját, befejező időpontjaként a határozatban szereplő időtartamnak megfelelő hónap utolsó napját kell megjelölni. Az így meghatározott időtartam a Gyvt. 68/B. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a 6 hónapot nem haladhatja meg.

(3) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat elleni fellebbezést elbíráló határozatban rendelkezni kell a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának új kezdő és befejező időpontjáról.

(4) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása során a gyámhivatal és a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal között elektronikus úton történik az adategyeztetés, különösen a folyósított családi pótlék összegéről és a családi pótlékot folyósító szervről.

(6) A fővárosi és megyei kormányhivatal az átutalást követően legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik a családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak az eseti gyám felé történő kifizetéséről.

(7) A kirendelt eseti gyám folyamatosan gondoskodik a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználásáról. A családi pótlék felhasználható különösen

a) ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet, a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök természetbeni biztosítására,

b) a gyermek lakhatási feltételeinek megteremtése érdekében közüzemi díjak kifizetésére, ideértve a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből eredő törlesztőrészletet, feltéve, hogy a családnak járó más támogatásokból ezek nem fedezhetők,

c) gyermekétkeztetés térítési díjának befizetésére,

d) a gyermek szabadideje hasznos eltöltésére.

91/C. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának indokoltságát felülvizsgálja

a) hivatalból, ha

aa) a gyermek a másik szülő szülői felügyelete vagy gyámság alá kerül,

ab) a család- és gyermekjóléti szolgálat központja, illetve a kirendelt eseti gyám azt kezdeményezi,

ac) a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a

felülvizsgálatot a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt kéri.

(2) A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során kikéri a családgondozó-család- és gyermekjóléti központ és a kirendelt eseti gyám véleményét.

(3) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a családi pótlék természetbeni formában - változatlan időtartamban és módon - történő további nyújtásáról, vagy

b) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, módjának, illetve az eseti gyám személyének megváltoztatásáról, vagy

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről.

(4) Ha a felülvizsgálat során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának megváltoztatásáról vagy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről születik döntés, a gyámhivatal a jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal.

91/D. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről határozatot hoz, és ezzel egyidejűleg szükség szerint - indokolt esetben felülvizsgálat keretében - dönt a védelembe vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(2) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal.

(3)

(4) Ha a gyámhivatal illetékessége a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása alatt megszűnik, a gyámhivatal haladéktalanul

a) felhívja a kirendelt eseti gyámot az elszámolásra,

b) megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak és

c) értesíti az illetékességváltozásról a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalt.

(5) A gyámhivatal az eseti gyámot az elszámolás elfogadását követően határozatával felmenti, és határozatát közli az illetékessé vált gyámhivatallal. Az illetékessé vált gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét a 91/C. §-ban foglaltak szerint felülvizsgálja.

(6) Illetékességváltozás esetén a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal első alkalommal az illetékességváltozásról szóló értesítés kézhezvételét követő második hónapra járó családi pótlékot utalja az illetékessé vált kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára. Eddig az időpontig a korábban illetékes gyámhivatal gondoskodik az illetékessége szerinti családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak és a korábbi eseti gyám elszámolása eredményeként esetlegesen visszafizetett összegnek az újonnan kirendelt eseti gyám felé történő kifizetéséről.

(7) Az újonnan kirendelt eseti gyám a (6) bekezdés szerint részére kifizetett összegről az őt kirendelő gyámhivatalnak számol el.

(8) Az eseti gyám az adott hónapban részére kifizetett családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számol el az őt kirendelő gyámhivatalnak. A gyámhivatal elfogadja az eseti gyám elszámolását, ha az a pénzfelhasználási tervnek és a valóságnak megfelel.

(9) Ha a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy az eseti gyám elszámolása a valóságnak nem felel

meg, vagy a családi pótléknak a pénzfelhasználási tervben foglaltaktól eltérő felhasználása miatt a gyermeket vagy családját kár érte, az eseti gyámot határozatával haladéktalanul felmenti és gondoskodik a gyermek, fiatal felnőtt számára új eseti gyám kirendeléséről.

(10) A gyámhivatal az eseti gyámot a részére utolsó alkalommal kifizetett családi pótlékkal történt elszámolás elfogadását követően menti fel.

Eredménytelen védelembe vétel

91/E. §

Az igazolatlan iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás

91/F. § Ha a nevelési-oktatási intézmény igazgatója jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, hogy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte a tízet, a gyámhivatal

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a jelzést a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját az adott tanítási évben az ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás igazolatlan elmulasztásának 91/G. § (2) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményeiről.

91/G. § (1) A nevelési-oktatási intézmény igazgatója a mulasztás igazolására előírt határidő lejártát követően haladéktalanul jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, ha a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte az ötvenet. Kiskorú esetén a jelzéssel egyidejűleg a nevelési-oktatási intézmény igazgatója megküldi a gyámhivatalnak a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség nem teljesítésének okait és a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

(2) A gyámhivatal a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti jelzése alapján, a jelzés beérkezését követő 8 napon belül

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a nevelési-oktatási intézmény jelzését és írásbeli véleményét a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, - a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti jelzésének megküldésével egyidejűleg - levélben kezdeményezi a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását, valamint

ba) a 16. életévét be nem töltött, védelembe nem vett gyermek esetében hivatalból megindítja az eljárást a gyermek védelembe vétele iránt,

bb) a 16. életévét betöltött kiskorú esetében megkeresi a család- és gyermekjóléti szolgálatot, központot, hogy vegye fel a kapcsolatot a családdal, nyújtson tájékoztatást az iskoláztatási támogatás ismételt folyósításához szükséges feltételekről, és jelezze, ha a gyermek

érdekében gyámhatósági intézkedést tart szükségesnek, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti írásbeli véleményében foglalt problémákra és javaslatokra is.

(3) A gyámhivatal már fennálló védelembe vétel esetén a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak az iskoláztatási támogatás szüneteltetését elrendelő jogerős döntéséről értesíti a ~~esaládgondozót, család- és gyermekjóléti központot~~, egyidejűleg felhívja az egyéni gondozási-nevelési terv felülvizsgálatára és annak harminc napon belül történő megküldésére. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésével érintett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének tartalmaznia kell a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítása érdekében szükséges feladatokat, így különösen a nevelési-oktatási intézményben igénybe vehető, a gyermeknek a felzárkóztatását célzó foglalkozásokon, fejlesztő foglalkoztatáson, képesség-kibontakoztató felkészítésen való részvételének biztosítására irányuló intézkedéseket.

91/H. § (1) A gyámhivatal az iskoláztatási támogatás szüneteltetése szükségességének felülvizsgálata során tájékoztatást kér a nevelési-oktatási intézmény igazgatójától arról, hogy

a) a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek (fiatal felnőtt) hány kötelező tanórai foglalkozást mulasztott igazolatlanul és

b) a nevelési-oktatási intézmény milyen intézkedésekkel segítette elő a védelembe vett gyermek iskolalátogatási kötelezettségének teljesítését.

(2) Az első felülvizsgálattal érintett időszak kezdő napja

a) a szüneteltetést elrendelő döntés jogerőre emelkedését követő hónap első napja vagy

b) a tárgyév szeptember 1-je, ha a szüneteltetést elrendelő döntés jogerőre emelkedésének hónapja a tárgyév májusa, júniusa vagy júliusa.

(3) A Gyvt. 68/A. § (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában az utolsó felülvizsgálattól számított egy hónapot az utolsó felülvizsgálattal érintett időszak utolsó napját követő naptól kell számítani.

(4) A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatáról - védelembe vett gyermek esetén - tájékoztatja a ~~kirendelt család-gondozót, család- és gyermekjóléti központot~~.

91/I. § Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését követően a gyermek védelembe vételét legalább az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének időtartamával megegyező ideig, legfeljebb azonban a gyermek 16 éves korát követő első felülvizsgálatig fenn kell tartani. Ezt követően a védelembe vétel a gyermek nagykorúvá válásáig csak akkor tartható fenn, ha attól eredmény várható.

91/J. § (1) Az iskoláztatási támogatás szüneteltetése során a gyámhivatal és a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal az adategyeztetést elektronikus úton folytatja le.

(2) Ha a gyámhivatal illetékessége az iskoláztatási támogatás szüneteltetése alatt szűnik meg, a gyámhivatal

a) megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak, és

b) értesíti az illetékességváltásról a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivaltat.

XII/A. Fejezet

Megelőző pártfogás

A megelőző pártfogás elrendelése

91/K. § (1) A gyámhivatal a nyomozó hatóságnak a bűncselekmény vagy a szabálysértési hatóságnak az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetéséről tájékoztató, a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdése szerinti jelzését követően megkeresi

a) védelembé vétel alatt nem álló gyermek esetén három munkanapon belül

aa) a pártfogó felügyelői szolgálatot a környezettanulmány és a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelése (a továbbiakban: kockázatértékelés), valamint

ab) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ a 84. § (2) bekezdésben foglaltak harminc napon belül történő megküldése és a ~~család- és gyermekjóléti központnál a megelőző pártfogással kapcsolatos gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat ellátó esetmenedzser kijelölése céljából;~~

b) védelembé vett gyermek esetén

ba) három munkanapon belül a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ a megelőző pártfogás elrendelésére vonatkozó javaslatának, valamint a gyermek tekintetében kitöltött, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlap szerinti környezettanulmánynak és a rendelkezésére álló pedagógiai véleménynek nyolc munkanapon belüli megküldése, és

bb) a védelembé vételi határozatnak és a ba) alpont szerinti dokumentumoknak a megküldésével, azok beérkezését követően haladéktalanul a pártfogó felügyelői szolgálatot a környezettanulmány és a kockázatértékelés harminc napon belül történő megküldése céljából.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti megkeresésében felhívja a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~, hogy haladéktalanul küldje meg a pártfogó felügyelői szolgálat részére a rendelkezésére álló, a gyermek tekintetében kitöltött, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlap szerinti környezettanulmányt és a rendelkezésére álló pedagógiai véleményt.

(3) A környezettanulmány és a kockázatértékelés elkészítése, valamint a megelőző pártfogás végrehajtása érdekében a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy, a megelőző pártfogó felügyelő - a Gyvt. 135. § (1) és (4) bekezdése alapján - a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatnál központnál~~ betekinthez a gyermekre vonatkozóan vezetett adatlapokba.

(4) A gyámhivatal a megelőző pártfogás elrendelése iránti eljárást

a) védelembé vétel alatt nem álló gyermek esetén a védelembé vételi eljárás,

b) védelembé vett gyermek esetén a védelembé vétel soron kívüli, hivatalból indított felülvizsgálata

keretében folytatja le.

(5) A 85. § (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően nem szüntethető meg a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdése szerinti védelembé vételi eljárás, és a gyermek védelembé vételét, valamint ezzel egyidejűleg a megelőző pártfogását el kell rendelni, ha a pártfogó felügyelői szolgálat kockázatértékelése a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének

a) magas fokát állapította meg, vagy

b) közepes fokát állapította meg, és az alapellátás önkéntes igénybevételével a veszélyeztetettség valószínűsíthetően nem szüntethető meg.

(6) Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka közepes, és a szülő

vagy más törvényes képviselő kérelme, a család- és gyermekjóléti szolgálat-központ javaslata, valamint az eset összes körülményének figyelembevételével valószínűsíthető a család gondozás szociális segítőmunka eredményessége, a gyámhivatal dönt a védelembe vétel iránti eljárás megszüntetéséről és a megelőző pártfogás elrendelésének mellőzéséről. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálat-központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra-segítségnyújtás megszervezésére.

(7) Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka alacsony, a gyámhivatal dönt a védelembe vétel iránti eljárás és a megelőző pártfogás iránti eljárás megszüntetéséről. A gyámhivatal indokolt esetben ezzel egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálat-központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra-segítségnyújtás megszervezésére.

91/L. § (1) A gyámhivatal a megelőző pártfogás iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogás okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyalásról értesíteni kell a 86. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket. A pártfogó felügyelői szolgálat által megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy a tárgyaláson a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének

a) magas foka esetén részt vesz,

b) közepes foka esetén részt vehet.

(4) A gyámhivatal a pártfogó felügyelői szolgálatnak a tárgyalásról való értesítésével egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálat-központot, hogy küldje meg a pártfogó felügyelői szolgálat részére a gyermekjóléti alapellátás során felvett azon adatlapokat, amelyek még nem állnak a pártfogó felügyelői szolgálat rendelkezésére.

A határozat tartalma

91/M. § (1) A megelőző pártfogás elrendeléséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a Gyvt. 68/D. § (6) bekezdése szerint megállapított magatartási szabályokat, annak meghatározásával, hogy mely magatartási szabályok teljesítését ellenőrzi a megelőző pártfogó felügyelő,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő és a gyermek kötelezését a megállapított magatartási szabályok betartására és a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre,

c) a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságát,

d) a pártfogó felügyelői szolgálat megkeresését a megelőző pártfogó felügyelő kijelölésére,

e) a szülő vagy más törvényes képviselő és a gyermek figyelmeztetését a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,

f) a megelőző pártfogás felülvizsgálatának határidejét,

g) a ~~kirendelt család gondozó~~, család- és gyermekjóléti központ, a megelőző pártfogó felügyelő, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a Gyvt. 68/D. § (9) bekezdésében foglaltak szerint kezdeményezhetik a megelőző pártfogás felülvizsgálatát.

(2) A gyámhivatal az eset összes körülményének és a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy javaslatának figyelembevételével úgy határozza meg a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságát, hogy arra havonta legalább egy alkalommal sor kerüljön.

A megelőző pártfogás megvalósulása

91/N. § (1) A ~~kirendelt-esaládgondozót-kijelölt~~ ~~esetmenedzsert~~ a megelőző pártfogás elrendeléséről, mellőzéséről, fenntartásáról, megszüntetéséről vagy megszűnéséről és a megelőző pártfogó felügyelő személyéről a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ útján kell értesíteni.

(2) A ~~kirendelt-esaládgondozó-kijelölt~~ ~~esetmenedzser~~ és a megelőző pártfogó felügyelő közvetlenül tart kapcsolatot egymással.

(3) A megelőző pártfogás fennállása alatt a ~~kirendelt-esaládgondozó-kijelölt~~ ~~esetmenedzser~~ és a megelőző pártfogó felügyelő - a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának szükség szerinti bevonásával - esetmegbeszélést tarthat az eredményes megelőző pártfogás és védelembe vétel érdekében.

A megelőző pártfogás és a megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata

91/O. § (1) A gyámhivatal a védelembe vétel felülvizsgálata iránti eljárás keretében folytatja le a megelőző pártfogás felülvizsgálata iránti eljárást.

(2) A megelőző pártfogás felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

ab) ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

ac) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ javaslatára,

ad) a megelőző pártfogó felügyelő javaslatára;

b) a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére indul.

(3) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 91/L. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(4) A megelőző pártfogás felülvizsgálatának eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről,

b) a következő felülvizsgálat határidejéről, és

c) szükség esetén a megelőző pártfogás eredményességét szolgáló új magatartási szabályokról.

91/P. § (1) A megelőző pártfogás mellőzése esetén a gyámhivatal a döntését a gyermek védelembe vételétől függetlenül a döntés jogerőre emelkedésétől számított hat hónap elteltével a Gyvt. 68/D. § (5) bekezdésének megfelelően hivatalból felülvizsgálja.

(2) A megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata során a gyámhivatal

a) beszerzi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ javaslatát,

b) meghallgatja a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt, és

c) - ha azt észleli, hogy a bűnismétlés kockázata megnövekedett - megkeresheti a pártfogó felügyelői szolgálatot ismételt, a megváltozott körülmények vizsgálatára irányuló kockázatértékelés elkészítése érdekében.

(3) A megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata eredményeként a gyámhivatal dönt

a) a megelőző pártfogás iránti eljárás megszüntetéséről, vagy

b) a megelőző pártfogás elrendeléséről, és ezzel egyidejűleg a védelembe vétel alatt nem álló gyermek védelembe vételéről.

A megelőző pártfogás megszüntetése és megszűnése

91/Q. § A gyámhivatal határozattal szünteti meg a megelőző pártfogást a Gyvt. 69. § (4)

bekezdésében meghatározott esetekben, valamint határozatot hoz a megelőző pártfogás Gyvt. 69. § (6) bekezdése szerinti megszűnéséről.

91/R. § Ha a megelőző pártfogás fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, a gyámhivatal az ügyben keletkezett iratokat átteszi az illetékessé vált gyámhivatalhoz. Az illetékessé vált gyámhivatal a megelőző pártfogás szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 91/O. § (4) bekezdésében foglaltak szerint dönt. Az illetékessé vált gyámhivatal szükség esetén megkeresi az illetékessé vált pártfogó felügyelői szolgálatot új megelőző pártfogó felügyelő kijelölése érdekében.

91/S-91/U. §

XIII. Fejezet

Családba fogadással kapcsolatos ügyek

92. § (1) A családbafogadás iránti eljárás során a gyámhivatal

a) az eljárás megindulását követő nyolc napon belül

aa) meghallgatásra idézi a Ptk. 4:187. § (1) bekezdésében, a Gyvt. 81. § (1a) bekezdésében és 128. §-ában meghatározott személyeken kívül a családbafogadó személyt, illetve személyeket, valamint a kérelmezőt értesíti a meghallgatás időpontjáról,

ab) intézkedik a környezettanulmány beszerzése érdekében, ha azt nem a gyámhivatal végzi el,

b) tájékoztatja a feleket nyilatkozataik jogkövetkezményéről,

c) megvizsgálja a családbafogadás okát és várható időtartamát,

d) megvizsgálja a szülő(k) által megnevezett családbafogadó személy(ek) alkalmasságát, valamint azt, hogy viselhet(nek)-e gyámságot.

(2) A gyámhivatal abban az esetben is engedélyezheti a családbafogadást, ha a különélő másik szülő a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a meghallgatáson, különösen amennyiben a különélő szülő nem tart kapcsolatot a gyermekével.

A határozat tartalma

93. § (1) A családbafogadásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban és a 130. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a családbafogadás határozatlan időre történő engedélyezését és a családbafogadó személy gyámul történő kirendelését,

b) a szülői felügyeleti jog szünetelésének megállapítását,

c) a szülő tartási kötelezettségének fennmaradására vonatkozó tájékoztatást,

d) kérelem esetén a szülő és a gyermek kapcsolattartási jogának gyakorlásáról való rendelkezést vagy kérelem hiányában a szülő és a családbafogadó gyám tájékoztatását arról, hogy a kapcsolattartásról bármelyikük kérelme esetén a gyámhivatal dönt,

e) a Ptk. 4:188. § (3) bekezdése esetén a szülő vagyonkezeléséről és törvényes képviseléről való rendelkezést,

f) nevelésbe vett gyermek esetén a nevelésbe vétel egyidejű megszüntetését és a 110. § (1) bekezdésében foglaltakról való szükség szerinti rendelkezést,

g) a családbafogadás felülvizsgálatának időpontját.

(2) A családbafogadásról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel, valamint a

gyermeket ellátó védőnővel a családbafogadó gyám kirendelésének tényét.

A családba fogadás felülvizsgálata

94. § (1) A családbafogadó gyám éves jelentésének és számadásának elbírálásával egyidejűleg a gyámhivatal vizsgálja azt is, hogy a családba fogadás fenntartása a gyermek érdekében továbbra is indokolt-e. A gyermek érdekében - a feltételek fennállása esetén - a gyámhivatal elrendelheti a gyermek védelembe vételét vagy a gyermek védelembe vételével együtt a megelőző pártfogását.

(2) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy a családbafogadás fenntartása ellentétes a gyermek érdekével, a gyámhivatal intézkedik a gyermek saját családjába történő visszahelyezése iránt, feltéve, hogy a családbafogadásra okot adó körülmények már nem állnak fenn. Ellenkező esetben - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodásnak azt a formáját rendeli el, amely a gyermek számára a legmegfelelőbb.

(3) Ha a családbafogadás megszüntetését a szülő vagy a családbafogadó gyám kéri, a gyámhivatal megszünteti a családbafogadást. A kérelem elbírálásánál vizsgálni kell, hogy a gyermek saját családjába visszahelyezhető-e. Ellenkező esetben a gyámhivatal - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodás más formája iránt intézkedik.

XIV. Fejezet

Ideiglenes hatályú elhelyezés

95. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezést, mint a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést megalapozza

- a) a gyermek súlyos veszélyeztetettsége,
- b) a gyermek által tanúsított olyan magatartás, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat,
- c) a bíróság szülői felügyeletet megszüntető határozata, amennyiben annak hatálya a később született gyermekre is kihat,
- d) a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához való hozzájárulása,
- e) ha a gyermek felügyelet nélkül marad.

(2) A gyermek ideiglenes gondozási helyét - ha a gyermek ideiglenes elhelyezésére különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél nincs lehetőség - a gyermek lakóhelyéhez igazodóan kell meghatározni a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

96. § (1) A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezésről való döntése előtt meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket, kivéve, ha a súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki.

(2)

(3) Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára jogosult gyámhivatal gyermekelhelyezés, gyermekelhelyezés megváltoztatása vagy szülői felügyelet megszüntetése iránti per indokoltságát állapítja meg, meghallgatja a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét. A gyámhivatal a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per esetén megteszi a Gyvt. 78. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti intézkedést.

A döntés tartalma

97. § (1) A gyermeket ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában (a továbbiakban együtt: fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona) történő elhelyezéséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről való rendelkezést,
- b) annak a megállapítását, hogy a szülő, a gyám gondozási, nevelési joga szünetel,
- c) a gyermeket gondozásba vevő személy, nevelőszülői hálózat vagy intézmény felhívását a gondozásba vétel időpontjának közlésére,
- d) a tájékoztatást az ideiglenes hatályú elhelyezés kötelező felülvizsgálatáról és szükség esetén rendelkezést az iratoknak a felülvizsgálat lefolytatására illetékes gyámhivatal részére történő megküldéséről,
- e) külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatalának megkeresését,
- f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
- g) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükségletének tényét,
- h) a családi pótlék igénylésére történő felhívást,
- i) a gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén
- ia) a kapcsolattartásra [30/G. § (2) bek.],
- ib) szükség esetén a gyermekvédelmi gyám kirendelésére [Gyvt. 84. § (1) bek.] vonatkozó döntést.

(1a) A gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén, ha a gyermek megelőző pártfogás alatt áll, a határozat tartalmazza a megelőző pártfogás fennállásának megállapítását is.

(1b) Ha a gyámhivatal a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény vagy a menedékkjogról szóló törvény szerint kísérelő nélküli kiskorúnak minősülő gyermek (a továbbiakban: kísérelő nélküli kiskorú) ideiglenes hatályú elhelyezését rendeli el, a határozat az (1) bekezdés i) pont ia) alpontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérelő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kísérelő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérelő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozatot közölni kell a gyermekétől külön élő szülővel és a gondozási helyen működő gyermekjogi képviselővel.

(3) Ha a gyámhivatal a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes hatályú elhelyezésről dönt, és ezzel egyidejűleg a gyermek elhelyezése vagy elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indít, a határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a szülő szülői felügyeleti joga szünetelésének megállapítását,
- b) a másik szülő szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását vagy a gyámrendelést,
- c) kérelem esetén a kapcsolattartás kérdésében való döntést,
- d) a gyermeknek a különélő másik szülő vagy harmadik személy által történő átvételének helyéről, időpontjáról és módjáról szóló döntést,
- e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(4) Ha a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához járul hozzá, az ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló határozat a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a szülői felügyeleti jog szünetelésének vagy megszűnésének megállapítását,

- b) a gyermekvédelmi gyám kirendelését,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontját,
- d) a gyermeknek a leendő örökbefogadó szülőnek történő kiadásáról, vagy ha erre nincs lehetőség, az ideiglenes gondozási helyre való viteléről való döntést,
- e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(5) Ha a szülő hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a leendő örökbefogadó szülőnél kerül sor, a gyámhivatal a határozat meghozatalával egyidejűleg közli a szülővel a szülői felügyeleti joga szünetelésének vagy megszűnésének, valamint a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényét.

(6) Az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel és a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helye megváltoztatásának és az esetleges gyámrendelésnek a tényét.

97/A. § (1) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése szerinti beutaló szerv által hozott ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat elleni fellebbezés nyolc napon belül nyújtható be, kivéve, ha az ügyészség, a bíróság vagy fellebbezés esetén a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal döntött a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről.

(2) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése szerinti beutaló szerv által hozott ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat elleni fellebbezést a beutaló szerv székhelye szerint illetékes gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal bírálja el tizenöt napon belül.

(3) Ha a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés elleni fellebbezés elbírálásának eredményeként az első fokú határozatot megsemmisíti, ezzel egyidejűleg rendelkeznie kell a gyermeknek a szülő vagy a gyám részére történő kiadásáról. Az ideiglenes hatályú elhelyezés nem semmisíthető meg, ha a gyermek a szülő vagy a gyám részére nem adható ki.

98. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során az illetékes gyámhivatal

- a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket,
- b) környezetanulmányt készít vagy szerez be,
- c) kikéri mindazon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően foglalkoztak,
- d) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén megállapítja a gyermek megelőző pártfogásának fennállását, valamint tájékoztatja a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét és a megelőző pártfogó felügyelőt arról, hogy ha a gyermeket nevelésbe veszik, a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről a nevelésbe vételt elrendelő határozatában fog dönteni.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha annak okai nem állnak fenn, és indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3) A Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott beutaló szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről - ha annak okai már nem állnak fenn - kizárólag a gyámhivatal dönt.

(4) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetését elrendelő határozatában megjelöli az ideiglenes hatályú elhelyezés utolsó napját.

(5) Ha a kísérelő nélküli kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezését a Gyvt. 76. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott hatvan napon belül több alkalommal is elrendelték, Budapest Főváros Kormányhivatala gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró V. Kerületi Hivatala a korábban elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezést, elhelyezéseket megszünteti.

Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek

A nevelésbe vétel

99. § (1) Nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztetettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családbafogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

(2) Ha a nevelésbe vétel feltételei nem állnak fenn, a gyámhivatal a kérelem elutasításával, illetve az eljárás megszüntetésével egyidejűleg

a) megkeresi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ a gyermekjóléti alapellátás keretében történő ~~segítségnyújtásra, segítségnyújtás megszervezése érdekében,~~

b) indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3) ~~A gyámhivatal~~

~~a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a járulékos kérdésekről lehetőség szerint,~~

~~b) a gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a járulékos kérdésekről lehetőség szerint,~~

~~e) a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének meghatározásáról és a járulékos kérdésekről~~

~~egy eljárás keretében, harmincöt napon belül, fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánított határozatban dönt.~~

100. § (1) Ha a gyámhivatal a Gyvt. 78. § (1) bekezdése alapján a gyermeket nevelésbe veszi, a gyermek jogosult az otthont nyújtó ellátásra.

(2) A gyámhivatal - a kísérő nélküli kiskorú kivételével - a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárása során feltárja azokat a körülményeket, amelyek a szülőt akadályozzák a gyermek nevelésében és a veszélyeztetettség elhárításában, így különösen a szülők, más családtagok személyiségével, egészségi állapotával, a gyermekhez fűződő viszonyával, életvitelével és szociális helyzetével kapcsolatos lényeges körülményeket, valamint tájékozódik a gyermek vagyoni helyzetéről, ennek érdekében

a) lehetőség szerint meghallgatja a szülőt, kivéve, ha a bíróság megszüntette a szülő szülői felügyeleti jogát,

b) megkeresi

ba) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot, központot~~, hogy végezzen környezettanulmányt, küldje meg az előzményi iratokat és tegyen javaslatot a nevelésbe vétel tárgyában, és

bb) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ és a megelőző pártfogó felügyelőt, hogy tegyenek javaslatot a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére,

c) a szükséges iratok megküldésével megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy tegyen javaslatot

ca) a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám személyére,

cb) a kapcsolattartás módjára, formájára és helyére,

d) szükség esetén háziiorvosi igazolást szerez be a gyermek tartós vagy fertőző betegségéről,

e) megvizsgálja, hogy a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

(3) A gyámhivatal a kísérő nélküli kiskorú nevelésbe vételére irányuló eljárása során

- a) elektronikus úton megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy három napon belül tegyen javaslatot a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám személyére,
  - b) a kíséző nélküli kiskorúnak a gondozási hellyel kapcsolatos véleményéről a gyermekvédelmi gyámjától értesül, és
  - c) intézkedik a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 35. § (6) bekezdésében foglaltak iránt.
101. §

A határozat tartalma

102. § (1) A nevelésbe vételt elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a gyermek ideiglenes gondozási helyének meghatározását,
- b) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükséglet kimondását,
- c) a gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelését, a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint felhívását a gyermek számára esetlegesen járó árvaellátás igénylésére és szükség esetén a gyermek vagyonának leltározásában való közreműködésre,
- d) a nevelésbe vétel kezdő időpontját,
- e) a családi pótlék igénylésére való felhívását
- ea) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,
- eb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,
- ec) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,
- ed) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,
- ee) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,
- f) annak megállapítását, hogy a gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga szünetel vagy megszűnt,
- g) a gyermek örökbefogadhatóságának tényét az azt megalapozó ok megjelölésével,
- h) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályozását és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre,
- i) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 78. § (5) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,
- j) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],
- k) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
- l) tájékoztatást arról, hogy a nevelésbe vétellel a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül,
- m) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartását vagy megszüntetését,

n) a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről való tájékoztatást.

(1a) A gyámhivatal a megelőző pártfogás fenntartása esetén

a) az (1) bekezdés szerinti döntésében rendelkezik a 91/M. §-ban foglaltakról is, egyidejűleg felhívja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és gondozási helyét a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, és

b) döntéséről értesíti a pártfogó felügyelői szolgálatot - indokolt esetben - új megelőző pártfogó felügyelő kirendelése érdekében.

(1b) A kíséző nélküli kiskorú nevelésbe vételét elrendelő határozat az (1) bekezdés h) pontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kíséző nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kíséző nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kíséző nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2) A nevelésbe vételről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek ideiglenes gondozási helyét és a gyermekvédelmi gyám kirendelésének tényét

a) a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel,

b) a gyermeket ellátó védőnővel, valamint

c) - ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult - a gyermek lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével.

(3) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása és az azt igazoló dokumentum gyermekvédelmi gyám részére történő megküldése érdekében megkeresi a járási hivatalt.

(4) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek vagyonának leltározása érdekében megkeresi a hagyatéki ügyben eljáró hatóságot, kivéve, ha a gyermeknek nincs vagyona.

(5) A gyermek örökbefogadhatósága tényének megállapítása esetén a határozat indokolása tartalmazza a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját, vagy a szülő gyermekének örökbefogadásához tett hozzájáruló nyilatkozatának időpontját, vagy a szülő halálának időpontját.

A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése

103. § (1) A gyámhivatal a ~~nevelésbe vétel kezdő időpontját követő harmincöt napon belül gyermek gondozási helyének meghatározása során figyelembe veszi a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozási helye, a vér szerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatása, központ tájékoztatását, javaslata, a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslata és egyéni elhelyezési terve, javaslatát, valamint a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján — az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével — meghatározza a gondozási helyet és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről véleményét is.~~

(2) A gyámhivatal a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését vagy a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárás megindítását követő öt napon belül, vagy a gyermek nevelésbe vételével egyidejűleg megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy készítse elő az elhelyezési javaslatot és az egyéni elhelyezési tervet, kivéve, ha ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a gyermek másik szülőnél vagy más személynél történő elhelyezésének vizsgálata még folyamatban van.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatal megkeresését követően haladéktalanul

intézkedik a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságnál a Gyvt. 79. § (1) bekezdése szerinti szakmai vélemény elkészítése érdekében.

(4) Ha az illetékes megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság nem tud húsz napon belül szakmai véleményt készíteni az elhelyezési javaslatához, azt a gyermekvédelmi szakszolgálat haladéktalanul jelzi a gyámhivatal számára. Ebben az esetben a gyámhivatal az illetékességi területén kívüli, más megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságot kér fel a szakmai vélemény elkészítésére, ha annak a megkereséstől számított húsz napon belüli elkészítését az újonnan felkért megyei (fővárosi) szakértői bizottság vállalja. A gyámhivatal a felkérésről haladéktalanul tájékoztatja

a) a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatot és
b) az újonnan felkért megyei (fővárosi) szakértői bizottság helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(5) A gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekvédelmi szakértői bizottság - ha technikai felkészültségük lehetővé teszi - elektronikus levél útján tartanak kapcsolatot. A felkért gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatnak küldi meg közvetlenül a szakmai véleményét, és erről értesíti a gyámhivatalt.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a megyei (fővárosi) szakértői bizottság szakmai véleményének megérkezését követő tíz napon belül elkészíti az elhelyezési javaslatot, valamint az egyéni elhelyezési tervet, és azokat megküldi a gyámhivatalnak.

(7) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében tárgyalást tart. A tárgyaláson részt vesz

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek,
b) a szülő, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, valamint a lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat-központ képviselője,
c) szükség szerint a gyermek más hozzátartozója,
d) a családot korábban gondozó család- és gyermekjóléti szolgálat-központ képviselője,
e) a kirendelt vagy javasolt gyermekvédelmi gyám,
f) az ideiglenes gondozási helyet biztosító nevelőszülő és működtetőjének vagy a gondozó intézménynek a képviselője,
g) a javasolt nevelőszülő és működtetőjének képviselője, a javasolt gondozó intézmény képviselője,
h) - speciális ellátást igénylő és kettős szükségletű gyermek esetén - a gyermekjogi képviselő.

(7a) A gyámhivatal a kísérő nélküli kiskorú gondozási helyének meghatározása érdekében szükség szerint tart tárgyalást.

(8) A tárgyalásra speciális ellátást nem igénylő gyermek esetén is meg kell hívni a gyermekjogi képviselőt, aki részt vehet a tárgyaláson.

(9) A tárgyalás csak akkor hívható össze ismételten, ha az a döntés meghozatalához nélkülözhetetlen.

(10) A tárgyaláson a gyermekvédelmi gyám ismerteti a gyermekvédelmi szakszolgálat által elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet. Ha a gyermekvédelmi gyám nem tud személyesen részt venni a tárgyaláson, a gyermekvédelmi szakszolgálat legkésőbb a tárgyalás időpontjáig megküldi a gyámhivatalnak az elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet.

(11) A tárgyalás során a résztvevők kialakítják az elhelyezési javaslatra és az egyéni elhelyezési tervre vonatkozó véleményüket, melyet a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzít. A tárgyalást úgy

kell megtartani, hogy az hozzásegítse a gyermeket és a szülőt a nevelésbe vétel okának, céljának és jogkövetkezményének megismeréséhez.

(12) A gyámhivatal a gondozási hely meghatározására irányuló döntése meghozatala során mérlegeli

a) a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményében foglaltakat,

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatában és egyéni elhelyezési tervében foglaltakat,

c) a gyermek szülőjének vagy a gyermeket korábban gondozó más személynek a véleményét - ha a vélemény rendelkezésre áll és egyébként a meghallgatás Gyvt. 128. § (1) bekezdése szerinti mellőzésének nincs helye - a javasolt gondozási helyről, a kapcsolattartásról és az őt érintő egyéb kérdésekről,

d) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét a számára javasolt gondozási helyről és kapcsolattartásról, amelyet

da) a gyermek személyes meghallgatása útján szerez be, ha az szükséges és nem ellentétes a gyermek érdekeivel,

db) a gyermeket gondozó intézmény, személy útján vagy a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményéből szerez be, ha a gyermek meghallgatása szükségtelen vagy ellentétes az érdekeivel.

(13) A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás során a szülő - ha szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg - kérheti, hogy a gyermeket nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogvatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezték el. A kért elhelyezési módtól különösen akkor lehet eltérni, ha az ellentétes a gyermek érdekével vagy az elhelyezés feltételei nem állnak fenn.

104. § (1) A gyámhivatal az elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet akkor fogadja el, ha az megfelel a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatának és a 107. §-ban foglaltaknak.

(2) Ha a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatával és egyéni elhelyezési tervével nem ért egyet, a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló tárgyalást követő nyolc napon belül új elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet terjeszt elő.

(3) Ha a gyámhivatal nem ért egyet a gyermek személyiségállapotához, illetve a megállapított ellátási szükségletéhez igazodó gondozási hely vonatkozásában az új elhelyezési javaslattal és egyéni elhelyezési tervvel sem, kikéri az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét.

(4) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat új elhelyezési javaslatának és egyéni elhelyezési tervének előterjesztését vagy az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének kikérését követően az elhelyezési tervet módosítja és megküldi a gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

(5) Ha az érdemi határozat elleni fellebbezésben a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének felülvizsgálatát kérték, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a szakmai vélemény felülvizsgálata érdekében megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot.

A határozat tartalma

105. § (1) A gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként

hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek gondozási helyének

aa) nevelőszülőnél, vagy

ab) - ha az aa) alpont szerinti intézkedés nem lehetséges - gyermekotthonban, vagy fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő megállapítását, az ellátás kezdő időpontját,

b) a gyermekvédelmi gyám személyének megállapítását, ennek hiányában a gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelését és tájékoztatását a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről,

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat, és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre,

d) a gyermek ellátási szükségletének és annak kezdő időpontja megállapítását,

e) a gyermekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elfogadását vagy módosítását,

f) a gyermek után fizetendő gondozási díjról szóló rendelkezést,

g) a családi pótlék igénylésére való felhívását

ga) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,

gb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,

gc) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,

gd) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,

ge) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,

h) a nevelésbe vétel felülvizsgálatának időpontját és a 103. § (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek felhívását, hogy a felülvizsgálati eljárás során nyújtsanak tájékoztatást a gondozási hely megfelelőségéről,

i) a gyermeknek a gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 79. § (8) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,

j) gyámrendelés esetén a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását arról, hogy a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítását a járási hivatalnál kell kérnie,

k) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],

l) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

m) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogás fenntartását vagy megszüntetését.

(1a) A gyámhivatal a megelőző pártfogás fenntartása esetén az (1) bekezdés szerinti döntésében rendelkezik a 91/M. §-ban foglaltakról is, egyidejűleg felhívja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és gondozási helyét a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre.

(1b) A kísérelő nélküli kiskorú gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként hozott határozat az (1) bekezdés c) pontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérelő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a

korlátozottan cselekvőképes kísérő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2) A gyámhivatal a gondozási díjról külön határozatban is rendelkezhet.

(3) A gondozási helyről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helyét, feltéve, hogy az eltér az ideiglenes gondozási helytől.

(4) Megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a gyámhivatal a határozatát közli a pártfogó felügyelői szolgálattal.

A gondozási hely megváltoztatása, a tartózkodási hely megállapítása

105/A. § (1) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének kérelemre történő felülvizsgálatát a nevelésbe vétel felülvizsgálatának minősítheti.

(2) A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a szülő, a gyermekvédelmi gyám, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vezetője, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a gyermekvédelmi szakszolgálat.

(3) A gyámhivatal a gondozási hely megváltoztatásához javaslatot kér a gyermekvédelmi szakszolgálattól azzal, hogy vizsgálata során véleményezze - a Gyvt. 80/B. § (1) bekezdése figyelembevételével - a gyermek gondozási helyét is.

(4) A gondozási hely megváltoztatásának minősül, ha a gyermek gondozása a korábban meghatározottól eltérő

- a) nevelőszülőnél,
- b) gyermekotthonban (lakásotthonban),
- c) gyermekotthoni önálló szakmai egységben, telephelyen,
- d) fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történik.

(5) Nem minősül a gondozási hely megváltoztatásának

- a) a fenntartó személyében történő változás,
- b) a gyermekotthon felújításának, korszerűsítésének ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,
- c) a tanítási szünet ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,
- d) a javítóintézetben tartózkodás.

(6) Az új gondozási hely meghatározása során a gyámhivatal a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint jár el.

(7) A gondozási hely megváltoztatásáról hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a 105. § (1) bekezdésében foglaltakat,
- b) a gyermek új gondozási helyre kerülésének időpontját,
- c) a gyermek gondozási helye szerinti nevelőszülőjének, gyermekotthon vezetőjének, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, valamint - ha a gyermek javítóintézetben tartózkodik - a javítóintézet vezetőjének felhívását a családi pótlék iránti igénynek
- ca) a korábbi gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi lemondására, illetve
- cb) az új gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi benyújtására

a gondozási, ellátási hely megváltozását követő tizenöt napon belül.

(8) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozatot a gyámhivatal közli a 105. § (3) bekezdésében foglalt szervekkel, személyekkel.

(9) Ha a nevelőszülőnek megváltozik a lakóhelye és a működtető működési területéről elköltözik, de a gyermeknek érdekében áll, hogy továbbra is az őt nevelő családban nevelkedjen, a működtető kérheti a nevelőszülő új lakóhelye szerinti nevelőszülői hálózat működtetőjétől a foglalkoztatás átvállalását. A működési engedélyen alapuló átvállaló nyilatkozat alapján a gyámhivatal megállapítja a gyermek új gondozási helyét, mérlegelve a Gyvt. 79. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(10) Ha a gondozási hely megváltoztatása során az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatok között vita merül fel, a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálatok gondozási helyre tett javaslata, valamint a gyermekvédelmi gyám és a fenntartók véleménye alapján, a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint dönt a gondozási hely fenntartásáról vagy megváltoztatásáról.

(11) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek új gondozási helyét a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel.

106. §

Elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv

107. § (1) Az elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv célja, hogy elősegítse a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározza a szükséges feltételeket.

(2) A gyámhivatal által elfogadott elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv tartalmazza

a) annak a célnak a megjelölését, hogy a nevelésbe vétel megszüntetése után melyik szülő vagy más hozzátartozó, vagy örökbefogadó szülő gondozásába kerüljön a gyermek,

b) a nevelésbe vétel várható időtartamát,

c) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslatot,

d) azokat a feltételeket, amelyeket a szülőnek, illetve a gyermeknek teljesítenie kell, és amelyek nélkül a nevelésbe vétel nem szüntethető meg,

e) a szükséges bírósági vagy hatósági intézkedések megjelölését,

f) a soron kívüli felülvizsgálat időpontját, ha az szükségesnek látszik.

(3) Az egyéni elhelyezési terv tartalmazza továbbá

a) a (2) bekezdés d) pontjában előírt feltételek megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások megjelölését,

b) a gyermekvédelmi gyám és a lakóhely szerinti család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, illetve család- és gyermekjóléti szolgálat esaládgondozója, családsegítője, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő közötti munkamegosztás formáit,

c) a esaládgondozó, család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, a szülő, a gyermek és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő közötti együttműködés részletes szabályait,

d) a szakmailag indokoltnak tartott egyéb feltételeket.

(4) A gyámhivatalnak az egyéni elhelyezési terv elfogadásáról való döntése nem terjed ki a (3) bekezdésben meghatározott rendelkezésekre.

108. § A gyámhivatal szükség szerint a 107. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltak érdekében felhívja a szülőt a gyermekelhelyezési vagy a gyermekelhelyezés megváltoztatására irányuló per

megindítására, vagy maga intézkedik a per megindítása iránt. Ha a bíróság a keresetet jogerősen elutasítja, a gyermek elhelyezési javaslatát és egyéni elhelyezési tervét módosítani kell.

A nevelésbe vétel felülvizsgálata

109. § (1) A gyámhivatal a nevelésbe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást kér a gyermekvédelmi gyámtól, a vér szerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti szolgálatól, központtól, a gyermekvédelmi szakszolgálatról, a nevelőszülői hálózat vezetőjétől vagy a gyermekotthonról, megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelőtől, továbbá szükség szerint a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottságtól.

(2) A gyámhivatal a felülvizsgálat során szükség esetén tárgyalást tart, amelyen - a felülvizsgálat céljától függően - részt vesz a kapcsolattartásra jogosult szülő, a gyermek más hozzátartozója, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek, valamint a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozója, nevelőszülője, a család- és gyermekjóléti szolgálat család-gondozója, központ esztmenedzsere, a gyermekvédelmi szakszolgálat, a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság képviselője és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő.

(3) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermekvédelmi gyám és a család- és gyermekjóléti szolgálat-központ javaslata, szükség esetén a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján

a) fenntartja vagy megszünteti a gyermek nevelésbe vételét,

b) dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról,

c) szükség esetén megváltoztatja a gyermek gondozási helyét, a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályait, és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről,

d) a gyermekvédelmi gyám javaslatára dönt a nevelőszülőnek egyes gyámi feladatok ellátására történő felhatalmazásáról,

e) a feltételek fennállása esetén pert indít a szülői felügyelet megszüntetése vagy a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt, vagy ha ez nem szükséges, a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása céljából az iratanyagot megküldi a 37. § (2) bekezdése szerinti kijelölt gyámhivatalnak,

f) a megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén - indokolt esetben a megelőző pártfogó felügyelő véleményét kikérve - dönt a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(4) A nevelésbe vétel és a megelőző pártfogás fenntartása esetén a gyámhivatal határozatban rendelkezik a nevelésbe vétel és a megelőző pártfogás következő felülvizsgálatának időpontjáról.

(5) Ha a gyámhivatal illetékessége megváltozik, erről az újonnan illetékes gyámhivatal értesíti az (1) bekezdésben felsorolt szerveket és személyeket, valamint indokolt esetben elvégzi a felülvizsgálatot.

A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése

110. § (1) A nevelésbe vételt megszüntető, illetve a megszűnést megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az arra jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek gondozására,

b) annak megállapítását, hogy a szülő szülői felügyeleti joga feléledt, vagy a családbafogadó gyám kirendelésének tényét, ha a gyermeket harmadik személynél helyezték el vagy

családbafogadták,

c) a nevelésbe vétel megszűnésének és megszüntetésének napját, valamint a gyermek gondozására és nevelésére jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek e napon történő átvételére,

d) a gyermekvédelmi gyám felmentését és szükség esetén felhívását végszámadásának benyújtására,

e) az otthont nyújtó ellátást biztosító nevelőszülői hálózat vezetőjének vagy intézménynek a tájékoztatását e feladatának megszűnéséről, és felhívását a családi pótlék iránti igénynek a nevelésbe vétel megszüntetését, megszűnését követő tizenöt napon belül történő lemondására,

f) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapítása esetén annak okát,

g) az utógondozás elrendelését és ennek érdekében a család- és gyermekjóléti szolgálat központ, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat felhívását a feladat ellátására,

h) a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátás elrendelését,

i) a gondozásidő-fizetési kötelezettség megszüntetését,

j) az illetékes járási hivatal felhívását a közgyógyellátási igazolvány visszavonása érdekében,

k) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén - az ok megjelölésével - a megelőző pártfogás megszüntetését vagy megszűnését.

(2) Ha a nevelésbe vétel a gyermek nagykorúvá válása miatt szűnik meg, a gyámhivatal a 143. § szerint jár el.

(3) Ha a gyámhivatal a nagykorúvá válással egyidejűleg a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére vagyonekezelői joggal felruházott gondnokot rendel, vagy vagyonára zárlatot rendel el, a gyermekvédelmi gyámot végszámadásának a gyámhivatalhoz történő benyújtására kötelezi.

(4) Ha a nevelésbe vétel a gyermek családbafogadásával szűnik meg, a gyámhivatal a 92. § és a 146. § (5) bekezdése alapján jár el.

111. §

112-114. §

Nevelési felügyelet

114/A. § (1) A gyámhivatal a Gyvt. 81/A. § (10) bekezdése szerinti esetben a speciális gyermekotthon vezetője, a speciális lakásotthon vezetője, a gyermekotthon speciális csoportjának vezetője (a továbbiakban együtt: speciális gyermekotthon vezetője) Gyvt. 81/A. § (7) bekezdés szerinti értesítése alapján mérlegeli, hogy indokolt-e a nevelési felügyelet elrendelésére irányuló eljárásnak a hivatalból történő megindítása.

(2) A gyámhivatal a nevelési felügyelet szükségessége kérdésében az eljárás Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerint hivatalból történő megindítását vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmének beérkezését követően haladéktalanul, de legkésőbb a következő munkanapon ~~a 8/D. § ban foglalt módon~~ elektronikus levél útján kikéri

a) a speciális gyermekotthon vezetőjének véleményét,

b) a speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon vagy gyermekotthon speciális csoportjának telephelye szerint illetékes megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét, és

c) a gyermekvédelmi gyám véleményét és nyilatkozatát a gyermek gyógykezelése vagy gyógyító eljárása tárgyában, ha azokat a gyermekvédelmi gyám kérelméhez, a speciális gyermekotthon vezetőjének Gyvt. 81/A. § (7) bekezdése szerinti értesítéséhez vagy Gyvt. 81/B. § (1) bekezdése

szerinti kezdeményezéséhez nem csatolták.

(3) A gyámhivatal a nevelési felügyelet kérdésében a döntését a (2) bekezdés szerinti vélemények, szakmai vélemény és nyilatkozat alapján hozza meg.

(4) A gyermeknek a nevelési felügyelettel kapcsolatos ügyében való képvisellete - ideértve a bírósági eljárásban való képviselést is - ellátására a gyámhivatal az eljárás megindítását követően haladéktalanul kijelöli

a) a gyermekjogi képviselőt, vagy

b) ha a gyermekjogi képviselő jelzi, hogy akadályoztatása miatt nem tud eljárni, a gyermekvédelmi gyámot.

114/B. § (1)

(2) A nevelési felügyeletnek a Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerinti elrendelésére irányuló gyámhivatali határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a nevelési felügyelet kezdő időpontját és időtartamát,

b) a gyermekvédelmi gyám egyetértésével meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak a megjelölését,

c) a gyermek nevelési felügyelet időtartama alatti tartózkodási helyét, a speciális gyermekotthon, a speciális lakóotthon, a speciális csoporttal rendelkező gyermekotthon helyiségeinek meghatározásával,

d) a gyermek hozzátartozóival való kapcsolattartásának szabályozását, szükség esetén a kapcsolattartás gyakorlásának szüneteltetését vagy a kapcsolattartás korlátozását,

e) a felülvizsgálat időpontját,

f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását, és

g) a Gyvt. 81/C. §-ában biztosított jogorvoslatról szóló tájékoztatást.

(3) A nevelési felügyelet felülvizsgálata során a gyámhivatal a 114/A. §-ban és e §-ban foglalt rendelkezések szerint jár el.

(4) A gyámhivatal a nevelési felügyeletet megszünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn. A nevelési felügyelet megszüntetéséről a gyámhivatal a gyermek, a gyermekvédelmi gyám, a gyermekjogi képviselő, a speciális gyermekotthon vezetője kérelmére, valamint hivatalból nyolc napon belül határozattal dönt.

A gondozási díj

115. § (1) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek után fizetendő gondozási díj megállapításánál a Ptk.-nak a gyermektartásra vonatkozó, valamint a Gyvt.-nek a gondozási díjra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) A gondozási díj fizetésének kötelezettsége a gyermek 18. életévének betöltése után is fennmarad, ha a Gyvt. 93. § (1) bekezdés b) pontja alapján részesül utógondozói ellátásban.

116. § A gondozási díj összegének megállapításánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni. Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

117. § (1) A gyámhivatal határozatában megjelöli, hogy a gondozási díjat a Főigazgatóság számlájára kell befizetni, és határozatát közli

a) a Főigazgatóságnak a gondozási díj fizetésére kötelezett lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes megyei, fővárosi kirendeltségével (a továbbiakban: illetékes kirendeltség) a nyilvántartás vezetése és az esetleges későbbi behajtás kezdeményezése,

b) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzővel a gondozási díjfizetési kötelezettséget megállapító határozat - esetleges későbbi behajtás

megindítása érdekében történő - nyilvántartásba vétele, valamint a 119. § szerinti iratok beszerzése céljából.

(2) A gondozási díj-befizetéseket és a keletkezett hátralékot, amelyre a Gyvt. 154. §-ának (3) bekezdése alapján késedelmi pótlék nem állapítható meg, a Főigazgatóság tartja nyilván.

118. § (1) A Főigazgatóság az illetékes kirendeltségén keresztül félévente tájékoztatja a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalt és jegyzőt a tízezer forint összeget meghaladó hátralékról.

(2) A jegyző a gondozási díj összegének felülvizsgálatához évente megküldi a gondozási díj fizetésére kötelezett körülményeit tanúsító iratokat (környezettanulmány, jövedelemigazolások).

(3) A gondozási díjhátralék elévülés miatt történő törlése a jegyző feladata, melyről értesíti a Főigazgatóság illetékes kirendeltségét.

(4) A gyámhivatal tartási kötelezettség elmulasztása (Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 212. §) miatt feljelentést tesz az ellen, aki a megállapított gondozási díjfizetési kötelezettségét önhibájából nem teljesíti.

119. § (1) A gondozási díj összegét és a fizetési kötelezettséget a gyámhivatal évente felülvizsgálja. A felülvizsgálathoz a gyámhivatal beszerzi a gondozási díj fizetésére kötelezettnek a 7. számú melléklet szerinti jövedelemnyilatkozatát és a környezettanulmányt.

(2) Ha a gondozási díj felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy a 117. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feladatokat ellátó jegyző illetékessége - a kötelezett lakóhelyének vagy ennek hiányában tartózkodási helyének megváltozása okán - megszűnt, a gyámhivatal megkeresi

a) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt a 117. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatok ellátása érdekében, valamint

b) a kötelezett előző lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt, hogy a nyilvántartásában a hátralék behajtására vonatkozó adatokat küldje meg az illetékes jegyzőnek, illetve a 117. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határozatot nyilvántartásából törölje.

120. § (1) Ha a nevelésbe vett gyermek szülőjét a bíróság a gondozási díjfizetési kötelezettség keletkezése előtt tartásdíj fizetésre kötelezte, a gondozási díj fizetését előíró határozatot közölni kell az ítéletet hozó bírósággal. Ha a tartásdíjat letiltás útján folyósítja a fizetésre kötelezett munkáltatója vagy egyéb szerv, a határozatot közölni kell a jövedelmet folyósító szervvel is.

(2) A ~~gyermekgondozási segélyben gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő~~ személy gondozási díjfizetési kötelezettsége szünetel.

(3)

120/A. § Ha a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az ügy áttételéről szóló végzésről a gyámhivatal értesíti a gondozási díj fizetésére kötelezettet, szükség esetén munkáltatóját, a megyei kirendeltséget, valamint a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

XVI. Fejezet

Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek

Az utógondozás elrendelése

121. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás céljának megvalósulása érdekében az

utógondozás biztosítására elsősorban a fiatal felnőtt korábbi gondozási helyét, vagy - ha a támogatás céljának elérését elősegíti - a fiatal felnőtt választása szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat által meghatározott otthont nyújtó ellátást biztosító intézményt jelöli ki, amely a kijelölést követően köteles ellátni az utógondozást.

(2) Az utógondozás elrendeléséről szóló határozatban a gyámhivatal felhívja az utógondozás biztosítására köteles intézmény vezetőjét, hogy

a) 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében bekövetkező változásról, és

b) gondoskodjon arról, hogy az utógondozó az utógondozás eredményéről

ba) évente,

bb) a gyámhivatal felhívására bármikor, és

bc) az utógondozás megszűnésekor vagy megszüntetésekor adjon tájékoztatást a gyámhivatalnak.

122. §

Az utógondozói ellátás elrendelése

123. § (1) A gyermekvédelmi gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak a gyermek utógondozói ellátásra irányuló kérelmét, valamint az utógondozói ellátásra vonatkozó javaslatot és a 124. § szerinti dokumentumokat.

(2) Ha a tizenhetedik életévét már betöltött gyermek cselekvőképességének hiánya, vagy a fiatal felnőtt cselekvőképességének teljes vagy részleges korlátozottsága miatt gondnokság alá helyezése és szociális bentlakásos intézményi elhelyezése látszik indokoltnak, a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.

124. § (1) A fiatal felnőtt az utógondozói ellátásra irányuló kérelméhez csatolja

a) jövedelemnyilatkozatát az azt alátámasztó igazolásokkal együtt, vagy igazolást az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről,

b) a köznevelési, felsőoktatási intézmény igazolását a tanulói, hallgatói jogviszonyról vagy a felnőttképzési intézménnyel kötött felnőttképzési szerződés másolatát,

c) a szociális bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséről szóló határozatot vagy a szociális bentlakásos intézmény értesítését a felvétel várható időpontjáról,

d) az ellátást biztosító nevelőszülő és működtetője együttes, a gyermekotthon, utógondozó otthon vagy külső férőhelyet működtető befogadó nyilatkozatát, vagy a befogadás megtagadásáról szóló nyilatkozatot.

(2) A befogadás megtagadása esetén a gyámhivatal kikérheti az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.

A határozat tartalma

125. § Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az utógondozói ellátást biztosító

aa) nevelőszülőnek és a nevelőszülői hálózat működtetőjének,

ab) gyermekotthonnak és működtetőjének,

ac) utógondozó otthonnak és működtetőjének,

ad) lakhatást nyújtó külső férőhelynek és működtetőjének

a megnevezését;

b) az utógondozói ellátás elrendelésének a Gyvt. 93. § (1) bekezdésében meghatározott okát és kezdő időpontját;

c) a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen felhívást

ca) a munkavállalással járó kötelezettségek maradéktalan teljesítésére,

cb) a munkavállaláshoz szükséges lépések megtételére,

cc) tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek teljesítésére,

cd) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival és az intézményben ellátott társaival szembeni megfelelő magatartásra,

ce) a gyermekotthon, utógondozó otthon, külső férőhely házirendjének betartására,

cf) az utógondozói ellátást nyújtó nevelőszülővel és működtetőjével, a gyermekotthonnal, utógondozó otthonnal kötött megállapodásban foglalt kötelezettségei megtartására,

cg) a lakhatást nyújtó külső férőhelyen a férőhely működtetőjével, tulajdonosával kötött megállapodásban foglaltak betartására,

ch) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival való együttműködési kötelezettség betartására;

d) a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás igénybevétele elmulasztásából származó jogkövetkezményekre vonatkozó figyelmeztetését;

e) a fiatal felnőtt felhívását arra, hogy a jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését a gyámhivatalnak 15 napon belül jelentse be;

f) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény vezetőjének felhívását arra, hogy 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében vagy az utógondozói ellátás helyében bekövetkező változásról;

g) annak megállapítását, hogy a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetű.

126. § (1) Ha az utógondozói ellátás igénybevételének oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhivatal határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételének új okát, illetve helyét.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az utógondozói ellátásra irányuló kérelemhez csak a megváltozott körülményekre vonatkozó dokumentumokat kell csatolni.

HATODIK RÉSZ

TÁMOGATOTT T DÖNTÉSHOZATAL, ELŐZE TES JOGNYILATKOZAT, GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG

XVI/A. Fejezet

A támogatott döntéshozatallal és az előzetes jognyilatkozattal kapcsolatos ügyek

Támogató kirendelése

126/A. § (1) A gyámhivatal a támogató kirendelése iránti eljárást a támogatásra szoruló személy

kérelmére vagy a bíróság megkeresése alapján, hivatalból indítja meg.

(2) A gyámhivatal a támogató kirendelése iránt hivatalból megindított eljárást

a) a támogatásra szoruló személy egyetértése esetén lefolytatja, vagy

b) a támogatásra szoruló személy egyetértése hiányában, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 31. § (1) bekezdés e) pontja alapján megszünteti.

(3) A gyámhivatal az eljárása során személyesen, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a támogatásra szoruló személyt és a támogatónak jelentkező személyt. A meghallgatás során a gyámhivatal tájékoztatást nyújt

a) a Ptk. 2:38. §-a és a támogatott döntéshozatalról szóló 2013. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Tám. tv.) alapján a támogatott döntéshozatal jogintézményének céljáról, a támogató feladatáról és eljárásáról, valamint a támogató kirendelésére irányuló eljárás menetéről, b) a támogatásra szoruló személy rendelkezésére álló más segítségnyújtási formákról, az igénybe vehető szociális és egyéb ellátásokról, szolgáltatásokról, valamint azok igénybevételének módjáról,

c) a támogató kinevezésének a Tám. tv. 2. § (3) bekezdése szerinti törvényi akadályairól, és

d) ha a támogatásra szoruló személy nem tud lehetséges támogató személyt megjelölni,

da) a családsegítő szolgálat megkeresésének lehetőségéről, annak vizsgálata érdekében, hogy a támogatásra szoruló személy környezetében van-e a támogatói feladatok ellátására alkalmas személy, és

db) a hivatásos támogató kirendelésének lehetőségéről.

(4) A gyámhivatal a támogatásra szoruló személy és a támogatónak jelentkező személy meghallgatásáról jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyv tartalmazza

a) a támogatásra szoruló személy és a támogatónak jelentkező személy nyilatkozatát

aa) a köztük lévő kapcsolat jellegéről és fennállásának időtartamáról,

ab) arról, hogy általános jelleggel vagy mely ügyekben, ügycsoportokban látják szükségesnek a támogatott döntéshozatalt, és

ac) a támogatott döntéshozatal alkalmazásának előrelátható gyakoriságáról és időtartamáról,

b) a támogatónak jelentkező személy nyilatkozatát, hogy vállalja a támogatói feladatok ellátását,

c) a gyámhivatal (3) bekezdés szerinti tájékoztatását, és

d) a támogató kirendelése szempontjából jelentőséggel bíró egyéb tényeket és nyilatkozatokat.

(5) A gyámhivatal a támogató kirendelése indokoltságának megállapítása céljából a Tám. tv. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően különösen akkor szerez be szakértői véleményt a belátási képesség kisebb mértékű csökkenéséről, ha felmerül a támogatott döntéshozatal visszaélészerű alkalmazásának gyanúja.

(6) A gyámhivatal eljárása során szükség esetén kikéri a családsegítő szolgálat véleményét arról, hogy a támogatásra szoruló személy környezetében van-e a támogatói feladatok ellátására alkalmas személy.

(7) A támogató kirendeléséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a támogatott döntéshozatal általános jellegét, vagy azoknak az ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekre a támogatott döntéshozatal fennáll,

b) két támogató kirendelése esetén a támogatók feladatkörének megosztását,

c) a Tám. tv. 5. § (1) bekezdése szerinti rendes felülvizsgálat időpontját, és

d) a támogatott személy és a támogató tájékoztatását arról, hogy

da) bármikor kérhetik a támogató kirendelésének rendkívüli felülvizsgálatát,

db) bármikor kérhetik azoknak az ügycsoportoknak a módosítását, amelyek tekintetében a

támogatott döntéshozatal fennáll, vagy ügycsoportok helyett a támogatott döntéshozatal általános jellegének megállapítását, vagy az általános jellegű támogatott döntéshozatal helyett annak ügycsoportokra történő meghatározását,

dc) bármikor kérhetik a támogatott döntéshozatal megszüntetését,

dd) a támogató kirendelése a támogatott személy cselekvőképességét nem érinti, és

de) milyen jogokkal és kötelezettségekkel jár a támogatói tisztség ellátása.

(8) A támogatóként történő kirendelést igazoló gyámhivatali tanúsítvány tartalmazza

a) a támogató kirendeléséről szóló jogerős határozat ügyszámát,

b) a támogatott személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

c) a támogató természetes személyazonosító adatait és lakcímét, hivatásos támogató esetén a nevét és az őt foglalkoztató szerv megnevezését és székhelyét,

d) a támogatott döntéshozatal általános jellegét, vagy azoknak az ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekre vonatkozóan a támogatott döntéshozatal fennáll, és

e) több támogató kirendelése esetén ennek a tényét, valamint azoknak az ügyeknek, ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekben a tanúsítvány kiállítását kérő támogató eljárhat.

A támogató kirendelésének felülvizsgálata

126/B. § (1) A gyámhivatal a támogató kirendelésének rendes vagy rendkívüli felülvizsgálatakor, a támogatott személy és a támogató személyes meghallgatása során, a Tám. tv. 5. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltak megállapítása érdekében megvizsgálja, hogy

a) a támogatott személy milyen ügyekben és milyen gyakorisággal kérte a támogatója segítségét,

b) ha a támogatott személy jellemzően nem vette igénybe a támogatója segítségét, mi volt ennek az oka,

c) a támogató és a támogatott személy együtt tudtak-e működni,

d) elérhető volt-e a támogató, amikor a támogatott személynek szüksége volt rá, és

e) a támogató eleget tett-e a Tám. tv. 4. § (2) bekezdése szerinti kötelezettségének.

(2) A gyámhivatal szükség esetén vizsgálja a támogatónak a Tám. tv. 4. § (2) bekezdése szerinti, írásba foglalt beszámolót.

(3) Ha a felülvizsgálat során a támogató kirendelésének indokoltsága tekintetében kétség merül fel, a gyámhivatal a Tám. tv. 3. § (3) bekezdése szerint jár el.

A hivatásos támogató

126/C. § Ha a hivatásos támogatói feladatokat mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személy által kijelölt személy látja el, kérelmére a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal tételes költségelszámolásban vagy költségátalány fizetésében állapotodhat meg vele a Tám. tv. 7. § (4) bekezdése szerinti költségtérítés biztosítása érdekében.

126/D. § (1) A gyámhivatal megvizsgálja a Tám. tv. 10. § (2) bekezdése szerint előterjesztett éves hivatásos támogatói jelentést, és indokolt esetben nyilatkoztatja a támogatott személyt az abban foglaltakról.

(2) Ha a gyámhivatal huszonegy napon belül nem kéri fel a hivatásos támogatót jelentése kiegészítésére vagy új jelentés benyújtására, a jelentést jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentés elfogadásáról a gyámhivatal huszonegy napon belül dönt.

(3) Ha a hivatásos támogató az éves jelentését határidőben nem terjeszti elő, vagy a jelentésben foglaltak alapján valószínűsíthető, hogy a hivatásos támogató tevékenysége nem felel meg a

kirendelő határozatban foglaltaknak, vagy más módon felmerül annak a gyanúja, hogy a támogatott személy érdekei sérültek, a gyámhivatal meghallgatja

a) a támogatott személyt arról, hogy elégedett-e a hivatásos támogató által nyújtott segítséggel, felmerült-e közöttük vita, érdekellentét, és kéri-e a hivatásos támogató felmentését és új támogató kirendelését, és

b) indokolt esetben a hivatásos támogatót a jelentés elmaradásának, a jelentésben foglalt eljárásának, és a támogatott személlyel felmerült vitájának, érdekellentétének az okáról.

(4) Ha a gyámhivatal az eljárása során megállapítja, hogy a hivatásos támogató működése ellen kifogás nem vehető fel, azonban más személy kirendelése a támogatott személy érdekeit tekintve kedvezőbb, felmenti a hivatásos támogatót, és a támogatott személy egyetértésével egyidejűleg új támogatót rendel ki.

(5) Ha a gyámhivatal eljárása során megállapítja, hogy a hivatásos támogató tevékenysége sérti a támogatott személy érdekeit, elmozdítja a hivatásos támogatót, és a támogatott személy egyetértésével egyidejűleg új támogatót rendel ki.

Az előzetes jognyilatkozat felvétele

126/E. § (1) A gyámhivatal az előtte előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személyt tájékoztatja arról, hogy

a) az előzetes jognyilatkozatot be kell jegyezni az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába, a bejegyzés elmaradása azonban az előzetes jognyilatkozat érvényességét nem érinti,

b) az előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba való bejegyzése illetékköteles, amelynek költségét az előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személynek kell viselnie,

c) a nyilvántartásba bejegyzés iránti kérelmet az előzetes jognyilatkozatról felvett jegyzőkönyvvel együtt a gyámhivatal küldi meg a bíróságnak, és

d) a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában rendeli el az előzetes jognyilatkozat alkalmazását.

(2) A nagykorú cselekvőképes személy személyesen előterjesztett előzetes jognyilatkozatáról a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel. A gyámhivatali jegyzőkönyv az előzetes jognyilatkozatot tevő személy kérelmére tartalmazza

a) annak az egy vagy több személynek a meghatározását, akit, akiket szükség esetén gondnokául, helyettes gondnokául megjelöl,

b) annak az egy vagy több személynek a meghatározását, akit, akiket kizár a gondnokul kirendelhető személyek közül,

c) annak meghatározását, hogy a cselekvőképességének korlátozása esetén a gondnok egyes személyes és vagyoni ügyeiben miként járjon el,

d) a kiskorú gyermeke számára a gyám megnevezését vagy meghatározott személyeknek a gyámságból történő kizárását,

e) nyilatkozatát arról, hogy kéri előzetes jognyilatkozatának az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába történő bejegyzését, és

f) az előzetes jognyilatkozat szempontjából jelentőséggel bíró egyéb tényeket és nyilatkozatokat.

(3) Az előzetes jognyilatkozat bejegyzése iránti gyámhivatali megkeresés tartalmazza

a) az eljáró gyámhivatal megnevezését,

b) az eljáró gyámhivatal székhelyét,

c) a csatolt előzetes jognyilatkozatot és az előzetes jognyilatkozatot tett személy bejegyzés iránti kérelmét tartalmazó gyámhivatali jegyzőkönyv számát, keltét,

d) az előzetes jognyilatkozatot tett személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

- e) a kérelem keltének helyét, valamint idejét, és
- f) az eljáró gyámhivatal kiadmányozásra jogosult vezetőjének vagy ügyintézőjének aláírását.

Az előzetes jognyilatkozat alkalmazása

126/F. § (1) Ha a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában az előzetes jognyilatkozat alkalmazását elrendelte, a gyámhivatal az abban foglaltak figyelembevételével

- a) jár el a gondnok kirendelésekor és tevékenységének meghatározásakor, amelyek során felhívja a gondnok figyelmét az előzetes jognyilatkozatban szereplő rendelkezések betartására, és
- b) bírálja el a gondnok számadását, valamint fogadja el beszámolóját.

(2) Ha az előzetes jognyilatkozatban foglaltak teljesítése a gondnokolt érdekével ellentétes lenne, a gyámhivatal kéri a bíróságtól az előzetes jognyilatkozatban lévő rendelkezés alkalmazásának mellőzését, feltéve, hogy azt a gondnok a bíróságnál nem kezdeményezte.

XVII. Fejezet

A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek

A gyám kirendelése

127. § (1) A gyámhivatal a Ptk. 4:225. § (1) bekezdésében meghatározott szervek, személyek, valamint bármely más szerv vagy személy jelzése, értesítése alapján hivatalból eljárást indít a gyámrendelés iránt.

(2) A gyámhivatal gyámot a szülői felügyelet alatt nem álló gyermek részére rendel. Nem áll szülői felügyelet alatt a gyermek, ha

- a) a szülők meghaltak,
- b) a szülők szülői felügyeletét a bíróság megszüntette,
- c) a szülők cselekvőképtelenek vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorúak, függetlenül attól, hogy tizenhatodik életévük betöltésétől a gondozás, nevelés jogát gyakorolhatják, vagy cselekvőképességükben a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személyek,
- d) a szülők ismeretlen helyen távol vannak, vagy ténylegesen akadályozva vannak,
- e) a bíróság a gyermeket harmadik személynél helyezte el,
- f) a gyermeket a gyámhivatal nevelésbe vette,
- g) a gyámhivatal a gyermek családba fogadásához hozzájárult,
- h) a gyámhivatal a gyermeket ideiglenes hatállyal hozzátartozónál vagy más személynél, nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezte el, és szülője ellen a szülői felügyelet megszüntetése vagy a szülői felügyelet rendezése iránti per van folyamatban,
- i) a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához hozzájárult,
- j) a szülő a hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismert személy általi örökbefogadásához hozzájárult, kivéve, ha a szülő a házastárs által történő örökbefogadáshoz járult hozzá,
- k) a szülő a gyermek vagy a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója sérelmére elkövetett cselekmény miatt elrendelt távoltartó határozat hatálya alatt áll, és a gyermeknek nincs

másik szülői felügyeleti jogot gyakorló szülője,

l) a szülői felügyeleti jog gyakorlására jogosult szülő együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel, az életközösségük fennállása alatt.

(3) A gyámhivatal gyermekvédelmi gyámot rendel a gyermek részére, ha a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához [Ptk. 4:230. § c) pontja].

(4) Ha a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermekének általa ismert személy részéről történő örökbefogadásához járult hozzá, és az örökbefogadás engedélyezését a megnevezett leendő örökbefogadó szülő egyidejűleg maga is kéri - alkalmassága esetén -, az örökbefogadni szándékozót a gyámhivatal a gyermek családbafogadó gyámjává rendeli ki.

(5) Ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő meghal, szülői felügyeletét a bíróság megszüntette vagy az szünetel, de a másik szülő él és szülői felügyeletét gyakorolhatja, gyámrendelésének nincs helye.

128. § (1) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal vizsgálja, hogy

a) mi a gyámrendelés oka,

b) a gyermek kinek a gondozásában él, valamint, hogy ennek a személynek alkalmasak-e a körülményei és a személye a gyermek ellátására, továbbá, hogy a gyámság viselését vállalja-e,

c) van-e nevezett gyám vagy gyámságból kizárt személy, valamint, hogy van-e a gyermeknek olyan rokona, hozzátartozója, aki családbafogadó gyámként - alkalmassága és vállalása alapján - kirendelhető,

d) a családbafogadó gyámként kirendelhető személy ténylegesen mely időponttól neveli saját háztartásában a gyermeket,

e) a gyermeknek van-e vagyona és azt ki kezeli,

f) a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres kedvezményben,

g) az ítélőképessége birtokában lévő gyermeknek mi a véleménye a gyám személyéről, és a tizenegyedik életévét betöltött gyermek tiltakozása esetén azt, hogy a gyám személye ellen alapos okból tiltakozik-e,

h) van-e a gyermeknek olyan vagyona vagy más ügye, melynek kezelése, intézése különös szakértelmet igényel.

(1a) A gyámhivatal tájékoztatja a családbafogadó gyámot, hogy kérheti a családi pótléknak a gyámrendelés tényleges időpontját legfeljebb két hónappal megelőző időponttól történő folyósítását, feltéve, hogy erre az időtartamra más személy nem részesült családi pótlékban.

(2) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi:

a) a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat (így különösen szülők halotti anyakönyvi kivonatának adattartalma, bírói ítélet),

b) a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalmát,

c) a gyermek ingó, ingatlan vagyonáról készült leltárt, ha a gyámhivatal tudomással bír arról, hogy a gyermeknek van vagyona.

(3) A gyámhivatal

a) a Gyvt. 128. §-ában meghatározottakon kívül meghallgatja

aa) a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető valamennyi személyt,

ab) a Ptk. 4:231. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti többes gyámrendelés esetén mindkét személyt, és

ac) a Ptk. 4:231. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többes gyámrendelés esetén a különleges szakértelmet igénylő ügyekben a gyámi tisztséget vállaló személyeket, és

b) a gyermekvédelmi gyám kivételével vizsgálja, hogy az érintett személy viselhet-e gyámságot, és személyiségénél, valamint körülményeinél fogva alkalmas-e a tisztség ellátására.

(4) A gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltak vizsgálatán során - szükség szerint - orvosi,

pszichológiai véleményt és jövedelemigazolást szerez be.

(5) Az (1) bekezdés g) pontjában foglaltak vizsgálatokor alapos oknak kell tekinteni különösen, ha a gyámságot vállaló személy a gyermekkel vagy a gyermek szülőjével szemben felróható magatartást tanúsított, vagy a gyermek és a családbafogadó gyámságot vállaló személy érzelmileg nem kötődnek egymáshoz.

129. § (1) A gyámhivatal annak érdekében, hogy az azonos helyen nevelkedő testvérek részére gyámul ugyanaz a személy kerüljön kirendelésre, megvizsgálja, hogy ez nem ellentétes-e a kiskorúak érdekével. Ennek során a gyámhivatal figyelembe veszi az ítélőképességük birtokában lévő gyermekek véleményét, a gyámként kirendelhető személyek alkalmasságát, és azt, hogy vállalják-e a családbafogadó gyámi tisztség viselését.

(2) Ha a testvérek részére többes gyámrendelés történik, vagy részükre más-más személyt rendel ki a gyámhivatal gyámként, a gyámhivatal meghatározza, hogy a testvérek osztatlan közös tulajdonában lévő vagyontárgyakat melyik gyám kezeli.

(3) A gyámhivatal a vagyont juttató személy bejelentése alapján hivatalból, vagy a szülő kérelmére vagyongazdálkodó gyámot rendel a kiskorú gyermek részére, ha a gyermek azzal a kikötéssel kapott vagyont, hogy azt szülei nem kezelhetik. A gyámhivatal a döntését a vagyont juttató személy meghallgatásával és javaslatának figyelembevételével hozza meg.

129/A. § A gyámot a gyámsággal járó jogok és köteleességek a kirendelő határozat kézbesítését követő naptól kezdve illetik meg, illetve terhelik, kivéve, ha a gyámhivatal ettől eltérően rendelkezik.

A határozat tartalma

130. § (1) A gyámrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza:

- a) tájékoztatást a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről,
- b) a gyámi tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének 129/A. § szerinti időpontját,
- c) a vagyonelejtár alapján az ingó és ingatlan vagyont gyám kezelésébe adását, feltéve, hogy a gyermek rendelkezik vagyonnal és a gyám vagyongazdálkodásra jogosult,
- d) vagyonnal rendelkező gyermek vagyongazdálkodására jogosult gyámja esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,
- e) a tájékoztatást a gyám családtámogatási ellátások igénylésére való jogáról, valamint a családi pótlék folyósítása érdekében kérelemre annak megállapítását, hogy a családbafogadó gyám a gyermekről a gyámrendelés időpontját megelőzően mely időponttól gondoskodott a saját háztartásában,
- f) a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátásról szóló tájékoztatást, feltéve, hogy a rendszeres kedvezményben részesülő gyermek részére családbafogadó gyámként hozzátartozót rendeltek ki,
- g) többes gyámrendelés esetén a gyámok feladatkörének pontos megosztását,
- h) vagyongazdálkodó gyám kirendelése esetén annak a vagyonnak (vagyontárgynak) a megjelölését, amelyet a gyermeknek juttattak, és amelyre a vagyongazdálkodó gyám tevékenysége vonatkozik.

(2) A gyámhivatal határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

(3) A gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozata meghozatalával egyidejűleg közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyámrendelés tényét. Ha a családbafogadó gyám kérte a gyámrendelő határozatban annak megállapítását, hogy a gyermekről a gyámrendelés időpontját megelőzően mely időponttól gondoskodott a saját háztartásában, a gyámhivatal megküldi határozatának rendelkező részét a családtámogatási ellátást folyósító szervnek. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a

családtámogatási ellátást folyósító szervet, hogy a családbafogadó gyám kezéhez folyósítsa a gyámrendelés tényleges időpontját legfeljebb két hónappal megelőző időponttól visszamenőleg a családi pótlékot, feltéve, hogy erre az időtartamra vonatkozóan más személy nem részesült családi pótlékban.

(4) Ha a gyámrendeléssel érintett gyermek rendszeres kedvezményre jogosult, a gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozatát

a) annak jogerőre emelkedését követően haladéktalanul közli a családbafogadó gyám lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével, feltéve, hogy a gyermek részére családbafogadó gyámot rendeltek,

b) annak meghozatalát követően - a rendszeres kedvezmény megszüntetése céljából - haladéktalanul közli a rendszeres kedvezményt megállapító települési önkormányzat jegyzőjével az a) pont alá nem tartozó esetben.

Eseti gyám és magzat gyámjának kirendelése

130/A. § (1) A gyámhivatal kérelemre vagy hivatalból eseti gyámot rendel a kiskorú gyermek részére,

a) ha képviseletéről a Ptk. 6:20. §-ában meghatározott esetekben gondoskodni kell,

b) ha a szülő a Ptk. 4:163. §-ában meghatározott esetekben a gyermek ügyében nem járhat el,

c) az apai elismerő nyilatkozathoz szükséges törvényes képviselői hozzájárulás megadása érdekében a Ptk. 4:101. § (5) bekezdésében meghatározott esetben,

d) az apaság megállapítása iránti perben a Ptk. 4:106. § (2) bekezdése szerinti esetben,

e) az örökbefogadás felbontására irányuló eljárás során, ha a Ptk. 4:145. § (4) bekezdése alapján az örökbefogadó nem járhat el az örökbefogadott törvényes képviselőjeként, és

f) a bíróság megkeresése alapján a Pp. 167/A. § (4) bekezdésében meghatározott esetben, ha a kiskorú tanú és a törvényes képviselője között érdekellentét van.

(2) Az (1) bekezdés f) pontja szerinti esetben a gyámhivatal által kirendelt eseti gyám gyakorolja a Pp. 167/A. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott jogokat.

(3) Az eseti gyám a gyámhivatal kirendelő határozatában meghatározott ügyben olyan jogkörrel jár el, mint a gyám.

(4) Ha a gyermek érdekében több eljárásban, vagy ismétlődő vagy folyamatos eljárási cselekmények során merül fel az eseti gyám kirendelésének szükségessége, a gyermek számára lehetőség szerint ugyanazt a személyt kell eseti gyámként kirendelni.

(5) Az eseti gyám köteles az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét megismerni és azt a gyermek korára és érettségére tekintettel figyelembe venni tevékenysége ellátása során.

(6) A gyámhivatal kérelemre vagy hivatalból gyámot rendel a magzat részére

a) a Ptk. 2:3. § (1) bekezdésében meghatározott esetben, és

b) a születendő gyermek családi jogállásának teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal történő rendezése érdekében az 59. § (4) bekezdése szerinti esetben.

(7) A magzat gyámjának a tevékenysége a születés időpontjáig terjed.

(8) A szülő törvényes képviseleti jogát korlátozó rendelkezéseket a magzat tekintetében is alkalmazni kell.

A zárlat elrendelése, a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése

130/B. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv

vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:25. §-a alapján a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére zárgondnokot rendel, egyidejűleg az érintett személy vagyona zárlatot rendel el, ha

- a) az a 131. § (1) bekezdésében foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó szakorvosi vélemény alapján indokolt,
- b) a gondnokság alá helyezés Ptk.-ban meghatározott feltételei fennállnak, és
- c) sürgős intézkedés szükséges a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának védelme érdekében.

(2) A gyámhivatal az eljárása során

- a) beszerzi a 145. § (3) bekezdés b)-e) pontjában foglaltakat,
- b) beszerezheti a 145. § (5) bekezdésében foglaltakat, és
- c) gondoskodik a 145. § (1) és (2) bekezdése szerint - a zárgondnok kirendeléséről szóló határozatának meghozatalától számított nyolc napon belül - a gondnokság alá helyezés iránti keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtásáról.

(3) Ha a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt vagy a bíróság a per alatt a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának megóvása érdekében zárlatot rendelt el, a gyámhivatal által kirendelt zárgondnok a zárt vagyont a zár feloldásáig, vagy a per jogerős befejezése után a gondnok kirendeléséig a rendes gazdálkodás szabályai szerint kezeli.

130/C. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:26. §-a alapján a nagykorú személy részére ideiglenes gondnokot rendel, ha

- a) a felmerült eset azonnali intézkedést igényel, és
- b) az a 131. § (1) bekezdésében foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó - lehetőség szerint beszerzett - szakorvosi vélemény alapján indokolt.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes gondnokot kirendelő határozatában - a kirendelés okának megfelelően - megjelöli, hogy az ideiglenes gondnok mely ügyekben vagy ügycsoportokban jogosult jognyilatkozatot tenni.

(3) A gyámhivatal az eljárása során

- a) beszerzi a 145. § (3) bekezdés b)-e) pontjában foglaltakat, valamint az elmeállapotra vonatkozó szakorvosi véleményt, ha az (1) bekezdés b) pontja alapján korábban nem szerezte be,
- b) beszerezheti a 145. § (5) bekezdésében foglaltakat, és
- c) gondoskodik a 145. § (1) és (2) bekezdése szerint - az ideiglenes gondnok kirendeléséről szóló határozatának meghozatalától számított nyolc napon belül - a gondnokság alá helyezés iránti keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtásáról.

130/D. § (1) A gyámhivatal a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése iránti eljárást soron kívül folytatja le.

(2) A zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése esetén a gyámhivatal határozatában tájékoztatja az érintetteket, hogy a döntés ellen nincs helye fellebbezésnek, azonban a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési pert nyolc napon belül megindítja, és a bíróság legkésőbb a keresetindítástól számított harminc napon belül hivatalból felülvizsgálja a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést.

(3) A gyámhivatal a zárgondnokot és az ideiglenes gondnokot felmenti

- a) a gondnok kirendelésével egyidejűleg, ha a bíróság a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést a per jogerős befejezéséig hatályában fenntartotta, vagy
- b) a bíróság értesítésétől számított nyolc napon belül, ha a bíróság a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést megszünteti.

A gondnok kirendelése

131. § (1) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal megvizsgálja, hogy

- a) mi a gondnokrendelés oka,
- b) van-e a gondnokrendeléssel érintett személy előzetes jognyilatkozatában gondnokul megjelölt vagy kizárt személy,
- c) van-e a gondnokrendeléssel érintett személy által - a gondnok kirendelése iránti eljárásban - a gondnokul jelölhető személyek közül megnevezett személy, vagy olyan személy, aki ellen kifejezetten tiltakozik,
- d) a Ptk. 2:31. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével ki rendelhető ki gondnokként,
- e) a gondnokrendeléssel érintett személy gondozásában, ellátásában ki vesz részt, és
- f) van-e vagyona a gondnokrendeléssel érintett személynek.

(2) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés alapjául szolgáló bizonyítékokat, így különösen a jogerős bírósági határozatot, valamint a gondnokolt születési anyakönyvi kivonatának adattartalmát.

(3) A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken kívül meghallgatja - ha mentális állapota lehetővé teszi - a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt, valamint a gondnoki tisztség ellátását vállaló valamennyi személyt.

132. § (1) A gyámhivatal annak a nagykorú személynek,

- a) akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, gondnokot, kivételesen több gondnokot vagy helyettes gondnokot,
- b) akinek cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése indokoltnak látszik, kivételesen, azonnali intézkedést igénylő esetben zárgondnokot, ideiglenes gondnokot,
- c) akinek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény alapján szükséges, ügygondnokot, és
- d) akinek az ügyében más eljáró szerv, személy megkeresi, a feltételek fennállása esetén eseti gondnokot vagy ügygondnokot rendel.

(2)-(4)

(5) Az eseti gondnok és az ügygondnok kirendelése iránt a jegyző intézkedik, ha erre az előtte folyó eljárásban van szükség.

133. § (1) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés okául szolgáló bizonyítékokat, így különösen

- a) a bírósági határozatot,
- b) a pszichiátriai szakvéleményt,
- c) az ügyfél ismeretlen helyen való távollétét igazoló iratot,
- d) a különös szakértelem szükségességét megalapozó iratokat,
- e)
- f) a vagyonleltárt.

(1a) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal

- a) meghallgatja a 131. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket,
- b) meghallgatja a gondnokság alá helyezéssel érintett személlyel egy háztartásban élő személyt, indokolt esetben a vele nem egy háztartásban élő hozzátartozóját,
- c) környezettanulmányt készít vagy szerez be.

(2) Nem minősül különleges szakértelmet igénylő ügynek a családtámogatási ellátás, az árvaellátás, egyéb pénzügyi támogatás, nyugdíj és egyéb járadék igénylése, felhasználása,

valamint ennek gyámhatósági betétben való elhelyezése és kezelése.

134. § (1) Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek nincs olyan hozzátartozója, aki a gondnokság viselésére alkalmas, részére a gyámhivatal hivatásos gondnokot rendel.

(2) A gyámhivatal a hivatásos gondnok kirendelésénél a Ptk. 2:31. §-ában és a Gyvt. 102. §-ában foglaltak figyelembevételével jár el.

(3) Ha a gyámhivatal hivatásos gondnokul mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendel ki, az erre irányuló eljárása során felhívja a jogi személyt arra, hogy legkésőbb tizenöt napon belül jelölje meg azt a természetes személyt, aki a gondnoki teendőket ellátja.

(4)-(6)

(7) A hivatásos gondnok kirendelése a gondnokolt tiltakozása esetén sem mellőzhető.

134/A. § (1) A gondnokrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon túl tartalmazza

a) a gondnoki tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről való tájékoztatást,

b) többes gondnokrendelés esetén a gondnokok feladatkörének pontos megosztását [Ptk. 2:32. § (2) bekezdése],

c) helyettes gondnokrendelés esetén annak időtartamát, valamint a helyettes gondnok jogkörének terjedelmét,

d) ideiglenes gondnokrendelés esetén azon ügycsoportok megjelölését, amelyek tekintetében a gondnok eljárhat [Ptk. 2:26. § (2) bekezdése],

e) annak az összegnek a megállapítását, amelyen felül a gondnokolt vagyoni ügyében a gondnok jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges [Ptk. 2:23. § (1) bekezdés e) pontja],

f) a gondnoki tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdő időpontját,

g) az ingó és ingatlan vagyon gondnok kezelésébe adását a vagyonleltár alapján, vagy leltár hiányában a hagyatéki ügyben eljáró települési önkormányzat jegyzőjének megkeresését a gondnokolt ingó és ingatlan vagyonának leltározására és a gondnok felhívását a leltár felvételében való közreműködésre,

h) vagyonkezelésre jogosult gondnok esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,

i) a gondnok felhívását arra, hogy a véleménynyilvánításra képes cselekvőképtelen nagykorú kívánságát az őt érintő jognyilatkozat megtétele előtt hallgassa meg, és lehetőség szerint vegye figyelembe [Ptk. 2:22. § (3) bekezdése],

j) a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka között a megtett jognyilatkozatokkal kapcsolatos vitában a gyámhivatal dönt [Ptk. 2:20. § (2) bekezdése],

k) a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy érdekeinek védelme, károsodástól való megóvása érdekében azonnali intézkedést igényelő esetben a gondnok önállóan eljárhat, az érintett személy helyett jognyilatkozatot tehet, és a gondnok felhívását arra, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személyt és a gyámhivatalt ilyen esetben késedelem nélkül tájékoztassa [Ptk. 2:20. § (4) bekezdése],

l) a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy minden olyan ügyben önállóan tehet érvényes jognyilatkozatot, amely nem tartozik abba az ügycsoportba, amelyben cselekvőképességét a bíróság korlátozta, de a bíróság ítéletében meghatározott ügycsoportokra vonatkozó jognyilatkozatának érvényességéhez gondnokának hozzájárulása szükséges [Ptk. 2:20. § (1) bekezdése],

m) a tájékoztatást arról, hogy mely jognyilatkozatok érvényességéhez szükséges a gyámhivatal

jóváhagyása [Ptk. 2:23. §-a],

n) a gondnok felhívását arra, hogy ha a gondnokolt előzetes jognyilatkozatában meghatározta, hogy a cselekvőképességének korlátozása esetén a gondnoka egyes személyes és vagyoni ügyeiben milyen módon járjon el, ennek figyelembevételével lássa el feladatait [Ptk. 2:39. § (2) bekezdés c) pontja],

o) a gondnok felhívását arra, hogy vagyonkezelése a gondnokolt érdekeit szolgálja [Ptk. 2:35. § (1) bekezdése],

p) a cselekvőképesség teljes vagy a vagyoni ügyekre vonatkozó részleges korlátozása esetén a gondnok felhívását a gondnokolt vagyontárgyainak a gyámhivatal részére történő átadására, ha azokat a folyó kiadásokra nem kell készen tartania, és a tájékoztatást arról, hogy a gyámhivatalnak átadott vagyonnal való rendelkezéshez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, és

q) ha a gyámhivatal hivatásos gondnokul mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendelt ki, annak a természetes személynek a megnevezését, aki a gondnoki teendőket ellátja.

(2) A gyámhivatal határozatát fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja.

(3) A gondnokrendeléstől szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség szerint az árvaellátást folyósító szervvel.

135. §

Eseti gondnok

136. § (1) Az eseti gondnokrendeléstől a Ptk. 6:20. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott esetekben kérelemre vagy hivatalból a gyámhivatal gondoskodik.

(2) Eseti gondnokul - a Gytv. 68/C. § (1) bekezdésében és 89. §-ának (1) bekezdésében meghatározott eset kivételével - elsősorban ügyvédet kell kirendelni.

(3) Az eseti gondnok, ha kirendelésére a Ptk. 6:20. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kerül sor, köteles a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy véleményét megismerni és azt figyelembe venni.

(4) A gyámhivatal az eseti gondnok kirendeléséről szóló határozatában felhívja a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy gondnokának figyelmét arra, hogy jogköre nem terjed ki azokra az ügyekre, amelyeknek ellátására eseti gondnokot rendeltek.

Ügygondnok

137. § (1)

(2) A közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény alapján kirendelt ügygondnok, ha jogszabály másként nem rendelkezik a gyámhivatal felhatalmazása nélkül pénzt vagy dolgot nem vehet át, egyezséget nem köthet, vitás jogot nem ismerhet el, illetve arról nem mondhat le, kivéve, ha ezzel az általa képviselt személyt a nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Az ügygondnok kirendelése a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(4) A gyámhivatal az ügygondnok kirendeléséről szóló döntést tizenöt napon belül hozza meg.

138. §

139. §

XVIII. Fejezet

A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása

140. § (1) A gyámhivatal a gyám jogkörének Ptk. 4:237. § (2) bekezdése szerinti korlátozására vagy intézkedéseinek megváltoztatására irányuló eljárása során a szülőt akkor is meghallgatja, ha annak szülői felügyeleti joga szünetel. A gyám jogkörének korlátozása és intézkedéseinek megváltoztatása különösen a törvényes képviselő, a vagyonkezelés körében, vagy valamely meghatározott ügyben indokolt.

(2) A gyámhivatal - a számadási kötelezettségtől függetlenül - soron kívül felvilágosítást kér a gyámtól, a gondnoktól a gyermek, a gondnokolt helyzetéről és ellátásáról, ha a hozzá beérkezett jelzés, bejelentés vagy saját észlelése alapján azt indokoltnak tartja.

141. § (1) A gyámhivatal a családbafogadó gyám vagy a gondnok kérelmére a gyámság vagy a gondnokság ellátásával kapcsolatos indokolt kiadásainak, költségeinek, így különösen a gyám úti-, telefon- és ügyintézési költségének a gyermek vagy a gondnokolt jövedelméből történő megtérítéséről dönt, ha az megfelelő jövedelemmel rendelkezik. A kiadások szükségességét és a kiadások összegének helyességét a gyámhivatal a számadás elbírálása során állapítja meg.

(1a) A gyámhivatal a családbafogadó gyám kérelmére gondoskodik a gyámság ellátásával kapcsolatos indokolt kiadások, költségek, így különösen a gyám úti-, telefon- és ügyintézési költségének megtérítéséről, ha a gyámság alatt álló gyermek nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel. Nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel a gyermek, ha rendszeres kedvezményre jogosult. A gyámhivatal döntésében megjelöli azokat a kiadásokat, költségeket, amelyek megtérítését elrendelte. A gyámhivatal jogerős határozatát a megjelölt összeg kifizetése érdekében megküldi a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal részére.

(2) Működése során az eseti gyám, eseti gondnok és az ügygondnok - a vagyonkezelésre kirendelt eseti gyám, eseti gondnok kivételével - tevékenységéről félévenként, illetőleg, ha a kirendelés célja megvalósult, vagy annak oka megszűnt, ezt követően 8 napon belül köteles a gyámhivatalnak jelentését benyújtani.

(3) Az eseti gyámot, az eseti gondnokot és az ügygondnokot - a természetben nyújtott családi pótlékna a gyermek szükségleteire történő felhasználására kirendelt eseti gyám kivételével - tevékenységéért munkadíj illeti meg. A munkadíj mértékét az eseti gyám, eseti gondnok, ügygondnok felmentéséről határozatot hozó gyámhivatal állapítja meg az eseti gyám, eseti gondnok, ügygondnok munkateljesítményének figyelembevételével.

(4) Az eseti gyám, az eseti gondnok (ügygondnok) munkadíjának összegét - a Gyvt. 133/A. § (6) bekezdésében foglalt kivétellel - a gyámhivatal az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) vagyonának terhére állapítja meg, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti a vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) lakhatási és megélhetési feltételeit. Ennek hiányában a díj megfizetése a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal feladata.

(5) A gyermekvédelmi szakszolgálat által biztosított eseti gyámra a (2)-(4) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak.

142. § (1) Ha a gyám vagy a gondnok működése ellen kifogás nem merül fel, azonban más személy kirendelése a gyámolt vagy a gondnokolt érdekeit tekintve kedvezőbb, a gyám felmentésére irányuló eljárás megindítására a gyámság alatt álló, korlátozottan cselekvőképes gyermek, a gondnok felmentésére irányuló eljárás megindítására a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy is jogosult. Az eljárást a gyámhivatal hivatalból is megindíthatja a gyámi, gondnoki tisztséget a jövőben vállalni kívánó személy kezdeményezésére.

(2) Ha a gyámhivatal a gyámot vagy a gondnokot tisztségéből felmenti, elmozdítja, illetőleg azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen intézkedésével egyidejűleg új gyámot, gondnokot rendel.

(3) A gyámhivatal az eseti gyámot, az eseti gondnokot, illetve az ügygondnokot felmenti, ha

annak a kirendelés céljának megvalósulását, illetve a kirendelés okának megszűnését követően előterjesztett jelentését [141. § (2) bek.] elfogadja.

(4) A gyámhivatal a gondnokot abban az esetben is elmozdítja, ha a gondnok nem a gondnokolt előzetes jognyilatkozatában foglaltak szerint jár el.

143. § A gyámság alatt álló gyermek nagykorúságának elérése után, illetve a gondnokság megszüntetéséről rendelkező jogerős bírósági határozat alapján a gyámhivatal értesíti

a) a jogosultat a vagyon állagáról, a vagyon kezelőjének személyéről és számadási kötelezettségéről, a letétben lévő vagyon helyéről, a vagyon feletti rendelkezés módjáról, továbbá arról, hogy a számadásra kötelezettel szemben támasztott követelését szükség esetén bírósági úton érvényesítheti,

b) a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült, nagykorúvá vált jogosultat - a beszerzett adó- és értékbizonyítvány alapján - ingatlanának értékéről,

c) az ingatlanügyi hatóságot - ha a bíróság erről nem rendelkezett -, a volt gondnokolt személy gondnokság alá helyezésére vonatkozó bejegyzésnek az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében,

d) a családtámogatási, illetve a nyugdíjfolyósító szervet, ha a jogosult családtámogatási ellátásban, illetve nyugdíjban vagy a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított más ellátásban részesült,

e) a hitelintézetet, a zárolt számla kezelőjét, a letétben lévő vagyontárgy kezelőjét arról, ha a vagyon felett a 18. életévét betöltött személy nem jogosult rendelkezni, mivel cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott vagy cselekvőképtelen.

XIX. Fejezet

A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése iránti perek

144. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés iránt - ha annak feltételei fennállnak - akkor indít pert, ha

a) a gondnokság alá helyezendő nagykorú személynek nincs együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona, testvére, vagy

b) az a) pontban felsorolt személyek és kiskorú esetén a törvényes képviselője közül

ba) egyikük sem kíván pert indítani,

bb) a perindítást vállaló személy a perindítás szükségességéről való tájékoztatást követő hatvan napon belül nem indít pert, vagy

bc) a pert megindító személy a bírósághoz benyújtott keresetét visszavonja.

(1a) A gyámhivatal azt a személyt, aki a pert megindította, félévente megkeresi, hogy nyújtson tájékoztatást a per állásáról.

(2) A gondnokság alá helyezés szükségessége különösen akkor áll fenn, ha a gondnokság alá helyezendő személy személyi és vagyoni érdekvédelme egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel csak a gondnokság alá helyezéssel biztosítható.

(3) A gyámhivatal a kötelező felülvizsgálati eljárást a cselekvőképességet érintő bírósági ítéletben megjelölt felülvizsgálati időpontban indítja meg.

(4) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránt pert indít, ha annak fenntartása - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - már nem indokolt, és a megszüntetés iránti pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

(5) A gyámhivatal - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - a gondnokság alá helyezés módosítása iránt pert indít, ha a módosítás a gondnokolt érdekében áll, és a pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

145. § (1) A gyámhivatal keresete irányulhat

- a) gondnokság alá helyezésre, annak fenntartására vagy megszüntetésére,
- b) a cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokságra változtatására,
- c) a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésre történő módosítására,
- d) cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság esetén a gondnokolt által önállóan nem gyakorolható ügycsoportok módosítására, vagy
- e) a választójogból való kizárásra, valamint a választójogból való kizárás megszüntetésére.

(2) A gyámhivatal a keresetlevélben - ha arról tudomása van -

- a) feltünteti a gondnokság alá helyezendő személy előzetes jognyilatkozatára vonatkozó adatokat,
- b) megjelöli azoknak a tanúknak a nevét és lakcímét, akik ismerik a gondnokság alá helyezéssel érintett személy magatartását és életvitelét, és
- c) javaslatot tesz azoknak az ügycsoportoknak a meghatározására, amelyekben a cselekvőképesség részleges korlátozása indokolt.

(3) A gyámhivatal a keresetlevélhez csatolja a gondnokság alá helyezendő személy vagy a gondnokolt

- a) elmeállapotára vonatkozó szakorvosi véleményt,
- b) tulajdonában álló ingatlanok, valamint azon ingatlanok tulajdoni lapját, amelyeken hasznélvezeti joga áll fenn, vagy amelyekre őt érintő egyéb jog vagy tény van bejegyezve, feljegyezve,
- c) nyugdíja vagy nyugdíjfolyósító szerv által folyósított egyéb ellátása esetén a nyugdíjfolyósítási törzsszámot,
- d) betétben elhelyezett készpénze esetén a betétkönyv vagy folyószámla számát,
- e) lakóhelyén készített környezettanulmányt, és
- f) tekintetében ideiglenes gondnokrendelés, illetve zárlat elrendelése esetén az erre vonatkozó határozatot.

(4) A választójogból való kizárás megszüntetése vagy a választójogból való kizárás kezdeményezése során a gyámhivatal a nagykorú személy pszichés állapotára, szellemi fogyatkozására vagy szenvedélybetegségére vonatkozó körülményeket, az érintett személy életvitelére vonatkozó körülményeket, valamint az életvitelét, gondozását segítő személy véleményét veszi figyelembe.

(5) A keresetlevélhez a gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltakon kívül csatolhatja

- a) a pszichológiai véleményt,
- b) a gyógypedagógiai véleményt,
- c) az érintett személlyel kapcsolatban álló ~~esaládgondozó, családsegítő,~~ személyi segítő, szociális munkás véleményét, és
- d) az érintett személy életvitelét, gondozását segítő személy meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet.

HETEDIK RÉSZ

A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI

ÉRDEKVÉDELME

XX. Fejezet

A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek

146. § (1) A szülő vagyonkezelői jogát korlátozó, a Ptk. 4:159. §-án alapuló gyámhivatali intézkedéseket a családbafogadó gyám és a gyermekvédelmi gyám (a továbbiakban együtt: gyám) tekintetében is alkalmazni kell.

(1a) A gyámhivatal a Ptk. 4:236. §-ának alkalmazása során az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell. Az ennek figyelembevételével a gyámhivatalnak átadott vagyonról való rendelkezéshez [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés d) pontja] a gyámnak minden esetben kérnie kell a gyámhivatal jóváhagyását.

(2) A gondnok - a cselekvőképességet teljesen vagy részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezést kimondó bírósági határozatban meghatározott ügyekben - a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes képviselője.

(3) Ha a gyermeknek vagy a vagyoni ügyeit érintően gondnokság alatt álló személynek van vagyona, azt a gyám vagy a gondnok leltárral veszi át. A gyámhivatal felkéri a hagyatéki ügyekben eljáró hatóságot a leltár felvételére. A leltárt a hagyatéki leltározásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elkészíteni.

(4) A gyámhivatal a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatokat.

(4a) Ha a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka között a jognyilatkozat jóváhagyása kérdésében vita keletkezik, arról bármelyikük kérelmére a gyámhivatal dönt.

(4b) A gyámhivatal annak elbírálása során, hogy a Ptk. 2:23. § (2) bekezdés a) pontja vagy a Ptk. 2:23. § (3) bekezdése alapján hozzájárul-e a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott és a cselekvőképtelen nagykorú személy vagyona terhére a leszármazója önálló háztartásának alapításához, fenntartásához vagy más fontos célja eléréséhez, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a gondnokoltat és leszármazóját. A leszármazó fontos célja elérésének kell tekinteni különösen a tanulmányai folytatásához és a munkavégzéséhez szükséges feltételek megteremtését.

(4c) A gyámhivatal annak elbírálása során, hogy a Ptk. 2:23. § (2) bekezdés b) pontja alapján hozzájárul-e a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott nagykorú személy vagyona terhére ingyenes juttatáshoz, jogokról ellenérték nélküli lemondáshoz vagy közcélra történő felajánláshoz

a) lehetőség szerint személyesen meghallgatja a gondnokoltat, és

b) meggyőződik arról, hogy a gondnokolt megélhetése a jogügylet megtörténtét követően is biztosítva lesz.

(5) A gyám és a gondnok személyében bekövetkező változás esetén az új gyám, illetve gondnok a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy vagyonát, a gyámhivatal végszámadást elfogadó határozata alapján veszi át. Amennyiben a gyám, illetve a gondnok a végszámadást határidőre nem nyújtja be, vagy azt a gyámhivatal nem fogadja el, úgy a vagyont leltározni kell, és az új

gyám vagy gondnok a vagyont a leltár alapján veszi át.

147. § (1) Ha a törvényes képviselő a Ptk. 4:159. § a) pontja vagy a Ptk. 4:236. §-a alapján a gyermek, vagy a Ptk. 2:23. § (1) bekezdés d) és e) pontja alapján a gondnokság alá helyezett pénzt és értéktárgyait a gyámhivatalnak beszolgáltatni köteles

a) a pénzt hitelintézetnél nyitott gyámhatósági fenntartásos betétben, forint folyószámlán vagy devizaszámlán (a továbbiakban együtt: betét),

b) a személyes tulajdon szokásos tárgykörébe nem tartozó ékszereket, ezüst, arany, platina tárgyakat, drágaköveket az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál letétként

c) a kulturális javakat az illetékes múzeumban letétként kell elhelyezni.

(2) A hitelintézet a betétet elkülönítetten kezeli.

(3)

(4) A gyámhivatal kötelezheti a szülőt, a gyámot és a gondnokot (a továbbiakban együtt: törvényes képviselő) a gyermek, illetve a gondnokság alatt álló személy tulajdonában álló - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszeresét meghaladó - értékpapír hitelintézeti letétben történő kezelésére.

148. § (1) A hitelintézet a gyermek, gondnokolt betéjébe történő befizetést igazoló okmányt a törvényes képviselőnek kiadja, vagy kérelmére letétként kezeli. A törvényes képviselő a gyámhivatal felhívására bemutatja a betétben elhelyezett összegről szóló igazolást.

(2) A gyámhivatal megkeresésre, illetőleg a törvényes képviselő személyében történt változás esetén hivatalból haladéktalanul közli a hitelintézettel a törvényes képviselő nevét és lakcímét.

(3) A gyámhivatal az ügyben való illetékességének megszűnéséről értesíti a hitelintézetet.

149. § (1) A gyámhivatal a betétben elhelyezett pénz, valamint a letétben kezelt értékpapír feletti rendelkezésre csak a törvényes képviselőt jogosíthatja fel.

(2) A gyámhivatal akkor engedélyezheti a törvényes képviselő kérelmére a gyámi fenntartásos betétben elhelyezett pénznek államilag garantált értékpapírba, biztosítási kötvénybe, ingó vagy ingatlan vagyona történő befektetését, ha az a gyermek, illetve a gondnokolt érdekében áll.

(3) A szociális vagy gyermekvédelmi intézményben elhelyezett gyermek esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását az intézményi költségek fedezésére.

(4) A szociális intézményben elhelyezett gondnokolt esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását - a személyi térítési díj és a költőpénz kivételével - az intézményi költségek fedezésére. Nem minősül intézményi költségnek az Szt. 119/A. § (2) bekezdése szerinti költség.

(4a) A tartósan szociális intézményben elhelyezett cselekvőképtelen személy gondnoka és a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka a gyámhivatal által jóváhagyott jognyilatkozatával vállalhatja az Szt. 119/A. § (2) bekezdés szerinti megállapodás megkötését.

(4b) A gyámhivatal akkor hagyja jóvá a cselekvőképtelen személy gondnoka és a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka (4a) bekezdés szerinti jognyilatkozatát, ha az a gondnokolt érdekében áll, mert

a) elhelyezésének körülményeit tartósan javítja, és

b) mindennapi szükségleteinek fedezését nem veszélyezteti.

(5) A nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámja, valamint a bentlakásos szociális intézményben elhelyezett gondnokság alatt álló személy gondnoka, a gyermek, illetve a gondnokolt külön jogszabályban meghatározott kötelező ellátásait, valamint a családi pótlék felhasználását is meghaladó szükségleteire - különösen tartós fogyasztási cikk vásárlására, a gyermek képességeinek fejlesztésére és jelentősebb vagyoni érték megszerzésére - a gyámi fenntartásos betétből pénzfelvétel engedélyezését kérheti a gyámhivataltól.

Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek

150. § Ha a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában olyan ingatlan van, amellyel kapcsolatban az első fokú bíróság a külön jogszabályban foglaltak szerint nem intézkedett, a gyámhivatal megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes ingatlanügyi hatóságot a gondnokság alá helyezés tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése iránt.

151. § (1) Amennyiben a gyámság vagy gondnokság alatt álló személy ingatlantulajdonnal vagy lakásbérleti jogviszonnyal rendelkezik, a gyám, a gondnok vagy a kijelölt vagyongazdálkodó eseti gondnok gondoskodik az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosításáról.

(2) Az ingatlan, illetve a lakás fenntartásának költségeit elsősorban a hasznosításból eredő bevételekből kell fedezni. Ha az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosítása akadályba ütközik, vagy a bevételek a fenntartás költségeit nem fedezik, továbbá ha az az állagmegóvás miatt indokolt, a gyámhivatal kezdeményezi az önkormányzatnál a szükséges összeg települési támogatásból történő juttatását.

152. § A gyámhivatal a Ptk. 2:15. § (1) bekezdés c) pontja és a Ptk. 2:23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jognyilatkozat jóváhagyása során az eset összes körülményét mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gyermek vagy a gondnokság alá helyezett személy érdekeit szolgálja-e.

153. § (1) A jóváhagyás iránti kérelemhez mellékelni kell

a) az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példányát,

b) 3 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt, vagy az ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslését, kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,

~~c) az ingatlan tulajdoni lapjának 15 napnál nem régebbi másolatát, amennyiben a kérelmező nem él a (3) bekezdésben foglalt lehetőséggel.~~

(2) A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez az (1) bekezdésben foglaltak mellett mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értékbecslést.

~~(3) Ha az ügyfél az (1) bekezdés e) pontja szerinti iratot nem esatolja, a A gyámhivatal az adat beszerzése érdekében az azt nyilvántartó hatósághoz fordul eljárása során a szerződés tárgyát képező ingatlan adatainak beszerzéséről gondoskodik.~~

(4) A jóváhagyási kérelemhez nem kell mellékelni az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott iratot, ha az ingatlan tulajdonjogának átruházása a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére jogszabályban meghatározott módon történt.

154. § (1) A tulajdonosváltásnak, illetőleg a tulajdonközösség megszűnésének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében a gyámhivatal a szerződésben foglalt törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyását és a határozat jogerőre emelkedését a szerződésekre, illetőleg megosztás esetén a vázrajzra rávezeti.

(2) A gyámhivatal - a vételár megfizetésének (3) bekezdésben meghatározott módjára vonatkozó rendelkezés hiányában - az okiratokat csak akkor láthatja el záradékkal, ha

a) a szerződésben meghatározott vételárat betétben elhelyezték vagy

b) az ingatlan tulajdonjogának átruházása a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére történt, és

ba) a vételárat a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározott módszer és felosztás szerint fogják megfizetni, vagy

bb) a vételárból a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározott esetben a kiskorú

személyt is megilletné a fennmaradó vételárhányad és a vételárból a kiskorút megillető összeget gyámhatósági fenntartásos betétben fogják elhelyezni.

(3) Ha a felek megállapodása szerint a vevő a vételárat több részletben fizetheti meg, a gyámhivatal a jognyilatkozatot akkor hagyja jóvá, ha

a) a tulajdonjogot - a vételár utolsó részlete kifizetésének időpontjáig - fenntartással ruházták át, vagy

b) a kötelezettség biztosítására zálogszerződést kötnek, vagy

c) a szerződés teljesítését készfizető kezes biztosítja, vagy

d) a vételárhoz kölcsönt nyújtó hitelintézet a kölcsön folyósítására - egyéb feltételek nélkül - kötelezettséget vállal.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a szerződés akkor látható el záradékkal, ha a kézi zálogról vagy az elzálogosított követelésről, jogról kiállított okiratot, valamint a kötelezettséget vállaló nyilatkozat eredeti példányát a gyámhivatalnál letétbe helyezték, továbbá kezesség esetén, ha a kezes igazolja, hogy a keresete, jövedelme a kielégítéshez megfelelő biztosítékul szolgál.

Az ingó vagyonra vonatkozó jognyilatkozatok

155. § A gyermek vagy a gondokolt tulajdonában lévő értékpapír, a személyes tulajdon szokásos tárgyai közé nem tartozó ékszerek, ezüst-, arany-, platinatárgyak, drágakövek és egyéb ingó tárgyak elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslését.

XXI. Fejezet

Öröklési ügyek

Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt

156. § (1) Ha a gyermek, a cselekvőképtelen vagy a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott gondnokság alatt álló személy, az ismeretlen helyen levő, az ügyeinek vitelében akadályozott személy vagy a magzat ingó vagyonra vonatkozó öröklési érdeke veszélyeztetve van, a gyámhivatal az ingóságot leltároztatja és kezdeményezi a hagyatéki eljárás lefolytatását.

(2) A gyámhivatal a hagyatéki leltár alapján

a) megvizsgálja, hogy szükséges-e biztosítási intézkedés,

b) figyelmezteti a törvényes képviselőt a hagyatéék visszautasításának lehetőségéről,

c) elbírálja

ca) a kiskorút öröklési jogviszony alapján megillető jogra vagy őt terhelő kötelezettségre, valamint a külön is visszautasítható vagyontárgyak öröklésének visszautasítására vonatkozó jognyilatkozat, vagy

cb) a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott gondnokság alatt álló személyt öröklési jogviszony alapján megillető jogra vagy őt terhelő kötelezettségre vonatkozó jognyilatkozat

gyámhatósági jóváhagyására vonatkozó törvényes képviselői kérelmet.

(3) A gyámhivatal biztosítási intézkedést kezdeményezhet a hagyatéék helye szerint illetékes

hagyatéki ügyben eljáró hatóságnál, a hagyaték, illetve a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyak megóvása érdekében.

Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján

157. § (1) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés alapján megvizsgálja, hogy

- a) a gyermek, a gondnokolt, az ismeretlen helyen levő személy vagy a magzat képviselője biztosított volt-e,
- b) az a) pontban nevezetteknek köteles részre való igényét nem sérti-e az örökhagyó végrendelete,
- c) az a) pontban nevezetteket a közjegyző intézkedése vagy egyezség alapján nem érte-e érdeksérelem.

(2) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés kézbesítése után

- a)
- b) ingatlan öröklése esetén meggyőződik a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről,
- c) cégtulajdon, üzletrész öröklése esetén meggyőződik a tulajdoni jognak a cégbírósági nyilvántartáson történő átvezetéséről.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdésben foglaltak orvoslására a hagyatékátadó végzés ellen fellebbezéssel él, vagy szükség szerint intézkedik az igények perrel való érvényesítése iránt.

(4) A gyámhivatal a gyermek öröklése esetén az öröklésről a gyámot is értesíti. Ha a gyámhivatal tudomására jut, hogy a gyermek szülője (szülei) elhunyt(ak) erről a gyámot - a gyermeket megillető társadalombiztosítási ellátások haladéktalan igénylése érdekében - értesíti.

XXII. Fejezet

A gyám és a gondnok számadására, beszámolására vonatkozó általános szabályok

158. § (1) A vagyonkezelésre jogosult gyám és gondnok a Ptk. 4:239. § (1) bekezdése és a Ptk. 2:37. § (1) bekezdése szerinti éves számadását, valamint a (3) bekezdés szerinti jelentésben foglalt beszámolóját minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig nyújtja be a gyámhivatalhoz, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot vele közölték.

(2) A számadás alapját a leltár és a vagyonkezelést átadó határozat, tartalmát a bevételek és a kiadások képezik. A számadás és a jelentés az (1) bekezdés szerinti benyújtás időpontját megelőző hónap első napjától visszafelé számított 12 hónapra vonatkozik.

(3) A számadáshoz csatolni kell, vagy számadás hiányában önállóan elő kell terjeszteni a gyámolt vagy a gondnokolt személyes ügyeire (oktatására, nevelésére, tartására, ellátására, egészségi állapotára) vonatkozó jelentésben foglalt beszámolót is.

(4) A számadásban a bevételeket és a kiadásokat külön, tételesen fel kell sorolni, csatolva - a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint - a bevételeket és a kiadásokat igazoló iratokat. Ha a bevételt, illetve a kiadást igazoló irat benyújtása akadályba ütközik, a tételek helyességét a gyámhivatal egyéb módon is megállapíthatja.

(5) Amennyiben a kiskorú gyermek vagy a gondokolt Pp. 396. §-a szerinti gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet) tagja, részvényese és a gazdálkodó szervezet a számviteli törvény szerinti beszámoló készítésére köteles, a beszámolót a vagyonkezelőnek a beszámoló elkészítését követő 30 napon belül a gyámhivatalhoz be kell nyújtani. Elfogadásáról - eseti

számadásként - a gyámhivatal határozattal dönt.

(6) A gyámhivatal hivatalból, valamint a gondnokoltnak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

(7) A gyámhivatal különösen azt a gyámot, illetve gondnokot kötelezi eseti számadásra,

a) akinek engedélyezte, hogy a gyermek, illetve a gondnokolt vagyonát igénybe vegye,

b) aki éves számadásra nem köteles,

c) aki gazdálkodó szervezet kiskorú vagy cselekvőképeséget érintő gondnokság alatt álló tagja, részvényese vagyongazdálkodását látja el, különösen, ha osztalékkelőleg kifizetésére kerül sor.

(8) Az eseti számadás elkészítésekor, illetve elbírálása során a rendszeres számadás szabályai szerint kell eljárni.

(9) A vagyongazdálkodó a számadás alapjául szolgáló bizonylatokat egyszerűsített számadás esetén, illetve az éves számadási kötelezettség alóli mentesség esetén is köteles a Ptk. 2:37. § (5) bekezdése és a Ptk. 4:243. § (2) bekezdése szerinti elévülés időtartama alatt megőrizni. A bizonylat nélkül elszámolható költségekre a bizonylatmegőrzési kötelezettség nem vonatkozik.

158/A. § (1) A gyámhivatal által kirendelt, vagyongazdálkodásra jogosult gyám, gondnok a vagyongazdálkodói joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul.

(2) A végszámadás a vagyongazdálkodás egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyon kezelője tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül.

(3) Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhivatalhoz kell benyújtani.

(4) Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az nyújtja be a végszámadást a gyámhivatalnak, akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt.

(5) Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság a gondnokság megszüntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetve a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondnokolt halála esetén is. A végszámadás egy - a fiatal felnőtt aláírásával átvett - példányát a gyám az illetékes gyámhivatalnak megküldi.

(6) Ha a vagyonos kiskorú önjogúvá válik, vagy a cselekvőképeséget érintő gondnokság alá helyezést a bíróság megszünteti, a gyámhivatal haladéktalanul a 143. §-ban foglaltak szerint jár el.

(7) A gyámhivatal tizenöt napon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

158/B. § (1) A számadás elbírálása során a gyámhivatal

a) a benyújtott iratok alapján megvizsgálja a számadás helyességét, elbírálja a kiadások szükségességét, értékeli a gazdálkodás során tanúsított gondosságot,

b) indokolt esetben beszerzi a cselekvőképeségében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott nagykorú személy, és - ha nem ő a vagyon kezelője - a törvényes képviselő, a hozzátartozók, valamint a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének a számadásra vonatkozó észrevételeit, és

c) indokolt esetben meghallgatja a korlátozottan cselekvőképes gyermeket a számadással kapcsolatos véleménye megismerése céljából.

(1a) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti észrevételeket a gyámhivatal felhívásától számított tizenöt napon belül lehet megtenni.

(2) Ha a számadás helyes, a gyámhivatal azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra

kötelezettet a vagyonkezelés alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetve annak betétben történő elhelyezéséről is.

(3) Ha a számadás alapján a gyámhivatal hiányt vagy indokolatlan kiadást, illetve a nem megfelelő gazdálkodás eredményeképpen kárt állapít meg, a számadásra kötelezett személyt felhívja, hogy az okozott kár összegét a felhívás kézhezvételét követő nyolc napon belül a betétbe fizesse be. Ha a számadásra köteles az összeget vagy annak egy részét vitatja, a gyámhivatal a követelés érvényesítése iránt pert indít.

158/C. § (1) Ha a számadásra kötelezett a kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget, a gyámhivatal a Pp. 123. §-ában foglaltaknak megfelelően kötelezettség megállapítása iránt pert indít. A gyámhivatal a kereset benyújtásával egyidejűleg a Ptk. 4:159. § e) pontja alapján a szülőtől a vagyonkezelés és a vagyoni ügyekben való képviselői jogát egyes vagyoni ügyekre vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve korlátozhatja vagy megvonhatja, a kiskorú részére eseti gyámot, a gondnokolt részére eseti gondnokot rendel, illetve a gyámot, gondnokot tisztségéből elmozdítja.

(2)

(3) A számadásra kötelezett azt a kárt, melyet a gyermeknek, gondnokoltnak jogellenesen okozott, a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles megtéríteni.

A gyám számadására és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok

159. § (1) A családbafogadó gyám nem köteles éves számadásra, ha a gyámoltnak nincsen vagyona és bevételeinek havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét. Nem köteles éves számadásra a gyermekvédelmi gyám, ha a gyámolt nem rendelkezik vagyonnal és utána kizárólag családtámogatási ellátást folyósítanak.

(1a)

(2) A családbafogadó gyámnak a rendszeres számadásában a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen felsorolni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha a rendszeres jövedelem éves összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 12-szeresét.

(3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élmezéssel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy azok havonkénti összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

(4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során az öregségi nyugdíjnak a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó legkisebb összegét kell figyelembe venni.

A gondnoki számadásra és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok

159/A. § (1) A gyámhivatal a közeli hozzátartozó gondnok kérelmére akkor engedélyezhet egyszerűsített éves számadást, ha a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személyt azt nem ellenzi, illetve érdekével az egyszerűsített számadás engedélyezése nem ellentétes.

(2) Egyszerűsített számadás engedélyezése esetén a rendszeres számadásban a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen feltüntetni, és az igazoló iratokat sem kell csatolni.

(3) A gyámhivatal nem kötelezi évenkénti rendes vagy egyszerűsített számadásra a gondnokot, ha a gondnokoltnak nincs vagyona, és rendszeres jövedelmének havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

a) négyszeresét, feltéve, hogy a gondnok a gondnokolt szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és

örökbefogadó szülőt is, vagy

b) háromszorosát az a) pont alá nem tartozó esetben.

(4) A gondnok a (3) bekezdés szerinti esetben is évente, vagy a gyámhivatal felhívására bármikor köteles beszámolni gondnokoltja helyzetéről és az érdekében megtett intézkedéseiről.

(5) A hivatásos gondnok a (3) bekezdés szerinti esetben is éves számadásra és beszámolásra köteles.

(6) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és a háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy ezen költségek havonta nem haladják meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

(7) Az (1)-(6) bekezdés alkalmazása során a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.

160. § (1) A számadás elbírálása és a jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyása során a gyámhivatal figyelembe veszi a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy véleményét és a számadásra tett észrevételét.

(2) A gyámhivatal a gondnokolt kérelmére biztosítja, hogy a gondnokolt a vagyonáról vezetett nyilvántartásokba és a gondnok működésével összefüggő dokumentumokba betekinthesse, és azokról másolatot készíthesse.

(3) A jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyása során a gyámhivatal értékeli a gondnoknak a gondokoltja érdekében kifejtett tevékenységét, és a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy ellátásának, gondozásának körülményeit, az abban bekövetkezett változásokat.

(4) A jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásához a gyámhivatal indokolt esetben tájékoztatást kér

a) a családsegítő szolgálattól a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló, bentlakásos szociális intézményi ellátásban nem részesülő személy életkörülményeiről, valamint arról, hogy a gondnokolt hozzájut-e a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatásokhoz, vagy

b) a bentlakásos szociális intézmény, a támogatott lakhatás vezetőjétől a gondnokolt körülményeiről és a gondnok tevékenységéről.

(5) Ha a gyámhivatal huszonegy napon belül nem kéri fel a gondnokot a jelentésben foglalt beszámolója kiegészítésére vagy új beszámoló benyújtására, a jelentésben foglalt beszámolót jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásáról a gyámhivatal huszonegy napon belül dönt. A gyámhivatal szükség esetén

a) intézkedik a gondnoknak az egyszerűsített számadás helyett éves, rendes számadásra történő kötelezéséről, és

b) felhívja a gondnokot arra, hogy kezdeményezze gondnokoltja érdekében a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatások igénybevételét.

161-162. §

NYOLCADIK RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

XXIII. Fejezet

Nemzetközi vonatkozású ügyek

Általános szabályok

163. § (1) E rendelet szempontjából - az ellenkező bizonyításáig - magyar állampolgárnak kell tekinteni és a magyar jogot kell alkalmazni annak a gyermeknek az ügyében is, akit Magyarországon találtak és ismeretlen szülőktől származik, illetőleg, aki Magyarországon lakóhellyel rendelkező, hontalan szülőktől Magyarországon született.

(2) Ha az ügyfélnek több állampolgársága van és egyik állampolgársága magyar, a gyámhatóság a magyar jogot alkalmazza.

(3) A nem magyar állampolgárságú gyermek, illetve személy ügyében az eljárás során a hatályos nemzetközi szerződést, jogsegélyszerződést, valamint a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletet kell alkalmazni.

164. § Ha a gyámhatósági eljárásban a külföldi jog alkalmazhatósága, az alkalmazandó külföldi jog tartalma vagy az alkalmazandó nemzetközi szerződés kétes, az iratokat - a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság útján - a miniszterhez kell felterjeszteni véleménykérés céljából. A miniszter a véleményének kialakítása érdekében megkeresi az igazságügyért felelős minisztert, illetve a külpolitikáért felelős minisztert.

165. § (1) A nemzetközi örökbefogadási ügyek, a nemzetközi tartásdíj-ügyek és a gyámsággal, gondnoksággal kapcsolatos ügyek kivételével a gyámhatóság a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek a nemzetközi jogsegélyre vonatkozó szabályai szerint juttatja el külföldre irányuló megkeresését vagy a külföldi hatóság megkeresésére adott válaszát a címzettnek.

(2) A megkeresés (válasz) mellékleteként, amennyiben szükséges, meg kell küldeni az abban foglalt megállapításokat alátámasztó iratokat, így különösen a jegyzőkönyvet és a környezettanulmányt. A gyámhatóság, ha európai közösségi rendelet vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, eltekinthet az iratok hiteles fordításától, azokat ügyintézője vagy fordítói engedéllyel rendelkező személy által elkészített fordítással ellátva is továbbíthatja.

(3) Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van, a gyermek személyi vagy vagyoni ügyeiben szükséges jognyilatkozat az illetékes konzuli tisztviselő által is felvehető.

(4) A külföldön kiállított közokiratot, a külföldön tett nyilatkozatról készített okiratot, kivéve a magyar külképviseleten felvett jognyilatkozatot - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - az illetékes magyar külképviseleti hatóságnak felül kell hitelesítenie. A gyámhatóság azonban - ha szükségesnek találja - az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valódisága tekintetében nyilatkozzék.

A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése

166. § (1) A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve a 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2201/2003/EK rendelet) 41. cikke szerinti láthatási ügyekben hozott, igazolással ellátott külföldi határozat (bírószági vagy más hatósági egyezség) alapján a végrehajtást a kötelezett vagy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatal fogatosítja.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott végrehajtási kérelmet a miniszterhez mint a Magyarország vonatkozásában a 2201/2003/EK rendelet alapján kijelölt Központi Hatósághoz nyújtják be, azt a miniszter továbbítja az illetékes gyámhivatalhoz. A kérelemhez csatolni kell a 2201/2003/EK rendelet III. melléklet 12. pontjában foglaltak hiteles fordítását.

166/A. § (1) A gyámhivatal hivatalból vagy kérelemre a 2201/2003/EK rendelet 41. cikkében foglaltaknak megfelelően kiállítja a 2201/2003/EK rendelet III. melléklete szerinti, a láthatási joggal kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(2) A gyámhivatal kérelemre kiállítja a 2201/2003/EK rendelet II. melléklete szerinti, a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(3) Az igazolást ugyanarra a határozatra nézve több alkalommal is ki lehet állítani. A gyámhivatal a 2201/2003/EK rendelet 43. cikke alapján az igazolást név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba esetén kijavítja (helyesbíti).

Ideiglenes intézkedés

167. § (1) Ha Magyarországon lakó vagy tartózkodó, továbbá a Magyarországon talált nem magyar állampolgárságú gyermek elhelyezése, tartása vagy gondozása érdekében halasztást nem tűrő intézkedés szükséges, az eljáró gyámhivatal a magyar jog szerinti ideiglenes intézkedés megtételére köteles [Gyvt. 4. § (3) bek.].

(2) A gyámhivatal az ideiglenes intézkedésről szóló döntését közli

a) az illetékes külképviselettel a gyermek állampolgársága szerinti országába történő visszajuttatásának (repatriálásának) elősegítése, az ideiglenes intézkedés megtételéről való tájékoztatása, illetve intézkedés kérése,

b) a területileg illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályával tájékoztatás vagy a magyarországi tartózkodás rendezése,

c) a miniszterrel tájékoztatás céljából.

(3) A gyámhivatal haladéktalanul értesíti az állampolgárság szerint illetékes külképviseletet minden olyan esetben, amikor a külföldi állampolgárságú gyermek, továbbá cselekvőképtelen vagy cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy törvényes képviseléről kell gondoskodni, de ideiglenes intézkedés megtétele nem indokolt.

(4) Ha az ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek, várandós anya vagy gondnokolt Magyarországra történő azonnali hazatérése a gyermek, a méhmagzat vagy a gondnokolt védelme érdekében elengedhetetlen, a konzuli tisztviselő a külpolitikáért felelős miniszter útján értesíti a minisztert a szükséges ideiglenes intézkedés megtétele céljából, feltéve, ha a hazatérés más módon nem biztosítható.

(5) A miniszter megkeresi a gyámhivatalt

a) a gyermek saját családjába történő hazatérésének elősegítése, vagy ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében,

b) a gondnokolt hazatérésének elősegítése, valamint ellátásának, személyi és vagyoni érdekvédelmének biztosítása céljából.

(6) A Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatala felülvizsgálja az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntését

a) a származási országnak a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra adott válaszát követően azonnal,

b) a származási ország válaszában hiányában félévente, és meghozza a Gyvt. 73. § (4) bekezdése szerinti döntéseket.

(7) A (6) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal a gyermek szükségleteihez igazodó gondozási hely kijelölése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálattól

a) szakmai véleményt kér, amely tartalmazza a gyermek személyiségállapotára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére, sajátos szükségleteire vonatkozó megállapításokat és

b) tájékoztatást kér az ideiglenes elhelyezés tapasztalatairól.

(8) A (7) bekezdés szerinti szakmai véleményt és tájékoztatást a gyermekvédelmi szakszolgálat a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a gyámhivatalnak. A (7) bekezdés szerinti szakmai véleményt és tájékoztatást a gyámhivatal tájékoztatásul haladéktalanul megküldi a külképviseletnek és a miniszternek.

167/A. § (1) Ha a gyermeknek a származási országába, elsősorban saját családjába történő visszajuttatására lehetőség van, ennek elősegítésére a gyámhivatal repatriálási tervet készít.

(2) A repatriálási terv előkészítése érdekében a gyámhivatal - a gyermek törvényes képviselőjének, a gyermek gondozási helyeül kirendelt intézmény vezetőjének, a gyermekvédelmi szakszolgálatnak, a külképviseletnek, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak, valamint szükség szerint a Minisztériumnak a bevonásával - egyeztető tárgyalást tart, feltéve, hogy a gyermek legalább 3 hónapot eltöltött a magyar gyermekvédelmi rendszerben. Az egyeztető tárgyalást a gyámhivatal indokolt esetben hivatalos helyiségén kívül is megtarthatja.

(3) Az egyeztető tárgyaláson elhangzottaknak megfelelően, illetve a gyámhivatal megkeresésére a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi a kapcsolatot a származási ország által megjelölt gyermekvédelmi szolgáltatóval, és tájékoztatást nyújt a gyermek jelenlegi helyzetéről, valamint tájékoztatást kér a gyermek családi háttéréről, várható gondozási helyéről. A gyermekvédelmi szakszolgálat a kapcsolatfelvételt követő huszonegy napon belül értesíti a gyámhivatalt a kapcsolatfelvétel eredményéről és javaslatot tesz a repatriálási terv tartalmára.

(4) A repatriálási terv tartalmazza

a) azt, hogy a gyermek a származási országában saját családjába, a saját családjával való kapcsolattartást biztosító nevelőszülőhöz vagy gyermekotthonba kerül-e,

b) a repatriálás előkészítésével és a gyermek repatriálásra való felkészítésével kapcsolatos feladatokat, az ezért felelős szerveket, személyeket és a feladatok elvégzésének határidejét,

c) a gyermek repatriálásra való felkészítéséhez szükséges időtartam figyelembevételével a gyermek származási országába történő visszajuttatásának a repatriálási terv elkészítését követő legkésőbb két hónapon belüli időpontját, és

d) a gyermek átadásának helyszínét, módját, az átadásban közreműködő személyeket.

(5) A gyámhivatal a repatriálási tervet határozatába foglalja és megküldi a (2) bekezdés szerinti személyeknek.

168. § (1) Amennyiben a nem magyar állampolgárságú gyermek vagy a cselekvőképtelen személy sorsának rendezése érdekében további gyámhatósági intézkedés - így különösen családbafogadó vagy gyermekvédelmi gyám kirendelése, gondnokrendelés, örökbefogadás intézése - szükséges, az általános szabályok szerint kell eljárni.

(2) A magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy érdekeinek védelmében, - különösen, ha gyám- vagy gondnokrendelés szükséges - a konzuli tisztviselői a fogadó állam jogszabályai által megszabott keretek között a kétoldalú nemzetközi szerződés és a nemzetközi jog egyéb normáinak figyelembevételével jár el.

(3) Ha a magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy részére gyám vagy gondnok kirendelésének szükségessége felmerül, a konzuli tisztviselő - az erről való tudomásszerzést követően - soron kívül értesíti a Külügyminisztérium útján a Minisztériumot. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha a gyám vagy a gondnok, illetve más törvényes képviselő kirendelése már megtörtént.

A tartásdíj iránti igény érvényesítése

169. § Ha magyar állampolgár vagy Magyarországon lakó, illetve tartózkodó személy kíván

külföldi állampolgár vagy külföldön lakó, illetve tartózkodó személlyel szemben tartásdíj fizetése iránt igényt érvényesíteni, a gyámhivatal tájékoztatja, hogy kérelmével a lakóhelye szerint illetékes elsőfokú bírósághoz kell fordulnia.

Eljárás a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján előterjesztett kérelmek ügyében

169/A. § (1) A gyámhivatal közreműködik a tartásdíjat megállapító és a tartásdíj megfizetésére kötelező határozat meghozatalára irányuló kérelmek, a tartásdíj felemelésére vonatkozó kérelmek és a tartásdíj leszállítására vagy megszüntetésére vonatkozó kérelmek ügyében a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján kijelölt Központi Hatóság (e § alkalmazásában a továbbiakban: központi hatóság) megkeresésére.

(2) A gyámhivatal közreműködése a központi hatóság magyar nyelvű megkeresése és iratanyaga alapján - a határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti módon - a kérelemmel érintett személy meghallgatásával és az erről magyar nyelven felvett jegyzőkönyv központi hatóságnak való megküldésével lezárul, kivéve, ha a kérelmező nyilatkozata alapján a kérelemmel érintett személy ismételt meghallgatása szükséges. A felvett jegyzőkönyv alapján további eljárásra és tájékoztatás adására a gyámhivatal nem jogosult.

(3) Ha a gyámhivatalnak - a központi hatóság által továbbított, származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelem alapján - nem sikerül teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot felvennie, erről haladéktalanul értesíti a központi hatóságot.

(4) Ha a központi hatóság arról tájékoztatja a gyámhivatalt, hogy a kérelmező fenntartja a származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelmét, a gyámhivatal a gyermek képviselőjére eseti gyámot rendel, és intézkedik a származás megállapítása iránti per indításához szükséges hozzájárulás megadása iránt.

(5) A gyámhivatal a (4) bekezdés szerinti intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja a központi hatóságot.

Eljárás a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján előterjesztett kérelmek ügyében

170. § (1) Ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy által Magyarországon lakó vagy tartózkodó személy ellen tartásdíjigény érvényesítése iránti eljárás indul, és a külföldön lakó vagy tartózkodó személy olyan államnak a polgára, illetve lakóhelye vagy tartózkodási helye olyan államban van, amellyel a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény kerül alkalmazásra, a kérelmet a miniszterhez, mint kijelölt átvevő hatósághoz (a továbbiakban: átvevő hatóság) kell benyújtani.

(2) Az átvevő hatóság a kérelmet továbbítja gyámhivatalhoz.

(3) Az átvevő hatóság megkeresése alapján az eljárás lefolytatására az a gyámhivatal illetékes,

amelynek a területén van annak a személynek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, aki ellen az igényt érvényesíteni kívánják.

(4)

(5) A gyámhivatal a külföldön lakó vagy tartózkodó személy tartásdíj iránti igényének érvényesítésével kapcsolatos ügyben a belföldi adós meghallgatásáról soron kívül intézkedik.

(6) A tartásdíjigény elismerése tárgyában tartott meghallgatásról készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell a követelés jogossága tekintetében tett, valamint a jövedelmi helyzetre vonatkozó nyilatkozatot, azt az összeget, amelynek a megfizetését vállalták, továbbá a fordítási díj megfizetésére tett kötelezettségvállalást.

(7) A belföldi adós, ha a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését vállalta, 3 havonta bemutatja a gyámhivatalnak a teljesítés igazolását. A teljesítés elmaradása esetén vagy, ha a belföldi adós a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését nem vállalja, a gyámhivatal haladéktalanul megteszi a szükséges végrehajtási intézkedéseket, amiről tájékoztatja a belföldi adóst.

(8) A belföldi adós tartási kötelezettségének teljesítése céljából a gyámhivatal eseti gondnokot rendel ki a magyar bíróság előtt történő perindítás, a megítélt tartásdíj, illetve a tartásdíj hátralékos összegének végrehajtása tárgyában.

(9) A gyámhivatal a tartásdíj iránti igény érvényesítése ügyében folytatott eljárási cselekményeiről jelentést tesz a miniszternek.

XXIV. Fejezet

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése

170/A. § A Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 10. számú melléklet tartalmazza.

Záró rendelkezések

171. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 1997. november 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 69-76. §-a 1998. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

172. § (1) Ezt a rendeletet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban levő ügyekben a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Kr.) megállapított 91/A-91/D. §-t a Kr. hatálybalépését követően indult eljárásokban, a megismételt eljárásokban és a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának a Kr. hatálybalépését követően indult felülvizsgálata során kell alkalmazni.

(3) A Kr.-rel megállapított 97. § (1)-(5) bekezdését és 97/A. §-t a 2010. szeptember 30-án folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(4)

(5)-(7)

(8)-(9)

173. § (1) E rendeletnek az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: R.) megállapított 169/A. §-át és 170. §-át az R. hatálybalépését követően a központi hatóságtól érkező megkeresések intézése során kell alkalmazni.

(2) Az R. hatálybalépését megelőzően a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján benyújtott tartásdíj-kérelmek ügyében az R. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint kell eljárni.

174. § (1) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (4) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (5) és (6) bekezdését, valamint 11. § (1) és (7) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépését követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(3) A 2012. február 1-jén 16. életévét betöltött és iskoláztatási támogatás felfüggesztése hatálya alatt álló gyermek felülvizsgálata eredményeként

a) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul nem mulasztott, a jegyző határozatával elrendeli az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének megszüntetését,

b) ha a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma a felülvizsgálattal érintett időszakban eléri a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt,

c) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozást, de azok száma nem éri el a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése iránt és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak,

ca) elrendeli - a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva - havi részletekben, természetbeni formában történő kifizetését és a gyermek számára eseti gondnokot rendel, vagy

cb) gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezése érdekében megkeresi a gyámhivatalt, ha a ca) alpont szerinti intézkedés nem áll a gyermek érdekében.

(4) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 145. § (2a), (3), (3a) és (5) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő gondnokság alá helyezési eljárásokban és a felülvizsgálati eljárásokban is alkalmazni kell.

175. § A jegyző levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével vagy

szüneteltetésével érintett gyermek (fiatal felnőtt) jogán iskoláztatási támogatásban részesülő személyt az igazolatlan iskolai hiányzásoknak a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 2012. szeptember 1-jétől hatályos 15. §-a, valamint a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. §-a, továbbá 161/J. § (2) és (3) bekezdése szerinti következményeiről.

176. § (1) Az egyes kormányrendeleteknek az Erzsébet-programmal, valamint a családtámogatási eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelettel módosított 91/F-91/J. §-ában foglaltakat azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben

a) a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló jelzése 2012. augusztus 31-ét követően érkezik meg a gyámhivatalhoz, vagy

b) az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének vagy szüneteltetésének felülvizsgálatára 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor.

(2) Ha az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének vagy felfüggesztésének jogerős elrendelésére - a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló, 2012. szeptember 1-jét megelőzően beérkezett jelzés alapján - 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor, akkor az első felülvizsgálati időszak első napja 2012. szeptember 1-je.

(3) A Gyvt. 161/J. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálat alatt a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálatot kell érteni.

(4) A 2012. szeptember 1-jén a családtámogatási folyószámlán rendelkezésre álló, és a Gyvt. 161/J. § (2) és (3) bekezdése alapján visszafizetésre nem kerülő iskoláztatási támogatás felhasználására a 2012. augusztus 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

177. § A gyámhivatal 2013. április 30-ig felülvizsgálja az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermekek után 2012. december 31-éig megállapított gondozási díjat és ennek eredményeként a 117. § (1) bekezdése szerint jár el, továbbá felhívja a megyei fenntartót, hogy gondoskodjon a 2013. január 1-jét követően számlájára érkezett gondozási díjnak a Főigazgatóság részére történő átutalásáról. A gyámhivatal döntéséről értesíti a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

178. § (1) A 2012. december hónapra járó, 2013. január hónapban folyósítandó gyermektartásdíj megelőlegezéséről a városi gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyző gondoskodik. A kifizetésre kerülő összeg 2013. január 10-ig e rendelet 2012. december 31-én hatályos 8. számú melléklete szerinti adatlapon visszaigényelhető.

(2) A városi gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyző által a 2012. december 10-éig a 9. számú melléklet szerinti adatlapon megigényelt otthonteremtési támogatás kifizetéséről a jegyző gondoskodik és a felhasználásról e rendelet 2012. december 31-én hatályos 9. számú melléklete szerint adatlapon 2013. január 31-g elszámol.

(3) A 2013. január 5-éig folyósított gyermektartásdíj megelőlegezések tekintetében a 73. § (6) bekezdés szerinti tájékoztatást 2013. január 31-ig a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző teljesíti, melyről 2013. február 28-ig értesíti a 73. § (2) bekezdés szerinti folyósító szervet.

(3a) A folyósító szerv a 73. § (6) bekezdése szerinti tájékoztatást első alkalommal a 2013. január, február, március hónapokra tekintettel teljesíti - beszámítva a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző (3) bekezdés szerinti adatszolgáltatása szerinti összeget is -, 2013. április 30-ai határidővel.

(4) A járási gyámhivatal által átvételre kerülő ügyben 2012. december 31-éig hozott döntés alapján a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyzőhöz a Gyvt. 133. §-a, illetve a 75. § alapján otthonteremtési támogatás, illetve gyermektartásdíj megelőlegezése tekintetében visszafizetett, megtérített, behajtott összeget a jegyző köteles a központi költségvetésnek visszafizetni, egyidejűleg ennek megtörténtéről a területileg illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalt

tájékoztatni.

179. § (1) A Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve a 2012. december hónapjára járó családi pótlékot a települési önkormányzat családtámogatási folyószámlájára folyósítja. A 2012. december hónapjára járó családi pótlék felhasználásáról a 2012. december 31-én hatályos szabályok szerint a jegyző gondoskodik.

(2) A családtámogatási folyószámlán nyilvántartott összeget 2013. január 18-áig át kell utalni a jegyző székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára, mellékelve a folyószámlára folyósított családi pótléokra jogosító gyermekek természetes személyazonosító adatait, lakcímét, továbbá az adott gyermekekre tekintettel nyilvántartott összeget tartalmazó kimutatást.

(3) A Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve első alkalommal a január hónapra járó, február hónapban folyósított családi pótlékot folyósítja a fővárosi, megyei kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára.

180. § Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, valamint a gyermekjóléti alapszolgáltatásokkal összefüggő módosításáról szóló 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mr.) megállapított 65. §, 65/C. §, 66. § (1) és (3) bekezdése, 66/A. §, 67. §, 128. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 130. § rendelkezéseit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, továbbá a gyámrendelés iránt az Mr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás Mr. hatálybalépését követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

181. § Ahol e rendelet gyermekgondozást segítő ellátást említ, azon gyermekgondozási segélyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

182. § (1) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel megállapított 99-110. §-t a 2014. január 1-jén átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránt folyamatban lévő eljárásokban, valamint az átmeneti és tartós nevelésbe vétel 2013. december 31-ét követő soron következő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 44-46. §-ával és 48-49. §-ával megállapított 121. §-t és 123-126. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

183. § A gyermekotthonban, a fogyatékos személyek otthonában vagy a pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek számára 2013. június 30-áig átutalt családi pótlékkal való elszámolásra a 2013. június 30-án hatályos 159. § (1a) bekezdést kell alkalmazni.

184. § (1)-(2)

185. § A szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról szóló 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelettel megállapított 66/A. § (2a) bekezdését és 3. számú mellékletet a 2013. december 15-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

186. § A 2014. március 15-én folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletnek, továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletnek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő és egyéb módosításáról szóló 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelettel megállapított

- a) 8/C. § (2) bekezdését,
- b) 20. § (3) és (4) bekezdését, 30/A-30/D. §-t, 30/H. § (4) bekezdését, 33. § (5) bekezdés b) pontját, valamint 33/B. § (1) bekezdését, és
- c) 79. § h) pontját és 80. § (4) bekezdését.

187. § Amíg a gyermeknek nem rendelnek gyermekvédelmi gyámot, gyermekvédelmi gyám alatt

- a) a 37. § (1a) bekezdése alkalmazásában a gyermek gyámját,
- b) a 37. § (3) és (4) bekezdése alkalmazásában a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot,
- c) a 40. § (1) bekezdése alkalmazásában a hivatásos gyámot, a gyermekotthon vezetőjét és a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot,
- d) a 42. § (2) bekezdése alkalmazásában a hivatásos gyámot, a gyermekotthon vezetőjét és a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot, és
- e) a 45. § (1) bekezdése alkalmazásában a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot

kell érteni.

188. § A 2014. március 15-e és 2014. június 30-a között indult örökbefogadási eljárásokban, az örökbefogadás engedélyezése során - a titkos örökbefogadás kivételével - az örökbe fogadó szülő kérheti, hogy a születési anyakönyvbe az örökbefogadásnak csak a tényét jegyezzék be.

189. § A gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig illetékességi területén - a rendelkezésre álló adatok és a gyermekjóléti szolgálattól 2014. augusztus 15-éig beszerzett adatok alapján - megvizsgálja azoknak a gyermekeknek a helyzetét, akiknek szülője együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel. A vizsgálat eredményeként a gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig

a) pert indít a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülő szülői felügyeleti jogának visszaállítása iránt, ha a szülői felügyeleti jog megszüntetésére okot adó körülmények már nem állnak fenn, és a gyermek érdekét nem veszélyezteti, ha egy háztartásban él a szülővel, vagy

b) megállapítja a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülővel együtt élő szülő szülői felügyeleti jogának szünetelését és a gyermeknek gyámot rendel, ha az a) pontban foglalt intézkedés alkalmazására nincs lehetőség.

190. § A gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig határozatban rendelkezik a gyermeknek a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 82. § (2) bekezdése alapján beszolgáltatott pénzének és értéktárgyainak a szülő részére történő kiadásáról. A gyámhivatal a határozat rendelkező részét megküldi a gyermek vagyona tekintetében érintett hitelintézetnek és más érintett szervnek. A gyámhivatal a 2014. március 15-én a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 82. § (2) bekezdése alapján folyamatban lévő, a gyermek pénzének és értéktárgyainak beszolgáltatására irányuló eljárást megszünteti.

191. § A gyermek sorsát érintő, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 72/B. § (2) bekezdése szerinti lényeges kérdésekben 2014. március 15-én folyamatban lévő gyámhatósági ügyekben a 2014. március 14-én hatályos szabályok alapján kell eljárni.

192. § Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelettel megállapított 86. § (3) bekezdés a) pontját és 96. § (3) bekezdését a 2015. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

193. § (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása vagy ismételt megállapítása iránt 2015. március 1-jén folyamatban lévő eljárásban - a Gyvt. 172. §-ában foglaltak végrehajtása érdekében - a 68/I. § szerinti intézkedéseket nem kell megtenni.

(2) Az óvodáztatási támogatás 2015. júniusi folyósítása során - ideértve a Gyvt. 172. § (2) bekezdése alapján megállapításra kerülő óvodáztatási támogatáshoz kapcsolódó kifizetést is - a

települési önkormányzat jegyzője a 68/K. § alapján igényelt előleggel - a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdésében és a Gyvt. 172. § (2) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 12. számú melléklet szerinti adatlapon, a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 13. számú melléklet szerinti adatlapon - 2015. július 13-áig számol el, és az adatlapok megküldésével értesíti az Igazgatóságot a kifizetett támogatás összegéről, valamint az igényelt többlettámogatás vagy visszafizetés összegéről.

(3) Az Igazgatóság a (2) bekezdés szerinti, hozzá beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat - megyénként, települési önkormányzati bontásban - 2015. július 20-áig küldi meg számítógépes hálózat útján a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére.

(4) Ha a 2015 júniusában kifizetett óvodáztatási támogatás összege meghaladja a 68/K. § alapján igényelt előleg összegét, a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium 2015. július 22-éig rendelkezik az igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

194. § Az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel megállapított 69. § (4) bekezdés d) pontját, 70. § (2) bekezdés a) pontját, valamint a 70. § (4a) bekezdését a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

195. § Az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel megállapított 73. § (1a) bekezdést és 79. § (2) bekezdést, valamint az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel módosított 7. számú mellékletet és 15. számú mellékletet a 2015. március 31-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

196. § Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a kísérő nélküli kiskorúak ellátásának megoldása érdekében történő módosításáról szóló 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelettel megállapított 97. § (1b) bekezdését, 98. § (5) bekezdését, 100. § (2) és (3) bekezdését, 102. § (1b) bekezdését, 103. § (7a) bekezdését és (12) bekezdés c) pontját, valamint 105. § (1b) bekezdését az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a kísérő nélküli kiskorúak ellátásának megoldása érdekében történő módosításáról szóló 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal számára a bűnmegelőzési jelentés elkészítéséhez

1. A megye sajátosságainak, adottságainak áttekintése, demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. A bűnözés és a veszélyeztetettség alakulása, a bűncselekményekkel kapcsolatos statisztikai adatok elemzése, a bűncselekmények elkövetésének okai:

- bűnelkövetés és sértetté válás,

- a kiskorúak veszélyeztetettsége,
- családon belüli erőszak.

3. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal éves bűnmegelőzési tevékenységének átfogó bemutatása:

- a család- és gyermekjóléti szolgálatok alapellátás keretében és a család- és gyermekjóléti központok védelembé vétellel történő család gondozásának—szociális segítőmunkájának tapasztalatai a bűncselekményekkel érintett kiskorúak esetében, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ által tett egyéb intézkedések,
- a bűnmegelőzési pályázatok és programok eredményei és tapasztalatai.

4. Az önkormányzatok és egyéb szervek szerepe a bűnmegelőzésben:

- bűnmegelőzési bizottságok, áldozatvédelmi irodák működése, bűnmegelőzési koncepciók és ezek megvalósulása,
- bíróság, ügyészség, büntetés-végrehajtási intézet, civil szervezetek tevékenysége.

5. Eredmények és problémák megfogalmazása.

6. Jövőre vonatkozó célok és feladatok meghatározása.

3. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

FORMANYOMTATVÁNY a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához és felülvizsgálatához [A] lap], valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításához [B] lap]

A) lap

Alulírott kérem, hogy gyermekem, gyermekeim részére/részemre (a megfelelő aláhúzendó) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapítani szíveskedjenek.

I. Személyi adatok

1. A kérelmező személyre vonatkozó adatok:

Neve: .....

Születési neve: .....

Anyja neve: .....

Születés helye, ideje: .....

Lakóhely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

Tartózkodási hely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni.)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): --

Állampolgársága: .....

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású.)

Telefonszám (nem kötelező megadni): .....

E-mail cím (nem kötelező megadni): .....

2. A kérelmezővel a kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma: ..... fő.

3. A kérelem benyújtásának időpontjában a kérelmezővel közös háztartásban élő (egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező), az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók (gondozó család) adatai:

3/A táblázat:

Neve és születési neve	Születési helye, ideje	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási AzonosítóJele (TAJ)
1. Házastársa, élettársa				
2. Egyéb rokon (akinek eltartásáról gondoskodik)				
3. Gyermekai				

3/B táblázat: (a 3/B táblázatot kell kitölteni, ha a jogosultság megállapítását nagykorú gyermek, saját jogán kérelmezi!)

Neve és születési neve	Születési helye, ideje	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási AzonosítóJele (TAJ)
1. Szülő				
2. Szülő házastársa/élettársa				
3. Kérelmező testvérei				

Megjegyzés:

1. A 3/A táblázat 2. pontjában a táblázat 1. és 3. pontjába nem tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény Negyedik által eltartott rokont kell feltüntetni.

2. A 3/A és 3/B táblázat 3. pontjában a 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket; a 23 évesnél fiatalabb, önálló tagozaton középfokú tanulmányokat folytató gyermeket; a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézményben folytató gyermeket; továbbá korhatárra tekintet nélkül a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket kell feltüntetni. Gyermek örökbe fogadott, valamint a házastárs és az élettárs gyermekeit egyaránt érteni kell.

3. A 3/A és 3/B táblázat Állampolgársága oszlopában a nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni azt is, ha a személy bevándorolt menekült jogállású.

4. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság első alkalommal történő megállapítása esetén az intézményi gyermekétkeztetés biztosítása céljából az alábbi gyermek(ek) vonatkozásában kérem a jogerős határozat egy példányának megküldését az ellátást biztosító intézmény részére:

Gyermek neve	A gyermekétkeztetést biztosító intézmény teljes neve	A gyermekétkeztetést biztosító intézmény címe (irányítószám, településnév, utca, házszám)	A gyermek az intézményi étkeztetést igénybe veszi (a megfelelő válasz aláhúzással jelölendő)
			igen/nem
			igen/nem
			igen/nem
			igen/nem

Megjegyzés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett 0-14 éves korú gyermek számára az étkeztetést térítésmentesen kell biztosítani. Továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló (14-18 éves) számára, amennyiben az intézményben étkezést is igénybe vesz, 50% os térítési díj kedvezményt kell biztosítani [a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (5) bekezdés a) b) pontja].

5. Kijelentem, hogy

- gyermekemet, gyermekeimet egyedülállóként gondozom,
- gyermekem tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,
- a nagykorúvá vált gyermek a 3/A és 3/B táblázat 3. pontjához kapcsolódó megjegyzésben foglalt feltételeknek megfelel,
- a kiskorú gyermek, gyermekek családbafogadó gyámul rendelt hozzátartozója vagyok. (Aktuális rész x-szel jelölendő!)

6. [Kizárólag az 5. d) pont bejelölése esetén kitöltendő!]

6/a. Alulírott, mint a kiskorú gyermek családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozója, kijelentem, hogy nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában, vagy a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozó ellátásban

részesülök. (A megfelelő rész jelölendő, a folyósítást igazoló irat csatolandó!)

6/b. A gyám és a gyámság alá helyezett gyermek, gyermekek közti rokonsági fok: .....

6/c. A gyámrendelés oka: .....

6/d. A gyámrendelő hatóság megnevezése és a gyámrendelő határozat iktatószáma: .....

6/e. Alulírott gyám, a gyermek, gyermekek tartására kötelezett vagyok, mert tartási kötelezettségemet jogerős bírósági döntés kimondja, vagy a gyermek, gyermekek szülei nem élnek, vagy

a gyermek, gyermekek szülei a gyermek, gyermekek tartására nem képesek, mert .....

(A megfelelő rész jelölendő, kitöltendő!)

II. Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A kérelmezőjöv edelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem						
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, időskorúak járadéka, a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozó ellátás						
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: gyermekgondozási díj (GYED), ~~gyermekgondozási segély gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)~~ , gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás]						
5. Önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szerv által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások						
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás , ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
7. A család összes nettó jövedelme						
8. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (fizetett tartásdíj összege)						

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (ügyintéző tölti ki!): ..... Ft/hó.

Megjegyzés: A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-6. pontjában feltüntetett jövedelmek valóságának igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a ~~gyermekgondozási segély gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)~~ igazolását, amennyiben azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a gyermeknevelési támogatás (GYET) és a fogyatékosági támogatás (FOT) igazolását.

III. Vagyoni adatok

Ingatlanok

1. Lakástulajdon és lakótelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat) címe:

..... város/község ..... út/utca
..... hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad: ....., a szerzés ideje: .....
év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

2. Üdülőtulajdon és üdülőtelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat) címe:

..... város/község ..... út/utca
..... hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad: ....., a szerzés ideje: .....
év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

3. Egyéb, nem lakás céljára szolgáló épület-(épületrész-)tulajdon (vagy állandó használat) megnevezése (zártkerti építmény, műhely, üzlet, műterem, rendelő, garázs stb.):

....., címe: ..... város/község
..... út/utca ..... hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad:
....., a szerzés ideje: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

4. Termőföldtulajdon (vagy állandó használat) megnevezése: ....., címe:

..... város/község ..... út/utca .....
hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad: ....., a szerzés ideje: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

Egyéb vagyontárgyak

5. Gépjármű

a) személygépkocsi: ....., típus: ....., rendszám: ....., a szerzés ideje,
valamint a gyártás éve: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

b) tehergépjármű, autóbusz, motorkerékpár, vízi- vagy egyéb jármű: ....., típus:
....., rendszám (rendszám nélküli gépek esetén a gyártási vagy azonosító számot kell
feltüntetni): ....., a szerzés ideje, valamint a gyártás éve: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

Összes vagyontárgy(Ügyintéző tölti ki!)

6. A gondozó család összes vagyonának becsült forgalmi értéke (1.+2.+3.+4.+5.): ..... Ft.

Egy főre jutó forgalmi érték: ..... Ft.

Megjegyzés:

Ha a kérelmező vagy közeli hozzátartozója bármely vagyontárgyból egynél többel rendelkezik,
akkor a vagyonyilatkozat megfelelő pontját a vagyontárgyak számával egyezően kell kitölteni.

Ingatlan becsült forgalmi értékeként az ingatlanok a településen szokásos forgalmi értékét kell
feltüntetni.

Gépjármű, termelő- és munkaeszköz becsült forgalmi értékeként a jármű, illetve termelő- és
munkaeszköz kora és állapota szerinti értéket kell feltüntetni.

Egyéb nyilatkozatok

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy

a) életvitelszerűen a lakóhelyemen/a tartózkodási helyemen élek (a megfelelő rész aláhúzendó, azzal, hogy ezt a nyilatkozatot csak abban az esetben kell megtenni, ha bejelentett lakó- és tartózkodási hellyel is rendelkezik),

b) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt jövedelmi adatok valóságát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 131. § (5) bekezdése alapján a hatáskört gyakorló szerv - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ~~adóigazgatósága~~ adó- és vámigazgatósága útján - ellenőrizheti.

Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

Kijelentem, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelmemnek teljes egészében helyt adó döntés elleni fellebbezési jogomról lemondok. (Nemleges válasz esetén kérjük a szövegrészt áthúzással törölni!)

Kelt: .....

.....szülő/családbafogadó gyám/nagykorúvá vált gyermek
aláírása

B) lap

Alulírott kérem a gyermekem, gyermekeim/a gyámságom alá helyezett gyermek részére/részemre (a megfelelő aláhúzendó) a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását

1. NYILATKOZAT ISKOLAI VÉGZETTSÉGRŐL (A nyilatkozat megtétele önkéntes! Amennyiben a szülői felügyeleti jogot a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő gyakorolja, mindkét szülőnek külön-külön nyilatkoznia kell!)

Kijelentem, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezem.

.....
szülő/családbafogadó gyám aláírása   szülő aláírása

2. A GYERMEK (NAGYKORÚVÁ VÁLT GYERMEK) BÖLCSŐDÉJÉRE, NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYÉRE, FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Gyermek (nagykorúvá váltgyermek) neve	A bölcsőde, nevelési oktatási, felsőoktatási intézmény teljes neve, ahol a gyermek bölcsődei, óvodai ellátásban részesül vagy a tanuló, hallgató tanul	Az intézmény címe (irányítószám, településnév, utca, házszám)

[Nem szükséges a táblázatot kitölteni, amennyiben adattartalma megegyezik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránt e kérelemmel egyidejűleg benyújtott A) lap 4. pontjában foglalt táblázat adattartalmával. Ha a nevelési-oktatási intézménynek, felsőoktatási intézménynek telephelye is van, azt a nevet és címet kell megadni, ahova a gyermek, tanuló, hallgató ténylegesen jár.]

3. EGYÉB NYILATKOZATOK

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt, ...

.....szülő/családbafogadó gyám/nagykorúvá vált
gyermek aláírása

TÁJÉKOZTATÓ A FORMANYOMTATVÁNY B) LAPJÁHOZ:

Amennyiben a gyermek, gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítására már a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően sor került, a B) lap önállóan is benyújtható oly módon, hogy ahhoz kitöltve csatolni kell az A) lap I.) Személyi adatokra vonatkozó részének 1-3. pontját tartalmazó részét.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú - (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik),
- b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (szociális törvény) szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a fővárosi és megyei kormányhivatal állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatala - (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi),
- c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek - (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Alapfokú iskolai végzettség: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(Például egy 9. évfolyam elvégzése vagy egy középfokú oktatási intézmény pár osztályának elvégzése a középfokú végzettség megszerzése nélkül az alapfokú végzettséget nem befolyásolja, hiszen ezek végzettségi szintet nem emelnek.)

3/A. melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Környezettanulmány Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához

A környezettanulmány készítésének ideje:		
Az érintett gyermek, gyermekek neve:		
Cím (a hely, ahol a környezettanulmány készült):		
A gyermek, gyermekek lakcíme:		
A vizsgált ingatlanban életvitelszerűen élők adatai		
A lakásban életvitelszerűen a gyermekkel együtt élő, közeli hozzátartozók:		
Név	Születési idő	Rokoni kapcsolat
A lakásban a gyermekkel és családjával együtt élő egyéb személyek adatai:		
Név	Születési idő	Kapcsolat, együttélés minősége
A lakásra vonatkozó adatok (Felsorolás esetén a megfelelő választ húzza alá!)		
A törvényes képviselő/gondozó személy lakáshasználatának jogcíme: tulajdonos, bérlő (egész lakást bérel), bérlőtárs, társbérlő, albérlő (lakáson belül helyiségeket bérel), ágybérlő, szívességi lakáshasználó, jogcím nélküli lakáshasználó, egyéb:		
Típusa: családi ház, házrész, sorház, lakótelepi lakás, többlakásos lakóház (pl. bérház, társasház), üdülő, nem lakás céljára szolgáló helyiség, egyéb:		
Tulajdoni formája: magán, önkormányzati, szövetkezeti, állami, egyéb:		
Településkörnyezet (belterület, külterület, zártkert, tanya stb.):		
Könnyűfokozata: összkönnyű, könnyű, félkönnyű, könnyű nélküli; szükségglakás		
Alapterület:	A lakószobák + félszobák száma:	
Egyéb helyiségek, előszoba, előtér, étkező, konyha, fürdőszoba, WC, fürdőszoba WC, egyéb:		
Udvar, kert:		
Fűtése: távfűtés, központi fűtés, egyedi fűtés (gáz, villany, olaj, vegyes, szén, fa)		
Közüzemmi szolgáltatások:		
Fűtési, főzési, tisztálkodási lehetőségek biztosítottak e, működnek e? Ha valamelyik hiányzik vagy nem használható, jelezze az okát is!		
A lakás jellemzőinek leírása (állapota, felszereltsége, bútorzata, tisztasága)		
A család élettere, lakókörnyezete, a gyermek nevelésének feltételei:		
Található e a gyermek, gyermekek lakókörnyezetében olyan veszélyforrás, amely testi épségüket, egészségüket,		

erkölcsi fejlődésüket közvetlenül fenyegeti (pl. a lakás állagából adódó veszély; az épület nedvesedése, penész megjelenése, fedetlen kút; veszélyes állatok; vasúti sínek, forgalmas út, veszélyes üzem, szórakozóhely stb.)?*

A gyermek, gyermekek ellátására, lakóköörülményeire vonatkozó adatok*

Környezet a gyermek, gyermekek környezetének jellemzése (az élelmezés, ruházat, saját szoba, ágy, játékok, illetve könyvek meglétére vonatkozó fontosabb információk)

Van e a gyermeknek, gyermekeknek pihenésre, alvásra, tanulásra, félrevonulásra megfelelő, nyugodt, békés helye?

Dátum: Javaslatok az adatlapot kitöltő szolgáltató, hatóság részéről:

Aláírás (az adatlapot kitöltő részéről)

Dátum:	
Jelen lévő szülők, törvényes képviselők aláírása(rokonsági fok megjelölésével(anya , apa, nagyszülőstb.)	

Útmutató a kitöltéshez

Az adatlap funkciója: A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához szükséges környezettanulmány készítése, a gyermek és szülei életkörülményeinek felmérése.

Az adatlap kitöltője: Felkérésre a család- és gyermekjóléti szolgálat család-gondozója, családsegítője, a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításában eljáró települési önkormányzat polgármesteri hivatalának ügyintézője.

Segédlet a lakás komfortfokozatának megállapításához

Az 1993. évi LXXVIII. törvény 91/A. §-ában szereplő meghatározás alapján:

1. Komfortos az a lakás, amely legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), fürdőhelyiséggel és WC-vel valamint közművesítettséggel; melegvíz-ellátással; és egyedi fűtési móddal (különösen szilárd- vagy olajtüzelésű kályhafűtéssel, elektromos hőtároló kályhával, gázfűtéssel) rendelkezik.

2. Félkomfortos az a lakás, amely a komfortos lakás követelményeinek nem felel meg de legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), továbbá fürdőhelyiséggel vagy WC-vel, közművesítettséggel (legalább villany- és vízellátással); és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Fontos kiemelni, hogy szemben a komfortos lakással itt nem található meg a WC- és fürdőhelyiség együttesen, valamint nincs melegvíz-ellátási rendszer!

3. Komfort nélküli az a lakás, amely a félkomfortos lakás követelményeinek nem felel meg, de legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), WC használatával és egyedi fűtési móddal rendelkezik, valamint a vízvétel lehetősége biztosított. Fontos kiemelni, hogy szemben a félkomfortos lakással, a fürdő- és WC-helyiség nem a lakás tartozéka, de az illemhely használata megoldott, vezetékes vízellátás nincs, csupán a vízvételi lehetőség biztosított!

4. Szükséglakás az olyan helyiség (helyiségcsoport), amelynek (amelyben legalább egy helyiségnek)

a) alapterülete 6 négyzetmétert meghaladja;

b) külső határoló fala legalább 12 centiméter vastag téglafal vagy más anyagból épült ezzel egyenértékű fal;

c) ablaka vagy üvegezett ajtaja van; továbbá

d) fűthető; és

e) WC használata, valamint a vízvétel lehetősége biztosított.

* Amennyiben az adatlap Található-e a gyermek, gyermekek) lakókörnyezetében olyan veszélyforrás, amely testi épségüket, egészségüket, erkölcsi fejlődésüket közvetlenül fenyegeti (pl. a lakás állagából adódó veszély; fedetlen kút; veszélyes állatok; vasúti sínek, forgalmas út, veszélyes üzem, szórakozóhely stb.)? kérdésre igen a válasz, a család- és gyermekjóléti szolgálat köteles alapellátás keretében segítséget nyújtani a család számára, a veszélyeztető tényezők felszámolása érdekében, függetlenül attól, hogy korábban a gyermek a család- és gyermekjóléti szolgálat látókörébe került-e.

A Javaslatok az adatlapot kitöltő szolgáltató, hatóság részéről pontban szükséges kitérni arra, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározottak szerint fennállnak-e azon körülmények a vizsgált ingatlanban, melyek hátrányosan befolyásolják, vagy korlátozzák a gyermek egészséges fejlődését.

Az adatlap továbbítása:

Az adatlap továbbítandó a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása tekintetében eljáró települési önkormányzat jegyzője felé.

Amennyiben a feltárt helyzet a környezettanulmányt készítő álláspontja szerint szükségessé teszi a védelembe vétel vagy más gyermekvédelmi intézkedés elrendelését, köteles jelezni/javaslatot tenni az illetékes gyámhivatalnak, illetve megtenni az alapellátásban lehetséges lépéseket!

4. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyvt. 20/A. § szerinti természetbeni támogatás igényléséhez

..... év ..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban természetbeni támogatásban részesülő

a) kiskorú gyermekek száma: ..... fő

b) nagykorúak száma: ..... fő

5. A tárgyhónapban nyújtandó összes természetbeni támogatás összege: ..... Ft

Dátum: ..... év ..... hó ..... nap

P. H.

.....jegyző aláírása

5. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátás címén igénybe vehető előleg igényléséhez

..... év ..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

.....

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátásban részesülők száma: ..... fő

5. A tárgyhónapban kifizetett Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátás összege: ..... Ft

6. A tárgyhavi kifizetés után járó térítés: ..... Ft

(a tárgyhavi kifizetések 5. pont szerinti összegének 100% a)

7. Az igényelt előleg összege

a) a tárgyhavi térítés összege: ..... Ft

b) a tárgyhavi térítés és az előző havi előleg különbözete (előjel nélkül): ..... Ft

[az első alkalommal történő igénylés kivételével az a) pont és az előző havi c) pontban szereplő összegek különbözete abszolút értékben, az első alkalommal történő igényléskor ezen pontba az a) pontban szereplő összeget kell beírni]

c) az előleg összege: ..... Ft

[az a) és a b) pontok összege az alábbi módon:

ha a tárgyhavi térítés nagyobb, mint az előző havi előleg összege, akkor az a) pont összegéhez hozzá kell adni a b) pont összegét,

ha a tárgyhavi térítés kisebb, mint az előző havi előleg, akkor az a) pont összegéből ki kell vonni a b) pont összegét.

Az első alkalommal történő igényléskor az a) pont összegének kétszeresét kell ebben a pontban szerepeltetni.]

8. A tárgyhónapban történő visszafizetés: ..... Ft

9. Az igényelt előleg nettó összege: ..... Ft

[az előleg 7. c) pont összegét csökkenteni kell a 8. pont összegével]

Dátum: ..... év ..... hó ..... nap

P. H.

.....
a jegyző aláírása

Adatlap a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátáshoz kapcsolódó pótlék igényléséhez

..... év ..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban pótlékban részesülők száma:

..... fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes pótlék összege:

..... Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés:

..... Ft

(A Gyvt. 133. § a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%)

..... Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: ..... év ..... hó ..... nap

P. H.

.....

a jegyző aláírása

7. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

NYILATKOZAT gyermektartásdíj megelőlegezéséhez/gondozási díj megállapításához

A) Személyi adatok

1. A gyermektartásdíj megelőlegezését kérő vagy a gondozási díj fizetésére kötelezett (a továbbiakban együtt: nyilatkozó) személy adatai:

Neve: .....

Születési neve: .....

Anyja neve: .....

Születés helye, ideje: .....

Lakóhely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

Tartózkodási hely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): --

Állampolgársága: .....

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült vagy hontalan jogállású)

2. A családban a nyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozóval közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma: ..... fő.

3. A nyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozóval közös háztartásban élő, az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók adatai:

	Neve és születési neve	Születési hely, idő	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ)
1. Házastársa, élettársa					
2. Egyéb rokon(akinek eltartásáról gondoskodik)					
3. Gyermek(ek)*					

Megjegyzések:

- Fel kell tüntetni a nyilatkozóval közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbe fogadott gyermeket, valamint a házastárs, élettárs gyermekeit is.

- A táblázat Állampolgársága oszlopában a nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni azt is, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású.

B) Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A nyilatkozó jövedelme	Anyilatkozóval közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A nyilatkozóval közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem						
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági, rehabilitációs ellátás), egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások						
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)						
5. Önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások						
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás, ösztöndíj, ingó, ingatlan vagyontárgy értékesítéséből származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
7. A család összes nettó jövedelme						
8. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (fizetett tartásdíj összege)						

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (az ügyintéző tölti ki): ..... Ft/hó.

A nyilatkozathoz mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-6. pontjában feltüntetett jövedelmek valóságának igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a GYES igazolását, ha azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a GYET és a fogyatékosági támogatás (FOT) igazolását.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a nyilatkozatban közölt adatok a

valóságnak megfelelnek.

Kelt: .....

.....a nyilatkozó aláírása

8-9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

II. A megyei kirendeltség által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei

1. A megyei kirendeltség által fenntartott, szakellátást (esetleg alapellátást) nyújtó intézményhálózat bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére.
2. Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák.
3. Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek).
4. A felügyeleti szervek által végzett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések (milyen típusú intézmények kialakítására, átalakítására, fejlesztésére lenne szükség a gyermekek szükségletei alapján, milyen területeken tervezik bevonni a civil szervezeteket a szakellátás feladatainak ellátásába).

11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

12-14. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

15. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Formanyomtatvány az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez

[A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 25. § (6) bekezdése]

1. Az igénylő személyi adatai

Neve: .....

Születési neve: .....

Születési hely, idő: .....

Anyja neve: .....

Lakóhely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házszám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

Tartózkodási hely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házszám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): --

Állampolgársága: .....

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású)

Értesítési cím (ha a fentiekől különbözik): .....

Telefonszám (nem kötelező megadni): .....

E-mail (nem kötelező megadni): .....

2. Nevelésbe vétel megszűnésével kapcsolatos adatok

A nevelésbe vétel megszűnését megállapító gyámhivatal neve:

.....

Amennyiben rendelkezésre áll:

A nevelésbe vétel megszűnését megállapító határozat száma: .....

Kelte: .....

Jogerős: .....

3. Együttműködési nyilatkozat az utógondozóval Alulírott nyilatkozom, hogy az otthonteremtési támogatás felhasználása során együttműködöm az utógondozómmal.

4. Az otthonteremtési támogatással kapcsolatos nyilatkozatok

4.1. Az otthonteremtési támogatást részben vagy egészben az alábbi célra kívánom Magyarország területén felhasználni a Gyvt. 25. § (5) bekezdésében meghatározottak közül:

a) építési telek vásárlása,

b) lakás, családi ház, tanya vásárlása,

c) lakás, családi ház, tanya építése,

d) lakás, családi ház, tanya tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó felújítása, bővítése,

e) részben vagy egészben a tulajdonát képező vagy tulajdonába kerülő ingatlan lakhatóvá tétele,

f) bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetése,

g) lakásbérleti díjának kifizetése,

h) önkormányzati bérlakás felújítása,

i) államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvétel,

j) otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztése,

k) bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulás.

(A megfelelő választ jelölje aláhúzással!)

4.2. Tudomásul veszem, hogy otthonteremtési támogatás iránti kérelmem csak a formanyomtatvány mellékleteként becsatolt pénzfelhasználási tervvel együttesen bírálható el.

4.3. Tudomásul veszem, hogy a gyámhivatal 5 évi időtartamra elidegenítési tilalmat jegyeztet be az állam javára az ingatlan-nyilvántartásba az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlanra és az otthonteremtési támogatásból felújított, a tulajdonomban vagy részben a tulajdonomban lévő ingatlanra.

4.4. Tudomásul veszem, hogy kérelmemre, körülményeim lényeges változása esetén a gyámhivatal az általa bejegyeztetett elidegenítési tilalmat feloldhatja, illetve a lejárat előtt hozzájárulhat az államilag támogatott lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás összegének az általam a 4.1. pontban megjelölt célra való felhasználásához. A gyámhivatal a 4.3. pontban meghatározott elidegenítési tilalmat bejegyezteti a korábbi - az otthonteremtési támogatás felhasználásával a tulajdonomba került - ingatlan felhasználásával megszerzett újabb ingatlanra, legfeljebb az előzőleg előírt elidegenítési tilalom időtartamának lejártáig.

4.5. Tudomásul veszem, hogy a Gyvt. 133. §-ában meghatározottak szerint az otthonteremtési támogatás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele esetén a pénzbeli ellátás megtérítésére vagyok kötelezhető.

Kelt: ....., ... év ..... hó ..... nap

.....a kérelem benyújtójának olvasható, kézzel írt aláírása

Csatolandó mellékletek:

1. Kötelezően csatolandó: Pénzfelhasználási terv [a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 16. számú

melléklete szerint].

2. Csatolandó, ha rendelkezésre áll: Adásvételi szerződés, bérleti szerződés.

16. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Formanyomtatvány az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó pénzfelhasználási tervhez

1. Fiatal felnőtt neve: .....
- Fiatal felnőtt születési helye és ideje, anyja neve: .....
2. Igénybe vehető otthonteremtési támogatás összege: ..... Ft
3. Tervezett felhasználás részletezése:
  - 3.1. Ingatlan (építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás/családi ház/tanya) ..... tulajdoni részarányú vásárlása: ..... Ft.
  - 3.2. Életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás/családi ház/tanya építése ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.3. Tulajdonban lévő vagy tulajdonba kerülő lakás/családi ház/tanya lakhatóvá tétele, fűtés korszerűsítése: ..... Ft.
  - 3.4. Tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó lakás/családi ház/tanya felújítása, bővítése ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.5. Lakás/családi ház/tanya bérleti díjának kifizetése ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.6. Önkormányzati bérlakás felújítása ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.7. Bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetése: ..... Ft.
  - 3.8. Államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvétel ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.9. Otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztése: ..... Ft.
  - 3.10. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulás: ..... Ft.
  - 3.11. Járulékos költségek (támogatási összeg legfeljebb 10%-a erejéig):
    - a) visszterhes vagyonátruházási illeték: ..... Ft,
    - b) eljárási illeték: ..... Ft,
    - c) hitelbírálati díj: ..... Ft,
    - d) közjegyzői díj: ..... Ft,
    - e) ügyvédi munkadíj és költség: ..... Ft,
    - f) egyéb költség megnevezése: ..... Ft.
4. A támogatás tervezett felhasználásának részletezése (szakipari munkákat is tartalmazó felhasználás esetén a rendelkezésre álló árajánlat csatolásával)
.....
.....
.....
.....

.....
.

5. A megvalósítani kívánt célhoz tervezett pénzügyi források felsorolása:

5.1. Igénybe vehető otthonteremtési támogatás összege: ..... Ft.

5.2. Igénybe vehető egyéb források:

a) pályázat: ..... Ft,

b) önkormányzati támogatás: ..... Ft,

c) munkaadói támogatás: ..... Ft,

d) előtakarékoság: ..... Ft,

e) önerő: ..... Ft;

f) támogatás és egyéb forrás összesen: ..... Ft.

Dátum: .....

..... utógondozó

..... kérelmező

Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll:

1. Adásvételi szerződés

2. Bérleti szerződés

3. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti tájékoztató a bentlakásos intézmény részéről a fizetendő hozzájárulás mértékéről

4. Hitelintézet tájékoztatója

5. Költségvetés, árajánlat, kivitelezési terv

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet

a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (1) bekezdésének a), b), d), e) és f) pontjában, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Csjt.) módosító 1986. évi IV. törvény 39. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §

2. § E rendelet alkalmazásában

- a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek: az a kiskorú, aki életkorának és értelmi, érzelmi fejlettségének megfelelően képes - meghallgatása során - az őt érintő tények és döntések lényegi tartalmát megérteni, várható következményeit belátni,
- b) törvényes képviselő: a szülői felügyeletet közösen gyakorló mindkét szülő, a szülői felügyeletet egyedül gyakorló egyik szülő, a gyám és a gondnok,
- c) háztartás: az egy lakásban életvitelszerűen együtt élő személyek,
- d) kereső tevékenység: olyan rendszeres munkavégzéssel járó tevékenység, amely után ellenérték jár, ide nem értve a gyermek által az iskolai szünet alatt végzett munkát és a kötelező szakmai gyakorlatot,
- e) környezettanulmány (helyzetértékelés): a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti helyszíni szemle,
- f) szokásos tartózkodási hely: ahol az érintett személy életvitelszerűen tartózkodik,
- g) gyámhivatal: a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala.

3-5. §

5/A. § (1) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a bűnelkövetés, illetve a bűnismétlés megelőzését célzó feladata ellátása érdekében

- a) tájékoztatást kér és nyilvántartást vezet az állam, a helyi önkormányzat, az egyházi jogi személy, más jogi személy, illetve az általuk fenntartott intézmények által a bűnelkövetés vagy a bűnismétlés megelőzése céljából indított programokról,
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekek védelmét szolgáló bűnmegelőzési pályázati

felhívásokat, azokról tájékoztatja a helyi önkormányzatot, az egyházi jogi személyt, más jogi személyeket, illetve az általuk és az állam által fenntartott intézményeket,

c) segítséget nyújt a b) pont szerinti pályázatok benyújtásához és az elnyert támogatások cél szerinti felhasználásához,

d) illetékességi területén összehangolja a gyermekek számára indított bűnmegelőzési programokat,

e) együttműködik a helyi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyekkel és intézményekkel, közoktatási intézményekkel, a pártfogó felügyelői szolgálattal, szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal (a továbbiakban: pártfogó felügyelői szolgálat), a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, valamint a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt végző intézményekkel,

f) részt vesz a kábítószerügyi egyeztető fórum, illetve az illetékességi területén működő bűnmegelőzési tanács munkájában,

g) kapcsolatot tart az áldozatvédelemben szerepet vállaló civil szervezésekkel, illetve a rendőrség áldozatvédelmi referensével,

h) közvetíti az illetékességi területén kívül működő vagy országos szervezetek által kezdeményezett programokat, képzéseket és segítséget nyújt ezek igénybeviteléhez,

i) a gyámhatóságok ellenőrzése során, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet, különös tekintettel a gyermeket veszélyeztető körülmények feltárására irányuló tevékenységre,

j) a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén segítséget nyújt a tudomást szerző gyámhatóságoknak, valamint a gyermekvédelmi rendszerben működő szakembereknek a szükséges feljelentés megtételéhez,

k) a büntetőjogi felelősségre nem vonható 12, illetve 14 év alatti elkövetők ügyében szakmai támogatást nyújt a gyámhivatalnak és a család- és gyermekjóléti szolgálatnak, illetve a család- és gyermekjóléti központnak a kiskorú, illetve családja részére nyújtandó segítségre vonatkozóan, továbbá kezdeményezi a szükséges gyermekvédelmi intézkedéseket, és ezek végrehajtását ellenőrzi.

(2) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal minden év június 30. napjáig az előző évre vonatkozóan a 2. számú melléklet szerinti jelentésben elemzi az illetékességi területén a gyermekkorú, illetve a fiatalkorú bűnelkövetés helyzetét, és értékeli a bűnmegelőzési tevékenységet.

(3) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a (2) bekezdés szerinti jelentés elkészítéséhez tájékoztatást kér

a) a rendőrségtől, a gyámhivataltól, a család- és gyermekjóléti szolgálattól, központtól, a speciális gyermekotthontól és a javítóintézetektől a gyermekkorú, fiatalkorú bűnelkövetők számáról, az általuk elkövetett bűncselekményekről és azok okairól, valamint a pártfogó felügyelői szolgálatról a fiatalkorúak pártfogó felügyelete és a megelőző pártfogás tapasztalatairól,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálattól, központtól a család gondozás-szociális segítőmunka és a védelemben vétel eredményéről.

(4) A (3) bekezdés szerinti jelentés ismertetése és a bűnmegelőzés érdekében elvégzendő feladatok megvitatása céljából a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal egyeztető értekezletet tart. Az értekezletre meghívja a gyermekjogi képviselőt, a települési önkormányzatok, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) megyei, fővárosi kirendeltsége (a továbbiakban: megyei kirendeltség), a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a drogmegelőzést, illetve drogrehabilitációt

végző intézmények, a ~~családsegítő-család- és a gyermekjóléti szolgálatok, a család- és gyermekjóléti központok~~, a gyermekvédelmi intézmények, a közoktatási intézmények, a pártfogó felügyelői szolgálat, a büntetés-végrehajtási intézet, a javítóintézet, valamint a bűnmegelőzésben és az áldozatvédelemben érintett civil szervezetek képviselőit.

(5) Az értekezletről készített írásbeli összefoglalót a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal az elhangzott javaslatokkal együtt megküldi az értekezletre meghívottaknak.

Bíróság előtti eljárás

6. § (1) A gyámhivatalt a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) 8. §-ának (1) bekezdése szerinti bíróság előtti eljárásban a gyámhivatal vezetője vagy ügyintézője jogosult képviselni.

(2) A gyámhivatal, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 327. § (4) bekezdése értelmében a közigazgatási perben is perbeli jogképességgel rendelkezik.

II. Fejezet

Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai

7. §

Ügyfél

7/A. § A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül,

a) amennyiben a gyámhatóság a feladatkörébe tartozó döntést hoz

aa) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ vezetője,~~

ab) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgálat) vezetője,

ac) a gyermek törvényes képviselője, gyermekvédelmi gyámja,

ad) az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:122. § (2) bekezdése szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő (a továbbiakban: nevelőszülő),

ae) a ~~fővárosi, megyei pártfogó felügyelői szolgálat vezetője, a megelőző pártfogó felügyelő;~~

b) az általa kezdeményezett eljárásokban a gyermekjogi képviselő.

Eljárás az illetékességi területen kívül

7/B. § Az eljáró gyámhatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha a személyes, a vagyoni, a szociális, az egészségügyi, a lakás- és egyéb körülmények közvetlen megismerésétől jobb, illetve gyorsabb eredmény várható, mint a jogsegély alkalmazásától.

Az eljárás megindítása

8. § (1) A gyámhatóság - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - az eljárást a hatáskörébe tartozó ügyben hivatalból is megindíthatja vagy folytathatja.

(2) A gyámhatóság hivatalból

a) megindíthatja az eljárást, ha azt az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek kéri, amennyiben ez a gyermek érdekében áll,

b) megindítja az eljárást, ha azt a gyermek veszélyeztetettsége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ vagy a Gyvt. 17. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv, személy kezdeményezte.

(3) Névtelen beadvány alapján az eljárást megindítani akkor szükséges, ha a beadványban feltüntetett körülmények alapján nagy valószínűséggel fennáll a gyermek veszélyeztetettsége. A névtelen beadvány alapján indult eljárás hivatalból indult eljárásnak minősül.

(4) A gyámhatósági eljárást az e rendeletben meghatározott ügyekben a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a cselekvőkétségében részlegesen korlátozott személy önállóan is megindíthatja.

(5) A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása miatt indult eljárásban a gyámhatóság a haladéktalanul elkészített környezettanulmányt követően soron kívül megteszi a gyermek védelme érdekében szükséges intézkedéseket.

(6)-(7)

A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása

8/A. § A gyermek ismételt bántalmazása, elhanyagolása és egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a kérelmet nem lehet kizárólag azon az alapon érdemi vizsgálat nélkül elutasítani, hogy a hatóság a kérelmet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be.

Az eljárás felfüggesztése

8/B. § ~~(1)-(2)~~

~~(3) A gyámhatósági eljárást az ügyfél kérelmére kizárólag a kapcsolattartással, a családi jogállással, a kiskorú házasságkötésével, az örökbefogadás előtti eljárással, valamint a gyermektartásdíj megelőlevezésével és az otthonteremtési támogatás megállapításával kapcsolatos ügyekben lehet felfüggeszteni.~~

~~(4) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást kizárólag az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig lehet felfüggeszteni.~~

Irat

8/C. § (1) Az örökbefogadási ügyek elbírálásához szükséges iratok, valamint a hatósági, bírósági döntést tartalmazó közokiratok kivételével a gyámhatóság eltekinthet a nem magyar nyelvű irat hiteles magyar fordításának beszerzésétől, ha a gyámhatóság valamely ügyintézője az adott nyelvből államilag elismert, legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Azon nyelvek listáját, amelyek esetében hiteles magyar fordítás nem szükséges, a gyámhatóság a honlapján közzéteszi.

(2) A gyámhivatal hivatalból gondoskodik a gyermek bántalmazásáról, elhanyagolásáról érkezett jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatainak zártan történő kezeléséről. A

gyámhivatal elutasítja az ügyfélnek a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe való betekintésre irányuló kérelmét, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

Belföldi jogsegély

~~8/D. § A gyámhatóság ha technikai felkészültsége lehetővé teszi a megkeresést elektronikus levél útján küldi meg a másik hatóság, szerv vagy személy részére. A gyámhatóság a megkeresést kinyomtatva elhelyezi az iratanyagban vagy arról hivatalos feljegyzést készít.~~

Környezettanulmány

9. § (1) A gyámhatóság a Gyvt. 130. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján részletes környezettanulmányt (helyzetértékelést) készít, illetve ennek készítésére felkérhet más személyt vagy szervet, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálatot és a települési önkormányzat jegyzőjét.

(2) A gyámhivatal környezettanulmány (helyzetértékelés) elkészítésére

a) az örökbefogadhatónak nyilvánításra irányuló eljárás során a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

b) az örökbefogadás előtti eljárás és az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során a gyermekvédelmi szakszolgálatot kérheti fel.

(3) A környezettanulmány (helyzetértékelés) során felvett jegyzőkönyv a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek

aa) lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó hozzátartozók vagy más személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ab) gondozásának, nevelésének szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ac) háziorvosának, védőnőjének, amennyiben óvodai, iskolai nevelésben részesül, a közoktatási intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

ad) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat, a család körülményeinek értékelését;

b) a gondnoksággal érintett személy

ba) életvitele, gondozása szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bb) háziorvosának, pszichiáter szakorvosának elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bc) által igénybe vett szociális intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,

bd) anyagi és szociális körülményeit,

be) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat.

Képviselet

10. § (1) A gyámhatóság az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja, hogy a gyermeknek, illetve a gondnokság alatt álló személynek van-e törvényes képviselője.

(2)

(3) A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők a gyermek vagyoni ügyeiben - a Ptk. 4:156. §

(1) bekezdése alapján - meghatalmazást adhatnak egymásnak, melyet a meghatalmazott szülő

köteles az eljárás során a gyámhatóságnak benyújtani.

(4) A jogorvoslati kérelmet a Gyvt. 128. § (3) bekezdése szerinti ügyekben is benyújthatja jogi képviselő vagy a jogi képviselő az ügyféllel együtt.

(5) A gyámhivatal, ha érdekellentét áll fenn

a) a gyermek és törvényes képviselője között, eseti gyám útján,

b) a gondnokság alatt álló személy és törvényes képviselője között, eseti gondnok útján gondoskodik a gyermek vagy a gondnokolt képviseletéről, kivéve, ha kizárólag a (6) bekezdés szerinti intézkedés megtétele szükséges. A fentiekén túl, a Ptk. 4:163. §-ában és 6:20. §-ában meghatározott egyéb esetekben az eseti gyámot vagy eseti gondnokot a gyámhivatal rendeli ki.

(6) A gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy és a törvényes képviselője közötti érdekellentét esetén - más szerv megkeresésére - a gyámhatóság a meghallgatás során gyakorolja a törvényes képviselőnek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározott jogait.

Meghallgatás

11. § (1) A gyámhatósági eljárásban a meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel jár, illetve a meghallgatást mellőzni kell, ha a meghallgatandó nagykorú személy ismeretlen helyen tartózkodik. A gyámhatósági eljárásban a cselekvőképtelen ügyfél személyes nyilatkozattételre - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 51. § (2a) bekezdés szerinti módon - akkor hívható fel, ha az a saját érdekét szolgálja és a nyilatkozatától várható bizonyíték más módon nem pótolható.

(2) A gyámhatóság a gyermeket az őt érintő kérdésekben közvetlenül vagy más módon, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a Gyvt. 132. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy útján hallgatja meg.

(3) A gyámhatóság nem mellőzheti a gyermek közvetlen meghallgatását,

a) ha azt az ítéltképesége birtokában lévő gyermek maga kéri,

b) a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel a korlátozottan cselekvőképes, valamint az ítéltképesége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek személyi és vagyoni ügyében [Ptk. 2:12. § (4) bekezdése, 2:14. § (3) bekezdése],

c) ha azt külön jogszabály rendeli el.

(4) Mellőzni lehet a korlátozottan cselekvőképes gyermek, valamint az ítéltképesége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek közvetlen meghallgatását, ha

a) a kifizetés, valamint a gyámi fenntartásos betétből történő pénzfelvétel éves összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, és

b) a törvényes képviseletet gyakorló személy hitelt érdemlően bizonyítja a gyermek beleegyezését. A beleegyezés hitelt érdemlő bizonyításának minősül különösen a szülők vagy más törvényes képviselők magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozata a gyermek véleményéről, vagy ha a gyermek írásban maga is kéri a kifizetést, illetve a pénzfelvételt.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakat a cselekvőképeségében részlegesen korlátozott személy meghallgatására megfelelően alkalmazni kell.

(6) A gyámhatóság a gyermeket törvényes képviselője, illetve egyéb érdekelt jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a gyermek érdekében áll.

(7) A gyámhatóság az ügyfelet, illetőleg az érintett személyt szükség esetén hivatalos helyiségén kívül is meghallgathatja. A meghallgatásra indokolt esetben a cselekvőképtelen személy lakóhelyén, a számára szolgáltatást biztosító nevelési-oktatási intézményben vagy egészségügyi

intézményben kerül sor.

Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét, a holtak nyilváníttatás kezdeményezése

12. § (1) Ismeretlen az a személy, akinek a Gyvt. 5. §-ának t) pontjában meghatározott személyazonosító adatai (a továbbiakban: személyazonosító adat) nem vagy csak részben állnak rendelkezésre, és ezek alapján a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilváníttatását kezelő központi szerv (a továbbiakban: központi szerv) által, illetőleg a központi idegenrendészeti nyilváníttatás adatai szerint nem beazonosítható.

(2) Az ismeretlen helyen való távollét megállapítását

a) az Országos Rendőr-főkapitányság honlapján közzétett közérdekből nyilvános körözési adat,

b) a lakcímkivonat,

c) az ismeretlen helyre távozást tanúsító külföldi okirat,

d) egyéb, hitelt érdemlő okirat

alapozza meg.

(3) A meghallgatandó személyt ismeretlen helyen tartózkodónak kell tekinteni, ha

a) a központi szerv által közölt adatszolgáltatás szerint bejelentett lakcímmel nem rendelkezik, vagy a nyilváníttatásban nem szerepel,

b) a központi szerv által közölt címről vagy az ügyfél az általa megadott címről az idézés két alkalommal ismeretlen helyre költözött jelzéssel érkezett vissza.

(4) Az ügyfél személyének és tartózkodási helyének felderítése céljából a gyámhatóság megkeresheti a központi szervet, valamint - amennyiben szükséges - a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát.

(5) Azt a tényt, hogy az ügyfél ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a határozatban meg kell állapítani. A határozatot közölni kell

a) ismeretlen személy esetén az eseti gondnokkal,

b) ismeretlen helyen tartózkodó személy esetén az ügygondnokkal.

(6)

12/A. § Ha a meghallgatandó személy ismeretlen helyen tartózkodik, a gyámhivatal a gyermek vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy érdekében kérheti a bíróságtól az eltűnt személy holtak nyilváníttatását, feltéve, hogy a gyermek vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy törvényes képviselőjének nyilatkozata, szükség esetén egyéb információk beszerzése alapján megállapítható, hogy

a) az érintett személy eltűnésétől öt év eltelt az életben léteire utaló bármilyen adat ismertté válása nélkül, és

b) az eltűnt személy közeli hozzátartozója holtak nyilváníttatás iránti kérelmet nem terjesztett elő.

A tárgyalás

13. § (1) A gyámhatóság szükség esetén, illetve az ügyfél kérelmére tárgyalást tart, melyre az ügyfeleket székhelyére idézheti.

(2) A gyámhatóság - a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében - illetékességi területén bárhol tarthat tárgyalást, különösen akkor, ha több ügyfélnek kellene más helységből a székhelyre utaznia. A tárgyalás helyszíne ilyen esetben az ügyfél lakóhelyéhez legközelebb lévő települési önkormányzat polgármesteri hivatalának hivatalos helyisége.

(3) Ha az ügyfél által kezdeményezett ügyben a gyámhatóság tárgyalást tart és a tárgyaláson az ügyfél nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki, a kérelmét visszavontnak kell

tekinteni.

Szakértő

13/A. § ~~A szakértői vélemény elkészítésének határideje harminc nap.~~

A döntés tartalma és közlése

14. § (1) A döntés rendelkező részének a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) a gyermeknek, valamint annak a személynek a személyazonosító adatait, akinek képviseletére gondnokot rendeltek, továbbá - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - akire nézve jogot, illetve kötelezettséget állapítottak meg,

b) a döntés jogkövetkezményeiről való tájékoztatást, a teljesítés elmulasztásának következményeire történő figyelmeztetést,

c) a döntés végrehajtásában, teljesítésében közreműködő szerv megkeresését.

(2) Ha a gyámi vagy gondnoki feladatokat olyan személy látja el, akinek ez megbízáson alapuló vagy munkaköri kötelessége, a döntés reá vonatkozóan a nevét, a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló rendelet vagy a hivatásos gondnoki feladatot ellátó személyek képesítési előírásairól szóló rendelet szerinti nyilvántartási számát, valamint a munkáltató, a megbízó, illetve a nevelőszülői hálózat fenntartójának, működtetőjének megnevezését és székhelyét tartalmazza.

(3) Ha a késelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a gyámhatóság a döntést akkor is meghozhatja, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatok nem állnak vagy csak részben állnak a rendelkezésére.

(4)

14/A. §

A jogerő

15. § (1) A kapcsolattartással, a családba fogadással, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásával, a nevelésbe vétellel, valamint a gyámsággal és gondnoksággal összefüggő ügyekben a döntés fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beáll a jogerő.

(2) Minden olyan ügyben, amelyben a döntés más szerv feladatkörét is érinti, vagy a döntés valamely jog érvényesítéséhez, kötelezettség teljesítéséhez, illetőleg eljárás lefolytatásához szükséges, az ügyfelet és a feladatkörében érintett más szervet vagy személyt a döntés részjogerőre, jogerőre emelkedéséről értesíteni kell.

(3)

Újrafelvételi eljárás

15/A. § Nincs helye újrafelvételi eljárásnak

a) a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével,

b) az örökbe fogadhatóvá nyilvánítással, az örökbefogadás engedélyezésével és felbontásával,

c) az ideiglenes hatályú elhelyezéssel,

d) az ideiglenes gondnok, zárgondnok kirendelésével kapcsolatos ügyekben.

Végrehajtás

16. § (1) A végrehajtás foganatosításában - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak, valamint a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben a meghatározott cselekmény végrehajtására vonatkozó rendelkezésekben foglaltak kivételével - a települési önkormányzat jegyzője - a gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal megkeresésére - közreműködhet.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeknek a gondozási helyre viteléről a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdése szerinti beutaló szerv gondoskodik.

(3) A kapcsolattartásra vonatkozó döntés foganatosításáról - függetlenül attól, hogy a döntést a bíróság vagy a gyámhivatal hozta - a gyámhivatal gondoskodik.

(4)

Eljárási költség

17. § A gyámhatósági eljárásban közreműködő szakértők díjazására az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló jogszabályban foglaltak az irányadók.

17/A. §

MÁSODIK RÉSZ

SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS

III. Fejezet

A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek

Általános szabályok

18. § (1) Ha az együtt élő vagy különélő szülők a szülői felügyelet közös gyakorlása körébe tartozó kérdésekben nem tudnak megegyezésre jutni, a Ptk. 4:166. §-a alapján a gyámhivatal döntését a lelkiismereti és vallásszabadság körébe tartozó kérdés kivételével bármelyik szülő kérheti.

(2) Ha a szülői felügyelet közös gyakorlására jogosult különélő szülők a Ptk. 4:165. § (1) bekezdése alapján megállapodnak abban, hogy

a) a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megosztják, vagy

b) a jövőre nézve a szülői felügyeletet egyikőjük gyakorolja,

a gyámhivatal e megállapodásukat - kérésükre - jegyzőkönyvben rögzíti. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek - megállapodásuk alapján - melyik szülő gondozásában nevelkedik, valamint, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot közösen gyakorolják, feltéve, hogy a bíróság nem rendelkezett ettől eltérően.

(3) A szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a (2) bekezdésben meghatározott megállapodásukat módosíthatják, valamint ezen megállapodásuk nem azonos hatályú a bíróságnak a házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben hozott határozatával.

A szülői felügyeleti jog feléledésének megállapítása

19. § (1) Ha a különélő szülők nem közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt eddig nevelő szülő szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján szünetel, vagy szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy a gyermeket eddig nevelő szülő meghalt, a gyámhivatal megállapítja a másik szülő szülői felügyeleti jogának feléledését. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a másik szülőt szülői felügyeleti joga gyakorlására, feltéve, hogy eljárása során megállapítja, hogy

a) a másik szülő nem áll szülői felügyelet megszüntetését kimondó ítélet hatálya alatt,

b) a másik szülő szülői felügyeleti joga nem szünetel a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján, vagy

c) a gyermek más személynél történő elhelyezése iránt nem indokolt pert indítani.

(2) Ha a különélő szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, és a gyermeket ténylegesen gondozó szülő szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján szünetel, vagy szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy meghalt, a gyámhivatal felhívja a szülői felügyeleti jogát gyakorló, különélő másik szülőt a gyermek gondozására.

(3) Ha a gyermek szülei együtt élnek és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt nevelő egyik szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a másik szülő szülői felügyeleti joga pedig a Ptk. 4:186. § (2) bekezdése alapján szünetel, a gyámhivatal haladéktalanul intézkedik a gyermek gyámság alá helyezése érdekében.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti esetben a szülők között az életközösség megszűnik, az a szülő, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg, kérheti a gyámhivataltól szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását és a gyermek számára kirendelt gyám felmentését, feltéve, hogy szülői felügyeleti joga nem szünetel a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-c) vagy g)-i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerinti eljárások során a gyámhivatal minden esetben meghallgatja a korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülőt, akinek véleményét megfelelő súllyal figyelembe veszi. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülőtől gyermekét csak a gyermek érdekében szabad elválasztani és cselekvőképtelen kiskorú szülő esetén is törekedni kell az együttes nevelésükre.

(6) A gyámhivatal a gyámrendelés és a gyámi tevékenység felügyelete során elősegíti, hogy a tizenhatodik életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülő a gondozási, nevelési jogát és kötelezettségét gyakorolja, kivéve, ha ez ellentétes a gyermek érdekével.

(7) A gyámhivatal az (1) és a (4) bekezdésben meghatározott esetekben határozatában

a) megállapítja a szülő szülői felügyeleti jogának feléledését és felhívja a szülőt a szülői felügyeleti jog gyakorlására,

b) kötelezi a gyermeket gondozó személyt, hogy a gyermeket a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülőnek adja ki, és

c) szükség esetén rendelkezik a gyám felmentéséről.

(8) Ha a bíróság úgy rendelkezett, hogy a szülői felügyeletet megszüntető határozatának hatálya kihat a később született gyermekekre is, a gyámhivatal megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a gyermek másik szülője tudja-e a jövőben gyakorolni szülői felügyeleti jogát. Ha a másik szülő szülői felügyeleti jogának gyakorlása akadályozott, a gyámhivatal megvizsgálja, hogy a gyermek nevelésbe vételének vagy örökbefogadásának feltételei fennállnak-e.

A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő gyámhatósági eljárás közös szabályai

20. § (1) Ha a szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való vitájuk miatt terjesztenek elő kérelmet a gyámhivatalnál, a gyámhivatal megvizsgálja, hogy a bíróság korlátozta vagy megvonta-e a szülő szülői felügyeleti jogát a vita tárgyát képező kérdésben.

(2) A gyámhivatal a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő eljárása során a felek együttműködésének előmozdítására és a gyermek érdekének érvényesítésére törekszik.

(3) A gyámhivatal a kérelem előterjesztését követően személyesen meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket és a vita eldöntése céljából

a) felajánlja a 30/A. § (2) bekezdés a) pontja szerinti, vagy

b) a gyermek érdekében - a szülői felügyeletet gyakorló szülő és a gyermekétől különülő szülő közötti megfelelő együttműködés kialakítása céljából - elrendeli a 30/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti

közvetítői eljárás igénybevételét.

(4) A közvetítői eljárás kérelemre vagy hivatalból történő igénybevétele esetén a 30/A-30/D. §-t kell alkalmazni.

A gyermek nevének megállapítása

21. § (1) A gyámhivatal a gyermek családi és utónevének megállapítása érdekében, ha

a) a szülői felügyeletet közösen gyakorló együtt élő vagy különülő szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhivatal felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be, tárgyalást tart a szülők megállapodásának elősegítésére, vagy

b) a gyermek mindkét szülője ismeretlen, határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről, egyidejűleg a 62. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapítja a képzelt szülők adatait.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedés

a) eredményessége esetén a szülők döntése alapján határozza meg a gyermek nevét, vagy

b) eredménytelensége esetén határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről.

(3) A gyámhivatal a gyermek utónevének megállapítása érdekében meghallgatja a szülői felügyeleti jogát egyedül gyakorló szülőt, ha a szülő az anyakönyvvezető vagy a gyámhivatal felhívása ellenére a gyermek utónevét - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem határozta meg. Ha a meghallgatás

a) eredményre vezet, a gyámhivatal a szülő döntése alapján határozza meg a gyermek nevét, vagy

b) nem vezet eredményre, a gyámhivatal határozattal dönt a gyermek utónevéről.

(4) A (3) bekezdés szerinti esetben, feltéve, hogy a gyermek családi jogállása rendezett, a gyámhivatal a gyermek utónevének megállapítása érdekében meghallgatja a másik szülőt is, és véleményének figyelembevételével dönt, ha a másik szülő szülői felügyeleti joga szünetel és

a) cselekvőképtelen kiskorú,

b) korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy

c) a cselekvőképességében a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy.

A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése

22. § (1) A szülők lakóhelyének és a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek (a továbbiakban együtt: a szülők lakóhelye) elhagyásával kapcsolatos eljárás a tizenhatodik életévét betöltött gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy a gyermeket személyesen

gondozó és nevelő, vagy a gyermek személyes gondozását és nevelését vállalni szándékozó személy kérelmére indul.

(2) A gyámhivatal a szülők lakóhelye elhagyásának Ptk. 4:152. § (4) bekezdése szerinti jóváhagyása során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

(3) A gyámhivatal a (2) bekezdés szerinti eljárása során, ha a gyermek nem intézménybe, hanem magánszemélyhez kíván költözni, köteles a magánszemélyt is meghallgatni és nála környezettanulmányt készíteni.

(4) Ha a gyámhivatal a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyja, egyúttal tájékoztatja a szülőket, hogy a jóváhagyás - a személyes gondozás és nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti.

(5) Ha a gyámhivatal a kérelmet elutasítja és a gyermek a szülők lakóhelyét már jóváhagyás nélkül elhagyta, egyidejűleg kötelezi a gyermeket a visszatérésre, szükség esetén felhívja a gyermek kiadására azt a személyt, aki a gyermeket jogtalanul tartja magánál. Ugyanígy jár el a gyámhivatal abban az esetben is, ha a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyta, de azt követően a feltételek megváltozása miatt a jóváhagyását visszavonja.

(6) A gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel a szülők lakóhelye elhagyásának jóváhagyásáról szóló határozat rendelkező részét.

23. § (1) A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelöléséről.

(2) A gyámhivatal a gyermek tartózkodási helyének a Ptk. 4:175. § (2) bekezdése szerinti kijelölése során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, gondozása, nevelése és tartása a kérelemben megjelölt helyen, a megjelölt személy közreműködésével miképpen biztosítható.

(3) Ha a különélő szülő nem ért egyet a gyermek tartózkodási helyének a szülői felügyeleti jogát gyakorló másik szülő lakóhelyén kívül történő kijelölésével, kérelmére a gyámhivatal eljárása során megvizsgálja, hogy kapcsolattartási jogát milyen módon tudja gyakorolni. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg tájékoztatja a különélő szülőt arról, hogy bírósághoz fordulhat a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése vagy az egyes szülői felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása érdekében.

(4) A gyámhivatal indokolt esetben pert indít a gyermek harmadik személlynél történő elhelyezése iránt.

A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése

24. § (1) A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését a gyermek
a) huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek tanulmányok folytatása, munkavállalás vagy más hasonló célból önállóan vagy egyik szülőjével távozik külföldre, vagy

b) letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek letelepedés céljából egyik szülőjével külföldre távozik.

(2) A külföldi tartózkodási hely kijelölését kérő szülő a kérelméhez csatolja azokat az okiratokat, így különösen a külföldi hatóság által kiállított környezettanulmányt, iskolalátogatási igazolást, a szülő jövedelemigazolását, befogadó nyilatkozatot, amelyekből megállapítható, hogy a gyermek nevelése, tartása, ellátása és tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van. A környezettanulmány beszerzéséről a szülő kérelmére a gyámhivatal gondoskodik. Ha a szülő még nem kezdte meg külföldön a munkavégzést, a gyámhivatal a jövedelemigazolás helyett

elfogadhatja a szülő nyilatkozatát a várható jövedelméről.

(3) A vita elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli, hogy a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e.

(4) Ha a szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhivatal tájékoztatja a feleket a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti bírósági eljárás megindításának lehetőségéről.

(5) A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldre távozása esetén a gyámhivatal

a) határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét

aa) a lakcímváltozásra vonatkozó jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségéről,

ab) a tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatására vonatkozó bejelentési kötelezettségéről, és

ac) arról, hogy kérheti a kapcsolattartás megváltoztatását,

b) határozatában tájékoztatja a kapcsolattartásra jogosult szülőt arról, hogy a külföldre költözést követő három hónapon belül kérheti a gyámhivaltól a kapcsolattartás rendezését, megváltoztatását, ha a gyermek a törvényes képviselőjével az Európai Unió valamely tagállamába jogszerűen távozik, és

c) a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről szóló határozat rendelkező részét közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

A gyermek állampolgárságának megváltoztatása

25. § (1) A gyermek állampolgárságának megváltoztatása kérdésében a szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését.

(2) A gyermek állampolgárságát megváltoztatni kívánó, külföldön letelepedett szülő a kérelméhez csatolja

a) a hontalanság elkerülése érdekében azt az okiratot, amely valószínűsíti a gyermek számára a másik állampolgárság megszerzését, és

b) a külföldön történt letelepedését, jövedelmét igazoló okiratot.

(3) A vita elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli, hogy

a) a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e, és

b) a gyermek tanulmányainak külföldön történő folytatása, egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutása vagy egyéb körülmények miatt érdekében áll-e állampolgárságának megváltoztatása.

A gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása

26. § (1) A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével és ezzel összefüggésben a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhivatal a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmét önállóan is előterjesztheti.

(2) Ha a nevelési-oktatási intézmény jelzi a gyámhivatalnak a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitát, a gyámhivatal tájékoztatja az (1) bekezdés szerinti jogosultakat a kérelem benyújtásának lehetőségéről.

(3) A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre

kell törekednie.

(4) Az eljárás során a gyámhivatal vizsgálja és mérlegeli a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és eredményeit, valamint egészségi állapotát.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak vizsgálata során ki kell kérni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá - szükség esetén - a gyermek- és ifjúságpszichiátriai gondozó vagy a gyermek egészségi állapotának megítélésére jogosult egészségügyi szolgáltató szakvéleményét.

A szülők vagyonkezelése

26/A. § (1) A gyámhivatal a szülők vagyonkezelői jogát kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból a Ptk. 4:159. §-a alapján korlátozhatja, valamint a vagyoni ügyekben való képviselői jogát egyes vagyoni ügyekre vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve korlátozhatja vagy megvonhatja.

(2) Ha a Ptk. 4:155. § (2) bekezdése alapján felmerül a vagyonkezelő gyám kirendelésének szükségessége, a gyámhivatal megvizsgálja a vagyont juttató személy javaslatát. Ha a vagyonkezelés kizárása a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőt érinti, a vagyonkezelő gyám kirendelésének feltétele, hogy a másik szülő a vagyonkezelésre bármilyen okból ne legyen jogosult, vagy vagyonkezelése a gyermek érdekével ellentétes legyen.

(3) A szülői felügyeleti jogát gyakorló egyik szülő kérelmére a gyámhivatal a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők közül kijelölheti azt a szülőt, aki a gyermek vagyonának kezelője, feltéve, hogy azt a gyermek érdeke indokolja.

(4) A (3) bekezdés szerint indult eljárás során a gyámhivatal a szülőket lehetőség szerint tárgyalás keretében hallgatja meg. A gyermek érdekében a gyámhivatal azt vizsgálja, hogy a szülő

a) eddigi vagyonkezelői feladatait milyen módon teljesítette, és

b) vagyonkezelése során a gyermek gondozásának, nevelésének körülményeit nehezítette, feltételeit elvonta-e.

(5) Ha a gyámhivatalnak a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ jelzése, a gyermek hozzátartozójának vagy más személynek a bejelentése alapján tudomására jut, hogy a szülői felügyeletet gyakorló szülők gyermekük vagyonának kezelése tekintetében kötelességüket a gyermek érdekeit súlyosan sértő módon nem teljesítik, a gyámhivatal a Ptk. 4:159. §-a szerinti intézkedések közül - a (6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - azt alkalmazza, amellyel legnagyobb biztonsággal megóvható a gyermek vagyona. A gyámhivatal a Ptk. 4:159. §-a szerinti intézkedések közül egyidejűleg többet is alkalmazhat.

(6) A gyámhivatal

a) a Ptk. 4:159. § a) pontjának alkalmazása során az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell,

b) a Ptk. 4:159. § b) pontjának alkalmazása során az ingatlant vagy vagyontárgyat értékbécslés alapján fogadja el biztosítékként,

c) a Ptk. 4:159. § c) pontjának alkalmazása során elrendeli a gyermeknek az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét meghaladó pénzének és értéktárgyainak a gyámhivatal részére történő átadását,

d) a Ptk. 4:159. § d) pontjának alkalmazása során a gyámi számadásra vonatkozó szabályok figyelembevételével jár el, és

e) a Ptk. 4:159. § e) pontjának alkalmazásával egyidejűleg vagyonkezelő gyámot rendel a

gyermeknek.

(7) Ha a szülői felügyeleti jogát gyakorló szülő kérelmére eljárás indul a gyermek vagyoni ügyében, a szülő kérelméhez csatolja a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló bírósági határozatot. A gyámhivatal a szülő nyilatkozata és a bíróságnak a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló határozata alapján tisztázza, hogy a bíróság a szülői felügyelet gyakorlására, vagy a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyeiben a törvényes képviselő teljes körű vagy részleges gyakorlására melyik szülőt jogosította fel.

A törvényes képviselő

26/B. § (1) A gyámhivatal - kérelmére - dönt a szülőnek a Ptk. 2:15. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozatainak jóváhagyásáról.

(2) A kiskorú gyámhatóságnak átadott vagyonáról való szülői jognyilatkozathoz [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés d) pontja] a (3) bekezdésben meghatározott értékhatártól függetlenül szükséges a gyámhivatal hozzájárulása.

(3) A kiskorú gyámhatóságnak át nem adott vagyonáról való rendelkezést érintő szülői jognyilatkozathoz [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés e) pontja] abban az esetben szükséges a gyámhivatal jóváhagyása, ha a szülői rendelkezéssel érintett vagyon értéke meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét.

(4) A gyámhivatal a (2) és a (3) bekezdésben foglalt esetben akkor hagyja jóvá a szülő jognyilatkozatát, ha a gyermek vagyonáról való jognyilatkozat megtétele a gyermek érdekében áll.

(5) A gyámhivatal a gyermek ingatlana tulajdonjogának átruházására irányuló törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása esetén [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés c) pontja] a Ptk. 4:159. § a) és c) pontja szerinti esetben rendeli el a vételár gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezését.

(6) A gyámhivatal a Ptk. 2:15. § (1) bekezdésében felsorolt jognyilatkozat jóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhivatali jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges - jogszabályban előírt - egyéb feltételeket nem pótolja.

Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás

26/C. § (1) Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát a gyámhivatal előtt teszi, az erről felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek és a nevezett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását a lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltozásról szóló gyámhivatali bejelentési kötelezettségének úgy is eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltozás tényét közölje a gyámhivatallal.

(2) A szülő lakóhelyének megváltozása esetén a gyámhivatal a gyámnevezést tartalmazó vagy a gyámságból kizáró jognyilatkozatról felvett jegyzőkönyv egy példányát megküldi az illetékesé vált gyámhivatalnak.

IV. Fejezet

A kapcsolattartási ügyek

27. § (1) A kapcsolattartás célja, hogy

a) a gyermek és a 28. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá

b) a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérfje, tőle telhetően segítse.

(2) A kapcsolattartás formái a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás.

(3) A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (a továbbiakban: meglátogatás),

b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és

c) a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást - így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot -, az ajándékozást és a csomagküldést.

(4) Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, a külföldre vitel lehetőségével vagy annak a gyermek érdekében való kizárásával.

(4a) A felügyelt kapcsolattartás elrendelésével a gyámhivatal arra törekszik, hogy a gyermek számára biztonságos körülmények között segítse elő a kapcsolattartásra jogosulttal a családi kapcsolat felépítését vagy helyreállítását.

(4b) A felügyelt kapcsolattartás esetén a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult találkozására a - szakmai programja alapján kapcsolattartási ügyeletet biztosító - ~~gyermekjóléti szolgálat~~ vagy család- és gyermekjóléti központ kapcsolattartási ügyeletén, vagy más, kapcsolattartással összefüggő tevékenységet nyújtó szolgáltató által biztosított helyszínen (a továbbiakban együtt: a felügyelt kapcsolattartás helyszíne), a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett kerül sor. A felügyelt kapcsolattartás eredményeként - a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára - a felügyelt kapcsolattartás helyszínén megvalósulhat a szakember jelenléte nélküli találkozás a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult között, kivéve, ha ezt a lehetőséget a gyámhivatal döntése kizárta.

(4c) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára felülvizsgálja a felügyelt kapcsolattartást. A felülvizsgálat eredményeként - ha a kapcsolattartásra jogosult és a 29/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra kötelezett között nem jött létre egyezség - a gyámhivatal dönt a gyermek érdekében

a) a kapcsolattartás elvitel vagy meglátogatás formájában való gyakorlásáról,

b) a kapcsolattartás korlátozásáról, megvonásáról, vagy

c) a felügyelt kapcsolattartás fenntartásáról.

(5) Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak

a) az időszakos kapcsolattartás ideje alatt,

b) a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke

ba) a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát,

bb) ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg.

(6) A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a

kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és - különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van - a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

(7)

28. § (1) A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a testvér, továbbá - ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja - a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult.

(2) A kapcsolattartás gyámhatósági rendezésére vagy megváltoztatására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

(3) A kapcsolattartás gyámhatósági rendezése iránt kérelemmel élhet - ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett - a volt mostohaszülő, a volt - Ptk. 4:199. § (2) bekezdése szerinti - nevelőszülő, a volt családbafogadó gyám, és az is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek kapcsolattartását nem érinti a Ptk. 4:133. § (2) bekezdése szerinti közös gyermekké fogadás, ha az a házasság, amelyből az örökbe fogadott gyermek származik, a gyermek szülőjének elhalálása folytán szűnt meg.

(4a) Örökbefogadás esetén a kapcsolattartás rendezése során a gyámhivatal vizsgálja a Ptk. 4:133. § (3) és (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállását. A Ptk. 4:133. § (4) bekezdése szerinti esetben a vér szerinti szülő akkor jogosítható fel a kapcsolattartásra, ha az a gyermek érdekében áll.

(5) A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat.

29. § (1) A gyámhivatal vita esetében - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével - bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Ptk. 4:181. § (1) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik.

(2) Különélő szülők kapcsolattartás iránti kérelmének elbírálása előtt tisztázni kell, hogy a szülői felügyeleti jogot egyezségük vagy a bíróság döntése alapján miként gyakorolják, és hogy a különélő szülő jogosult-e kapcsolattartásra.

(3) A gyámhivatal - kérelemre - akkor jogosíthatja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné, vagy ha a gyermek sorsa örökbefogadás útján nem rendezhető.

(4) A gyámhivatal a Ptk. 4:178. § (4) bekezdése szerinti döntése során azt vizsgálja, hogy a kapcsolattartás a gyermek fejlődését és családba való beilleszkedését nem veszélyezteti-e, és az a gyermek érdekében áll-e.

(5) A gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és a visszavitelkor a gyermek átvételében részt vehet

a) a szülői felügyeletet gyakorló, kapcsolattartásra kötelezett szülő döntése alapján a gyermek gondozásában, nevelésében huzamos időn át részt vevő személy,

b) a kapcsolattartásra jogosult kérelmére és a szülői felügyeleti jogát gyakorló szülő hozzájárulásával a kapcsolattartás során a gyermek gondozásában huzamos időn át részt vevő személy.

29/A. § (1) A gyámhivatal a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra kötelezett) és a

kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. Az egyezségben rendelkezni kell

- a) a folyamatos, az időszakos, a felügyelt kapcsolattartás gyakoriságáról, időtartamáról, a gyermek meghatározott időtartamú külföldre viteléről,
- b) a gyermek, valamint személyes okmányai, ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyéről, idejéről, módjáról,
- c) - ha felmerül ennek a szükségessége - a gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és átvételében a 29. § (5) bekezdése szerint közreműködő személy megnevezéséről,
- d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettségről,
- e) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjéről, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségéről,
- f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módjáról, szükség esetén gyakoriságáról és időtartamáról, valamint
- g) a gyermek elvitelével felmerülő kiadások viseléséről, külön rögzítve, ha a kiadások részben vagy egészben a kapcsolattartásra kötelezettet terhelik.

(2) A gyámhivatalnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképessége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik.

(3) Az egyezséget a gyámhivatal jóváhagyja és határozatba foglalja, ha az megfelel a gyermek érdekének, véleményének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről.

(4) Az időszakos kapcsolattartás időtartamát a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelően kell meghatározni. Tanköteles gyermek esetén a tanítási szünetek időpontjára és tartamára az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók.

(5) Egyezség hiányában a gyámhivatal - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

(6) A kapcsolattartás rendezése tárgyában hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a folyamatos, az időszakos, a felügyelt kapcsolattartás gyakoriságát, időtartamát, a gyermek meghatározott időtartamú külföldre vitelét,
- b) a gyermek, valamint személyes okmányai, ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyét, idejét, módját,
- c) - erre irányuló kérelem esetén - a gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és átvételében a 29. § (5) bekezdése szerint közreműködő személy megnevezését,
- d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettséget,
- e) az elmaradt kapcsolattartás pótlását, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségét,
- f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módját, szükség esetén gyakoriságát, időtartamát,
- g) a tájékoztatást a gyermek elvitelével felmerülő kiadások viseléséről és kérelemre döntést arról, ha a kiadások részben vagy egészben a kapcsolattartásra kötelezettet terhelik, és
- h) a tájékoztatást a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok be nem tartása esetére a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről.

(7) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartás esetén meghatározza a kapcsolattartás helyszínét, gyakoriságát és azt, hogy a kapcsolattartás helyszínén történő találkozásra a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett vagy anélkül kerülhet sor.

(8) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartásra vonatkozó döntésében kizárhatja a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenléte nélküli találkozás lehetőségét, ha a gyermek biztonsága, érdeke ezt indokoltá teszi.

(9) A gyámhivatal nem felügyelt kapcsolattartás esetén is előírhatja, hogy a gyermek kapcsolattartásra történő átadása és átvétele a felügyelt kapcsolattartás helyszínén történjen, ha a gyermek biztonsága ezt szükségessé teszi.

Tájékoztatási kötelezettség, igazolt költségek megtérítése és az elmaradt kapcsolattartás pótlása

30. § (1) A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőség szerint írásban vagy egyéb igazolható módon, késedelem nélkül tájékoztatják egymást.

(2) A kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett kérelmére a gyámhivatal akkor kötelezi a kapcsolattartást kellő indok nélkül akadályozó, a kapcsolattartás szabályait megszegő felet a neki felróhatóan keletkezett költségek viselésére, ha a kérelmező megfelelően igazolja költségeit és azt, hogy azok a kapcsolattartás akadályozásával, szabályainak megszegésével összefüggésben keletkeztek. A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a Ptk. 4:183. § (1) bekezdése szerinti kártérítés lehetőségéről.

(3) A kapcsolattartás akadályozása, szabályainak megszegése folytán keletkezett, igazolt költségek megtérítése a végrehajtási eljárás során is kérhető.

(4) Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a jogosult a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes tájékoztatási kötelezettségének vagy az előre nem látható akadályok felmerülését utólag igazolja.

(5) Nem tekinthető elmaradt kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás idejével és a gyermeket gondozó szülőt a 27. § (5) bekezdés b) pontja alapján megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartammal részben vagy teljesen egybeeső folyamatos kapcsolattartás. Az ünnepnapokra eső elmaradt időszakos kapcsolattartás nem pótolható.

(6) Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

Közvetítői eljárás a gyámhatósági eljárásban

30/A. § (1) A kapcsolattartás rendezésével, a kapcsolattartás végrehajtásával és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggő gyámhatósági eljárásban - az ezen alcímben meghatározott eltérésekkel - a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) rendelkezései szerinti közvetítői eljárás folytatható le. A közvetítői eljárásban a közvetítő a gyermek érdekének megfelelően működik közre a felek közötti vitát lezáró megállapodás létrehozásában.

(2) A gyámhatósági eljárásban alkalmazott közvetítői eljárás lehet

a) a felek együttes kérelmére vagy a gyámhivatal kezdeményezésére a felek beleegyezésével igénybe vehető

aa) gyermekvédelmi közvetítői eljárás, vagy

ab) támogatott közvetítői eljárás, vagy

b) a Ptk. 4:177. §-ában meghatározottak szerint a gyámhivatal által elrendelt

ba) kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás, vagy

bb) kötelező támogatott közvetítői eljárás.

(3) A gyermekvédelmi közvetítői eljárás és a kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás során a felek választása alapján a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékébe vagy a közvetítői névjegyzékbe (a továbbiakban együtt: névjegyzékek) felvett közvetítő nyújt közvetítői szolgáltatást a felek számára. A támogatott közvetítői eljárás és a kötelező támogatott közvetítői eljárás során a felek lakóhelye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgálat közvetítője nyújt közvetítői szolgáltatást a felek számára.

(4) A névjegyzékek a gyámhivatal és a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ hivatali helyiségében is megtekinthetők.

(5) A közvetítő

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás esetén a Kvtv.-ben, vagy

b) támogatott közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás esetén a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés b) pontjában és (3b) bekezdésében meghatározott díjazás mellett biztosítja a közvetítői eljárás lefolytatását.

(6) Gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy támogatott közvetítői eljárást a szülők vagy a kapcsolattartásra a 28. § (1)-(4a) bekezdése szerint jogosult más személyek vehetnek igénybe. A gyámhivatal kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét kizárólag a szülők számára rendelheti el.

(7) A közvetítői eljárás helyszíne

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás esetén a közvetítő által, a felek igényei alapján meghatározott helyszín,

b) támogatott közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyámhivatal vagy a család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ székhelye.

(8) A felek szabadon döntenek és döntésüknek megfelelően a gyámhivatal előtt nyilatkoznak arról, hogy

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás lefolytatását kérik,

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendelje el, és

c) - gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás igénybevétele esetén - melyik névjegyzékből, melyik közvetítőt választják.

(9) Ha a felek a (8) bekezdés b) pontja szerinti esetben nem nyilatkoznak, a gyámhivatal kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendeli el és kiválasztja a közvetítőt.

30/B. § (1) Ha a szülők vagy a kapcsolattartásra a 28. § (1)-(4a) bekezdése szerint jogosult más személyek a 29/A. § (1) bekezdésében felsorolt kérdésekben nem tudnak egyezsége jutni, vagy a kapcsolattartás végrehajtása során keletkezik vita a felek között, a gyámhivatal

a) tájékoztatja a feleket a közvetítői eljárás igénybevételének a lehetőségéről, vagy

b) a gyermek érdekében hivatalból, a Ptk. 4:177. §-a alapján kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendelheti el

ba) a szülői felügyeletet gyakorló szülő és a gyermekétől különélő szülő közötti megfelelő együttműködés kialakítása, a különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás elősegítése érdekében a szülők számára, vagy

bb) a korlátozottan cselekvőképes gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartásának elősegítése érdekében a szülők számára, indokolt esetben a korlátozottan cselekvőképes gyermek bevonásával.

(2) A gyámhivatal tájékoztatja a feleket

a) a közvetítói eljárás költségéről,

b) arról, hogy támogatott közvetítói eljárás vagy kötelező támogatott közvetítói eljárás esetén a közvetítói megbeszélések száma az első találkozáson kívül két hónapon belül csak különösen indokolt esetben haladhatja meg a három alkalmat, valamint

c) és - ha az eljárásba a gyermeket is bevonta - a gyermeket a közvetítő 30/C. § szerinti jelzési kötelezettségéről, külön felhívva a figyelmet a 30/C. § b) pontjában foglaltakra.

(3) A kiválasztott közvetítőt a gyámhivatal kéri fel a közvetítói tevékenység ellátására. A közvetítő a felkérés elfogadásáról vagy annak elutasításáról a gyámhivatal és a felek felé nyilatkozik.

~~(4) A közvetítói eljárás lefolytatása érdekében a gyámhivatal az előtte folyamatban lévő gyámhatósági eljárást felfüggeszti és a fél kérelmére vagy a közvetítő jelzése alapján a közvetítói eljárás befejeződésekor, de legkésőbb két hónap, vagy a 30/C. § c) pont eb) alpontja szerinti esetben négy hónap múlva folytatja.~~

(5) A közvetítő a felkérés elfogadásáról szóló nyilatkozatában a felkérés elfogadásától számított tizenöt napon belül a feleket meghívja az első közvetítói megbeszélésre.

(6) A közvetítő annak érdekében, hogy a gyermek az őt érintő döntések előkészítése során véleményét nyilváníthasson

a) a korlátozottan cselekvőképes gyermeket kérelmére,

b) az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermeket a felek kérelmére vagy a gyámhivatal javaslatára bevonhatja a közvetítói eljárásba, feltéve, hogy ez a gyermek számára nem jelent túl nagy megterhelést, valamint érzelmi fejlődését a felek által elmondottak, illetve a felek magatartása várhatóan nem veszélyezteti.

30/C. § A közvetítő írásban jelzi a gyámhivatal részére

a) - a közvetítói megbeszélés elmaradásától számított nyolc napon belül -, hogy a közvetítói eljárás nem indult meg, mert az első közvetítói megbeszélésen egyik fél sem vagy az egyik fél nem vett részt, továbbá nem mentette ki magát és nem kért újabb időpontot,

b) - haladéktalanul -, hogy megítélése szerint a gyermek érdekében sürgős intézkedés megtétele indokolt, különösen, ha bármelyik szülővel szemben felmerül a gyermek bántalmazásának vagy súlyos elhanyagolásának gyanúja, és

c) a közvetítói eljárás megindításától számított két hónapon belül, hogy

ca) sikerült-e megállapodást, részmegállapodást kötni vagy a közvetítói eljárás megállapodás, részmegállapodás nélkül zárult, vagy

cb) a közvetítói eljárás már megindult, de még nem fejeződött be, és további legfeljebb két hónap szükséges a megállapodás, részmegállapodás létrehozásához.

30/D. § (1) Ha a felek között megállapodás vagy részmegállapodás jön létre, azt a közvetítő írásba foglalja.

(2) A közvetítő külön megállapodásba foglalja a felek közötti megegyezésnek azt a részét, amely nem tárgya a folyamatban lévő gyámhatósági eljárásnak.

(3) A közvetítő a gyámhatósági eljárás tárgya alá tartozó megállapodást, részmegállapodást - a feleknek a gyámhatósági eljárásban a döntés meghozatalára irányuló kérelmével együtt - nyolc napon belül megküldi a gyámhivatalnak.

(4) A gyámhivatal a felek kérelmére - szükség esetén tárgyalás megtartásával - a megállapodást, részmegállapodást, mint a felek közötti egyezséget, részegyezséget jóváhagyja. Részmegállapodás esetén a fennmaradt kérdésekről a gyámhivatal döntést hoz.

(5) Ha a megállapodás, részmegállapodás a jogszabályoknak megfelel, és a fél e körülmény ellenére a gyámhatósági eljárás során nem köt egyezséget, a gyámhivatal kötelezi a közvetítőt

eljárás díjának megfizetésére.

(6) A gyámhivatal kérelemre akkor biztosít a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés b) pontja szerinti költségmentességet a támogatott közvetítői eljárást vagy kötelező támogatott közvetítői eljárást igénybe vevő félnek, ha az a közvetítői eljárással összefüggő együttműködési kötelezettségének eleget tett, és jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét.

Az átmeneti gondozásban részesülő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás

30/E. § (1) A kapcsolattartás szabályozása során figyelemmel kell lenni a gyermek családi kapcsolatainak ápolásához való jogára, a gyermek véleményére, mindenekfelett álló érdekére, a gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének okára, a kapcsolattartásra jogosult magatartására, körülményeire.

(2) A kapcsolattartás rendezésére irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a szülő a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére elkövetett cselekmény miatt ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás, továbbá a büntetőeljárásban elrendelhető távoltartás kényszerintézkedés hatálya alatt áll. A szülő kapcsolattartási jogának szüneteltetését kell elrendelni abban az esetben, ha a szülő a gyermeket súlyosan bántalmazta.

30/F. § (1) Ha az átmeneti gondozásban lévő gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója külön élnek, a gyámhivatal kérelemre dönt a kapcsolattartásról, feltéve, hogy az nem tartozik bírósági hatáskörbe.

(2) A gyámhivatal vagy a bíróság felügyelt kapcsolattartást rendel el, ha az átmeneti gondozásban lévő gyermeket a kapcsolattartásra jogosult személy bántalmazta vagy elhanyagolta.

(3) Az átmeneti gondozásban lévő gyermek tekintetében a felügyelt kapcsolattartást elrendelő gyámhivatali határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a kapcsolattartás gyakoriságát, időtartamát,

b) a kapcsolattartás helyszínét és a felügyeletet biztosító szakembernek, így különösen a családok átmeneti otthona családgondozójának, ügyeletes gondozójának, a gyermekek átmeneti otthona családgondozójának, nevelőjének, a ~~gyermekjóléti szolgálat vagy a család- és gyermekjóléti központ családgondozójának munkatársának~~ kijelölését,

c) a gyermek, valamint ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyét, idejét, módját,

d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettséget,

e) az elmaradt kapcsolattartás pótlását, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségét,

f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módját, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát, és

g) a tájékoztatást a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok be nem tartása esetére a 31-33/B. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről.

30/G. § (1) Ha a gyermek ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban történő elhelyezéséről nem a gyámhivatal döntött, illetve, ha a gyámhivatal döntésének meghozatalakor nem állt rendelkezésre elegendő adat a kapcsolattartás rendezésére, a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezéstől számított tizenöt napon belül hivatalból dönt a gyermek szüleivel való kapcsolattartásáról.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek érdekében a gyámhivatal - lehetőség szerint a

szülő meghallgatását követően -

- a) dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, annak gyakoriságáról és időtartamáról,
- b) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás gyakoriságát, helyszínét, időtartamát, valamint kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert,
- c) meghatározza a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának a 27. § (3) bekezdés c) pontja szerinti módjait, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát,
- d) felhívja a szülő figyelmét, hogy
  - da) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,
  - db) a kapcsolattartás megvalósulásához rendkívüli települési támogatást kérhet a települési önkormányzattól,
- e) felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös tájékoztatási kötelezettségükre.

(3) Ha a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a szülő súlyosan bántalmazó magatartása miatt került sor, a gyámhivatal a gyermek érdekében szünetelteti a kapcsolattartást az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatáról, illetőleg a nevelésbe vételről történő döntés jogerőre emelkedéséig.

30/H. § (1) A nevelésbe vétel elrendelésével, illetve felülvizsgálatával egyidejűleg - a gyermek és lehetőség szerint a szülő véleményét figyelembe véve - a gyámhivatal

- a) hivatalból rendezi - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel - a gyermek szüleivel, nagyszüleivel, testvéreivel való kapcsolattartását, és ennek keretében
    - aa) meghatározza a kapcsolattartás formáját, gyakoriságát, időtartamát,
    - ab) dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, vagy ha annak feltételei fennállnak, az elvitel formájában történő kapcsolattartásról, beleértve a meghatározott időtartamú külföldre vitel lehetőségét, feltéve, hogy az a gyermek érdekével, biztonságával nem ellentétes,
    - ac) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás helyszínét és kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert, és
    - ad) meghatározza a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának a 27. § (3) bekezdés c) pontja szerinti módjait, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát,
  - b) felhívja a szülő figyelmét, hogy
    - ba) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,
    - bb) a kapcsolattartás megvalósulásához rendkívüli települési támogatást kérhet a települési önkormányzattól,
  - c) felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös tájékoztatási kötelezettségükre,
  - d) felhívja a gyermekvédelmi gyám figyelmét, hogy jeleznie kell a gyámhivatalnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során közte és a kapcsolattartásra jogosult között vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek között vita keletkezik.
- (1a) Ha a szülő szülői felügyeleti jogát megszüntették, a gyámhivatal csak a gyermek érdekében, kivételesen indokolt esetben jogosítja fel a szülőt a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartásra.

(2) A gyámhivatal a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó határozatában dönt a gyermeknek a gondozási helyéről legfeljebb két napra történő eltávovása és a két napnál hosszabb szabadsága gyermekvédelmi gyám által történő engedélyezésének lehetővé tételéről vagy annak a gyermek

érdekében történő mellőzéséről.

(3) A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyermekvédelmi gyámja - a gyermek érdekében és a gyermek testvéreivel való kapcsolat ápolása céljából, különösen, ha azt a gyermek is kéri - biztosíthatja, hogy a gyermek személyes kapcsolatait a 28. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt személyeken kívül mással is ápolhassa. A gyermekvédelmi gyám köteles jelezni a gyámhivatalnak, ha az ítélőképessége birtokában lévő gyermek és közte vita áll fenn a személyes kapcsolatok ápolása kérdésében. A gyermekvédelmi gyám és a gyermek közötti vita esetén a gyámhivatal dönt.

(4) A szülők egymással, illetve a nevelésbe vett gyermekkel való megfelelő együttműködésének kialakítása érdekében a gyámhivatal kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendeli el. A szülő kérelmére vagy a gyermekvédelmi gyám kezdeményezésére sor kerülhet gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére is.

30/I. § Az átmeneti gondozásban lévő, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek tekintetében a szülő kérelmére - a gyermekvédelmi gyám egyetértésével - a nyári időszakos kapcsolattartás pótolható.

A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása

31. § (1) A gyámhivatal a kapcsolattartás rendezésére irányuló kérelmet elutasítja, ha a kapcsolattartásra jogosult a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztette, illetőleg a szülő szülői kötelességeit - a tartási kötelezettség kivételével - önhibájából tartósan nem teljesítette, illetve elhanyagolta, és magatartásán nem változtatott, valamint a 30/E. § (2) bekezdése szerinti esetben.

(2) A gyámhivatal a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében - kérelemre - korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a bíróság vagy a gyámhivatal döntésének megfelelően él kapcsolattartási jogával, vagy ha ezen kötelezettségének önhibájából hat hónapig nem tesz eleget.

(3) A kapcsolattartási jog korlátozása során a gyámhivatal a kapcsolattartás már megállapított formájának, gyakoriságának vagy időtartamának megváltoztatásáról dönthet, valamint felügyelt kapcsolattartást rendelhet el.

(4) A gyámhivatal - kérelemre - meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

(5) A gyámhivatal a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot - kérelemre - megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e felróható magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyezteti.

A kapcsolattartás megváltoztatása

32. § (1) A kapcsolattartás megváltoztatása során a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának és helyének megváltoztatásáról külön-külön vagy együttesen is dönthet.

(2) Ha a kapcsolattartás megváltoztatására indult eljárásban a rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése vagy megvonása látszik indokoltnak, a gyámhivatal a határozatban megállapított kapcsolattartás végrehajtását az új határozat jogerőre

emelkedéséig felfüggesztheti.

(3) A gyámhivatal kérelemre a kapcsolattartás megváltoztatására indult eljárásban a gyermek érdekében a kapcsolattartás korlátozását feloldhatja, vagy a kapcsolattartási jogot visszaállíthatja, ha azok a körülmények, amelyekre a határozatát korábban alapította, már nem állnak fenn.

(4) Nem számít a kapcsolattartás megváltoztatásának, ha a gyámhivatal a kapcsolattartás végrehajtása iránti eljárás során - a kapcsolattartás gyakorlásának elősegítése érdekében - a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló módon dönt a feleknek a 33. § (5) bekezdés c) pontja szerinti, a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó kérelméről.

32/A. §

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása

33. § (1) A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának

a) a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra - a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban - előírt határidő elteltétől, illetve

b) a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül van helye.

(2) A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.

(3) A kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemnek a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett általi visszavonása jogvesztő hatályú.

(4) Ha a gyámhivatal az (1) és a (2) bekezdésben foglaltak vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását ~~a végrehajtás iránti kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül~~ végzéssel elrendeli a végrehajtást. A gyámhivatal a végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet

a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével,

b) felhívja, hogy a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa, és megjelöli a pótlás végső határidejét,

c) figyelmezteti az a) és a b) pont szerinti kötelezettség önhibából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire, és egyúttal a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközök valamelyikét alkalmazza, továbbá

d) erre irányuló kérelem esetén kötelezi a kapcsolattartás megfiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a ~~meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközökön túl~~ a gyámhivatal kérelemre ~~a kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül~~ végzéssel

a) a család- és gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelemben vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn,

b) dönt a 30/B. § (4) bekezdése alapján felfüggeszti feleknek a végrehajtási

~~eljárást, kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó - ha a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló - kérelemről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről.~~

ba) a felek bejelentik gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételére vonatkozó szándékukat, vagy

bb) elrendeli a kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárást vagy a kötelező támogatott közvetítői eljárást,

e) dönt a feleknek a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó - a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló - kérelemről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt intézkedések meghozatalára a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított

a) egy éven belül van lehetőség, kivéve a (7) bekezdésben foglalt esetet, vagy

b) két éven belül van lehetőség, ha legalább két alkalommal bírság kiszabására került sor a végrehajtás elrendelésétől számított egy éven belül.

(7) Ha az első év lejártakor végrehajtás iránti eljárás van folyamatban, a határidő meghosszabbodik a végrehajtás iránti eljárás befejezéséig.

(8) Ha a kapcsolattartásra kötelezett neki felrőhatóan akadályozza a gyermeknek a kapcsolattartásra jogosulttal való kapcsolata kialakítását, fenntartását, a gyermeket bizonyíthatóan, a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartásra vonatkozó határozatnak a (4) és az (5) bekezdés szerinti végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a szülői felügyeleti jog rendezése vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt pert indíthat, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri, vagy

b) feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

33/A. § A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtására irányuló döntés elleni fellebbezést a döntés közlésétől számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

33/B. § (1) Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek befolyásmentes, önálló akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a gyámhivatal a végrehajtási eljárást felfüggeszti, feltéve, hogy

a) a felek - kérelemre vagy a gyámhivatal elrendelése alapján - igénybe veszik a közvetítői eljárást, vagy

b) a felek bármelyike kéri a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását.

(2)

(3) Az eljárás felfüggesztésére

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a gyermekvédelmi közvetítői eljárás befejezéséig, legfeljebb azonban a közvetítői eljárás megindulását követő két hónapig,

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a kapcsolattartás megváltoztatására vagy megvonására irányuló eljárás lefolytatásáig kerül sor.

(4) A gyámhivatal a végrehajtási eljárást, amennyiben az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti eljárás sikerrel zárul, végzéssel megszünteti.

HARMADIK RÉSZ

HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEOFODÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS

V. Fejezet

A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek

34. § (1) A 16. évét betöltött házасuló a házasságkötés engedélyezése iránti kérelmet a gyámhivatalnál vagy az anyakönyvvezetőnél személyesen terjesztheti elő.

(2) A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a háziorvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,

b) a házасulandó felek jövedelemigazolását vagy a házасulók által bemutatott nyilatkozatot, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévet betöltött házасuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van, és

c) szükség esetén a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást.

35. § (1) A gyámhivatal a határozathozatal előtt meghallgatja a házасulókat, a kiskorú házасuló törvényes képviselőjét, valamint a házасulandó felek leendő közös lakóhelyén környezettanulmányt készít.

(2) A meghallgatásnak ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek az engedély megadását indokolják, továbbá arra is, hogy nem áll-e fenn házassági akadály.

(3) A gyámhivatal a kiskorú házasságkötésének engedélyezésére irányuló eljárásban hús napon belül hoz döntést, ha a házасulandó feleknek nem kell részt venniük a családvédelmi szolgálat tanácsadásán.

Az engedélyezés feltételei

36. § (1) A gyámhivatal a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha

a) a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja,

b) az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be,

c) a 34. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak.

(2) Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós - az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül - nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését.

(3) A házasságkötési engedély a gyámhivatali határozat jogerőre emelkedését követő 6 hónapig hatályos.

(4) A házasságkötés engedélyezéséről szóló határozatot a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

VI. Fejezet

Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek

Az örökbefogadhatónak nyilvánítás

37. § (1) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás iránti eljárás során a gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek örökbefogadását akkor segíti elő, ha a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei alapján örökbefogadására - a gyermekvédelmi szakszolgálatnak és az országos örökbefogadást elősegítő szervnek a Gyvt. 141/F. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatása alapján - reális esély van.

(1a) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás és az annak meghosszabbítása iránti eljárás a nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére vagy hivatalból indul. A hivatalból induló eljárást a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermeket gondozó intézmény vagy a gyermekjogi képviselő is kezdeményezheti az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnál.

(1b) Ha a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivatal észleli az örökbefogadhatóvá nyilvánítás szükségességét, az iratok egyidejű megküldésével jelzi azt az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak.

(1c) Az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatal döntését közli a szülővel, a gyermekvédelmi gyámmal, a gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermeket gondozó intézménnyel, a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivattal és - ha az eljárás az ő kérelmére indult - a gyermekjogi képviselővel.

(2) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás kérdésében a megyeszékhelyen működő gyámhivatal, a fővárosban Budapest Főváros Kormányhivatala gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró XI. Kerületi Hivatala, Pest megyében a Pest Megyei Kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró Szentendrei Járási Hivatala (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: kijelölt gyámhivatal) - ha nem indult a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per - soron kívül jár el.

(3) Ha az örökbefogadhatónak nyilvánítás indoka az, hogy

a) a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein a nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, a kijelölt gyámhivatal meghallgatja a szülőt, a gyermek gyermekvédelmi gyámját, valamint a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat, és környezettanulmányt készít,

b) a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta, a kijelölt gyámhivatal a 12. §-ban foglaltak szerint intézkedik a lakó- vagy tartózkodási hely felkutatása iránt, valamint meghallgatja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat.

(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítás előtt köteles kikérni, ha az eljárás

a) hivatalból indul, ideértve a gyermekjogi képviselő kezdeményezése alapján hivatalból indult eljárást is:

aa) a szülő lakó- vagy tartózkodási helye (utolsó ismert lakó- vagy tartózkodási helye) szerinti család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ véleményét a gyermek szüleinek életkörülményeiről, a család-gondozás-szociális segítőmunka tapasztalatairól, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, a szülő számára a kapcsolattartással összefüggésben nyújtott önkormányzati támogatásokról,

ab) a gyermekvédelmi szakszolgálat véleményét a gyermek elhelyezési tervében foglaltak teljesítéséről,

ac) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának, a gyermeket gondozó intézménynek, illetve - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, valamint arról, ha a kapcsolattartás a gyámhivatal határozatában szabályozottól - a (7) bekezdésben foglaltak szerint - jelentősen eltérően valósult meg;

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat kezdeményezésére hivatalból indul, az aa) és ac) alpontban felsorolt véleményeket;

c) a gyermekotthon vagy - nevelőszülőnél nevelkedő nevelésbe vett gyermek esetén - a nevelőszülői hálózat működtetőjének kezdeményezésére hivatalból indul, az a) pont aa) és ab) alpontjában felsorolt szervek, továbbá a gyermek gyermekvédelmi gyámjának - a szülő-gyermek kapcsolat alakulását tartalmazó - véleményét;

d) a gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére indul, az aa) és ab) alpontban felsorolt, továbbá a gyermeket gondozó intézmény vagy - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat működtetőjének véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítással és annak meghosszabbításával egyidejűleg a gyermek érdekében a szülő kapcsolattartási jogát szünetelteti. A kijelölt gyámhivatal a kapcsolattartás szünetelését a 31. § (4) bekezdésében foglalt időtartamra rendeli el, amely időtartamot a (3) bekezdés a) pontja szerinti örökbefogadhatónak nyilvánítás során figyelmen kívül kell hagyni.

(6) Amennyiben az örökbefogadhatónak nyilvánított nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának előkészítése vagy örökbefogadásának engedélyezésére irányuló eljárás során telik le a szülő kapcsolattartási jogának szünetelésére megállapított időtartam, a kijelölt gyámhivatal jogosult a szülő kapcsolattartási jogát az örökbefogadási eljárás jogerős befejezéséig tovább szüneteltetni.

(7) A gyámhivatal határozatában szabályozottól jelentősen eltér a kapcsolattartás, ha az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás során vizsgált időszakban [Ptk. 4:124. § (1) bekezdés a) pontja] a kapcsolattartásra jogosult szülő önhibájából

a) több alkalommal két hónapnál hosszabb ideig nem látogatja meg a gyermeket,

b) kapcsolattartási jogát nem a gyámhivatal határozatában előírt helyszínen és időpontban gyakorolja, illetve

c) kapcsolattartási jogát a gyermeket veszélyeztető módon gyakorolja.

(8) Ha az örökbefogadhatóvá nyilvánítás Ptk. 4:124. § (1) bekezdése szerinti, legfeljebb két évre szóló időtartama a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti eljárás során telik le, akkor az örökbefogadhatónak nyilvánító határozat hatálya meghosszabbodik az eljárás jogerős befejezéséig.

(9) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítás időtartamát a Ptk. 4:124. § (2) bekezdése alapján további legfeljebb két évvel meghosszabbítja, ha a gyermek örökbefogadása nem történt meg, nincs folyamatban örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás, és a gyermek örökbefogadására az (1) bekezdés szerint reális esély van.

Az örökbefogadás előtti eljárás

38. § (1) Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására.

(2) Az örökbefogadás előtti eljárást a Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás - egymás kölcsönös tájékoztatása mellett - bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

(2a) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, az ügyben az örökbe fogadni szándékozó személy tartózkodási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat jár el.

(2b) Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat jár el. Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, a gyermekvédelmi szakszolgálat illetékességét a 2. § f) pontja szerinti szokásos tartózkodási hely határozza meg.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgálatnál előterjesztett kérelemben - a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti kivétellel - az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozik

a) az örökbefogadási szándéka indokairól, valamint az örökbe fogadandó gyermekre, gyermekekre vonatkozó elképzeléseiről, ezen belül különösen

aa) az általa örökbe fogadni szándékozott gyermekek számáról és arról, hogy vállalja-e testvérek örökbefogadását,

ab) az örökbe fogadandó gyermek, gyermekek koráról,

ac) arról, hogy vállalja-e egészségi problémával küzdő gyermek örökbefogadását,

b) a korábban kezdeményezett örökbefogadás előtti eljárás eredményéről,

c) arról, hogy alkalmassá nyilvánítása esetén hozzájárul-e ahhoz, hogy adatait a Gyvt. 135. § (5) bekezdés b) pont bi) alpontja és a Gyvt. 135. § (8) bekezdés b) pont bi) alpontja alapján az országos örökbefogadást elősegítő szerv közreműködésével - az örökbefogadási esélyeinek növelése érdekében - más gyermekvédelmi szakszolgálat is kezelje,

d) annak tudomásulvételéről, hogy az örökbefogadásra való alkalmasság feltétele az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon történő eredményes részvétel.

(4) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem előterjesztésével egyidejűleg, de legkésőbb tizenöt napon belül, írásban ~~tájékoztatja~~ tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozót az örökbefogadás feltételeiről és arról, hogy alkalmasságának megállapítása érdekében az általa meghatározott helyen és időpontban vizsgálaton, illetve tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon kell megjelennie, valamint arról, hogy családi és lakáskörülményeiről a helyszínen győződik meg.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmassági vizsgálaton, illetve a tanácsadáson és a felkészítő tanfolyamon nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki vagy a környezettanulmány elkészítését nem tette lehetővé, a gyermekvédelmi szakszolgálat visszavontnak tekinti az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét és nem folytatja le az alkalmassági vizsgálatot.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem beadásától számított 60 napon belül tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről.

39. § (1) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tesz javaslatot, a gyermekvédelmi szakszolgálat - az örökbe fogadni szándékozó személy egyidejű értesítése mellett - az örökbefogadásra való alkalmasság kérdésében az (1b) bekezdés szerint eljáró gyámhivatalnak megküldi

a) az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét,

b) az általa elvégzett pszichológiai vizsgálat eredményét,

c) a házi orvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,

d) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

e) a felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot,

f) a környezettanulmányt,

g) a 38. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével kialakított javaslatát.

(1a) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatalnak az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tesz javaslatot, az örökbe

fogadni szándékozó személy kérelmére az (1) bekezdés a)-d), valamint f) és g) pontja szerinti iratokat küldi meg a gyámhivatal számára.

(1b) A gyermekvédelmi szakszolgálat az (1) és az (1a) bekezdés szerinti iratokat az örökbefogadásra való alkalmasság kérdésében történő döntéshozatal érdekében megküldi, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatalnak,

b) az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye különböző gyámhivatalok illetékességi területén van, a választásuk szerinti gyámhivatalnak,

c) az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatalnak,

d) az örökbe fogadni szándékozó házaspár tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a házaspár 2. § f) pontja szerinti szokásos tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalnak.

(2) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

a) az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,

b) a jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,

c) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása, valamint

d) szükség szerint környezettanulmány és egyéb bizonyítékok alapján dönt.

(2a) Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

a) az (1a) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,

b) a jövedelmi viszonyra vonatkozó igazolás,

c) az örökbe fogadni szándékozó személy és házastársa meghallgatása,

d) szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző, pszichológus végzettségű szakértő véleménye, valamint egyéb bizonyítékok alapján dönt.

(2b) Ha a gyámhivatal a (2a) bekezdésben foglaltak alapján valószínűsíti az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságát, a döntés meghozatala előtt felhívja az örökbe fogadni szándékozó személyt az (1) bekezdés e) pontja szerinti irat becsatolására. A gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy felhívásáról egyidejűleg értesíti a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(3) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül a következőket tartalmazza:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy hány és milyen korú gyermek örökbefogadására alkalmas,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmas-e testvérek, illetve egészségi problémával küzdő gyermek örökbefogadására,

c) az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatását arról, hogy a gyermekvédelmi szakszolgálatot értesítenie kell a lakóhelyében, a családi állapotában, a személyi és életkörülményeiben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változásokról.

- (4) Alkalmasság megállapítása esetén a gyámhivatal jogerős határozata alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi az örökbe fogadni szándékozó személyt az egységes örökbefogadási nyilvántartásába, és - az örökbe fogadni szándékozó személy hozzájárulása esetén - hozzáférhetővé teszi az adatokat az országos örökbefogadást elősegítő szerv számára.
- (5) Alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás a határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül nem indítható.
- (6) A gyámhivatalnak az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozata annak jogerőre emelkedésétől számított három évig hatályos. Ha három éven belül az örökbefogadási eljárás jogerősen befejeződik, a határozat az örökbefogadás tárgyában hozott határozat jogerőre emelkedésének napjával hatályát veszti.
- (7) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy testvérek örökbefogadására való alkalmasságát megállapították, és a hatályvesztést megelőzően a testvér is örökbe fogadhatóvá válik, a határozat hatálya meghosszabbodik a testvér örökbefogadási eljárásának jogerős befejezéséig.
- (8) A határozat hatálya - a hatályvesztést megelőzően benyújtott kérelemre és a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatára - legfeljebb 1 évvel meghosszabbítható, amennyiben három éven belül nem kerül sor örökbefogadásra és azok a körülmények, amelyekre tekintettel az alkalmasságot megállapították, nem változtak. Ha a hatályvesztéskor folyamatban van az örökbefogadási eljárás, annak jogerős befejezéséig a határozat hatálya meghosszabbodik.
- (9) Ha a meghosszabbított hatály lejártáig sem került sor örökbefogadásra, az örökbefogadás előtti eljárást - az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon való részvétel kivételével - az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére meg kell ismételni.
- (10) A gyermekvédelmi szakszolgálat a (3) bekezdés c) pontjában foglalt körülményekben bekövetkezett változásról értesíti az alkalmasságot megállapító gyámhivatalt.
- (11) Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat hatályának leteltével, ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmasság megállapítása iránt ismételt kérelmet nem terjeszt elő, a gyermekvédelmi szakszolgálat a határozat hatályának leteltét rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és erről, valamint a Gyvt. 141/E. § (8) bekezdésében foglaltakról értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az alkalmasság felülvizsgálata

- 39/A. § (1) Ha a 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti körülményekben bekövetkezett változás - akár a gyermekvédelmi szakszolgálat értesítése, akár más személy, szerv bejelentése alapján - a gyámhivatal tudomására jut, a gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát haladéktalanul felülvizsgálja, valamint illetékesség-változás esetén átteszi az iratokat az illetékessé vált gyámhivatalhoz.
- (2) Az alkalmasságról szóló véleményének kialakítása érdekében, ha az alkalmasság felülvizsgálatát az örökbe fogadni szándékozó személy
- a) családi állapotában, személyi és életkörülményeiben vagy az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változás indokolja, a gyermekvédelmi szakszolgálat megvizsgálja az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát érintő változásokat,
- b) lakóhelyének, tartózkodási helyének megváltozása indokolja, az új lakóhely, tartózkodási hely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat környezettanulmányt készít.
- (3) A gyámhivatal a felülvizsgálat eredményeként az alkalmasság fenntartásáról vagy az örökbefogadásra való alkalmatlanságról a 39. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határoz.
- (4) Ha a gyámhivatal az alkalmasságot fenntartja, az alkalmasságról szóló eredeti határozat

hatálya nem változik. A gyámhivatal az alkalmasságot fenntartó határozatában ismételten dönt a 39. § (3) bekezdésének a)-b) pontjában foglaltakról.

(5) Az alkalmasságot fenntartó határozattal az örökbe fogadni szándékozó személy eredeti nyilvántartásba vételének időpontja nem változik.

(6) Ha a felülvizsgálat során a gyámhivatal alkalmatlanságot állapít meg, a gyermekvédelmi szakszolgálat ezt a tényt rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és erről, valamint a Gyvt. 141/E. § (8) bekezdésében foglaltakról értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás

40. § (1) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek törvényes képviselőjének személyesen előterjesztett, egyező kérelmére indul. A gyermekvédelmi gyám a kérelmet írásban is előterjesztheti.

(2) Ha az örökbefogadandó gyermek szülője

a) korlátozottan cselekvőképes kiskorú, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselője hozzájárulása nélkül teheti meg,

b) cselekvőképtelen kiskorú, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselője teszi meg,

c) cselekvőképességében a családjogi jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselőjének hozzájárulásával teszi meg,

d) cselekvőképtelen nagykorú személy vagy tekintetében a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés a), b), d) vagy e) pontjában foglalt valamely ok áll fenn, nem kell tőle az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatot beszerezni.

(3) Ha a (2) bekezdésben foglaltak miatt vagy más okból az örökbefogadandó gyermeknek nincs törvényes képviselője, a kijelölt gyámhivatal eseti gyám kirendelésével gondoskodik a törvényes képviselő ellátásáról.

~~(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezéséről két hónapon belül dönt, kivéve, ha az elrendelt kötelező gondozási idő az egy hónapot meghaladja. Ez utóbbi esetben a gondozási idő lejártát követő huszonegy napon belül kell a döntést meghozni.~~

(5) A kijelölt gyámhivatal eljárása során a Ptk. 4:121. § (1) és (2) bekezdése alapján vizsgálja az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem benyújtásakor az örökbefogadó életkorát, valamint az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek életkora közötti különbséget.

41. § (1) A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a kijelölt gyámhivatal megvizsgálja:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát tanúsító jogerős gyámhivatali határozatot,

b) a szülő házastársa, illetve rokon általi örökbefogadás esetén

ba) az örökbefogadni szándékozó személynek a rokoni kapcsolat fennállására vonatkozó nyilatkozatát,

bb) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

bc) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

bd) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,

c) ha a nevelőszülő a nála nevelkedő gyermeket kívánja örökbe fogadni,

ca) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

cb) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

cc) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról, és

cd) az örökbefogadás előtti felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot.

(1a) A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés b) pont bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a 38. § (2)-(2b) bekezdése szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(1b) A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés c) pontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a gyermek örökbefogadását elősegítő gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(2) A gyermek gondozásba történő kihelyezése előtt a kijelölt gyámhivatal:

a) az örökbe fogadni szándékozó személynél környezettanulmányt végez, vagy a környezettanulmány elkészítése érdekében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, feltéve, hogy nem áll rendelkezésére a gyermekvédelmi szakszolgálat által egy hónapnál nem régebben készített környezettanulmány,

b) beszerzi a háziorvosi, szakorvosi igazolást a gyermek egészségi állapotáról, fejlődését befolyásoló betegségekről, valamint a gyermek családi hátterére vonatkozó dokumentumokat és a 3 évesnél idősebb gyermek esetén a személyiségére vonatkozó szakmai véleményt,

c) meggyőződik arról, hogy az örökbefogadásban közreműködő nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet működési engedéllyel rendelkezik a szolgáltatótevékenység folytatására.

(3) Az örökbe fogadni szándékozó személy az örökbefogadás engedélyezése előtt csatolja

a) a jövedelmi viszonyairól szóló igazolást,

b) külföldön történt születés vagy házasságkötés esetén a születést és a házasságkötést igazoló iratot, és

c) nyílt örökbefogadás esetén - a házastárs és a rokon általi örökbefogadás kivételével - a gyermekvédelmi szakszolgálat vagy az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet közreműködését igazoló iratot.

(3a) A (3) bekezdés c) pontja szerinti irat csatolásától el lehet tekinteni, ha az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással foglalkozó szakembere az örökbefogadás iránti kérelem előterjesztésekor jegyzőkönyvben nyilatkozik a nyílt örökbefogadásban való közreműködés megtörténtéről.

(4) A gyermek örökbefogadásának engedélyezéséről való döntés meghozatala érdekében - a 45. §

(5) bekezdésére tekintettel - a kijelölt gyámhivatal a (3) és a (3a) bekezdésben foglaltakon túl megvizsgálja

a) a szülő házastársa általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pont bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumokat,

b) rokon általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, ha az örökbefogadandó gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezéséről a 45. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem kellett rendelkezni,

c) a gyermeket a szülő hozzájárulásával legalább egy éve saját háztartásában nevelő örökbe fogadni szándékozó személy esetében az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot, az alkalmasságát alátámasztó pszichológiai véleményt, valamint a háziorvosi igazolást az egészségi állapotáról,

d) - ha a nevelőszülő a nála nevelkedő gyermeket kívánja örökbe fogadni - az (1) bekezdés c) pontjában foglalt dokumentumokat.

(5) A gyermek örökbefogadásának engedélyezése előtt a kijelölt gyámhivatal beszerzi:

a) az anyakönyvvezetőtől a gyermeknek az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek a gyermek születésével kapcsolatban nyilvántartott adatait,

b) az anyakönyvvezetőtől a szülőknél az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek a szülők halálával kapcsolatban nyilvántartott adatait,

c) a szülői felügyeletet megszüntető, illetve a szülő cselekvőképességét érintő gondnokság alá

helyezéséről szóló jogerős bírói ítéletet,

d) a gyámot kirendelő jogerős gyámhivatali határozatot, ha nem a vér szerinti szülő az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselője,

e) a gondnokot kirendelő jogerős határozatot, ha a vér szerinti szülő cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll,

f) a háziorvosi vagy szakorvosi igazolást az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotáról, amennyiben ezt az örökbefogadási eljárás során indokoltnak tartja,

g) az anyakönyvvezetőtől az örökbe fogadni szándékozó személy anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek az örökbe fogadni szándékozó személy születésével és házasságával kapcsolatban nyilvántartott adatait.

Meghallgatás

42. § (1) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során köteles meghallgatni:

a) az örökbe fogadni szándékozó személyt,

b) a korlátozottan cselekvőképes és - szükség szerint pszichológus szakértő útján - az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen örökbefogadandó gyermeket,

c) az örökbefogadandó gyermek szülőjét, ha

ca) a szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerősen nem szüntette meg,

cb) a gyermeket a kijelölt gyámhivatal nem nyilvánította jogerősen örökbe fogadhatónak,

cc) a szülő nem tett a Ptk. 4:126. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozatot,

cd) a szülő korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy

ce) a cselekvőképtelen kiskorú szülő ítélőképessége birtokában van,

d) az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét,

e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személy vele együttélő házastársát,

f) a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét, kivéve, ha titkolt terhesség esetén helyt ad a korlátozottan cselekvőképes kiskorú Gyvt. 128. § (1a) bekezdése szerinti kérelmének.

(2) Ha az (1) bekezdés d) és f) pontja esetén a gyermekvédelmi gyám a törvényes képviselő, nyilatkozatát írásban is előterjesztheti.

(3) Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadót, az örökbefogadandó korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét, a vér szerinti szülőt és a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét együttesen - tárgyalás keretében - hallgatja meg. A tárgyaláson az ügyfelek egyetértése esetén részt vehet a nyílt örökbefogadásban közreműködő örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással foglalkozó szakembere, és az örökbefogadás iránti kérelem előterjesztésekor jegyzőkönyvben nyilatkozhat a nyílt örökbefogadásban való közreműködés megtörténtéről.

Jegyzőkönyv

43. § (1) A 42. §-ban megjelölt személyek meghallgatásáról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát arról, hogy

aa) az örökbefogadás Ptk. 4:132-136. §-a, valamint 7:72. és 7:73. §-a szerinti joghatásait ismeri és tudomásul veszi,

ab) kéri a gyermek gondozásra történő kihelyezését, vagy nyilatkozik a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti gondozásról,

- ac) vele szemben nem állnak fenn a Ptk. 4:121. § (3) bekezdésében meghatározott kizáró okok,
ad) az örökbefogadás engedélyezését követően mely szervezettel kíván együttműködni az utánpótlás érdekében, és
ae) az örökbefogadás nem jár haszonszerzéssel,
af) kéri-e az örökbefogadás Gyvt. 128/A. §-a szerinti nyilatkozaton alapuló tény szerinti anyakönyvezését (a továbbiakban: tény szerinti örökbefogadás),
b) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát az örökbe fogadott gyermek - örökbefogadást követő - nevééről és származási helyéről,
c) egyedülálló apa által történő örökbefogadás esetén a képzelt anya adatait, egyedülálló anya által történő örökbefogadás esetén - kérelmére - a képzelt apa adatait,
d) a korlátozottan cselekvőképes gyermek nyilatkozatát arról, hogy beleegyezik az örökbefogadásába,
e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személlyel együtt élő házastárs nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadáshoz hozzájárul,
f) a vér szerinti anya nyilatkozatát arról, hogy megnevezi-e az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermeke apját, és
g) a gyermek vér szerinti szülőjének nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul gyermekének a Ptk. 4:128. § (1) bekezdése szerinti, örökbefogadás előtti gondozásához, vagy arról, hogy gyermekét hozzájárulásával az örökbefogadó legalább egy éve saját háztartásában neveli.
(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat nem lehet feltételhez kötni.
(3) A Ptk. 4:126. § (1) bekezdése alapján tett szülői hozzájáruló nyilatkozatról a Gyár. 22. § (2) bekezdés a) pontja szerinti gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel.
(4) Ha a szülő hozzájárul gyermeke örökbefogadásához, tájékoztatni kell
a) a hozzájáruló nyilatkozat megtételének jogkövetkezményeiről,
b) hathetes életkor alatti gyermek esetén az örökbefogadáshoz való hozzájáruló jognyilatkozata visszavonásának lehetőségéről és arról, hogy a visszavonó nyilatkozatot az örökbefogadás engedélyezéséről határozó kijelölt gyámhivatalnál teheti meg, és
c) titkos örökbefogadás esetén arról, hogy hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermeke örökbefogadásához való hozzájáruló nyilatkozata érvényességéhez a gyámhivatal hozzájárulása szükséges.
(5) A (4) bekezdés szerinti tájékoztatást, figyelmeztetést, valamint annak tudomásulvételét a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzíti. Titkos örökbefogadás esetén a jegyzőkönyvet soron kívül meg kell küldeni az örökbefogadás engedélyezéséről határozó kijelölt gyámhivatalnak.

Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása

44. § (1) ~~A hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a kijelölt gyámhivatal a szülő titkos örökbefogadáshoz való hozzájárulásához a Ptk. 4:126. § (3) bekezdése szerint szükséges jóváhagyását a hozzájáruló nyilatkozat megtételének napját követő két hónapon belül megtagadhatja. Ha a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát a gyermek születését megelőzően tette meg, a jóváhagyás megtagadására irányadó határidő egészségileg károsodott gyermek esetén a gyermek születésekor kezdődik. Két hónap elteltével ha a kijelölt gyámhivatal nem foglal állást a nyilatkozatot jóváhagyottnak kell tekinteni.~~

(2) ~~A kijelölt gyámhivatal a szülő hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását az (1) bekezdés esetén a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek örökbefogadásához akkor tagadhatja meg, ha a gyermek örökbefogadására életkora, egészségi károsodása vagy egyéb körülmény, így különösen a másik szülő örökbefogadáshoz való hozzájárulásának hiánya miatt~~

nagy valószínűséggel nem fog sor kerülni. A kijelölt gyámhivatal a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot. Ha a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében az országos örökbefogadást elősegítő szerv tájékoztatása válik szükségessé, megkereséséről a Gyvt. 141/F. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekvédelmi szakszolgálat gondoskodik.

(3) Azt, hogy a gyermek a Ptk. 4:126. § (3) bekezdése szerint egészségileg károsodott, szakorvosi vélemény alapján lehet megállapítani.

(4) A titkos örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozat megtételekor a gyámhivatal tájékoztatja a szülőt ~~az (1)-a (2) és (3) bekezdésben, valamint a Gyvt. 128/B. § (3) bekezdésében~~ foglaltakról és arról, hogy a szülői felügyeleti jog megszűnéséről határozatának megküldésével fogja értesíteni.

A szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítása

44/A. § (1) A szülői felügyeleti jog megszűnését a gyámhivatal akkor állapítja meg, ha a gyermek hathetes életkorát betöltötte, és

a) mindkét vér szerinti szülő hozzájárult gyermekük örökbefogadásához, vagy

b) a vér szerinti szülő hozzájárult gyermeke örökbefogadásához és

ba) a gyermek családi jogállása rendezetlen, valamint nincs per folyamatban az apaság, anyaság megállapítása iránt, vagy

bb) a másik szülő hozzájárulására a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés a), c) vagy d) pontja alapján nincs szükség, feltéve, hogy a vér szerinti szülő a hozzájárulását a gyermek születésétől számított hat héten belül nem vonta vissza.

(2) A gyámhivatal a szülői felügyeleti jog megszűnését az örökbefogadást engedélyező határozatban állapítja meg.

Az örökbefogadáshoz tett szülői hozzájáruló nyilatkozat visszavonása

44/B. § (1) A szülő, ha a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt

a) eljárás van folyamatban, a gyermek örökbefogadása ügyében eljáró gyámhivatal előtt, vagy

b) nincs eljárás folyamatban, annál a gyámhivatalnál, ahol az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatát tette, személyesen nyilatkozhat arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozatát visszavonja, mert a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója kívánja nevelni, feltéve, hogy a gyermek születésétől számított hat hét még nem telt el.

(2) A gyámhivatal a szülő nyilatkozata alapján haladéktalanul

a) megkeresi a gyermek nevelését vállaló szülő vagy más hozzátartozó tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, védőnőt, szükség esetén más szervet vagy személyt, hogy tájékozódjon a gyermek nevelésének körülményeiről és a szülőnek vagy más hozzátartozónak a gyermek nevelésére irányuló vállalásának megalapozottságáról,

b) környezettanulmányt készít vagy szerez be a gyermek nevelését vállaló szülő vagy más hozzátartozó tartózkodási helyéről, és

c) meghallgathatja tanúként az örökbefogadás előkészítésében közreműködő, örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy gyermekvédelmi szakszolgálat szakemberét.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti gyámhivatali megkeresésnek a megkeresett szerv vagy személy a gyermek érdekében köteles soron kívül eleget tenni.

(4) Ha a gyermek nevelése a szülőnél vagy más hozzátartozónál megfelelően biztosított, a gyámhivatal szükség esetén felhívja az örökbe fogadni szándékozó személyt, hogy adja ki a

gyermeket az általa meghatározott személynek. A gyámhivatal a szülő kérelmére az átadás helyét és időpontját is meghatározza.

(5) Ha a gyermek nevelése a szülőnél vagy más hozzátartozónál nem biztosított, vagy annak vizsgálata még folyamatban van, a gyámhivatal indokolt esetben a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját választja, és felhívja az örökbe fogadni szándékozó szülőt, hogy a gyermeket adja ki az általa meghatározott személynek.

(6) Ha a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát nem azért kívánja visszavonni, hogy a Ptk. 4:125. § (2) bekezdésében vagy 4:126. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója nevelje, hanem más célból, így különösen, hogy más örökbe fogadni szándékozó személy általi örökbefogadást tegyen lehetővé, a gyámhivatal tájékoztatja arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozata visszavonásának nincs helye. A gyámhivatal ebben az esetben az örökbefogadást a feltételek fennállása esetén a gyermek érdekében engedélyezi.

(7) A hozzájáruló nyilatkozat visszavonása esetén az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat segítséget, tanácsadást nyújt

a) a szülőnek vagy más hozzátartozónak a gyermek családban való nevelkedéséhez, és

b) az örökbe fogadni szándékozó személynek ahhoz, hogy együtt tudjon működni a gyermek sorsának rendezésében.

Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása

45. § (1) A kijelölt gyámhivatal a 41. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt iratok, illetve az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek szülőjének - gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata és a gyermekvédelmi gyám - kérelme alapján tizenöt napon belül, hathetesnél fiatalabb gyermek esetén nyolc napon belül dönt a kötelező gondozásba történő kihelyezésről. A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(2) Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal annak megállapítását, hogy a hathetesnél fiatalabb életkorú gyermek örökbefogadásához tett szülői hozzájáruló nyilatkozattal a szülő szülői felügyeleti joga szünetel, legkésőbb a gondozásba történő kihelyezésről szóló határozatban rögzíti. Ezzel egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal a 127. § (4) bekezdése alapján a gyermek részére családbafogadó gyámot rendel.

(2a) Titkos örökbefogadás esetén a 97. § (5) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(3) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése előtt az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadásra vonatkozó javaslata alapján meggyőződik a gyermeknek a Ptk. 4:128. § (1) bekezdésében meghatározott kötelező gondozási idő alatt a családba történő beilleszkedéséről.

(4) Amennyiben az örökbefogadási eljárás során olyan új körülmény, tény merül fel, amely kétségesse teszi a korábbi alkalmasságot megalapozó szakvéleményben foglaltakat, a kijelölt gyámhivatal a 39/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján intézkedik az alkalmasság felülvizsgálata iránt.

(5) Nem kell a kötelező gondozásba történő kihelyezésről rendelkezni, azonban a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadási eljárás során környezettanulmányt végez vagy szerez be, ha

a) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő házastársak, vagy

b) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő meghallgatása során arról nyilatkozik, hogy a gyermeket a vér szerinti szülő hozzájárulásával már legalább egy éve saját háztartásában

gondozza, vagy

c) a nevelésbe vett gyermeket a nevelőszülője (és házastársa) fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik, és ennek tényét a nevelőszülői hálózat működtetője igazolta,

d) a hathetesenél fiatalabb, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket az örökbefogadó legalább egy hónapja saját háztartásában gondozza,

e) a gyámság alatt álló gyermeket családbafogadó gyámja fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik.

(6) Az örökbe fogadni szándékozó személy a hozzá örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek gondozásáról, tartásáról saját költségén köteles gondoskodni, azonban jogosult a gyermek után jogszabály alapján járó családtámogatási ellátások igénybevételére.

(7) Az örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek a kijelölt gyámhivatal kötelező gondozási időre történő kihelyező határozatában megállapított időtartam eredményes eltelte után is az örökbefogadni szándékozó személynél maradhat az örökbefogadási eljárás befejezéséig.

(8) A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekre vonatkozó igazolásokat és szakvéleményeket a gyermekvédelmi szakszolgálat útján szerzi be.

(9) A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozási idő letelte után nyilatkoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az örökbefogadási szándéka fenntartásáról, illetve ismerteti a (4) bekezdés, valamint a 41. § (5) bekezdése szerinti iratok tartalmát.

(10) A kijelölt gyámhivatal a gyermeket ellátó nevelőszülőt vagy gyermekotthont a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényéről és időpontjáról az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak közlése nélkül értesíti.

(11) Ha az örökbe fogadni szándékozó szülő az örökbefogadás utánkövetésére közhasznú szervezetet jelölt meg, a gyámhivatal megkeresi e szervezetet az utánkövetés vállalására vonatkozó nyilatkozatának beszerzése érdekében.

(12) Ha a megkeresett közhasznú szervezet nem vállalja az utánkövetést, a gyámhivatal tájékoztatja erről az örökbe fogadni szándékozó személyt, és újabb közhasznú szervezet megjelölésének hiányában tájékoztatja a gyermekvédelmi szakszolgálatot az örökbefogadás utánkövetésében való együttműködési kötelezettségéről.

A határozat tartalma

46. § (1) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza

a) a gyermek születésének helyét, idejét, örökbefogadás előtti nevét, és ha rendelkezik vele, - ha rendelkezik vele - a születési bejegyzésének anyakönyvi folyószámát,

b) a gyermek örökbefogadhatóságának okát mindkét vér szerinti szülő tekintetében,

c) az örökbefogadó szülő, szülők személyazonosító adatait,

d) a gyermek örökbefogadása utáni névviselésével kapcsolatos döntést,

e) a gyermek származási helyére vonatkozó adatokat,

f) egyedülálló apaként történő örökbefogadás esetén a másik szülőként képzelt anya bejegyzéséhez szükséges adatokat, egyedülálló anyaként történő örökbefogadás esetén - az anya kérelmére - a képzelt apa bejegyzéséhez szükséges adatokat,

g) a 45. § (1) és (5) bekezdése alapján a kötelező gondozási idő eredményes leteltének megállapítását,

h) az örökbefogadás joghatásait,

i) a szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítását,

j) az anyakönyvvezető megkeresését a gyermek örökbefogadás folytán megváltozott adatainak

anyakönyvezése érdekében,

k) az örökbefogadás utánkövetésének időtartamát és gyakoriságát a Gyvt. 62/C. § (2) és (3) bekezdése szerint, valamint az utánkövetést végző közhasznú szervezet vagy gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban együtt: utánkövetést végző szervezet) megnevezését,

l) az örökbefogadó szülő felhívását az örökbefogadás utánkövetését végző szervezettel történő együttműködésre, és az utánkövetést végző szervezet felhívását az utánkövetési jelentés gyámhivatal részére történő megküldésére,

m) szükség esetén a tény szerinti örökbefogadásra vonatkozó rendelkezést.

(1a) Titkos örökbefogadás esetén az örökbefogadást engedélyező határozatban a vér szerinti szülők személyazonosító adatait nem lehet feltüntetni, az (1) bekezdés b) és i) pontjában foglaltaknak csak a tényét szükséges rögzíteni.

(2) A határozatban az örökbefogadó lakóhelyeként azt a helyet is fel kell tüntetni, ahol az örökbefogadó a gyermek születésekor lakott.

(3) A határozat indokolásának - a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadásra vonatkozó javaslata alapján - tartalmaznia kell a kötelező gondozási idő eredményes leteltére vonatkozó, az örökbefogadás utánkövetése szempontjából is jelentőséggel bíró részletes megállapításokat is.

(4) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező nem jogerős határozatát kizárólag az örökbefogadó szülővel és az örökbefogadott gyermek törvényes képviselőjével, továbbá nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel, illetve a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjével közli.

(5) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozata jogerőre emelkedését követően közli

a) határozatát az anyakönyvvezetővel,

b) határozatát az örökbe fogadni szándékozó személy szerinti és a gyermek szerinti gyermekvédelmi szakszolgálattal,

c) az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadott gyermek, az örökbefogadó szülők és a gyermek után korábban ellátásra jogosult személy személyazonosító adatait a családtámogatási ellátást folyósító szervvel,

d) határozatát az örökbefogadás utánkövetését végző szervezettel,

e) a jogerőre emelkedés tényét az érintett örökbefogadó szülővel és nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel.

(6) Az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal külön határozatban rendelkezik az örökbefogadáshoz kapcsolódó egyéb kérdésekről, így különösen

a) a gyermek vagyonának kezeléséről,

b) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapításáról, meghatározva a megszűnés napját,

c) az otthont nyújtó ellátást biztosító intézmény, személy tájékoztatásáról ellátási kötelezettsége megszűnéséről,

d) az örökbefogadott gyermek gyámságának megszűnéséről,

e) a gyámi tisztség megszűnésének megállapításáról és szükség esetén a gyám felhívásáról végszámadásának benyújtására,

f) az illetékes járási hivatal felhívásáról a közgyógyellátási igazolvány visszavonására.

(7) Titkos örökbefogadás esetén a gyermek vér szerinti szüleinek adataira való utalást az (1) és (6) bekezdés szerinti határozatok nem tartalmazhatnak.

47. § (1) Az örökbefogadás hatályát nem érinti, ha az engedélyező határozat az örökbefogadott nagykorúvá válását követően válik jogerőssé.

(2) Ha az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet a kijelölt gyámhivatal nem utasította el,

az örökbefogadást a nagykorúság elérése előtti napon a kijelölt gyámhivatal jogerős határozatának hiányában is engedélyezettnek kell tekinteni, ha

- a) a kérelmet a 41. §-ban előírt mellékletekkel együtt a nagykorúság elérése előtt legalább két hónappal korábban nyújtották be,
- b) a 42. §-ban meghatározott személyek meghallgatása megtörtént, illetve a 43. § (1) bekezdésében előírt nyilatkozatok rendelkezésre állnak,
- c) a jogerős határozat hiánya az örökbefogadni szándékozók mulasztására nem vezethető vissza,
- d) az örökbefogadásnak a Ptk. rendelkezései alapján nincs akadálya.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását és az örökbefogadás jogkövetkezményeinek beálltát a kijelölt gyámhivatal határozattal állapítja meg.

Az örökbefogadás utánkövetése

47/A. § (1) Az örökbefogadás utánkövetésének elrendelésével a gyámhivatal a gyermek örökbefogadó családba történő beilleszkedésének figyelemmel kísérését és az örökbefogadó család tanácsadással történő segítségét biztosítja.

(2) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során ~~tájékoztatja~~ ~~tájékoztatja~~ az örökbe fogadni szándékozó személyt arról, hogy az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedését követően két hónapon belül, majd - a rokonai és házastársi örökbefogadás kivételével - egy év múlva személyes találkozásra és együttműködésre kötelezett az utánkövetést végző szervezet szakemberével.

(3) Az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem előterjesztésekor a kijelölt gyámhivatal tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, hogy kérelmének megfelelően az örökbefogadás utánkövetését

- a) a nyílt örökbefogadásban közreműködő közhasznú szervezet látja el, feltéve, hogy az utánkövetésre működési engedéllyel rendelkezik,
- b) az utánkövetésre működési engedéllyel rendelkező, az a) pontban említetten kívüli más közhasznú szervezet látja el nyílt vagy titkos örökbefogadást követően, feltéve, hogy vállalja az utánkövetés biztosítását,
- c) az örökbefogadást előkészítő gyermekvédelmi szakszolgálat vagy bármely más gyermekvédelmi szakszolgálat látja el nyílt vagy titkos örökbefogadást követően.

(4) Az utánkövetést végző szervezetet a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozatában kéri fel a szolgáltatás biztosítására. Ha az örökbefogadó szülő nem nevezett meg az utánkövetésre szervezetet, vagy a megnevezett közhasznú szervezetek nem vállalták az utánkövetést, a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadó szülőnek és a gyermeknek az örökbefogadást követő tartózkodási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot kéri fel az utánkövetés biztosítására.

(5) Az örökbefogadás utánkövetése során az utánkövetést végző szervezet együttesen személyes találkozásra hívja fel az örökbefogadó szülőket és az örökbe fogadott gyermeket, illetve az örökbefogadó szülőt, annak házastársát vagy élettársát és az örökbe fogadott gyermeket. Az örökbefogadó szülő kérelmére az utánkövetést végző szervezet szakembere az örökbe fogadó szülő tartózkodási helyén is biztosíthatja a személyes találkozás lehetőségét. Az utánkövetést végző szervezet az utánkövetés tapasztalatairól utánkövetési jelentésben számol be a gyámhivatalnak.

(6) Ha az örökbefogadó szülő a felhívás ellenére nem lép személyes kapcsolatba az utánkövetést végző szervezettel, a szervezet ezt jelzi az utánkövetést elrendelő kijelölt gyámhivatalnak. A kijelölt gyámhivatal ismételt felhívja az örökbefogadó szülőt, szülőket az együttműködésre. Az

együtműködés elmaradása esetén a kijelölt gyámhivatal tájékoztatást kér a család- és gyermekjóléti szolgálattól az örökbe fogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Az örökbefogadás felbontása

48. § (1) A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás felbontása iránti kérelem elbírálása során

a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyen kívül az örökbefogadott gyermek vér szerinti szüleit is,

b) vizsgálja a Ptk. 4:138. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket,

c) ha a kiskorú örökbefogadott nem áll gyámság alatt, részére a Ptk. 4:145. § (4) bekezdésében foglaltak szerint eseti gyámot rendel.

(2) Az örökbefogadás felbontása iránti eljárás során készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

a) az örökbefogadott leszármazottainak születési helyét, idejét és lakóhelyét,

b) az örökbefogadott és leszármazottai házasságkötésének helyét és idejét,

c) a felek nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadás felbontásának joghatásait ismerik,

d) az örökbefogadottnak és leszármazottainak az örökbefogadás felbontása utáni családi jogállására és névviselésére vonatkozó adatokat, kérelemre az érintetteknek az örökbefogadással felvett családi név további viselésére történő feljogosítását,

e) azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy az örökbefogadás felbontását kizáró körülmény nem áll fenn [Ptk. 4:138. § (1) és (2) bekezdése].

(3) Az örökbefogadást felbontó határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a) az örökbefogadást engedélyező kijelölt gyámhivatal megnevezését, a határozat számát és keltét,

b) az örökbefogadottnak az örökbefogadás előtti és utáni nevét, továbbá az örökbefogadottnak, valamint az örökbefogadás felbontásával érintetteknek az örökbefogadás felbontása utáni nevét,

c) az örökbefogadottnak az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait, valamint az anyakönyvnek az örökbefogadott születésével és házasságával kapcsolatban nyilvántartott adatait, az örökbefogadott leszármazottja anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát - ha rendelkezik ilyennel -, továbbá mindazokat az adatokat [(2) bek. a), b), d) pont], amelyek szükségesek az örökbefogadás felbontásával megváltozott adatok anyakönyvezése érdekében,

d) az örökbefogadás felbontása iránti kérelem beadásának napját,

e) annak megállapítását, hogy az örökbefogadás kinek a vonatkozásában szűnt meg [Ptk. 4:141. §-a],

f) annak a megállapítását, hogy az örökbefogadás felbontásával felélednek a leszármazáson alapuló rokonságból származó azon jogok és kötelezettségek, amelyek az örökbefogadással megszűntek, de a szülői felügyeleti jogok és kötelezettségek nem állnak helyre [Ptk. 4:144. §-a].

(4) Az örökbefogadás felbontásáról szóló határozatát a kijelölt gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel.

A nemzetközi örökbefogadásra vonatkozó rendelkezések

49. § (1) A külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személyre - a rokon és a szülő házastársa kivételével - az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályait a 49-51/A. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, ha az örökbefogadás következtében a gyermek végleges jelleggel más országba kerül.

(2) Az örökbefogadásra irányuló kérelmet a külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy - a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott módon - a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterhez (a továbbiakban: miniszter) nyújtja be.

(3) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye olyan államban van, amely nem részese a (4) bekezdés szerinti egyezménynek, az örökbefogadásra irányuló kérelmét a magyar külképviselet konzuli tisztviselőjénél (a továbbiakban: konzuli tisztviselő) is benyújthatja, aki azt diplomáciai futárposta útján továbbítja a miniszternek.

(4) Ha a külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személynek olyan államban van a szokásos tartózkodási helye, amely állam részese a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmények (a továbbiakban: Hágai Örökbefogadási Egyezmény), örökbefogadás iránti kérelmét a szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a - Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján - kijelölt Központi Hatóságánál vagy meghatalmazott testületénél nyújtja be.

(5) A (4) bekezdés szerinti Központi Hatóság (meghatalmazott testület) az örökbefogadásra irányuló kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott dokumentumokkal (jelentéssel) együtt továbbítja a miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak.

(6) A miniszter tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, illetve a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti Központi Hatóságot (meghatalmazott testületet) az örökbe fogadni szándékozó személynek az egységes örökbefogadási nyilvántartásba vételéről.

(7) Abban az esetben, ha az örökbefogadásra irányuló kérelem hiányos, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén a (4) bekezdés szerinti külföldi Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - hiánypótlásra szólítja fel az örökbe fogadni szándékozó személyt. ~~Az örökbe fogadni szándékozó személy a hiánypótlásnak annak közlésétől számított két hónapon belül tehet eleget.~~

(8)

50. § (1) A külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek a Magyarországon élő magyar állampolgárságú gyermek örökbefogadása iránti kérelméhez csatolnia kell a hat hónapnál nem régebben kiállított, és amennyiben nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a magyar külképviseleti hatóság által felülhitelesített, hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott alábbi iratokat:

a) a lakóhelyén készített helyszíni szemle jegyzőkönyvét,

b) jövedelemigazolást,

c) az alkalmasságát igazoló szakvéleményt,

d) a külföldi állam előzetes elvi engedélyét,

e) a külföldi állampolgárságot igazoló okiratot,

f) nyilatkozatot az örökbefogadási szándék indokairól és az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekről,

g) nyilatkozatot, amelyben hozzájárul, hogy személyazonosító adatai szerepeljenek az egységes örökbefogadási nyilvántartásban,

h) a közvetítő szervezet jogosultságát igazoló okiratot, ha a jelentkezés közvetítő szervezet útján történik.

(1a) Az (1) bekezdés iránti kérelem hiánytalan benyújtása esetén a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság felveszi az egységes örökbefogadási nyilvántartásba az örökbe fogadni szándékozó személy adatait.

(2) Amennyiben a kérelem benyújtásától számított 2 éven belül az örökbefogadásra nem került sor, az (1) bekezdésben foglalt eljárást meg kell ismételni. Ha az alkalmasságot igazoló szakvéleménynek és a külföldi állam előzetes elvi engedélyének időbeli hatálya a 2 évet meghaladja, az örökbe fogadni szándékozó személynek csak az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat kell újból benyújtania.

(3) Ha az örökbe fogadható gyermek hazai örökbefogadása iránti intézkedések nem vezettek eredményre, és van az egységes örökbefogadási nyilvántartásban olyan külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy, aki a gyermekkel várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani, a miniszter az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének figyelembevételével dönt a személyes kapcsolat felvételének lehetőségéről. Több örökbe fogadni szándékozó személy esetén figyelembe kell venni a nyilvántartásba vétel időpontját is.

(4) Ha a személyes kapcsolat felvétele mellett születik döntés, a miniszter - a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alkalmazása esetén az ügyben eljáró külföldi Központi Hatóságon (meghatalmazott testületen) keresztül - tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt

a) a gyermek személyazonosító adatairól, örökbe fogadhatóvá válásának körülményeiről, szociális, családi és egészségügyi körülményeiről, valamint különleges szükségleteiről;

b) a gyermek gondozási helyéről;

c) hogy a tájékoztatás kézhezvételét követő 30 napon belül nyilatkoznia kell arról, hogy

ca) a gyermeket örökbe kívánja-e fogadni,

cb) a gyermekkel való személyes kapcsolat felvétele céljából várhatóan mikor tartózkodik Magyarországon.

(5) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy úgy nyilatkozik, hogy a gyermeket örökbe kívánja fogadni és vele a kapcsolatot fel kívánja venni, erről a miniszter haladéktalanul tájékoztatja az eljárni illetékes kijelölt gyámhivatalt, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolat felvételének megszervezése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(6) A miniszter az (5) bekezdés szerinti esetben haladéktalanul megküldi az illetékes kijelölt gyámhivatalnak, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, a 49. § (5) bekezdésében meghatározott dokumentumokat,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államban van, az (1) bekezdésben meghatározott dokumentumokat,

valamint az igazolást arról, hogy a gyermeknek Magyarországon történő örökbefogadására tett intézkedések nem vezettek eredményre.

(7) A személyes kapcsolatfelvételt követő nyolc napon belül a gyermekvédelmi szakszolgálat döntéshozatal céljából megküldi a kijelölt gyámhivatalnak a gyermekre vonatkozó igazolásokat, szakvéleményeket, továbbá a Ptk. 4:128. § (1) bekezdésében meghatározott kötelező gondozásra vonatkozó javaslatát.

51. § (1) A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálattól érkezett iratok és vélemény megérkezését követően tizenöt napon belül

a) meghallgatja a 42. §-ban meghatározott személyeket,

b) megvizsgálja a nemzetközi örökbefogadás Ptk. 4:129. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeinek fennállását,

c) jegyzőkönyvbe foglalja az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet, valamint az örökbefogadó személyes joga szerinti örökbefogadási joghatásról való tájékoztatást,

d) a szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának elősegítése érdekében határozattal dönt a

gyermeknek az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra történő kihelyezéséről.

(2) A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozatában a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakkal egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot a kihelyezett gyermek gondozásának, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásának, a gyermek családba való beilleszkedésének figyelemmel kísérése céljából. A gyermekvédelmi szakszolgálat a gondozásba történő kihelyezést követő harminc napon belül szakmai véleményét és az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát megküldi a kijelölt gyámhivatalnak.

(4) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. §-ban foglaltakon kívül

a) az örökbefogadó és az örökbe fogadott gyermek állampolgárságának megjelölését, és

b) az utánkövetés elrendelését, és ennek keretében a külföldi Központi Hatóság (meghatalmazott testület) felkérését, hogy az utánkövetési jelentést az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat jogerőre emelkedését követő két hónap elteltével, majd azt követően egy év elteltével készítse el és küldje meg.

(4a) A kijelölt gyámhivatal indokolt esetben, különösen, ha a megküldött utánkövetési jelentésekben foglaltak szerint a gyermek fejlődése vagy a szülő-gyermek kapcsolat alakulása nem felel meg teljes mértékben a gyermek érdekének, az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől számított legfeljebb öt éven belül további utánkövetési jelentés bekérésével figyelemmel kíséri az örökbefogadás alakulását.

(5) A kijelölt gyámhivatal szükség esetén külön határozatban dönt a gyermek vagyona felhasználásának engedélyezéséről.

51/A. § (1) Ha a külföldi állampolgárságú örökbefogadó magyar állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivataltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes kiskorú örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

(2) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

(3) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

(4) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

A Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések

51/B. § (1) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy esetén az örökbefogadás előtti eljárásra a 38-39/A. §-t kell alkalmazni.

(2) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy által történő belföldi örökbefogadás engedélyezésére a 40-43. §-t és a 45-47/A. §-t kell alkalmazni.

Külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések

52. § (1) A kijelölt gyámhivatal a külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására irányuló kérelem elbírálása előtt - feltéve, hogy az örökbe fogadni kívánt gyermek szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államok valamelyikében van - a gyermek személyes jogának figyelembevételével

a) megvizsgálja az örökbefogadás feltételeit,

b) beszerzi a gyermek állampolgársága szerinti ország illetékes hatóságának (bíróságának) az örökbefogadásra vonatkozó jóváhagyását,

c) megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot az 51. § (3) bekezdésében foglalt szakmai vélemény elkészítése érdekében.

(2) Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. § (1) bekezdésében foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresését a gyermek születésének hazai anyakönyvezése érdekében.

(3) A külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadási ügyében egyebekben az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályai szerint kell eljárni.

(4) Ha a magyar állampolgárságú örökbefogadó külföldi állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivataltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes kiskorú örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

(5) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

(6) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

(7) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

52/A. § (1) Ha a magyar állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján, annak valamely részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermeket kíván örökbe fogadni, örökbefogadás iránti kérelmét a miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak nyújtja be.

(2) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság elkészíti a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott jelentést és megküldi a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságához vagy meghatalmazott testületéhez. Az eljárásra egyebekben a Hágai Örökbefogadási Egyezményben foglaltak az irányadók.

A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása

52/B. § (1) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbefogadás engedélyezését követően kiadja a Hágai Örökbefogadási Egyezmény 23. Cikkében meghatározott igazolást.

(2) A miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság annak érdekében, hogy a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más állam megkeresésére tájékoztatást tudjon adni a külföldi állampolgárságú gyermeknek a magyarországi örökbefogadását követő helyzetéről, megkeresi az örökbefogadó állandó lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot. A gyermekvédelmi szakszolgálat jelentést készít az örökbe fogadott gyermek életkörülményeiről, helyzetéről. A jelentés elkészítésére első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével kerül sor.

(3) A miniszter mint Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, életkörülményeiről való tájékozódás érdekében - a kijelölt gyámhivatal örökbefogadást engedélyező határozatában megjelölt időtartamnak és gyakoriságnak megfelelően, az 51. § (4) és (4a) bekezdésében foglaltak alapján - utánkövetési jelentést kér a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államtól a Hágai Örökbefogadási Egyezményben kijelölt Központi Hatóságtól (meghatalmazott testületétől).

(4) Ha a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más államtól érkezik jelentés az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, azt a miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság haladéktalanul továbbítja a Magyarországon lefolytatott örökbefogadási eljárásban döntést hozó gyámhivatalnak és az eljárásban részt vett gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

A származás megismerésével kapcsolatos eljárás általános szabályai

53. § (1) A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Ptk. 4:135. § (1) bekezdésében meghatározott, a származásával kapcsolatos tényekről.

(2) A tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Ptk. 4:135. § (1) bekezdésében meghatározott vér szerinti hozzátartozóinak adatairól.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivaltól a Ptk. 4:136. §-ában meghatározott egészségügyi adatokról.

(4) A származás megismerésével kapcsolatos eljárás megindítására vonatkozó kérelem személyesen, az örökbefogadott lakóhelye szerinti kijelölt gyámhivatalnál terjeszthető elő. A származás megismerésével kapcsolatban kérhető adatok köréről a gyámhivatal tájékoztatja a kérelmezőt, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Írásbeli megkeresés esetén a gyámhivatal a kérelem személyes előterjesztésének szükségességéről és a kérhető adatok köréről írásban tájékoztatást nyújt.

(5) A gyámhivatal, ha nem állnak rendelkezésre nála a kérelemmel érintett örökbefogadásra vonatkozó adatok, megkeresi az örökbefogadott születési helye szerinti anyakönyvvezetőt az örökbefogadást engedélyező határozat másolatának megküldése érdekében. Ezt követően intézkedik az 53/A-53/C. §-ban meghatározott szervek megkeresése és személyek meghallgatása iránt.

(6) A gyámhivatal a származás megismerésére vonatkozó tájékoztatást személyes meghallgatás

keretében adja meg, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Ha az ügyfél számára aránytalan nehézséggel járna a személyes megjelenés, kérelmére a gyámhivatal írásban ad tájékoztatást.

Tájékoztatás az örökbefogadott származásával kapcsolatos tényekről, a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér adatairól és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról

53/A. § Az örökbefogadott származásával kapcsolatos tények megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér meghallgatása nélkül tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy örökbe fogadták-e, él-e a vér szerinti szülője, és a felderíthető adatok szerint van-e testvére, féltestvére. A tájékoztatás megadásához a gyámhivatal szükség esetén megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot és az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt.

53/B. § (1) A vér szerinti szülő, testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatainak megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal - a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér felkutatása érdekében - megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, illetve az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt azzal, hogy a nyilvántartásukban, illetve irataik között van-e adat az örökbefogadott gyermek szülőjére, testvéreire, féltestvéreire vonatkozóan. Indokolt esetben több területi gyermekvédelmi szakszolgálat is megkereshető.

(2) A gyámhivatal az 53. § (5) bekezdése és az (1) bekezdés szerint beszerzett adatok alapján

a) megállapítja, hogy a vér szerinti szülő, a testvér vagy féltestvér felkutatása nem járt eredménnyel és erről tájékoztatást nyújt a kérelmezőnek, vagy

b) megkeresi a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér lakóhelyének megismerése céljából.

(3) A vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja

a) a vér szerinti szülőt vagy törvényes képviselőjét, ha a vér szerinti szülő cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy cselekvőképtelen nagykorú, vagy cselekvőképességében a származás megismerésével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy,

b) az örökbefogadott kiskorú örökbefogadó szülőjét vagy más törvényes képviselőjét.

(4) A testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja a testvért, féltestvért. A kiskorú testvér és féltestvér meghallgatásához törvényes képviselőjének előzetes hozzájárulása szükséges. Ennek hiányában nem adható tájékoztatás a kért adatokról.

(5) A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a kért adatokról, feltéve, hogy azt a Ptk. 4:135. § (4) bekezdése nem zárja ki a kért adatok közlését. Ebben az esetben a gyámhivatal elutasítja a tájékoztatás megadását.

53/C. § (1) Ha a vér szerinti szülő egészségügyi adatainak megismerésére irányuló kérelem alapján valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak, a gyámhivatal - a vér szerinti szülő személyének és adatainak tisztázását követően - megkeresi az Országos Egészségbiztosítási Pénztárat a kért adatok közlése iránt.

(2) A gyámhivatal az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól beszerzett adatok alapján - a vér szerinti szülőre vonatkozó természetes személyazonosító adatok közlése nélkül - tájékoztatja a kérelmezőt a vér szerinti szülő egészségügyi adatairól.

(3) A gyámhivatal elutasítja az egészségügyi adatokról való tájékoztatás iránti kérelmet, ha a

kérelem alapján nem valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak.

VII. Fejezet

A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek

Az eljárás megindítása

54. § (1) Ha az anyakönyvvezető apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről küld értesítést, a gyámhivatal az anyát tájékoztatja arról, hogy

a) a gyermek érdekében a családi jogállás rendezése milyen módon biztosítható, és
b) az apai elismerő nyilatkozat felvételére a Gyár. 22. § (2) bekezdés b) pontja alapján bármely gyámhivatal illetékes, valamint, hogy az apai elismerő nyilatkozatot anyakönyvvezető, bíróság vagy közjegyző előtt is meg lehet tenni, ha van olyan férfi, aki a gyermeket magáénak elismeri.

(2) Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja le.

(3) Az apai elismerő nyilatkozat felvétele előtt - ha erre nem a gyámhivatal, illetve az anyakönyvvezető megkeresése alapján kerül sor - a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma alapján tisztázni kell a gyermek családi jogállásának kérdését.

(4) A családi jogállás rendezésére irányuló eljárás megindítását kérheti

a) a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője,

b) a korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya,

c) a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú anya, törvényes képviselőjének hozzájárulásával,

d) a gyermeket magáénak elismerni szándékozó férfi, vagy

e) a tizennegyedik életévét betöltött gyermek.

(5)

Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása

55. § (1) Az anya - gyermeke családi jogállásának rendezése érdekében történő - meghallgatásakor jegyzőkönyvbe kell foglalni mindazokat az adatokat, amelyek a későbbiekben az apaság megállapítása iránti per megindításához, vagy a képzelt személy apaként történő bejegyzéséhez szükségesek.

(2) Az apaként megnevezett férfit a gyámhivatal meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

(3) Ha az anya korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a meghallgatásán - a Gyvt. 128. § (1a) bekezdése kivételével - a törvényes képviselője is jelen van. A gyámhivatal a korlátozottan cselekvőképes kiskorú férfit a törvényes képviselője jelenlétében hallgatja meg.

(4) A gyámhivatal a törvényes képviselő jelenlétében hallgatja meg a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott anyát és apaként megnevezett férfit.

(5) A gyámhivatal a meghallgatás során tájékoztatja az anyát és az apaként megnevezett férfit, hogy az apasági vélelem megtámadására ad alapot, ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot

jogszabály megkerülése céljából tették.

A teljes hatályú apai elismerés és feltételei

56. § (1) A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően - a fogamzási idő kezdetétől - személyesen lehet megtenni.

(2) Az elismerésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férfi a gyermeket a Ptk. 4:101. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el. A gyámhivatal jegyzőkönyvbe foglalja továbbá az anya, a 14. évét betöltött gyermek és a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát, valamint a gyermek családi nevére vonatkozó bejelentést.

(3) Az anyát és a gyermek törvényes képviselőjét, feltéve, hogy nem az anya a törvényes képviselő, a tizennegyedik életévét betöltött gyermeket és az apaként megnevezett férfit lehetőség szerint együtt kell meghallgatni.

(4) A gyámhivatal a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételekor vizsgálja a Ptk. 4:101. § (1) bekezdésében foglalt feltétel fennállását, és tájékoztatást ad arról, hogy

a) ha az apai elismerő nyilatkozat megtételekor más férfi apaságának megállapítása iránt per van folyamatban, a Ptk. 4:101. § (6) bekezdése alapján az apai elismerő nyilatkozat akkor válik teljes hatályúvá, ha a per jogerős befejezésére az apaság megállapítása nélkül kerül sor, és

b) az apasági vélelem megtámadásának a Ptk. 4:107. § (2) bekezdésében foglaltak alapján is helye van.

(5) Ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételére nagykorú gyermek tekintetében kerül sor, a gyámhivatal tájékoztatja a nagykorú gyermeket, hogy nyilatkozatával kérheti a vér szerinti apa családi nevének viselését vagy az addig viselt családi nevének továbbviselését. Nyilatkozat hiányában a gyámhivatal tájékoztatja a nagykorú gyermeket, hogy névviselését az apaság vélelme nem érinti.

(6) A hajadon családi állapot közokirattal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg.

(7) Ha a (6) bekezdésben meghatározott módon a hajadon családi állapot nem állapítható meg, az anya a gyámhivatal előtt nyilatkozik hajadon családi állapotáról. A gyámhivatal a nyilatkozatot jegyzőkönyvbe foglalja.

Hozzájárulások pótlása

57. § (1) A korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy elismerő nyilatkozatának érvényességéhez a Ptk. 4:101. § (4) bekezdése szerint szükséges törvényes képviselői nyilatkozat pótlását az elismerő nyilatkozatot tevő férfi vagy a gyermek kérheti.

(2) A nyilatkozat teljes hatályához szükséges

a) anyai hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi, a gyermek és a törvényes képviselő,

b) gyermeki hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi és az anya kérheti.

(3) Ha a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában gátolva van, továbbá, ha az anya, illetőleg a gyermek nem él, vagy nyilatkozatának megtételében tartósan gátolva van, ennek tényét igazolni kell. Azt a tényt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulást nem adja meg, jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal hozzájárulásának megadását a nyilatkozatot tevő férfi, az anya vagy más törvényes képviselő, a gyermek, továbbá a jegyző, a bíróság vagy az anyakönyvvezető kérheti.

(5) A gyámhivatal abban az esetben pótolja a hiányzó hozzájárulást, ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válása a gyermek érdekével nem ellentétes.

58. § (1) Ha a gyermek törvényes képviselője nem biztosított, de az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához a feltételek egyébként fennállnak, a nyilatkozatot felvevő szerv, személy [Ptk. 4:102. § (1) bekezdése] eseti gyám kirendelése iránt megkeresi az illetékes gyámhivatalt.

(2) Ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatot a gyámhivatalnak az 57. §-ban meghatározottak szerint pótolnia kell, vagy ha a magzatnak, illetve a gyermeknek gyámot kell rendelni, az iratokat haladéktalanul az illetékes gyámhivatalhoz teszi át.

Intézkedések a gyermek születése előtt

59. § (1) Ha az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik, a szülés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját szakorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Szakorvosi bizonyítványként terhesgondozási könyv is elfogadható, amennyiben tartalmazza a születés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját.

(2) Az anya által megjelölt férfi a gyermek születése előtt nyilatkozattételre csak akkor idézhető meg, ha az anya az (1) bekezdésben meghatározott igazolást bemutatta.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt igazolást akkor is be kell mutatni, ha a születendő gyermeket a nyilatkozatot tevő férfi önként kívánja elismerni.

(4) Ha a születendő gyermek anyja cselekvőképtelen kiskorú, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, cselekvőképtelen nagykorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, a gyámhivatal a magzat részére - az elismerés teljes hatályához szükséges hozzájáruló nyilatkozat megtételére - gyámot rendel (Ptk. 2:3. §-a). A gyám kirendelése - kérelemre vagy hivatalból - akkor is szükséges, ha az anya a gyermek születése idején előreláthatóan már nagykorú lesz.

A képzelt szülő adatainak a megállapítása

60. § (1) A gyámhivatal az apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorú gyermek részére az anya kérelmére képzelt személyt állapít meg apaként, feltéve, hogy az apaság megállapítása iránt nincs per folyamatban, illetve nincs eljárás folyamatban a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt.

(2) A gyermek a nagykorúvá válását követően bármikor kérheti a gyámhivataltól, hogy számára képzelt személyt állapítsanak meg apaként, feltéve hogy nincs olyan személy, akit apának kell tekinteni.

(3) A gyermek a nagykorúvá válását követően bármikor kérheti a gyámhivataltól a korábban bejegyzett képzelt apa nevének és adatainak törlését, valamint nyilatkozhat arról, hogy a továbbiakban viselni kívánja-e a képzelt apa családi nevét.

61. § (1) A képzelt apa adatainak megállapítására irányuló eljárásban az anya kérelméről és a gyermek névviselésére vonatkozó döntéséről a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel. A gyámhivatal lehetőség szerint az anyával egyetértésben állapítja meg a képzelt személy

a) családi és utónevét,

b) születési helyét és évét, hónapját, napját (a továbbiakban együtt: születési helyét és idejét),

c) lakóhelyét, és

d) azt, hogy a gyermek a továbbiakban a képzelt apa családi nevét viseli, vagy az anya családi nevét viseli tovább.

(2) Az anya kérheti, hogy a képzelt személy családi neve

a) a legközelebbi ismert anyai ági férfi felmenőjének családi neve legyen,

b) saját családi neve legyen, vagy

c) más, általa megjelölt családi név legyen, feltéve, hogy az más jogos érdekét nem sérti és a gyermekre nem sérelmes.

(3) Ha az anya azért nem hallgatható meg, mert ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a meghallgatáson a szabályszerű idézésre nem jelenik meg, a gyámhivatal nem állapít meg képzelt apát a gyermek részére, és a gyermek az anya családi nevét viseli tovább.

(4) Nem állapítható meg családi névként annak a férfinak a neve, akinek az apasága megállapítása iránt per volt folyamatban, és a keresetet a bíróság jogerős ítéletével elutasította.

(5) Ha a gyermek családi jogállása egyéves korában még mindig rendezetlen, a gyámhivatal megkeresi az anyát, és ismételten tájékoztatja a családi jogállás rendezésének lehetőségeiről.

61/A. § A gyámhivatal

a) egyedülálló apaként történő örökbefogadás esetén a gyermek számára az örökbefogadást engedélyező határozatban [46. § (1) bekezdés f) pontja],

b) ha az örökbefogadás felbontása révén az örökbefogadás csak az örökbe fogadó anya vonatkozásában szűnik meg, a gyermek számára,

c) a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresésére a külföldön született és honosított gyermek vagy nagykorú személy számára, és

d) az anyakönyvvezető jelzésére az anya adatai nélkül anyakönyvezett személy számára képzelt személyt állapít meg anyaként.

61/B. § A gyámhivatal a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére igazolást állít ki arról, hogy a gyermek tekintetében az anyakönyvbe bejegyzett apa vagy anya képzelt személy.

Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás

62. § (1) Ha a gyámhivatal az anyakönyvvezetőtől vagy más szervtől, személytől ismeretlen szülőktől származó gyermekről értesül, a gyermek törvényes képviselével és anyakönyveztetésével kapcsolatos eljárást hivatalból folytatja le.

(2)

(3) Az ismeretlen szülőktől származó gyermek részére a gyámhivatal soron kívül gyámot rendel és - a Ptk. 4:151. §-ában meghatározott intézkedések során - megállapítja mindazokat az adatokat, amelyekre a gyermek születésének anyakönyvezéséhez szükség van.

63. § (1) A gyermek születésének anyakönyvi bejegyzéséhez a gyámhivatal megállapítja

a) a gyermek születési helyét és idejét, valamint családi és utónevét,

b) képzelt szülőként a 60. § rendelkezése alapján az apa és anya családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét.

(2) A gyermek születési helye a szülés helye vagy a gyermek megtalálásának helye lehet.

(3) Ha a gyermek életkora bizonytalan, a feltételezhető születési időt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján kell megállapítani.

(4) Az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat a gyámhivatal a gyermek gyámjával egyetértésben állapítja meg úgy, hogy az más jogos érdekét ne sértse. A gyermek megtalálásának

körülményeire utalni nem lehet. A gyermekre sérelmes családi és utónév nem állapítható meg.

(5) Amennyiben a gyermek valódi adatai, valamint a vér szerinti szülők adatai utóbb ismertté válnak, a gyámhivatal kezdeményezi a gyermek születésének újbóli anyakönyvezését.

Intézkedések a családi jogállás rendezésére irányuló pereknél

64. § (1) A családi jogállás rendezése iránti per megindításához a gyámhivatal a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gyámot rendel ki, ha a perben gyermeke törvényes képviselőjeként az anya nem járhat el, vagy nem kíván eljárni. Az eseti gyám kirendelését a szülő, a gyermek gyámja és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhivatal hivatalból is dönthet.

(2) A családi jogállás megállapítására irányuló per megindítására a gyámhivatal előzetes hozzájárulásával a gyám is jogosult.

(3) A Ptk. 4:105. § (2) bekezdése és 4:117. § (2) bekezdése szerinti eljárás során igazolni kell azt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában tartósan gátolva van. Ha a törvényes képviselő a perindításhoz nem járul hozzá, ezt a tényt és annak okát jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4) A gyámhivatal a családi jogállás megállapítására irányuló per megindításához vagy a kiskorú gyermeknek a perben az anya pertársaként való részvételéhez történő hozzájárulását megelőzően vizsgálja, hogy a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.

(5) A gyámhivatal az apaság vélelmének megdöntése iránti pert indít, ha az apai elismerő nyilatkozatot jogszabály, különösen az örökbefogadási szabályok megkerülése céljából tették.

Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása

64/A. § (1) A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya a Gyvt. 128. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - abból a célból, hogy a gyermek részére kiállított iratok ne az ő lakóhelyére kerüljenek kézbesítésre - kérelmezheti a gyámhivatalnál születendő gyermeke lakóhelyének az övétől eltérő megállapítását.

(2) A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes kiskorú válsághelyzetben lévő várandós anya a törvényes képviselőjével együtt jogosult a kérelem előterjesztésére. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya a kérelmét törvényes képviselője nélkül is előterjesztheti, ha a törvényes képviselő eljárásban történő részvétele az ő vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné.

(3) A gyámhivatal tájékoztatást ad a válsághelyzetben lévő várandós anya számára az őt, illetve a születendő gyermeket megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, azok elérhetőségéről, a gyermek családi jogállása rendezésére irányuló eljárásról és az örökbefogadási eljárásról.

(4) A gyámhivatal a születendő gyermek lakóhelyeként a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapítja meg.

(5) A gyámhivatal soron kívül, egyszerűsített határozatot hoz, amely tartalmazza

a) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítását,

b) a válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatását arról, hogy

ba) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítására csak akkor kerül sor, ha a gyámhivatali határozatot átadja a gyermek születésekor az egészségügyi intézménynek, ellenkező esetben a gyermek lakóhelyét az ő lakóhelyével egyezően állapítják meg,

bb) a gyermek számára kiállított iratok a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatához

- érkeznek meg, és azok a születendő gyermek törvényes képviselőjének adhatók ki,
- c) az anya által felkeresni kívánt egészségügyi intézmény felhívását, hogy az anya kérelmére a határozatot az élveszületési lappal együtt küldje meg az anyakönyvvezetőnek,
- d) a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresését, hogy a gyermek számára kiállított iratokat őrizze meg és a gyámhivatal rendelkezése szerint adja ki a törvényes képviselőnek,
- e) a határozat időbeni hatályának megállapítását.
- (6) A születendő gyermek lakóhelyét megállapító gyámhivatali határozat a jogerőre emelkedéstől számított kilenc hónapig hatályos.
- (7) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.
- 64/B. § (1) A szülői felügyeletet gyakorló szülő, a gyám vagy az örökbe fogadó szülő kérheti a gyámhivataltól a gyermek iratainak kiadását.
- (2) A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy gyám kérelmére felhívja a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a gyermek iratainak kiadására, rendelkezik annak módjáról és határozatban megállapítja a gyermek lakóhelyét a törvényes képviselő lakóhelyével megegyezően.
- (3) Az örökbefogadási ügyben eljáró gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére dönt a gyermek iratainak az örökbe fogadni szándékozó személy részére történő kiadásáról.
- (4) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.

NEGYPEDIK RÉSZ

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

VIII. Fejezet

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

65. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (a továbbiakban: rendszeres kedvezmény) megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell
- a) a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványt a megfelelő igazolásokkal együtt,
- b) a gyermek elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést, továbbá a 18. § (2) bekezdésében meghatározott jegyzőkönyvet,
- c)-d)
- e) a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében szabályozott esetben az oktatási intézmény igazolását a nappali oktatás munkarendje szerint fennálló tanulói vagy hallgatói jogviszonyról,
- f) a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó igazolását arról, hogy a Gyvt. 19. § (1a) bekezdés b) pontjában foglalt ellátások valamelyikében részesül.
- (1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátás iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú kérelmező a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy a kormányablaknál terjesztheti elő.

(2) Amennyiben a rendszeres kedvezményre vonatkozó igényt nem formanyomtatványon nyújtják be, úgy a kérelem benyújtása napjának az írásbeli kérelem benyújtásának igazolt napját kell tekinteni, feltéve, hogy a formanyomtatványon történő utólagos bejelentés megtörténik.

(3) A rendszeres kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

(4) Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője vitatja a nyilatkozat

a) ingatlanra vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az ingatlan forgalmi értékének megállapítása érdekében megkeresi az állami adóhatóság ingatlan fekvése szerint illetékes megyei (fővárosi) ~~adóigazgatóságát, adó- és vámigazgatóságát,~~

b) járműre vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az értéket a jármű forgalmi adóval csökkentett belföldi fogyasztói árának és hasznátsága mértékének figyelembevételével állapítja meg.

(6) A vagyoni helyzet vizsgálata során nem tekinthető hasznosítható ingatlannak különösen a forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és - kivéve, ha a haszonélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó - a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan.

(7) A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dolgon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni. A meghatározott időre szóló vagyoni értékű jog értékének meghatározására az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ának (2) bekezdése az irányadó.

(8) Ha a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 131. §-ának (4) bekezdésében foglalt jogkörében a jövedelmet vélelmezi, a havi egy főre jutó vélelmezett jövedelem nem haladhatja meg a gyermeket gondozó család által lakott lakás és a tulajdonában álló vagyontárgyak egy főre jutó együttes havi fenntartási költségének kétszeresét.

(9) A (8) bekezdés szerinti fenntartási költségnek minősülnek a közüzemi díjak, a lakbér, a közös költség, a telefondíj, a kötelező és önkéntes biztosítás díjai, az adó- és adójellegű befizetések, valamint a hiteltörlesztés és a lízingdíj.

65/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 3. számú melléklet A) lapja II. Jövedelmi adatok 4-6. pontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a jegyző az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 65. § (1) bekezdés e) pontja szerinti adatot, a jegyző az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet,

c)

65/B. § A települési önkormányzat jegyzője a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 49/B. §-a szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján meggyőződik

a) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pontja aa) alpontjában szabályozott egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság tényéről,

b) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pontja ab) alpontjában szabályozott esetben a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékosságának tényéről.

65/C. § A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a települési önkormányzat jegyzője

a) ha nem áll rendelkezésre, beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát,

b) a Ptk. 4:196. és 4:197. §-ában foglaltak alapján megvizsgálja a kérelmező tartási

kötelezettségét.

66. § (1) A Gyvt. 19. § (4) bekezdésének alkalmazásánál figyelembe kell venni a támogatást kérő szülővel közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbefogadott gyermeket, valamint a házastárs és az élettárs gyermekeit.

(2) A támogatást kérővel közös háztartásban élő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki

a) átmenetileg tartózkodik a háztartáson kívül, így különösen diákotthonban, kollégiumban, kórházban, hetes otthonban,

b) 30 napot meg nem haladóan átmeneti gondozásban részesül.

(3) A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek - kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles - a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni [Ptk. 4:238. § (1) bekezdése].

66/A. § (1)

(2) A rendszeres kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor - erre irányuló kérelem esetén - a határozat egy példányát meg kell küldeni a kérelemben megjelölt, a gyermek étkeztetését biztosító intézmény számára.

(2a) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő, a rendszeres kedvezményről hozott döntésnek a Ket. 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja - a 67/A. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel - a kérelem benyújtásának napja.

(4) A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátást is - ismételt megállapításához a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak új kérelmet kell előterjesztenie.

(5) A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó pénzbeli ellátást is - ismételt megállapítása iránti kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző három hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól kell megállapítani.

(6) Lakcímváltozás esetén a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak a kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül megküldi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek. A rendszeres kedvezményhez kapcsolódó, a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátást és a Gyvt. 20/A. §-a szerinti természetbeni támogatást - a feltételek fennállása esetén - az új lakcím szerint illetékes jegyző nyújtja. Az új lakcím szerint illetékes jegyző a pénzbeli ellátást a lakcímváltozást követő hónap első napjától folyósítja.

67. § (1) Ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság felülvizsgálatára [Gyvt. 20. § (3) bek.] a korábbi jogosultság időtartamának megszűnését megelőző három hónapban kerül sor, és a felülvizsgálat eredményeként a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre való jogosultság feltételei továbbra is fennállnak, a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultságát - a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a felülvizsgálattal egyidejűleg a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól ismételten meg kell állapítani.

(2) A rendszeres kedvezményre való jogosultság megszüntetése esetén a jogosultság - a (3) bekezdés, a 67/A. § (1) bekezdés b) pontja és a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a

megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napján szűnik meg.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultságot - a törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult erre irányuló kérelme esetén - a kérelemben megjelölt időpontban, de legkésőbb a kérelem benyújtása hónapjának utolsó napjával kell megszüntetni.

67/A. § (1) Ha a települési önkormányzat jegyzője kérelemre vagy - a gyámhivatal 130. § (4) bekezdése szerinti intézkedése, illetve egyéb hivatalos úton rendelkezésére álló gyámrendelő határozat alapján - hivatalból indult eljárása során megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre jogosult gyermek részére

a) családbafogadó gyámot rendeltek,

aa) haladéktalanul felülvizsgálja a rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

ab) az aa) alpont szerinti felülvizsgálattal egyidejűleg - ha családbafogadó gyámként hozzátartozó került kirendelésre - megvizsgálja a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátásra való jogosultság feltételeinek fennállását,

b) nem családbafogadó gyámot rendeltek, az eljárás megindításától számított nyolc napon belül - a határozat meghozatalának napjával - megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a hivatalból induló felülvizsgálati eljárás esetén a gyámhivatal 130. § (4) bekezdés a) pontja szerint megküldött gyámrendelésről szóló határozatának megérkezésétől, vagy a gyámrendelés tényéről történő tudomásszerzésétől számított 5 napon belül megküldi a családbafogadó gyámként kirendelt személynek a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványt azzal a felhívással, hogy azt a kézhezvételtől számított 15 napon belül küldje vissza számára.

(3) Ha a családbafogadó gyám a (2) bekezdés szerinti felhívásnak nem tesz eleget, a települési önkormányzat jegyzője a felülvizsgálati eljárás eredményeként megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot. A felhívásban erre a jogkövetkezményre a családbafogadó gyámot figyelmeztetni kell.

(4) A települési önkormányzat jegyzője a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátást

a) kérelemre indult eljárás esetén a kérelem benyújtásának napjától,

b) hivatalból indult eljárás esetén a gyámhivatal gyámrendelésről szóló határozatának a jegyzőhöz való megérkezésének vagy a gyámrendelés tényéről történő hivatalos tudomásszerzésének napjától

állapítja meg.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás feltételei fennállnak,

a) a (4) bekezdés szerinti időpontot megelőző nappal megszünteti a korábban megállapított rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

b) a (4) bekezdés szerinti időponttól kezdődően egy év időtartamra ismételten megállapítja a rendszeres kedvezményre és ahhoz kapcsolódóan a pénzbeli ellátásra való jogosultságot.

Természetbeni támogatás

68. § (1) A Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatás (a továbbiakban: támogatás) nyújtásáról nem kell döntést hozni.

(2) A jegyző a 4. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 7-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 7-éig

értesíti a Magyar Államkincstár területi szervét (a továbbiakban: Igazgatóság) a Gyvt. 20/A. §-a alapján megállapított támogatás összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár az összesített adatok alapján

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 15-éig,
b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 15-éig rendelkezik a 4. számú melléklet szerint igényelt támogatási összegnek az Erzsébet Utalványforgalmazó és Gazdasági Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Erzsébet Utalványforgalmazó Kft.) részére történő átutalásáról, és ezzel egyidejűleg az adatokat - tájékoztatás céljából - megyéknként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a miniszter által vezetett minisztériumnak (a továbbiakban: Minisztérium).

(4) A Magyar Államkincstár az Igazgatóság által továbbított, (2) bekezdés szerinti adatokat - településsoros bontásban -, a (3) bekezdésben meghatározott határidőig továbbítja az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. részére az Erzsébet-utalványok előállítására érdekében.

(5)-(6)

(7) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft.

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév augusztus 24-éig,
b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév november 24-éig eljuttatja a települési önkormányzatok részére az Erzsébet-utalványokat.

(8) Az Erzsébet-utalvány jogosultak részére történő haladéktalan kézbesítéséről - igazolható módon - a jegyző postai úton, személyes átadás vagy hatósági kézbesítő útján gondoskodik.

(9) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft., illetve a települési önkormányzat az Erzsébet-utalvány jogosultak részére történő közvetlen kézbesítéséről harmadik féllel kötött megállapodás alapján is gondoskodhat.

(10) A jegyző

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév szeptember 7-éig,
b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév december 7-éig pótigényt nyújthat be azzal, hogy pótigény különösen azon jogosult tekintetében nyújtható be, akinek a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdésében meghatározott időpontban fennálló jogosultságát jogerősen a (2) bekezdés szerinti időpontot követően állapították meg, illetve akinek tekintetében a természetbeni támogatás nyújtására a jegyző a (2) bekezdés szerinti időpontot követően vált illetékessé.

(11) A pótigény benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása az igénylés tekintetében jogvesztő azzal, hogy ez a jegyzőnek a természetbeni támogatás nyújtására előírt kötelezettségét nem érinti.

(12) A pótigény teljesítésére irányadó határidők a (3)-(7) bekezdésben meghatározott hónapot követő hónap azonos napján járnak le.

(13) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. az Erzsébet-utalványt térítésmentesen - az utalvány ellenértékének a Magyar Államkincstár részére történő visszatérítése mellett - visszaváltja, ha az utalványt nem lehet kézbesíteni, mert

a) a jogosultságot a kézbesítést megelőzően - a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti időpontra visszamenőlegesen - meg kellett szüntetni,

b) a jegyző illetékessége az igénylést követően megszűnt, vagy

c) a jogosult az Erzsébet-utalványt annak a települési önkormányzathoz történő megérkezését vagy - a (9) bekezdés szerinti megállapodás alapján közvetlenül kézbesített utalvány esetében - a kézbesítés megkísérlését követő két hónapon belül nem vette át.

(14) A jegyző a (13) bekezdés szerint visszaváltással érintett Erzsébet-utalványt - ideértve a (9) bekezdés szerinti megállapodás alapján megkísérelt közvetlen kézbesítés megghiúsulását követően

a települési önkormányzatnál letétbe helyezett utalványt is -

- a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás esetén tárgyév december 10-éig,
- b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás esetén tárgyévet követő év március 15-éig

az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. részére - igazolható módon - eljuttatja és erről írásban visszaváltási adatközlést teljesít.

(15) A visszaváltási adatközlés keretében a jegyző megjelöli az Erzsébet-utalványok tömb szerinti darabszámát, és az érintett tömb(ök) sorszámát. A visszaváltott utalványok ellenértékéről a jegyző az Igazgatóságot a visszaváltási adatközlés teljesítésével egyidejűleg elektronikus úton is tájékoztatja.

(16) Az Erzsébet Utalványforgalmazó Kft. a (13) bekezdés szerint átvett Erzsébet-utalványok ellenértékét a Magyar Államkincstár részére

- a) a (14) bekezdés a) pontja szerinti esetben tárgyév december 20-áig,
- b) a (14) bekezdés b) pontja szerinti esetben a tárgyévet követő év március 31-éig visszatéríti.

(17) A Magyar Államkincstár a (16) bekezdés szerinti határidők lejártát követő 10 munkanapon belül tájékoztatja a Minisztériumot a visszaváltott utalványok ellenértékéről.

Pénzbeli ellátás

68/A. §

68/B. § (1)-(2)

(3) A tárgyhónapra esedékes pénzbeli ellátás összegét a települési önkormányzat jegyzője a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig utólag folyósítja.

(4)

(5) A pénzbeli ellátás ismételt megállapítása során az ugyanezen jogcímen korábban folyósított támogatás, ellátás összegét jövedelemként nem lehet figyelembe venni.

68/C. §

68/D. § (1) A települési önkormányzat jegyzője az 5. számú melléklet szerinti adatlapon minden hónap 10-éig értesíti az Igazgatóságot a pénzbeli ellátás összegéről, valamint az e jogcím alapján igényelhető előleg összegéről. A tárgyév december hónapjában előleg nem igényelhető.

(2) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik az 5. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(3) A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - megyéenként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a Minisztériumnak.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint igényelt pénzbeli ellátással az államháztartásról szóló törvényben foglaltak szerint kell elszámolni.

68/E. § (1) A Gyvt. 20/B. §-a (4) bekezdésében meghatározott pótlék folyósításáról nem kell döntést hozni.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a 6. számú melléklet szerinti adatlapon

- a) a tárgyév augusztus hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév augusztus 10-éig,
- b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 10-éig értesíti az Igazgatóságot a Gyvt. 20/B. §-a (5) bekezdése alapján megállapított pótlék összegéről.

(3) Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik a 6. számú melléklet szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4) A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - megyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a Minisztériumnak.

(5)

68/F-68/L. §

IX. Fejezet

A gyermektartásdíj megelőlegezése

69. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul.

(2) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdése alapján történő gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

(3) A kérelemben

a) nyilatkozni kell, hogy nem áll fenn a Gyvt. 22. §-ának (5)-(6) bekezdése szerinti kizáró ok,

b) meg kell jelölni azokat az okokat, tényeket, amelyek a kérelmet megalapozzák.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

a) a 7. számú melléklet szerinti nyilatkozatot a megfelelő igazolásokkal,

b) a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,

c) a Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglaltak szerinti megelőlegezés iránti kérelem esetén a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,

d) a bírósági végrehajtási eljárásra vonatkozóan

da) a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónagnál nem régebbi jegyzőkönyvet, mely a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazolja,

db) a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot, ha a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de a da) pont szerinti jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, vagy ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, vagy

dc) a 70. § (4) bekezdése szerinti továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén - a da) és db) alpont szerinti irat hiányában - a bírósági végrehajtó által kiállított iratot arról, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott, vagy folytatódott, de az eredményéről szóló jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre.

(5) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglalt továbbfolyósítás esetén az erre vonatkozó kérelmet a gyermektartásdíj megelőlegesésének lejártát megelőzően kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a (4) bekezdés c) pontja szerinti igazolást. Az igazolás hiányában a 69/A. § b) pontja alkalmazandó.

(6) A Gyvt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személynek a kérelem benyújtásakor igazolnia kell magyarországi lakcímét a lakcíméről szóló hatósági igazolvánnyal. Ha a kérelmező lakcímét nem igazolja, a gyámhivatal a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását vezető szervet megkeresi az adatszolgáltatás érdekében.

69/A. § Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a) a 7. számú melléklet B) pontjának 4., 5. és 6. alpontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a gyámhivatal az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b) a 69. § (4) bekezdés c) pontja szerinti adatot, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet.

70. § (1) A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti - a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi - behajthatatlanságáról.

(2) A gyermektartásdíj megelőlegezésére - az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és

a) a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, ezért a végrehajtás szünetel,

b) a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át nem haladta meg.

(3)

(4) A jogosult a feltételek teljesülése esetén legfeljebb további 3 évre kérheti

a) a korábbi jogosultság fennállása alatt a megelőlegezett gyermektartásdíj megszakítás nélküli továbbfolyósítását,

b) a korábbi jogosultság megszűnését követően a gyermektartásdíj megelőlegezésének ismételt elrendelését.

(4a) A (4) bekezdés szerinti továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén a gyermektartásdíj átmeneti behajthatatlanságát, a végrehajtás szünetelését a bírósági végrehajtó által a jogosult kérelmére kiállított azon irat is igazolja, amely tartalmazza, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott.

(5) Ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, a jogosultnak közokirattal kell igazolnia, hogy a gyermektartásdíj behajtását és igényének érvényesítését kezdeményezte.

(6) Ha a jövedelemszámításnál nem forintban megszerzett jövedelmet is figyelembe kell venni, az átszámítás a kérelem benyújtásának napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.

71. § (1) A gyámhivatal szükség esetén megkeresi a bíróságot, illetve az önálló bírósági végrehajtót a kérelmező által megindított végrehajtási eljárás eredményének közlése végett.

(2) Amennyiben a tényállás tisztázása indokolja, a gyámhivatal megkeresi a munkáltatót a letiltással kapcsolatos adatok közlésére.

72. § A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre. A kötelezettet figyelmeztetni kell a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdésében foglalt következményekre.

73. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezéséről, továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

a) a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét,

b) a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartamát, megjelölve a jogosultság kezdő és várható befejező időpontját, azzal, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama legfeljebb 36 hónap lehet,

c) tájékoztatást a 74. § (1) bekezdésében foglaltakról,

d) - a megelőlegezett gyermektartásdíj továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat kivételével - tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy kérelemre a megelőlegezés ismételten elrendelhető, illetve a Gyvt. 22. § (7) bekezdése és a Gyvt. 24. § (1) bekezdése alapján tovább folyósítható,

e) tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az érintettek kötelesek haladéktalanul jelezni a

gyámhivatalnak, ha

ea) tudomást szereznek a kötelezett jövedelméről, vagyonáról, valamint a gyermektartásdíj-fizetés feltételeinek megszűnéséről,

eb) a kérelmezőnek a Gyvt. 22. §-ának (1) bekezdésében meghatározott körülményeiben változás állt be,

ec) a kötelezett rendszeres jövedelmére, valamint egyéb vagyonára a végrehajtás eredménnyel járt,

ed) a kötelezett a kérelmező részére közvetlenül fizet tartásdíjat,

ef) a gyermek nagykorúvá vált és a nappali oktatás munkarendje szerint középfokú tanulmányokat nem folytat, illetve, ha ezen tanulmányok folytatása miatt került sor a gyermektartásdíj továbbfolyósítására vagy megállapítására, és a fiatal felnőtt a tanulmányait abbahagyta,

eg) a Gyvt. 22. §-ának (6) bekezdése alapján történt a megelőlegezés, és a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összege meghaladja a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át,

f) - szükség esetén - a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

g) rendelkezést a megelőlegezett gyermektartásdíjnak a kérelem benyújtása napjától a határozat meghozatala napjáig terjedő időszakra vonatkozó egyösszegű kifizetéséről vagy a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről,

h) tájékoztatást a gyámhivatalnak a megelőlegezett gyermektartásdíj kötelezett által meg nem térített összegét érintő méltányossági jogköréről.

(1a) A gyermektartásdíj megelőlegezése tárgyában hozott, az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásban rögzítendő döntésnek a Ket. 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(2) A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészséggel, a kötelezett lakcíme szerint illetékes jegyzővel, mint adóhatósággal (a továbbiakban: adóhatóság), valamint a megelőlegezett gyermektartásdíjat folyósító fővárosi és megyei kormányhivattal (a 73-76. § alkalmazásában a továbbiakban: folyósító szerv).

(3) A Gyvt. 24. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján történő felfüggesztés esetén a gyámhivatal harminc napon belül megindítja a felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének feltételei fennállnak-e. Amennyiben a megelőlegezés feltételei nem állnak fenn, úgy a megelőlegezést meg kell szüntetni.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt felülvizsgálat eredményeként a megelőlegezett gyermektartásdíjat tovább kell folyósítani, úgy a továbbfolyósítással egyidejűleg a gyámhivatal rendelkezik a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről.

(5) Amennyiben a bíróság a megelőlegezés időtartama alatt a tartásdíj összegét felemeli vagy leszállítja, a gyámhivatal a kötelezett, a gyermek törvényes képviselője bejelentésére, illetve hivatalból is jogosult a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét, a bíróság jogerős határozatának megfelelően, az ítélet jogerőre emelkedésének napjától - a jogosultsági feltételek újbóli vizsgálata nélkül - felemelni, illetve csökkenteni.

(6) A folyósító szerv a megelőlegezett gyermektartásdíjról, annak kamatáról és a folyósítással felmerült költségekről negyedévente tájékoztatja a kötelezett lakcíme szerinti adóhatóságot a hátralékos összeg adók módjára történő behajtása végett.

(7) A gyámhivatal a kötelezett által a Gyvt. 24. § (8) bekezdése szerint megtérítendő összeg tekintetében tudomására jutott változásokról - a folyósító szerv közreműködésével -

haladéktalanul tájékoztatja az adóhatóságot.

73/A. § A gyámhivatal a Gyvt. 24. § (9) bekezdése szerinti méltányossági eljárás keretében hozott döntését megküldi a folyósító szerv részére, amely arról tájékoztatja az adóhatóságot.

74. § (1) A tárgyhónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíjat december hónap kivételével a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, ideértve a jogosultság megszűnésének hónapjára a Gyvt. 24. § (7) bekezdése alapján járó megelőlegezett gyermektartásdíjat is. A december hónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításáról december 30-áig kell gondoskodni.

(2) A gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíjjal kapcsolatban hozott valamennyi határozatát közli a 73. § (2) bekezdésében felsoroltakkal.

(3) Amennyiben a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama alatt a gyámhivatal illetékessége megváltozik, a jogosult új lakóhelye szerint illetékes gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításához szükséges intézkedéseket az illetékességváltásról szóló határozatban foglalt időponttól kezdődően végzi el.

(4)

75. § (1) Amennyiben a jogosult a gyermektartásdíj előlegezésének ideje alatt rendszeresen vagy alkalmyszerűen kétszeres tartásdíjat vett fel, az erre az időszakra eső előlegezett tartásdíjat köteles az államnak visszafizetni.

(2) A kötelezett, illetve a jogosult az előlegezés ideje alatt az (1) bekezdés szerint közvetlenül adott, illetve kapott tartásdíjat az előlegezés elrendelése előtt keletkezett hátralékba nem számíthatja be.

(3) A folyósító szerv az (1) bekezdés szerinti jogosulatlanul felvett és visszafizetett összeget, valamint a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdése szerint megtérített összeget köteles visszafizetni a központi költségvetésnek.

76. § (1) A megelőlegezett gyermektartásdíj folyósítása érdekében a gyámhivatal minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(2) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Magyar Államkincstár részére.

(3) A Magyar Államkincstár minden hónap 25-éig, december hónapban 20-áig gondoskodik az igényelt összegnek a folyósító szerv részére történő átutalásáról, egyidejűleg az országosan összesített létszám- és kifizetési adatokat megyénként, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Minisztérium részére.

(4) A megelőlegezett gyermektartásdíj jogosultak részére történő folyósításáról a folyósító szerv a 74. § (1) bekezdésében foglalt időpontig gondoskodik.

X. Fejezet

Otthonteremtési támogatás

77. § (1) A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás iránti kérelmét a 15. számú melléklet szerinti formanyomtatványon terjeszti elő.

(2) Az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó, 16. számú melléklet szerinti pénzfelhasználási tervben - az otthonteremtési támogatás legfeljebb 10%-ának mértékéig - feltüntethetőek a Gyvt. 25. § (5) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódó járulékos költségek, így

különösen a visszerhes vagyonátruházási illeték, az eljárási illeték, a hitelbírálati díj, a közjegyzői díj és az ügyvédi költség.

78. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás összegének megállapítása érdekében beszerzi

a) a kérelmező nagykorúvá és teljesen cselekvőképesé válását (a továbbiakban: önjogúvá válás) megállapító gyámhivataltól a döntéshez szükséges iratokat, adatokat, így különösen

aa) a nagykorúvá vált vagyonáról szóló értesítést,

ab) a volt vagyongazdálkodó végszámadását,

ac) a nevelésbe vett gyermek tulajdonában álló ingatlanra vonatkozó adó- és értékbecslőt,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgálattól a Gyvt. 25. §-a (2) bekezdésének a) pontjában foglalt feltétel meglétére vonatkozó igazolást,

c) az otthonteremtési támogatással megszerezni kívánt ingatlan adó- és értékbecslőt, amennyiben a kérelem benyújtásakor ismertek a megvásárolni szándékozott ingatlan adatai.

(2) A gyámhivatal szükség esetén környezettanulmányt szerez be, és a fiatal felnőtt utógondozójától javaslatot kér az otthonteremtési támogatás céljának és a pénzfelhasználási tervnek a megvalósíthatóságáról, az együttműködés feltételeiről, a támogatás összegének felhasználási, valamint elszámolási módjáról és várható időpontjáról.

(3) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás iránti kérelem benyújtásakor - amennyiben a kérelmező nem áll utógondozás alatt - a (2) bekezdésben foglaltak érdekében a fiatal felnőtt részére a ~~lakás- lakóhelye vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgált~~ utógondozóját rendeli ki a Gyvt. 25. §-ának (7) bekezdése szerinti időtartamra.

(4) A Gyvt. 25. §-ának (5) bekezdése tekintetében lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételének minősül minden olyan külső és belső építészeti munka, melynek elvégzése nyomán a lakhatatlan ingatlan beköltözhető, lakható állapotba kerül. Lakhatóvá tételnek minősül továbbá a fűtés korszerűsítése (fűtőt, vízmelegítőt, kazán cseréje).

A határozat tartalma

79. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatásról szóló határozata rendelkező részében a 14. §-ban foglaltakon túl

a) jóváhagyja az otthonteremtési támogatás iránti kérelemben megjelölt célt és a pénzfelhasználási tervet,

b) rendelkezik az otthonteremtési támogatás összegéről és az igénybevétel módjáról, szükség esetén az otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetéséről [Gyvt. 26. § (2) bek.],

c) kötelezi a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet és az utógondozót az együttműködésre,

d) előírja a fiatal felnőttnek, hogy a körülményeiben bekövetkezett és a pénzfelhasználási tervet is érintő lényeges változást haladéktalanul jelentse be a gyámhivatalnak,

e) megállapítja a támogatás igénybe vett összegéről történő elszámolás feltételeit és határidejét,

f) figyelmezteti az otthonteremtési támogatásban részesített fiatal felnőttet a jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétel jogkövetkezményére [Gyvt. 133. § (2) bek.],

g) a Gyvt. 26. § (5) bekezdése szerinti esetekben rendelkezik az elidegenítési tilalom bejegyzéséről,

h) - ha az otthonteremtési támogatás megállapítására lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából kerül sor -, felhívja a hitelintézetet a programba befektetett otthonteremtési támogatás összegének a futamidőre történő zárolására, egyidejűleg tájékoztatja a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet a zárolás megszüntetésének feltételeiről.

(2) Az otthonteremtési támogatásról hozott, az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő döntésnek a Ket. 72. §-ában meghatározottakon kívül tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

80. § (1) A gyámhivatal - az (1a) bekezdésben meghatározott kivétellel - az utógondozó írásban benyújtott tájékoztatójának figyelembevételével és szükség szerint környezettanulmány elkészítését követően elbírálja a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás felhasználásáról készített elszámolását és - ha az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak miatt rendelték el - megállapítja az utógondozás megszűnését.

(1a) Ha az otthonteremtési támogatás felhasználásának engedélyezése kizárólag ingatlanvásárlás céljára történt, akkor a gyámhivatal az ingatlan tulajdonjogának megszerzéséről, illetve az elidegenítési tilalom bejegyzéséről szóló jogerős földhivatali döntésről történő tudomásszerzés alapján a fiatal felnőtt külön elszámolása nélkül hivatalból állapítja meg az otthonteremtési támogatás felhasználását és - ha az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak miatt rendelték el - az utógondozás megszűnését.

(2) A gyámhivatal az elidegenítési tilalom időtartamának letelte előtt is hozzájárulhat az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlan elidegenítéséhez (a tilalom feloldásához), ha azt a fiatal felnőtt megváltozott életkörülményei (pl: házasságkötés) indokolják.

(3) A korábbi, elidegenítési tilalommal terhelt ingatlan vételárának felhasználásával megszerzett új ingatlan esetén a gyámhivatal - az előzőleg előírt időtartam lejártáig - bejegyezteti az elidegenítési tilalmat az új ingatlanra.

(4) A gyámhivatal hozzájárulása szükséges a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás zárolásának megszüntetéséhez és a támogatás futamidő letelte előtti felhasználásához. A gyámhivatal a hozzájárulást a támogatásban részesült fiatal felnőtt kérelmére, körülményei lényeges megváltozása esetén adhatja meg.

81. § (1) A gyámhivatal értesítése alapján az otthonteremtési támogatást folyósító fővárosi és megyei kormányhivatal (e § alkalmazásában: folyósító szerv) a határozat jogerőre emelkedését követő hónap utolsó napjáig intézkedik az otthonteremtési támogatás összegének, részösszegének kifizetése iránt.

(2) Az otthonteremtési támogatás finanszírozására szolgáló fejezeti kezelésű előirányzat tekintetében az otthonteremtési támogatással kapcsolatos feladatokat a fővárosi és megyei kormányhivatal, mint lebonyolító szerv látja el. A lebonyolító szervet az utalványozás joga megilleti.

(3) A gyámhivatal a jogerősen megállapított otthonteremtési támogatás kifizetése érdekében minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(4) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Minisztérium részére.

(5) A Minisztérium minden hónap 25-éig a folyósító szerv rendelkezésére bocsátja a (4) bekezdés szerinti összeget.

ÖTÖDIK RÉSZ

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS

XI. Fejezet

Általános rendelkezések

82. § (1) A Gyvt. 11. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat-központ akkor kezdeményezi a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedést, ha az alapellátás nem vezet eredményre, vagy attól eredmény nem várható.

(2) A Gyvt. 17. §-ában meghatározott szerv vagy személy köteles hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. Az eljárást akkor is kezdeményezni kell, ha a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartást tanúsít.

(3) A pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorú esetben az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a pártfogó felügyelő is kezdeményezheti.

(4)

(5) A gyámhivatal - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kivételével - a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedést tesz, ha

a) a veszélyeztetettség megszüntetése a szülő együttműködésével nem biztosítható,

b) a gyermeknek nincs a szülői felügyeleti jog gyakorlására képes és jogosult szülője, és a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítása gyám kirendelésével sem biztosítható,

c) a gyermek saját családjában történő gondozása, a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt nem biztosított,

d) a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek szükségletei családi környezetben biztosíthatók, így különösen a szülő gondoskodik a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai étkeztetéséről, étellel, ruházattal és fejlesztő eszközökkel (játékkal) történő ellátásáról, képességeinek fejlesztéséről.

(6) A szülő nem tekinthető együttműködőnek, ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére

a) nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket,

b) nem járul hozzá vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás (a továbbiakban: alapellátás) igénybevételét.

(7) A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál figyelembe kell venni

a) a veszélyeztetettség jellegét, okát, mértékét,

b) a gyermek személyiségét,

c) a gyermek családi körülményeit,

d) az intézkedés várható hatásait,

e) a gyermeknek - a Gyvt. 6. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott - saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát.

83. § (1)

(2) A gyámhivatal az általa folytatott eljárás során felhívja a család- és gyermekjóléti központot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátása megszervezésére, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását.

~~a) felhívja a gyermekjóléti szolgálatot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátására, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását,~~

illetve

b)

(3) A gyámhivatal dönt a gyermekvédelmi intézkedés alkalmazásáról vagy az eljárás megszüntetéséről.

(4) A (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a gyámhivatal az általa addig alkalmazott gyermekvédelmi intézkedést megszünteti.

XI/A. Fejezet

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

83/A. § (1) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása iránti kérelmet a 3. számú melléklet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani

a) a 3. számú melléklet A) és B) lapjának együttes kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában nem áll fenn, illetve a megállapítása iránt eljárás nincs folyamatban,

b) a 3. számú melléklet A) lapja I) Személyi adatok 1-3. pontjának és a 3. számú melléklet B) lapjának kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában fennáll.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének fennállását

a) a szülő, családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége tekintetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, a családbafogadó gyám iskolai végzettségre vonatkozó önkéntes adatszolgáltatása,

b) az alacsony foglalkoztatottság tekintetében az Szt. 18. §-a alapján vezetett nyilvántartása vagy az Szt. 33. §-a szerinti ellátásra való jogosultság hiányában az állami foglalkoztatási szervnek a gyermeket nevelő szülők bármelyikének, a családbafogadó gyámnak az álláskeresőként történő nyilvántartásáról szóló igazolása,

c) a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégia szegregátum meghatározása, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett, 3/A. melléklet szerinti környezettanulmány vagy a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlapja szerinti, hat hónapnál nem régebbi, ugyanazon a címen elvégzett környezettanulmány alapján állapítja meg.

(3) A (2) bekezdés c) pontja szerinti környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a család- és gyermekjóléti szolgálatot.

(4) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapján került sor.

(5) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet megállapító határozatához - annak a szülő, családbafogadó gyám vagy a nagykorúvá vált gyermek részére történő közlésekor - tájékoztatót mellékel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról.

(6) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

XII. Fejezet

Védelembe vétel

Az eljárás megindítása

84. § (1) A gyámhivatal a Gyvt. 17. §-ának (1)-(2) bekezdésében és a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdésében foglalt szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni.

(2) A ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központ~~ a javaslatára indult védelembe vétel iránti eljárás során

a) nyilatkozik az alapellátás eredménytelenségének okáról, a gyermek és a szülő együttműködési készségéről,

b) megküldi a gyermekjóléti alapellátás során felvett adatlapot, környezettanulmányt és gondozási tervet,

c) véleményt nyilvánít a gyermek veszélyeztetettségének okáról,

d) ~~javaslatot tesz a kirendelhető családgyonozó személyére,~~

e) javaslatot tesz a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján szükséges intézkedésekre.

(3) Ha a védelembe vétel iránti eljárás nem a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központ~~ javaslatára indult, a gyámhivatal megkeresi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központot~~ a (2) bekezdés szerinti javaslat tizenöt napon belül történő megtételére.

(4) A tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatal a védelembe vétel iránti eljárás során köteles beszerezni a lakóhely szerint illetékes gyámhivataltól a gyermekre vonatkozó, korábban keletkezett iratokat.

85. § (1) A gyámhivatal - a 91/K. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével - a védelembe vétel iránti kérelmet elutasítja, illetve a hivatalból indított eljárást megszünteti, ha a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn.

(2) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, de a gyermek és szülője, illetve családbafogadó gyámja nyilatkozatban vállalják a ~~család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a család- és gyermekjóléti központtal való együttműködést~~ és ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, a gyámhivatal az (1) bekezdésben foglalt döntésével egyidejűleg felhívja a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat központot~~ az alapellátás keretében történő ~~segítségnyújtásra, segítségnyújtás megszervezésére.~~

(3) Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll és az az alapellátás önkéntes igénybevételével sem szüntethető meg - de a gyermeket nem kell a családból kiemelni -, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

86. § (1) A gyámhivatal a védelembe vétel iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt, illetve gyámját - ide nem értve a gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermek gyámját - a védelembe vétel

okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyaláson meg kell hallgatni a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken túl

a) azt a családgondozót, aki a gyermek gondozását a védelembé vételt megelőzően segítette, ideértve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozóját is, és

b) a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személyt, ha a pártfogó felügyelői szolgálat kockázatértékelése a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének magas fokát állapította meg.

(4) Az eljárás során a gyermeket és a szülőt, illetve családbafogadó gyámját nyilatkoztatni kell arról, hogy vállalják-e a család- és gyermekjóléti szolgálattal és a család- és gyermekjóléti központtal az alapellátás keretében való együttműködést. A nyilatkozattétel előtt a gyermeket és a szülőt figyelmeztetni kell az együttműködés hiányában alkalmazható jogkövetkezményekre.

A határozat tartalma

87. § A védelembé vételről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban meghatározottakon kívül tartalmazza

a) a ~~családgondozó kirendelését, család- és gyermekjóléti központ felhívását a védelembé vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eszményezésének ellátására, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal együtt a védelembé vétel melletti szociális segítőmunka biztosítására,~~

b) a ~~kirendelt családgondozó család- és gyermekjóléti központ~~ felhívását a gondozási-nevelési tervnek a határozat jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül történő elkészítésére és a gyámhivatalnak történő megküldésére,

c) a gyermek és a szülő kötelezését a ~~családgondozóval család- és gyermekjóléti szolgálat,~~ valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársával való együttműködésre,

d) a gyermek és a szülő figyelmeztetését az együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,

e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt intézkedéseket,

f) a felülvizsgálat határidejét,

g)

h) a ~~kirendelt családgondozó, család- és gyermekjóléti központ,~~ a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy bármikor kezdeményezhetik a védelembé vétel felülvizsgálatát.

A családgondozó kirendelése, felmentése és egyes feladatai

88. § (1) ~~Családgondozóként elsősorban a A család- és gyermekjóléti szolgálat azon családgondozóját kell kirendelni, aki a védelembé vételt megelőzően a gyermeket gondozta, a veszélyeztetettségét feltárta. A kirendelt családgondozó az (5) bekezdésben foglaltak kivételével a gyámhivatallal közvetlenül tart kapcsolatot. A kirendelt családgondozó központ szükség szerint, de legalább évente írásban tájékoztatja a gyámhivatalt a családgondozás szociális segítőmunka eredményéről.~~

~~(1a)-(2) A családgondozó család- és gyermekjóléti központ indokolt esetben javaslatot tesz a megelőző pártfogás elrendelésére, mellőzésére, fenntartására vagy megszüntetésére.~~

~~(2) A családgondozó tisztsége megszűnik~~

~~a) a védelembé vétel megszűnésével vagy megszüntetésével,~~

~~b) ha a gyámhivatal a családgondozót felmenti vagy elmozdítja.~~

~~(3) A gyámhivatal a családgondozót felmenti, ha~~

~~a) alkalmatlan feladatára,~~

~~b) a családgondozó fontos okból felmentését maga kéri,~~

~~e) utólag keletkezik olyan akadály, amely miatt feladatát megfelelően ellátni nem tudja,~~

~~d) a gyámhivatal illetékessége megszűnik.~~

~~(4) Ha a családgondozó jogaival súlyosan visszaél, kötelességeit nagymértékben elhanyagolja, a gyámhivatal tisztségéből elmozdítja.~~

~~(5) A családgondozót a kirendeléséről, felmentéséről, valamint a védelembé vétel megszüntetéséről a gyermekjóléti szolgálat útján kell értesíteni.~~

Egyéni gondozási-nevelési terv

~~89. § (1) A családgondozónak család- és gyermekjóléti központnak az egyéni gondozási-nevelési tervet a határozat jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül kell - a szülővel és a gyermekkel együttműködve - elkészítenie.~~

~~(2) Az egyéni gondozási-nevelési tervben kell meghatározni a családgondozó, család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a szülő és a gyermek azon feladatait, amelyek a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez szükségesek. Ha a gyámhivatal elrendelte a gyermek megelőző pártfogását, a feladatokat erre tekintettel kell meghatározni.~~

~~(3) A tervet a családgondozó család- és gyermekjóléti központ ismerteti a szülővel és a gyermekkel, majd annak elfogadása és aláírása után tájékoztatás céljából haladéktalanul megküldi a gyámhivatalnak.~~

A védelembé vétel felülvizsgálata

~~90. § (1) A védelembé vétel felülvizsgálata iránti eljárás~~

~~a) hivatalból indul~~

~~aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,~~

~~ab) ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,~~

~~ac) a kirendelt családgondozó család- és gyermekjóléti központ kezdeményezésére,~~

~~ad) ha a védelembé vétel fennállása alatt a fiatalkorú pártfogó felügyeletét rendelték el és a pártfogó felügyelő kezdeményezi a felülvizsgálatot;~~

~~b) a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő, illetve más törvényes képviselő kérelmére indul.~~

~~(2) A pártfogó felügyelő a védelembé vétel felülvizsgálatának kezdeményezésével egyidejűleg közli a gyámhivatallal a fiatalkorú pártfogó felügyeletét elrendelő határozatot.~~

~~(3) Ha elrendelték a fiatalkorú pártfogó felügyeletét, a védelembé vétel felülvizsgálata során a gyámhivatal~~

~~a) vizsgálja különösen a megállapított magatartási szabályokat, az egyéni gondozási-nevelési tervet és az egyéni pártfogó felügyelői tervet, valamint~~

~~b) - amennyiben a fiatalkorú megelőző pártfogás alatt áll - megszünteti a megelőző pártfogást.~~

~~(4) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 86. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy a tárgyaláson - ha a felülvizsgálatot a pártfogó felügyelő kezdeményezte - a pártfogó felügyelő, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő is meghallgatható.~~

~~(5) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni~~

kell:

- a) a védelemben vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről,
- b) a következő felülvizsgálat határidejéről,
- c) az új egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésére vonatkozó felhívásról a határidő megjelölésével,
- d) szükség esetén a pártfogó felügyelő és a ~~kirendelt család-gondozó-család- és gyermekjóléti központ eszményzere~~ felhívásáról, hogy a fiatalokú ügyeiben egymást tájékoztatva, együttműködve járjanak el,
- e) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt újabb intézkedésekről,
- f)

A védelemben vétel megszüntetése és megszűnése

91. § (1) A gyámhivatal határozattal szünteti meg a védelemben vételt a Gyvt. 69. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott esetekben.

(2) A védelemben vétel megszűnik a gyermek nagykorúvá válásával, kivéve a védelemben vétel nagykorúvá válást követő meghosszabbodásának a Gyvt. 69. § (3) bekezdése szerinti esetét.

(3) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, ~~erről értesíti a kirendelt család-gondozót határozatával felmenti család- és gyermekjóléti központot,~~ és egyidejűleg megkeresi az illetékessé vált gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából.

(4) Ha a védelemben vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az illetékessé vált gyámhivatal a védelemben vétel szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 90. § (5) bekezdésében foglaltak szerint dönt. A védelemben vétel fenntartása esetén ~~eszményzere rendel felhívja az illetékessé vált család- és gyermekjóléti központot a védelemben vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok eszményzselésének ellátására, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal együtt a védelemben vétel melletti szociális segítőmunka biztosítására.~~

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

91/A. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást hivatalból megindítja, ha

- a) hivatalos tudomása van a gyermek elhanyagolásáról,
- b) a Gyvt. 17. §-a szerinti szervek, személyek azt kezdeményezik,
- c) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ erre - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gyám lehetséges személyének megjelölésével - javaslatot tesz.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetben a tárgyalást megelőzően megkeresi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központot,~~ hogy tizenöt napon belül vizsgálja meg a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét, készítse el a pénzfelhasználási tervet és tegyen javaslatot az eseti gyám személyére.

(3) A pénzfelhasználási terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára.

(4) Ha felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, a gyámhivatal a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ javaslatának beérkezését követően tíz napon belül tárgyalást tart, amelynek során meghallgatja a Gyvt. 68/B. § (4) bekezdésében meghatározott személyeket és megismeri véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve a

kirendelendő eseti gyám személyéről.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának és módjának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a gyermek tényleges szükségleteire, a tárgyaláson meghallgatott személyek véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A természetben nyújtott családi pótlék nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

(6) A gyámhivatal a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel eseti gyámul elsősorban a gyermek arra alkalmas más közeli hozzátartozóját, az óvodai és az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, a védőnőt, a ~~esaládsegítő szolgálat vagy a család- és gyermekjóléti szolgálat család-gondozóját, központ esetmenedzserét,~~ az átmeneti gondozást nyújtó intézmény család-gondozóját, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény szakmai munkakörben foglalkoztatott alkalmazottját vagy a gyámhivatal - nem gyermekvédelmi, illetve gyámhatósági feladatokat ellátó - ügyintézőjét rendeli ki. A család- és gyermekjóléti ~~szolgálat, központ esetmenedzserei,~~ illetve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény család-gondozói közül lehetőség szerint olyan személyt kell eseti gyámul kirendelni, aki a védelembe vétel során nem gondozza a családot.

(7) Az eseti gyámot tevékenységéért munkadíj nem illeti meg, indokolt és számlával igazolt kiadásainak költségét azonban az őt kirendelő gyámhivatal megtéríti. A költségtérítés mértéke havonta nem haladhatja meg az adott gyermek után járó családi pótlék összegének 10%-át. A költségtérítés összege nem vonható le a családi pótlék összegéből.

91/B. § (1) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a családi pótlékban részesülő szülő személyazonosító adatait, a családi pótlékot folyósító szerv megnevezését,

b)

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartamát, hónapokban meghatározva, megjelölve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő és befejező időpontját,

d) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának módját,

e) az eseti gyám kirendelését, feladatát, tájékoztatását a 91/A. § (7) bekezdésében foglaltakról, valamint felhívását arra, hogy az adott hónapra a Gyvt. 68/B. § (5) bekezdése szerinti családtámogatási folyószámlára (a továbbiakban: családtámogatási folyószámla) átutalt családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számoljon el a gyámhivatalnak,

f) a szülő vagy más törvényes képviselő kötelezését az eseti gyámmal való együttműködésre és tájékoztatását az együttműködés megtagadásának következményeiről,

g) a védelembe vétel elrendelését, ha erre korábban nem került sor,

h) fennálló védelembe vétel esetén a ~~kirendelt család-gondozó család- és gyermekjóléti központ~~ felhívását az egyéni gondozási-nevelési tervnek a felülvizsgálatára és annak a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül történő megküldésére,

i)

j) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt bármikor kezdeményezheti a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, felhívva a figyelmet a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 30. § e) pontjában foglalt esetére,

k) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását az igénybe vehető szociális és

gyermekvédelmi ellátásokról, támogatásokról, valamint azok igénybevételeinek módjáról,

l) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy

la) első alkalommal a döntést követő második hónapra járó családi pótlék meghatározott része kerül természetbeni formában biztosításra,

lb) ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a határozatban szereplő időtartam lejártá miatt szűnik meg - feltéve, hogy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását nem rendelték el ismételten - a megszűnést követő hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra,

lc) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetése esetén a megszüntetést követő második hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra.

(2) A határozatban a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő időpontjaként a döntést követő második hónap első napját, befejező időpontjaként a határozatban szereplő időtartamnak megfelelő hónap utolsó napját kell megjelölni. Az így meghatározott időtartam a Gyvt. 68/B. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a 6 hónapot nem haladhatja meg.

(3) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat elleni fellebbezést elbíráló határozatban rendelkezni kell a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának új kezdő és befejező időpontjáról.

(4) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal.

(5) A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása során a gyámhivatal és a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal között elektronikus úton történik az adategyeztetés, különösen a folyósított családi pótlék összegéről és a családi pótlékot folyósító szervről.

(6) A fővárosi és megyei kormányhivatal az átutalást követően legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik a családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak az eseti gyám felé történő kifizetéséről.

(7) A kirendelt eseti gyám folyamatosan gondoskodik a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználásáról. A családi pótlék felhasználható különösen

a) ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet, a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök természetbeni biztosítására,

b) a gyermek lakhatási feltételeinek megteremtése érdekében közüzemi díjak kifizetésére, ideértve a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből eredő törlesztőrészletet, feltéve, hogy a családnak járó más támogatásokból ezek nem fedezhetők,

c) gyermekétkeztetés térítési díjának befizetésére,

d) a gyermek szabadideje hasznos eltöltésére.

91/C. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának indokoltságát felülvizsgálja

a) hivatalból, ha

aa) a gyermek a másik szülő szülői felügyelete vagy gyámság alá kerül,

ab) a család- és gyermekjóléti szolgálat, központ, illetve a kirendelt eseti gyám azt kezdeményezi,

ac) a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a

felülvizsgálatot a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt kéri.

(2) A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során kikéri a családgondozó-család- és gyermekjóléti központ és a kirendelt eseti gyám véleményét.

(3) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a családi pótlék természetbeni formában - változatlan időtartamban és módon - történő további nyújtásáról, vagy

b) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, módjának, illetve az eseti gyám személyének megváltoztatásáról, vagy

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről.

(4) Ha a felülvizsgálat során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának megváltoztatásáról vagy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről születik döntés, a gyámhivatal a jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal.

91/D. § (1) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről határozatot hoz, és ezzel egyidejűleg szükség szerint - indokolt esetben felülvizsgálat keretében - dönt a védelembe vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(2) A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről szóló, jogerősítési záradékkal ellátott határozatot a jogerőre emelkedést követő nyolc napon belül közli a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal.

(3)

(4) Ha a gyámhivatal illetékessége a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása alatt megszűnik, a gyámhivatal haladéktalanul

a) felhívja a kirendelt eseti gyámot az elszámolásra,

b) megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak és

c) értesíti az illetékességváltozásról a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalt.

(5) A gyámhivatal az eseti gyámot az elszámolás elfogadását követően határozatával felmenti, és határozatát közli az illetékessé vált gyámhivatallal. Az illetékessé vált gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét a 91/C. §-ban foglaltak szerint felülvizsgálja.

(6) Illetékességváltozás esetén a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal első alkalommal az illetékességváltozásról szóló értesítés kézhezvételét követő második hónapra járó családi pótlékot utalja az illetékessé vált kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára. Eddig az időpontig a korábban illetékes gyámhivatal gondoskodik az illetékessége szerinti családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak és a korábbi eseti gyám elszámolása eredményeként esetlegesen visszafizetett összegnek az újonnan kirendelt eseti gyám felé történő kifizetéséről.

(7) Az újonnan kirendelt eseti gyám a (6) bekezdés szerint részére kifizetett összegről az öt kirendelő gyámhivatalnak számol el.

(8) Az eseti gyám az adott hónapban részére kifizetett családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számol el az öt kirendelő gyámhivatalnak. A gyámhivatal elfogadja az eseti gyám elszámolását, ha az a pénzfelhasználási tervnek és a valóságnak megfelel.

(9) Ha a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy az eseti gyám elszámolása a valóságnak nem felel

meg, vagy a családi pótléknak a pénzfelhasználási tervben foglaltaktól eltérő felhasználása miatt a gyermeket vagy családját kár érte, az eseti gyámot határozatával haladéktalanul felmenti és gondoskodik a gyermek, fiatal felnőtt számára új eseti gyám kirendeléséről.

(10) A gyámhivatal az eseti gyámot a részére utolsó alkalommal kifizetett családi pótlékkal történt elszámolás elfogadását követően menti fel.

Eredménytelen védelembe vétel

91/E. §

Az igazolatlan iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás

91/F. § Ha a nevelési-oktatási intézmény igazgatója jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, hogy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte a tízet, a gyámhivatal

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a jelzést a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját az adott tanítási évben az ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás igazolatlan elmulasztásának 91/G. § (2) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményeiről.

91/G. § (1) A nevelési-oktatási intézmény igazgatója a mulasztás igazolására előírt határidő lejártát követően haladéktalanul jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, ha a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte az ötvenet. Kiskorú esetén a jelzéssel egyidejűleg a nevelési-oktatási intézmény igazgatója megküldi a gyámhivatalnak a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség nem teljesítésének okait és a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

(2) A gyámhivatal a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti jelzése alapján, a jelzés beérkezését követő 8 napon belül

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a nevelési-oktatási intézmény jelzését és írásbeli véleményét a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, - a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti jelzésének megküldésével egyidejűleg - levélben kezdeményezi a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását, valamint

ba) a 16. életévét be nem töltött, védelembe nem vett gyermek esetében hivatalból megindítja az eljárást a gyermek védelembe vétele iránt,

bb) a 16. életévét betöltött kiskorú esetében megkeresi a család- és gyermekjóléti szolgálatot, központot, hogy vegye fel a kapcsolatot a családdal, nyújtson tájékoztatást az iskoláztatási támogatás ismételt folyósításához szükséges feltételekről, és jelezze, ha a gyermek

érdekében gyámhatósági intézkedést tart szükségesnek, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti írásbeli véleményében foglalt problémákra és javaslatokra is.

(3) A gyámhivatal már fennálló védelembe vétel esetén a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak az iskoláztatási támogatás szüneteltetését elrendelő jogerős döntéséről értesíti a ~~esaládgondozót, család- és gyermekjóléti központot~~, egyidejűleg felhívja az egyéni gondozási-nevelési terv felülvizsgálatára és annak harminc napon belül történő megküldésére. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésével érintett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének tartalmaznia kell a tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítása érdekében szükséges feladatokat, így különösen a nevelési-oktatási intézményben igénybe vehető, a gyermeknek a felzárkóztatását célzó foglalkozásokon, fejlesztő foglalkoztatáson, képesség-kibontakoztató felkészítésen való részvételének biztosítására irányuló intézkedéseket.

91/H. § (1) A gyámhivatal az iskoláztatási támogatás szüneteltetése szükségességének felülvizsgálata során tájékoztatást kér a nevelési-oktatási intézmény igazgatójától arról, hogy

a) a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek (fiatal felnőtt) hány kötelező tanórai foglalkozást mulasztott igazolatlanul és

b) a nevelési-oktatási intézmény milyen intézkedésekkel segítette elő a védelembe vett gyermek iskolalátogatási kötelezettségének teljesítését.

(2) Az első felülvizsgálattal érintett időszak kezdő napja

a) a szüneteltetést elrendelő döntés jogerőre emelkedését követő hónap első napja vagy

b) a tárgyév szeptember 1-je, ha a szüneteltetést elrendelő döntés jogerőre emelkedésének hónapja a tárgyév májusa, júniusa vagy júliusa.

(3) A Gyvt. 68/A. § (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában az utolsó felülvizsgálattól számított egy hónapot az utolsó felülvizsgálattal érintett időszak utolsó napját követő naptól kell számítani.

(4) A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatáról - védelembe vett gyermek esetén - tájékoztatja a ~~kirendelt család-gondozót, család- és gyermekjóléti központot~~.

91/I. § Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését követően a gyermek védelembe vételét legalább az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének időtartamával megegyező ideig, legfeljebb azonban a gyermek 16 éves korát követő első felülvizsgálatig fenn kell tartani. Ezt követően a védelembe vétel a gyermek nagykorúvá válásáig csak akkor tartható fenn, ha attól eredmény várható.

91/J. § (1) Az iskoláztatási támogatás szüneteltetése során a gyámhivatal és a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal az adategyeztetést elektronikus úton folytatja le.

(2) Ha a gyámhivatal illetékessége az iskoláztatási támogatás szüneteltetése alatt szűnik meg, a gyámhivatal

a) megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak, és

b) értesíti az illetékességváltásról a családtámogatásokkal kapcsolatos feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivaltat.

XII/A. Fejezet

Megelőző pártfogás

A megelőző pártfogás elrendelése

91/K. § (1) A gyámhivatal a nyomozó hatóságnak a bűncselekmény vagy a szabálysértési hatóságnak az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetéséről tájékoztató, a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdése szerinti jelzését követően megkeresi

a) védelembé vétel alatt nem álló gyermek esetén három munkanapon belül

aa) a pártfogó felügyelői szolgálatot a környezettanulmány és a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelése (a továbbiakban: kockázatértékelés), valamint

ab) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ a 84. § (2) bekezdésben foglaltak harminc napon belül történő megküldése és a ~~család- és gyermekjóléti központnál a megelőző pártfogással kapcsolatos gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat ellátó esetmenedzser kijelölése céljából;~~

b) védelembé vett gyermek esetén

ba) három munkanapon belül a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ a megelőző pártfogás elrendelésére vonatkozó javaslatának, valamint a gyermek tekintetében kitöltött, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlap szerinti környezettanulmánynak és a rendelkezésére álló pedagógiai véleménynek nyolc munkanapon belüli megküldése, és

bb) a védelembé vételi határozatnak és a ba) alpont szerinti dokumentumoknak a megküldésével, azok beérkezését követően haladéktalanul a pártfogó felügyelői szolgálatot a környezettanulmány és a kockázatértékelés harminc napon belül történő megküldése céljából.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti megkeresésében felhívja a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~, hogy haladéktalanul küldje meg a pártfogó felügyelői szolgálat részére a rendelkezésére álló, a gyermek tekintetében kitöltött, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlap szerinti környezettanulmányt és a rendelkezésére álló pedagógiai véleményt.

(3) A környezettanulmány és a kockázatértékelés elkészítése, valamint a megelőző pártfogás végrehajtása érdekében a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy, a megelőző pártfogó felügyelő - a Gyvt. 135. § (1) és (4) bekezdése alapján - a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatnál központnál~~ betekinthez a gyermekre vonatkozóan vezetett adatlapokba.

(4) A gyámhivatal a megelőző pártfogás elrendelése iránti eljárást

a) védelembé vétel alatt nem álló gyermek esetén a védelembé vételi eljárás,

b) védelembé vett gyermek esetén a védelembé vétel soron kívüli, hivatalból indított felülvizsgálata

keretében folytatja le.

(5) A 85. § (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően nem szüntethető meg a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdése szerinti védelembé vételi eljárás, és a gyermek védelembé vételét, valamint ezzel egyidejűleg a megelőző pártfogását el kell rendelni, ha a pártfogó felügyelői szolgálat kockázatértékelése a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének

a) magas fokát állapította meg, vagy

b) közepes fokát állapította meg, és az alapellátás önkéntes igénybevételével a veszélyeztetettség valószínűsíthetően nem szüntethető meg.

(6) Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka közepes, és a szülő

vagy más törvényes képviselő kérelme, a család- és gyermekjóléti szolgálat-központ javaslata, valamint az eset összes körülményének figyelembevételével valószínűsíthető a család gondozás szociális segítőmunka eredményessége, a gyámhivatal dönt a védelembe vétel iránti eljárás megszüntetéséről és a megelőző pártfogás elrendelésének mellőzéséről. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálat-központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra-segítségnyújtás megszervezésére.

(7) Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka alacsony, a gyámhivatal dönt a védelembe vétel iránti eljárás és a megelőző pártfogás iránti eljárás megszüntetéséről. A gyámhivatal indokolt esetben ezzel egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálat-központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtásra-segítségnyújtás megszervezésére.

91/L. § (1) A gyámhivatal a megelőző pártfogás iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogás okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyalásról értesíteni kell a 86. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket. A pártfogó felügyelői szolgálat által megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy a tárgyaláson a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének

a) magas foka esetén részt vesz,

b) közepes foka esetén részt vehet.

(4) A gyámhivatal a pártfogó felügyelői szolgálatnak a tárgyalásról való értesítésével egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálat-központot, hogy küldje meg a pártfogó felügyelői szolgálat részére a gyermekjóléti alapellátás során felvett azon adatlapokat, amelyek még nem állnak a pártfogó felügyelői szolgálat rendelkezésére.

A határozat tartalma

91/M. § (1) A megelőző pártfogás elrendeléséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a Gyvt. 68/D. § (6) bekezdése szerint megállapított magatartási szabályokat, annak meghatározásával, hogy mely magatartási szabályok teljesítését ellenőrzi a megelőző pártfogó felügyelő,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő és a gyermek kötelezését a megállapított magatartási szabályok betartására és a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre,

c) a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságát,

d) a pártfogó felügyelői szolgálat megkeresését a megelőző pártfogó felügyelő kijelölésére,

e) a szülő vagy más törvényes képviselő és a gyermek figyelmeztetését a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,

f) a megelőző pártfogás felülvizsgálatának határidejét,

g) a ~~kirendelt család gondozó~~, család- és gyermekjóléti központ, a megelőző pártfogó felügyelő, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a Gyvt. 68/D. § (9) bekezdésében foglaltak szerint kezdeményezhetik a megelőző pártfogás felülvizsgálatát.

(2) A gyámhivatal az eset összes körülményének és a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy javaslatának figyelembevételével úgy határozza meg a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságát, hogy arra havonta legalább egy alkalommal sor kerüljön.

A megelőző pártfogás megvalósulása

91/N. § (1) A ~~kirendelt-esaládgondozót-kijelölt~~ ~~esetmenedzsert~~ a megelőző pártfogás elrendeléséről, mellőzéséről, fenntartásáról, megszüntetéséről vagy megszűnéséről és a megelőző pártfogó felügyelő személyéről a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ útján kell értesíteni.

(2) A ~~kirendelt-esaládgondozó-kijelölt~~ ~~esetmenedzser~~ és a megelőző pártfogó felügyelő közvetlenül tart kapcsolatot egymással.

(3) A megelőző pártfogás fennállása alatt a ~~kirendelt-esaládgondozó-kijelölt~~ ~~esetmenedzser~~ és a megelőző pártfogó felügyelő - a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának szükség szerinti bevonásával - esetmegbeszélést tarthat az eredményes megelőző pártfogás és védelembe vétel érdekében.

A megelőző pártfogás és a megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata

91/O. § (1) A gyámhivatal a védelembe vétel felülvizsgálata iránti eljárás keretében folytatja le a megelőző pártfogás felülvizsgálata iránti eljárást.

(2) A megelőző pártfogás felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

ab) ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

ac) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ javaslatára,

ad) a megelőző pártfogó felügyelő javaslatára;

b) a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére indul.

(3) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 91/L. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(4) A megelőző pártfogás felülvizsgálatának eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről,

b) a következő felülvizsgálat határidejéről, és

c) szükség esetén a megelőző pártfogás eredményességét szolgáló új magatartási szabályokról.

91/P. § (1) A megelőző pártfogás mellőzése esetén a gyámhivatal a döntését a gyermek védelembe vételétől függetlenül a döntés jogerőre emelkedésétől számított hat hónap elteltével a Gyvt. 68/D. § (5) bekezdésének megfelelően hivatalból felülvizsgálja.

(2) A megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata során a gyámhivatal

a) beszerzi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálat-központ~~ javaslatát,

b) meghallgatja a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt, és

c) - ha azt észleli, hogy a bűnismétlés kockázata megnövekedett - megkeresheti a pártfogó felügyelői szolgálatot ismételt, a megváltozott körülmények vizsgálatára irányuló kockázatértékelés elkészítése érdekében.

(3) A megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata eredményeként a gyámhivatal dönt

a) a megelőző pártfogás iránti eljárás megszüntetéséről, vagy

b) a megelőző pártfogás elrendeléséről, és ezzel egyidejűleg a védelembe vétel alatt nem álló gyermek védelembe vételéről.

A megelőző pártfogás megszüntetése és megszűnése

91/Q. § A gyámhivatal határozattal szünteti meg a megelőző pártfogást a Gyvt. 69. § (4)

bekezdésében meghatározott esetekben, valamint határozatot hoz a megelőző pártfogás Gyvt. 69. § (6) bekezdése szerinti megszűnéséről.

91/R. § Ha a megelőző pártfogás fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, a gyámhivatal az ügyben keletkezett iratokat átteszi az illetékessé vált gyámhivatalhoz. Az illetékessé vált gyámhivatal a megelőző pártfogás szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 91/O. § (4) bekezdésében foglaltak szerint dönt. Az illetékessé vált gyámhivatal szükség esetén megkeresi az illetékessé vált pártfogó felügyelői szolgálatot új megelőző pártfogó felügyelő kijelölése érdekében.

91/S-91/U. §

XIII. Fejezet

Családba fogadással kapcsolatos ügyek

92. § (1) A családbafogadás iránti eljárás során a gyámhivatal

a) az eljárás megindulását követő nyolc napon belül

aa) meghallgatásra idézi a Ptk. 4:187. § (1) bekezdésében, a Gyvt. 81. § (1a) bekezdésében és 128. §-ában meghatározott személyeken kívül a családbafogadó személyt, illetve személyeket, valamint a kérelmezőt értesíti a meghallgatás időpontjáról,

ab) intézkedik a környezettanulmány beszerzése érdekében, ha azt nem a gyámhivatal végzi el,

b) tájékoztatja a feleket nyilatkozataik jogkövetkezményéről,

c) megvizsgálja a családbafogadás okát és várható időtartamát,

d) megvizsgálja a szülő(k) által megnevezett családbafogadó személy(ek) alkalmasságát, valamint azt, hogy viselhet(nek)-e gyámságot.

(2) A gyámhivatal abban az esetben is engedélyezheti a családbafogadást, ha a különélő másik szülő a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a meghallgatáson, különösen amennyiben a különélő szülő nem tart kapcsolatot a gyermekével.

A határozat tartalma

93. § (1) A családbafogadásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban és a 130. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a családbafogadás határozatlan időre történő engedélyezését és a családbafogadó személy gyámul történő kirendelését,

b) a szülői felügyeleti jog szünetelésének megállapítását,

c) a szülő tartási kötelezettségének fennmaradására vonatkozó tájékoztatást,

d) kérelem esetén a szülő és a gyermek kapcsolattartási jogának gyakorlásáról való rendelkezést vagy kérelem hiányában a szülő és a családbafogadó gyám tájékoztatását arról, hogy a kapcsolattartásról bármelyikük kérelme esetén a gyámhivatal dönt,

e) a Ptk. 4:188. § (3) bekezdése esetén a szülő vagyonkezeléséről és törvényes képviseléről való rendelkezést,

f) nevelésbe vett gyermek esetén a nevelésbe vétel egyidejű megszüntetését és a 110. § (1) bekezdésében foglaltakról való szükség szerinti rendelkezést,

g) a családbafogadás felülvizsgálatának időpontját.

(2) A családbafogadásról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel, valamint a

gyermeket ellátó védőnővel a családbafogadó gyám kirendelésének tényét.

A családba fogadás felülvizsgálata

94. § (1) A családbafogadó gyám éves jelentésének és számadásának elbírálásával egyidejűleg a gyámhivatal vizsgálja azt is, hogy a családba fogadás fenntartása a gyermek érdekében továbbra is indokolt-e. A gyermek érdekében - a feltételek fennállása esetén - a gyámhivatal elrendelheti a gyermek védelembe vételét vagy a gyermek védelembe vételével együtt a megelőző pártfogását.

(2) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy a családbafogadás fenntartása ellentétes a gyermek érdekével, a gyámhivatal intézkedik a gyermek saját családjába történő visszahelyezése iránt, feltéve, hogy a családbafogadásra okot adó körülmények már nem állnak fenn. Ellenkező esetben - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodásnak azt a formáját rendeli el, amely a gyermek számára a legmegfelelőbb.

(3) Ha a családbafogadás megszüntetését a szülő vagy a családbafogadó gyám kéri, a gyámhivatal megszünteti a családbafogadást. A kérelem elbírálásánál vizsgálni kell, hogy a gyermek saját családjába visszahelyezhető-e. Ellenkező esetben a gyámhivatal - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodás más formája iránt intézkedik.

XIV. Fejezet

Ideiglenes hatályú elhelyezés

95. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezést, mint a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést megalapozza

- a) a gyermek súlyos veszélyeztetettsége,
- b) a gyermek által tanúsított olyan magatartás, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat,
- c) a bíróság szülői felügyeletet megszüntető határozata, amennyiben annak hatálya a később született gyermekre is kihat,
- d) a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához való hozzájárulása,
- e) ha a gyermek felügyelet nélkül marad.

(2) A gyermek ideiglenes gondozási helyét - ha a gyermek ideiglenes elhelyezésére különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél nincs lehetőség - a gyermek lakóhelyéhez igazodóan kell meghatározni a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

96. § (1) A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezésről való döntése előtt meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket, kivéve, ha a súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki.

(2)

(3) Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára jogosult gyámhivatal gyermekelhelyezés, gyermekelhelyezés megváltoztatása vagy szülői felügyelet megszüntetése iránti per indokoltságát állapítja meg, meghallgatja a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét. A gyámhivatal a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per esetén megteszi a Gyvt. 78. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti intézkedést.

A döntés tartalma

97. § (1) A gyermeket ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában (a továbbiakban együtt: fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona) történő elhelyezéséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről való rendelkezést,
- b) annak a megállapítását, hogy a szülő, a gyám gondozási, nevelési joga szünetel,
- c) a gyermeket gondozásba vevő személy, nevelőszülői hálózat vagy intézmény felhívását a gondozásba vétel időpontjának közlésére,
- d) a tájékoztatást az ideiglenes hatályú elhelyezés kötelező felülvizsgálatáról és szükség esetén rendelkezést az iratoknak a felülvizsgálat lefolytatására illetékes gyámhivatal részére történő megküldéséről,
- e) külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatalának megkeresését,
- f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
- g) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükségletének tényét,
- h) a családi pótlék igénylésére történő felhívást,
- i) a gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén
- ia) a kapcsolattartásra [30/G. § (2) bek.],
- ib) szükség esetén a gyermekvédelmi gyám kirendelésére [Gyvt. 84. § (1) bek.] vonatkozó döntést.

(1a) A gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén, ha a gyermek megelőző pártfogás alatt áll, a határozat tartalmazza a megelőző pártfogás fennállásának megállapítását is.

(1b) Ha a gyámhivatal a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény vagy a menedékkjogról szóló törvény szerint kísérelő nélküli kiskorúnak minősülő gyermek (a továbbiakban: kísérelő nélküli kiskorú) ideiglenes hatályú elhelyezését rendeli el, a határozat az (1) bekezdés i) pont ia) alpontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérelő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kísérelő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérelő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozatot közölni kell a gyermekétől külön élő szülővel és a gondozási helyen működő gyermekjogi képviselővel.

(3) Ha a gyámhivatal a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes hatályú elhelyezésről dönt, és ezzel egyidejűleg a gyermek elhelyezése vagy elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indít, a határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a szülő szülői felügyeleti joga szünetelésének megállapítását,
- b) a másik szülő szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását vagy a gyámrendelést,
- c) kérelem esetén a kapcsolattartás kérdésében való döntést,
- d) a gyermeknek a különélő másik szülő vagy harmadik személy által történő átvételének helyéről, időpontjáról és módjáról szóló döntést,
- e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(4) Ha a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához járul hozzá, az ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló határozat a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a szülői felügyeleti jog szünetelésének vagy megszűnésének megállapítását,

- b) a gyermekvédelmi gyám kirendelését,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontját,
- d) a gyermeknek a leendő örökbefogadó szülőnek történő kiadásáról, vagy ha erre nincs lehetőség, az ideiglenes gondozási helyre való viteléről való döntést,
- e) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását.

(5) Ha a szülő hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a leendő örökbefogadó szülőnél kerül sor, a gyámhivatal a határozat meghozatalával egyidejűleg közli a szülővel a szülői felügyeleti joga szünetelésének vagy megszűnésének, valamint a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényét.

(6) Az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel és a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helye megváltoztatásának és az esetleges gyámrendelésnek a tényét.

97/A. § (1) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése szerinti beutaló szerv által hozott ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat elleni fellebbezés nyolc napon belül nyújtható be, kivéve, ha az ügyészség, a bíróság vagy fellebbezés esetén a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal döntött a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről.

(2) A Gyvt. 72. § (1) bekezdése szerinti beutaló szerv által hozott ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat elleni fellebbezést a beutaló szerv székhelye szerint illetékes gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal bírálja el tizenöt napon belül.

(3) Ha a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés elleni fellebbezés elbírálásának eredményeként az első fokú határozatot megsemmisíti, ezzel egyidejűleg rendelkeznie kell a gyermeknek a szülő vagy a gyám részére történő kiadásáról. Az ideiglenes hatályú elhelyezés nem semmisíthető meg, ha a gyermek a szülő vagy a gyám részére nem adható ki.

98. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során az illetékes gyámhivatal

- a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket,
- b) környezetanulmányt készít vagy szerez be,
- c) kikéri mindazon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően foglalkoztak,
- d) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén megállapítja a gyermek megelőző pártfogásának fennállását, valamint tájékoztatja a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét és a megelőző pártfogó felügyelőt arról, hogy ha a gyermeket nevelésbe veszik, a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről a nevelésbe vételt elrendelő határozatában fog dönteni.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha annak okai nem állnak fenn, és indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3) A Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott beutaló szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről - ha annak okai már nem állnak fenn - kizárólag a gyámhivatal dönt.

(4) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetését elrendelő határozatában megjelöli az ideiglenes hatályú elhelyezés utolsó napját.

(5) Ha a kísérelő nélküli kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezését a Gyvt. 76. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott hatvan napon belül több alkalommal is elrendelték, Budapest Főváros Kormányhivatala gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró V. Kerületi Hivatala a korábban elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezést, elhelyezéseket megszünteti.

Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek

A nevelésbe vétel

99. § (1) Nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztetettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családbafogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

(2) Ha a nevelésbe vétel feltételei nem állnak fenn, a gyámhivatal a kérelem elutasításával, illetve az eljárás megszüntetésével egyidejűleg

a) megkeresi a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ a gyermekjóléti alapellátás keretében történő ~~segítségnyújtásra, segítségnyújtás megszervezése érdekében,~~

b) indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3) ~~A gyámhivatal~~

~~a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a járulékos kérdésekről lehetőség szerint,~~

~~b) a gyermek nevelésbe vételéről és gondozási helyének meghatározásáról, valamint a járulékos kérdésekről lehetőség szerint,~~

~~c) a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének meghatározásáról és a járulékos kérdésekről~~

~~egy eljárás keretében, harmincöt napon belül, fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánított határozatban dönt.~~

100. § (1) Ha a gyámhivatal a Gyvt. 78. § (1) bekezdése alapján a gyermeket nevelésbe veszi, a gyermek jogosult az otthont nyújtó ellátásra.

(2) A gyámhivatal - a kísérő nélküli kiskorú kivételével - a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárása során feltárja azokat a körülményeket, amelyek a szülőt akadályozzák a gyermek nevelésében és a veszélyeztetettség elhárításában, így különösen a szülők, más családtagok személyiségével, egészségi állapotával, a gyermekhez fűződő viszonyával, életvitelével és szociális helyzetével kapcsolatos lényeges körülményeket, valamint tájékozódik a gyermek vagyoni helyzetéről, ennek érdekében

a) lehetőség szerint meghallgatja a szülőt, kivéve, ha a bíróság megszüntette a szülő szülői felügyeleti jogát,

b) megkeresi

ba) a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot, központot~~, hogy végezzen környezettanulmányt, küldje meg az előzményi iratokat és tegyen javaslatot a nevelésbe vétel tárgyában, és

bb) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a ~~család- és gyermekjóléti szolgálatot központot~~ és a megelőző pártfogó felügyelőt, hogy tegyenek javaslatot a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére,

c) a szükséges iratok megküldésével megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy tegyen javaslatot

ca) a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám személyére,

cb) a kapcsolattartás módjára, formájára és helyére,

d) szükség esetén háziorvosi igazolást szerez be a gyermek tartós vagy fertőző betegségéről,

e) megvizsgálja, hogy a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

(3) A gyámhivatal a kísérő nélküli kiskorú nevelésbe vételére irányuló eljárása során

- a) elektronikus úton megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy három napon belül tegyen javaslatot a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám személyére,
  - b) a kíséző nélküli kiskorúnak a gondozási hellyel kapcsolatos véleményéről a gyermekvédelmi gyámjától értesül, és
  - c) intézkedik a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 35. § (6) bekezdésében foglaltak iránt.
101. §

A határozat tartalma

102. § (1) A nevelésbe vételt elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a gyermek ideiglenes gondozási helyének meghatározását,
- b) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükséglet kimondását,
- c) a gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelését, a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint felhívását a gyermek számára esetlegesen járó árvaellátás igénylésére és szükség esetén a gyermek vagyonának leltározásában való közreműködésre,
- d) a nevelésbe vétel kezdő időpontját,
- e) a családi pótlék igénylésére való felhívását
- ea) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,
- eb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,
- ec) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,
- ed) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,
- ee) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,
- f) annak megállapítását, hogy a gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga szünetel vagy megszűnt,
- g) a gyermek örökbefogadhatóságának tényét az azt megalapozó ok megjelölésével,
- h) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályozását és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre,
- i) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 78. § (5) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,
- j) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],
- k) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,
- l) tájékoztatást arról, hogy a nevelésbe vétellel a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül,
- m) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartását vagy megszüntetését,

n) a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről való tájékoztatást.

(1a) A gyámhivatal a megelőző pártfogás fenntartása esetén

a) az (1) bekezdés szerinti döntésében rendelkezik a 91/M. §-ban foglaltakról is, egyidejűleg felhívja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és gondozási helyét a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, és

b) döntéséről értesíti a pártfogó felügyelői szolgálatot - indokolt esetben - új megelőző pártfogó felügyelő kirendelése érdekében.

(1b) A kísérő nélküli kiskorú nevelésbe vételét elrendelő határozat az (1) bekezdés h) pontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kísérő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2) A nevelésbe vételről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek ideiglenes gondozási helyét és a gyermekvédelmi gyám kirendelésének tényét

a) a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel,

b) a gyermeket ellátó védőnővel, valamint

c) - ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult - a gyermek lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével.

(3) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása és az azt igazoló dokumentum gyermekvédelmi gyám részére történő megküldése érdekében megkeresi a járási hivatalt.

(4) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek vagyonának leltározása érdekében megkeresi a hagyatéki ügyben eljáró hatóságot, kivéve, ha a gyermeknek nincs vagyona.

(5) A gyermek örökbefogadhatósága tényének megállapítása esetén a határozat indokolása tartalmazza a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját, vagy a szülő gyermekének örökbefogadásához tett hozzájáruló nyilatkozatának időpontját, vagy a szülő halálának időpontját.

A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése

103. § (1) A gyámhivatal a ~~nevelésbe vétel kezdő időpontját követő harmincöt napon belül~~ gyermek gondozási helyének meghatározása során figyelembe veszi a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozási helye, a vér szerinti családot gondozó ~~család- és gyermekjóléti szolgálat~~ tájékoztatása, ~~központ tájékoztatását, javaslatát, a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatát és egyéni elhelyezési terve, javaslatát,~~ valamint a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján ~~— az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével — meghatározza a gondozási helyet és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről véleményét is.~~

(2) A gyámhivatal a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését vagy a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárás megindítását követő öt napon belül, vagy a gyermek nevelésbe vételével egyidejűleg megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy készítse elő az elhelyezési javaslatot és az egyéni elhelyezési tervet, kivéve, ha ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a gyermek másik szülőnél vagy más személynél történő elhelyezésének vizsgálata még folyamatban van.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatal megkeresését követően haladéktalanul

intézkedik a megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságnál a Gyvt. 79. § (1) bekezdése szerinti szakmai vélemény elkészítése érdekében.

(4) Ha az illetékes megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság nem tud húsz napon belül szakmai véleményt készíteni az elhelyezési javaslatához, azt a gyermekvédelmi szakszolgálat haladéktalanul jelzi a gyámhivatal számára. Ebben az esetben a gyámhivatal az illetékességi területén kívüli, más megyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságot kér fel a szakmai vélemény elkészítésére, ha annak a megkereséstől számított húsz napon belüli elkészítését az újonnan felkért megyei (fővárosi) szakértői bizottság vállalja. A gyámhivatal a felkérésről haladéktalanul tájékoztatja

a) a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatot és
b) az újonnan felkért megyei (fővárosi) szakértői bizottság helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(5) A gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekvédelmi szakértői bizottság - ha technikai felkészültségük lehetővé teszi - elektronikus levél útján tartanak kapcsolatot. A felkért gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatnak küldi meg közvetlenül a szakmai véleményét, és erről értesíti a gyámhivatalt.

(6) A gyermekvédelmi szakszolgálat a megyei (fővárosi) szakértői bizottság szakmai véleményének megérkezését követő tíz napon belül elkészíti az elhelyezési javaslatot, valamint az egyéni elhelyezési tervet, és azokat megküldi a gyámhivatalnak.

(7) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében tárgyalást tart. A tárgyaláson részt vesz

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek,
b) a szülő, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, valamint a lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat-központ képviselője,
c) szükség szerint a gyermek más hozzátartozója,
d) a családot korábban gondozó család- és gyermekjóléti szolgálat-központ képviselője,
e) a kirendelt vagy javasolt gyermekvédelmi gyám,
f) az ideiglenes gondozási helyet biztosító nevelőszülő és működtetőjének vagy a gondozó intézménynek a képviselője,
g) a javasolt nevelőszülő és működtetőjének képviselője, a javasolt gondozó intézmény képviselője,
h) - speciális ellátást igénylő és kettős szükségletű gyermek esetén - a gyermekjogi képviselő.

(7a) A gyámhivatal a kísérő nélküli kiskorú gondozási helyének meghatározása érdekében szükség szerint tart tárgyalást.

(8) A tárgyalásra speciális ellátást nem igénylő gyermek esetén is meg kell hívni a gyermekjogi képviselőt, aki részt vehet a tárgyaláson.

(9) A tárgyalás csak akkor hívható össze ismételten, ha az a döntés meghozatalához nélkülözhetetlen.

(10) A tárgyaláson a gyermekvédelmi gyám ismerteti a gyermekvédelmi szakszolgálat által elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet. Ha a gyermekvédelmi gyám nem tud személyesen részt venni a tárgyaláson, a gyermekvédelmi szakszolgálat legkésőbb a tárgyalás időpontjáig megküldi a gyámhivatalnak az elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet.

(11) A tárgyalás során a résztvevők kialakítják az elhelyezési javaslatra és az egyéni elhelyezési tervre vonatkozó véleményüket, melyet a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzít. A tárgyalást úgy

kell megtartani, hogy az hozzásegítse a gyermeket és a szülőt a nevelésbe vétel okának, céljának és jogkövetkezményének megismeréséhez.

(12) A gyámhivatal a gondozási hely meghatározására irányuló döntése meghozatala során mérlegeli

a) a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményében foglaltakat,

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatában és egyéni elhelyezési tervében foglaltakat,

c) a gyermek szülőjének vagy a gyermeket korábban gondozó más személynek a véleményét - ha a vélemény rendelkezésre áll és egyébként a meghallgatás Gyvt. 128. § (1) bekezdése szerinti mellőzésének nincs helye - a javasolt gondozási helyről, a kapcsolattartásról és az őt érintő egyéb kérdésekről,

d) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét a számára javasolt gondozási helyről és kapcsolattartásról, amelyet

da) a gyermek személyes meghallgatása útján szerez be, ha az szükséges és nem ellentétes a gyermek érdekeivel,

db) a gyermeket gondozó intézmény, személy útján vagy a megyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményéből szerez be, ha a gyermek meghallgatása szükségtelen vagy ellentétes az érdekeivel.

(13) A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás során a szülő - ha szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg - kérheti, hogy a gyermeket nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogvatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezték el. A kért elhelyezési módtól különösen akkor lehet eltérni, ha az ellentétes a gyermek érdekével vagy az elhelyezés feltételei nem állnak fenn.

104. § (1) A gyámhivatal az elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet akkor fogadja el, ha az megfelel a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatának és a 107. §-ban foglaltaknak.

(2) Ha a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatával és egyéni elhelyezési tervével nem ért egyet, a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló tárgyalást követő nyolc napon belül új elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet terjeszt elő.

(3) Ha a gyámhivatal nem ért egyet a gyermek személyiségállapotához, illetve a megállapított ellátási szükségletéhez igazodó gondozási hely vonatkozásában az új elhelyezési javaslattal és egyéni elhelyezési tervvel sem, kikéri az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét.

(4) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat új elhelyezési javaslatának és egyéni elhelyezési tervének előterjesztését vagy az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének kikérését követően az elhelyezési tervet módosítja és megküldi a gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

(5) Ha az érdemi határozat elleni fellebbezésben a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének felülvizsgálatát kérték, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a szakmai vélemény felülvizsgálata érdekében megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot.

A határozat tartalma

105. § (1) A gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként

hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek gondozási helyének

aa) nevelőszülőnél, vagy

ab) - ha az aa) alpont szerinti intézkedés nem lehetséges - gyermekotthonban, vagy fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő megállapítását, az ellátás kezdő időpontját,

b) a gyermekvédelmi gyám személyének megállapítását, ennek hiányában a gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelését és tájékoztatását a gyermek gyámságával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről,

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat, és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre,

d) a gyermek ellátási szükségletének és annak kezdő időpontja megállapítását,

e) a gyermekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elfogadását vagy módosítását,

f) a gyermek után fizetendő gondozási díjról szóló rendelkezést,

g) a családi pótlék igénylésére való felhívását

ga) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,

gb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,

gc) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,

gd) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,

ge) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,

h) a nevelésbe vétel felülvizsgálatának időpontját és a 103. § (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek felhívását, hogy a felülvizsgálati eljárás során nyújtsanak tájékoztatást a gondozási hely megfelelőségéről,

i) a gyermeknek a gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 79. § (8) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,

j) gyámrendelés esetén a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását arról, hogy a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítását a járási hivatalnál kell kérnie,

k) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],

l) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását,

m) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogás fenntartását vagy megszüntetését.

(1a) A gyámhivatal a megelőző pártfogás fenntartása esetén az (1) bekezdés szerinti döntésében rendelkezik a 91/M. §-ban foglaltakról is, egyidejűleg felhívja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és gondozási helyét a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre.

(1b) A kísérel nélküli kiskorú gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként hozott határozat az (1) bekezdés c) pontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérel nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a

korlátozottan cselekvőképes kísérő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2) A gyámhivatal a gondozási díjról külön határozatban is rendelkezhet.

(3) A gondozási helyről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helyét, feltéve, hogy az eltér az ideiglenes gondozási helytől.

(4) Megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a gyámhivatal a határozatát közli a pártfogó felügyelői szolgálattal.

A gondozási hely megváltoztatása, a tartózkodási hely megállapítása

105/A. § (1) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének kérelemre történő felülvizsgálatát a nevelésbe vétel felülvizsgálatának minősítheti.

(2) A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a szülő, a gyermekvédelmi gyám, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vezetője, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a gyermekvédelmi szakszolgálat.

(3) A gyámhivatal a gondozási hely megváltoztatásához javaslatot kér a gyermekvédelmi szakszolgálatától azzal, hogy vizsgálata során véleményezze - a Gyvt. 80/B. § (1) bekezdése figyelembevételével - a gyermek gondozási helyét is.

(4) A gondozási hely megváltoztatásának minősül, ha a gyermek gondozása a korábban meghatározottól eltérő

- a) nevelőszülőnél,
- b) gyermekotthonban (lakásotthonban),
- c) gyermekotthoni önálló szakmai egységben, telephelyen,
- d) fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történik.

(5) Nem minősül a gondozási hely megváltoztatásának

- a) a fenntartó személyében történő változás,
- b) a gyermekotthon felújításának, korszerűsítésének ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,
- c) a tanítási szünet ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,
- d) a javítóintézetben tartózkodás.

(6) Az új gondozási hely meghatározása során a gyámhivatal a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint jár el.

(7) A gondozási hely megváltoztatásáról hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a 105. § (1) bekezdésében foglaltakat,
- b) a gyermek új gondozási helyre kerülésének időpontját,
- c) a gyermek gondozási helye szerinti nevelőszülőjének, gyermekotthon vezetőjének, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, valamint - ha a gyermek javítóintézetben tartózkodik - a javítóintézet vezetőjének felhívását a családi pótlék iránti igénynek
- ca) a korábbi gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi lemondására, illetve
- cb) az új gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi benyújtására

a gondozási, ellátási hely megváltozását követő tizenöt napon belül.

(8) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozatot a gyámhivatal közli a 105. § (3) bekezdésében foglalt szervekkel, személyekkel.

(9) Ha a nevelőszülőnek megváltozik a lakóhelye és a működtető működési területéről elköltözik, de a gyermeknek érdekében áll, hogy továbbra is az őt nevelő családban nevelkedjen, a működtető kérheti a nevelőszülő új lakóhelye szerinti nevelőszülői hálózat működtetőjétől a foglalkoztatás átvállalását. A működési engedélyen alapuló átvállaló nyilatkozat alapján a gyámhivatal megállapítja a gyermek új gondozási helyét, mérlegelve a Gyvt. 79. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(10) Ha a gondozási hely megváltoztatása során az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatok között vita merül fel, a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálatok gondozási helyre tett javaslata, valamint a gyermekvédelmi gyám és a fenntartók véleménye alapján, a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint dönt a gondozási hely fenntartásáról vagy megváltoztatásáról.

(11) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek új gondozási helyét a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel.

106. §

Elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv

107. § (1) Az elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv célja, hogy elősegítse a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározza a szükséges feltételeket.

(2) A gyámhivatal által elfogadott elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv tartalmazza

a) annak a célnak a megjelölését, hogy a nevelésbe vétel megszüntetése után melyik szülő vagy más hozzátartozó, vagy örökbefogadó szülő gondozásába kerüljön a gyermek,

b) a nevelésbe vétel várható időtartamát,

c) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslatot,

d) azokat a feltételeket, amelyeket a szülőnek, illetve a gyermeknek teljesítenie kell, és amelyek nélkül a nevelésbe vétel nem szüntethető meg,

e) a szükséges bírósági vagy hatósági intézkedések megjelölését,

f) a soron kívüli felülvizsgálat időpontját, ha az szükségesnek látszik.

(3) Az egyéni elhelyezési terv tartalmazza továbbá

a) a (2) bekezdés d) pontjában előírt feltételek megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások megjelölését,

b) a gyermekvédelmi gyám és a lakóhely szerinti család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, illetve család- és gyermekjóléti szolgálat esaládgondozója, családsegítője, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő közötti munkamegosztás formáit,

c) a esaládgondozó, család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, a szülő, a gyermek és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő közötti együttműködés részletes szabályait,

d) a szakmailag indokoltnak tartott egyéb feltételeket.

(4) A gyámhivatalnak az egyéni elhelyezési terv elfogadásáról való döntése nem terjed ki a (3) bekezdésben meghatározott rendelkezésekre.

108. § A gyámhivatal szükség szerint a 107. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltak érdekében felhívja a szülőt a gyermekelhelyezési vagy a gyermekelhelyezés megváltoztatására irányuló per

megindítására, vagy maga intézkedik a per megindítása iránt. Ha a bíróság a keresetet jogerősen elutasítja, a gyermek elhelyezési javaslatát és egyéni elhelyezési tervét módosítani kell.

A nevelésbe vétel felülvizsgálata

109. § (1) A gyámhivatal a nevelésbe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást kér a gyermekvédelmi gyámtól, a vér szerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti szolgálattól, központtól, a gyermekvédelmi szakszolgálattól, a nevelőszülői hálózat vezetőjétől vagy a gyermekotthonától, megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelőtől, továbbá szükség szerint a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottságtól.

(2) A gyámhivatal a felülvizsgálat során szükség esetén tárgyalást tart, amelyen - a felülvizsgálat céljától függően - részt vesz a kapcsolattartásra jogosult szülő, a gyermek más hozzátartozója, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek, valamint a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozója, nevelőszülője, a család- és gyermekjóléti szolgálat család-gondozója, központ esetmenedzsere, a gyermekvédelmi szakszolgálat, a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság képviselője és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő.

(3) A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermekvédelmi gyám és a család- és gyermekjóléti szolgálat-központ javaslata, szükség esetén a megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján

a) fenntartja vagy megszünteti a gyermek nevelésbe vételét,

b) dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról,

c) szükség esetén megváltoztatja a gyermek gondozási helyét, a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályait, és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről,

d) a gyermekvédelmi gyám javaslatára dönt a nevelőszülőnek egyes gyámi feladatok ellátására történő felhatalmazásáról,

e) a feltételek fennállása esetén pert indít a szülői felügyelet megszüntetése vagy a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt, vagy ha ez nem szükséges, a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása céljából az iratanyagot megküldi a 37. § (2) bekezdése szerinti kijelölt gyámhivatalnak,

f) a megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén - indokolt esetben a megelőző pártfogó felügyelő véleményét kikérve - dönt a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(4) A nevelésbe vétel és a megelőző pártfogás fenntartása esetén a gyámhivatal határozatban rendelkezik a nevelésbe vétel és a megelőző pártfogás következő felülvizsgálatának időpontjáról.

(5) Ha a gyámhivatal illetékessége megváltozik, erről az újonnan illetékes gyámhivatal értesíti az (1) bekezdésben felsorolt szerveket és személyeket, valamint indokolt esetben elvégzi a felülvizsgálatot.

A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése

110. § (1) A nevelésbe vételt megszüntető, illetve a megszűnést megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az arra jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek gondozására,

b) annak megállapítását, hogy a szülő szülői felügyeleti joga feléledt, vagy a családbafogadó gyám kirendelésének tényét, ha a gyermeket harmadik személynél helyezték el vagy

családbafogadták,

c) a nevelésbe vétel megszűnésének és megszüntetésének napját, valamint a gyermek gondozására és nevelésére jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek e napon történő átvételére,

d) a gyermekvédelmi gyám felmentését és szükség esetén felhívását végszámadásának benyújtására,

e) az otthont nyújtó ellátást biztosító nevelőszülői hálózat vezetőjének vagy intézménynek a tájékoztatását e feladatának megszűnéséről, és felhívását a családi pótlék iránti igénynek a nevelésbe vétel megszüntetését, megszűnését követő tizenöt napon belül történő lemondására,

f) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapítása esetén annak okát,

g) az utógondozás elrendelését és ennek érdekében a család- és gyermekjóléti szolgálat központ, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat felhívását a feladat ellátására,

h) a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátás elrendelését,

i) a gondozásidő-fizetési kötelezettség megszüntetését,

j) az illetékes járási hivatal felhívását a közgyógyellátási igazolvány visszavonása érdekében,

k) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén - az ok megjelölésével - a megelőző pártfogás megszüntetését vagy megszűnését.

(2) Ha a nevelésbe vétel a gyermek nagykorúvá válása miatt szűnik meg, a gyámhivatal a 143. § szerint jár el.

(3) Ha a gyámhivatal a nagykorúvá válással egyidejűleg a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére vagyonkezelői joggal felruházott gondnokot rendel, vagy vagyonára zárlatot rendel el, a gyermekvédelmi gyámot végszámadásának a gyámhivatalhoz történő benyújtására kötelezi.

(4) Ha a nevelésbe vétel a gyermek családbafogadásával szűnik meg, a gyámhivatal a 92. § és a 146. § (5) bekezdése alapján jár el.

111. §

112-114. §

Nevelési felügyelet

114/A. § (1) A gyámhivatal a Gyvt. 81/A. § (10) bekezdése szerinti esetben a speciális gyermekotthon vezetője, a speciális lakásotthon vezetője, a gyermekotthon speciális csoportjának vezetője (a továbbiakban együtt: speciális gyermekotthon vezetője) Gyvt. 81/A. § (7) bekezdés szerinti értesítése alapján mérlegeli, hogy indokolt-e a nevelési felügyelet elrendelésére irányuló eljárásnak a hivatalból történő megindítása.

(2) A gyámhivatal a nevelési felügyelet szükségessége kérdésében az eljárás Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerint hivatalból történő megindítását vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmének beérkezését követően haladéktalanul, de legkésőbb a következő munkanapon ~~a 8/D. § ban foglalt módon~~ elektronikus levél útján kikéri

a) a speciális gyermekotthon vezetőjének véleményét,

b) a speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon vagy gyermekotthon speciális csoportjának telephelye szerint illetékes megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét, és

c) a gyermekvédelmi gyám véleményét és nyilatkozatát a gyermek gyógykezelése vagy gyógyító eljárása tárgyában, ha azokat a gyermekvédelmi gyám kérelméhez, a speciális gyermekotthon vezetőjének Gyvt. 81/A. § (7) bekezdése szerinti értesítéséhez vagy Gyvt. 81/B. § (1) bekezdése

szerinti kezdeményezéséhez nem csatolták.

(3) A gyámhivatal a nevelési felügyelet kérdésében a döntését a (2) bekezdés szerinti vélemények, szakmai vélemény és nyilatkozat alapján hozza meg.

(4) A gyermeknek a nevelési felügyelettel kapcsolatos ügyében való képvisellete - ideértve a bírósági eljárásban való képviselést is - ellátására a gyámhivatal az eljárás megindítását követően haladéktalanul kijelöli

a) a gyermekjogi képviselőt, vagy

b) ha a gyermekjogi képviselő jelzi, hogy akadályoztatása miatt nem tud eljárni, a gyermekvédelmi gyámot.

114/B. § (1)

(2) A nevelési felügyeletnek a Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerinti elrendelésére irányuló gyámhivatali határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a nevelési felügyelet kezdő időpontját és időtartamát,

b) a gyermekvédelmi gyám egyetértésével meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak a megjelölését,

c) a gyermek nevelési felügyelet időtartama alatti tartózkodási helyét, a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a speciális csoporttal rendelkező gyermekotthon helyiségeinek meghatározásával,

d) a gyermek hozzátartozóival való kapcsolattartásának szabályozását, szükség esetén a kapcsolattartás gyakorlásának szüneteltetését vagy a kapcsolattartás korlátozását,

e) a felülvizsgálat időpontját,

f) a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóság kimondását, és

g) a Gyvt. 81/C. §-ában biztosított jogorvoslatról szóló tájékoztatást.

(3) A nevelési felügyelet felülvizsgálata során a gyámhivatal a 114/A. §-ban és e §-ban foglalt rendelkezések szerint jár el.

(4) A gyámhivatal a nevelési felügyeletet megszünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn. A nevelési felügyelet megszüntetéséről a gyámhivatal a gyermek, a gyermekvédelmi gyám, a gyermekjogi képviselő, a speciális gyermekotthon vezetője kérelmére, valamint hivatalból nyolc napon belül határozattal dönt.

A gondozási díj

115. § (1) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek után fizetendő gondozási díj megállapításánál a Ptk.-nak a gyermektartásra vonatkozó, valamint a Gyvt.-nek a gondozási díjra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) A gondozási díj fizetésének kötelezettsége a gyermek 18. életévének betöltése után is fennmarad, ha a Gyvt. 93. § (1) bekezdés b) pontja alapján részesül utógondozói ellátásban.

116. § A gondozási díj összegének megállapításánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni. Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

117. § (1) A gyámhivatal határozatában megjelöli, hogy a gondozási díjat a Főigazgatóság számlájára kell befizetni, és határozatát közli

a) a Főigazgatóságnak a gondozási díj fizetésére kötelezett lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes megyei, fővárosi kirendeltségével (a továbbiakban: illetékes kirendeltség) a nyilvántartás vezetése és az esetleges későbbi behajtás kezdeményezése,

b) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzővel a gondozási díjfizetési kötelezettséget megállapító határozat - esetleges későbbi behajtás

megindítása érdekében történő - nyilvántartásba vétele, valamint a 119. § szerinti iratok beszerzése céljából.

(2) A gondozási díj-befizetéseket és a keletkezett hátralékot, amelyre a Gyvt. 154. §-ának (3) bekezdése alapján késedelmi pótlék nem állapítható meg, a Főigazgatóság tartja nyilván.

118. § (1) A Főigazgatóság az illetékes kirendeltségén keresztül félévente tájékoztatja a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalt és jegyzőt a tízezer forint összeget meghaladó hátralékról.

(2) A jegyző a gondozási díj összegének felülvizsgálatához évente megküldi a gondozási díj fizetésére kötelezett körülményeit tanúsító iratokat (környezettanulmány, jövedelemigazolások).

(3) A gondozási díjhátralék elévülés miatt történő törlése a jegyző feladata, melyről értesíti a Főigazgatóság illetékes kirendeltségét.

(4) A gyámhivatal tartási kötelezettség elmulasztása (Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 212. §) miatt feljelentést tesz az ellen, aki a megállapított gondozási díjfizetési kötelezettségét önhibájából nem teljesíti.

119. § (1) A gondozási díj összegét és a fizetési kötelezettséget a gyámhivatal évente felülvizsgálja. A felülvizsgálathoz a gyámhivatal beszerzi a gondozási díj fizetésére kötelezettnek a 7. számú melléklet szerinti jövedelemnyilatkozatát és a környezettanulmányt.

(2) Ha a gondozási díj felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy a 117. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feladatokat ellátó jegyző illetékessége - a kötelezett lakóhelyének vagy ennek hiányában tartózkodási helyének megváltozása okán - megszűnt, a gyámhivatal megkeresi

a) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt a 117. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatok ellátása érdekében, valamint

b) a kötelezett előző lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt, hogy a nyilvántartásában a hátralék behajtására vonatkozó adatokat küldje meg az illetékes jegyzőnek, illetve a 117. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határozatot nyilvántartásából törölje.

120. § (1) Ha a nevelésbe vett gyermek szülőjét a bíróság a gondozási díjfizetési kötelezettség keletkezése előtt tartásdíj fizetésre kötelezte, a gondozási díj fizetését előíró határozatot közölni kell az ítéletet hozó bírósággal. Ha a tartásdíjat letiltás útján folyósítja a fizetésre kötelezett munkáltatója vagy egyéb szerv, a határozatot közölni kell a jövedelmet folyósító szervvel is.

(2) A ~~gyermekgondozási segélyben gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő személy~~ gondozási díjfizetési kötelezettsége szünetel.

(3)

120/A. § Ha a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az ügy áttételéről szóló végzésről a gyámhivatal értesíti a gondozási díj fizetésére kötelezettet, szükség esetén munkáltatóját, a megyei kirendeltséget, valamint a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

XVI. Fejezet

Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek

Az utógondozás elrendelése

121. § (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás céljának megvalósulása érdekében az

utógondozás biztosítására elsősorban a fiatal felnőtt korábbi gondozási helyét, vagy - ha a támogatás céljának elérését elősegíti - a fiatal felnőtt választása szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat által meghatározott otthont nyújtó ellátást biztosító intézményt jelöli ki, amely a kijelölést követően köteles ellátni az utógondozást.

(2) Az utógondozás elrendeléséről szóló határozatban a gyámhivatal felhívja az utógondozás biztosítására köteles intézmény vezetőjét, hogy

a) 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében bekövetkező változásról, és

b) gondoskodjon arról, hogy az utógondozó az utógondozás eredményéről

ba) évente,

bb) a gyámhivatal felhívására bármikor, és

bc) az utógondozás megszűnésekor vagy megszüntetésekor adjon tájékoztatást a gyámhivatalnak.

122. §

Az utógondozói ellátás elrendelése

123. § (1) A gyermekvédelmi gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak a gyermek utógondozói ellátásra irányuló kérelmét, valamint az utógondozói ellátásra vonatkozó javaslatot és a 124. § szerinti dokumentumokat.

(2) Ha a tizenhetedik életévét már betöltött gyermek cselekvőképességének hiánya, vagy a fiatal felnőtt cselekvőképességének teljes vagy részleges korlátozottsága miatt gondnokság alá helyezése és szociális bentlakásos intézményi elhelyezése látszik indokoltnak, a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.

124. § (1) A fiatal felnőtt az utógondozói ellátásra irányuló kérelméhez csatolja

a) jövedelemnyilatkozatát az azt alátámasztó igazolásokkal együtt, vagy igazolást az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről,

b) a köznevelési, felsőoktatási intézmény igazolását a tanulói, hallgatói jogviszonyról vagy a felnőttképzési intézménnyel kötött felnőttképzési szerződés másolatát,

c) a szociális bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséről szóló határozatot vagy a szociális bentlakásos intézmény értesítését a felvétel várható időpontjáról,

d) az ellátást biztosító nevelőszülő és működtetője együttes, a gyermekotthon, utógondozó otthon vagy külső férőhelyet működtető befogadó nyilatkozatát, vagy a befogadás megtagadásáról szóló nyilatkozatot.

(2) A befogadás megtagadása esetén a gyámhivatal kikérheti az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.

A határozat tartalma

125. § Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az utógondozói ellátást biztosító

aa) nevelőszülőnek és a nevelőszülői hálózat működtetőjének,

ab) gyermekotthonnak és működtetőjének,

ac) utógondozó otthonnak és működtetőjének,

ad) lakhatást nyújtó külső férőhelynek és működtetőjének

a megnevezését;

b) az utógondozói ellátás elrendelésének a Gyvt. 93. § (1) bekezdésében meghatározott okát és kezdő időpontját;

c) a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen felhívást

ca) a munkavállalással járó kötelezettségek maradéktalan teljesítésére,

cb) a munkavállaláshoz szükséges lépések megtételére,

cc) tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek teljesítésére,

cd) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival és az intézményben ellátott társaival szembeni megfelelő magatartásra,

ce) a gyermekotthon, utógondozó otthon, külső férőhely háziarendjének betartására,

cf) az utógondozói ellátást nyújtó nevelőszülővel és működtetőjével, a gyermekotthonnal, utógondozó otthonnal kötött megállapodásban foglalt kötelezettségei megtartására,

cg) a lakhatást nyújtó külső férőhelyen a férőhely működtetőjével, tulajdonosával kötött megállapodásban foglaltak betartására,

ch) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival való együttműködési kötelezettség betartására;

d) a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás igénybevétele elmulasztásából származó jogkövetkezményekre vonatkozó figyelmeztetését;

e) a fiatal felnőtt felhívását arra, hogy a jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését a gyámhivatalnak 15 napon belül jelentse be;

f) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény vezetőjének felhívását arra, hogy 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozó személyéről, illetve az utógondozó személyében vagy az utógondozói ellátás helyében bekövetkező változásról;

g) annak megállapítását, hogy a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetű.

126. § (1) Ha az utógondozói ellátás igénybevételenek oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhivatal határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételenek új okát, illetve helyét.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az utógondozói ellátásra irányuló kérelemhez csak a megváltozott körülményekre vonatkozó dokumentumokat kell csatolni.

HATODIK RÉSZ

TÁMOGATOTT T DÖNTÉSHOZATAL, ELŐZE TES JOGNYILATKOZAT, GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG

XVI/A. Fejezet

A támogatott döntéshozatallal és az előzetes jognyilatkozattal kapcsolatos ügyek

Támogató kirendelése

126/A. § (1) A gyámhivatal a támogató kirendelése iránti eljárást a támogatásra szoruló személy

kérelmére vagy a bíróság megkeresése alapján, hivatalból indítja meg.

(2) A gyámhivatal a támogató kirendelése iránt hivatalból megindított eljárást

a) a támogatásra szoruló személy egyetértése esetén lefolytatja, vagy

b) a támogatásra szoruló személy egyetértése hiányában, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 31. § (1) bekezdés e) pontja alapján megszünteti.

(3) A gyámhivatal az eljárása során személyesen, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a támogatásra szoruló személyt és a támogatónak jelentkező személyt. A meghallgatás során a gyámhivatal tájékoztatást nyújt

a) a Ptk. 2:38. §-a és a támogatott döntéshozatalról szóló 2013. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Tám. tv.) alapján a támogatott döntéshozatal jogintézményének céljáról, a támogató feladatáról és eljárásáról, valamint a támogató kirendelésére irányuló eljárás menetéről,

b) a támogatásra szoruló személy rendelkezésére álló más segítségnyújtási formákról, az igénybe vehető szociális és egyéb ellátásokról, szolgáltatásokról, valamint azok igénybevételének módjáról,

c) a támogató kinevezésének a Tám. tv. 2. § (3) bekezdése szerinti törvényi akadályairól, és

d) ha a támogatásra szoruló személy nem tud lehetséges támogató személyt megjelölni,

da) a családsegítő szolgálat megkeresésének lehetőségéről, annak vizsgálata érdekében, hogy a támogatásra szoruló személy környezetében van-e a támogatói feladatok ellátására alkalmas személy, és

db) a hivatásos támogató kirendelésének lehetőségéről.

(4) A gyámhivatal a támogatásra szoruló személy és a támogatónak jelentkező személy meghallgatásáról jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyv tartalmazza

a) a támogatásra szoruló személy és a támogatónak jelentkező személy nyilatkozatát

aa) a köztük lévő kapcsolat jellegéről és fennállásának időtartamáról,

ab) arról, hogy általános jelleggel vagy mely ügyekben, ügycsoportokban látják szükségesnek a támogatott döntéshozatalt, és

ac) a támogatott döntéshozatal alkalmazásának előrelátható gyakoriságáról és időtartamáról,

b) a támogatónak jelentkező személy nyilatkozatát, hogy vállalja a támogatói feladatok ellátását,

c) a gyámhivatal (3) bekezdés szerinti tájékoztatását, és

d) a támogató kirendelése szempontjából jelentőséggel bíró egyéb tényeket és nyilatkozatokat.

(5) A gyámhivatal a támogató kirendelése indokoltságának megállapítása céljából a Tám. tv. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően különösen akkor szerez be szakértői véleményt a belátási képesség kisebb mértékű csökkenéséről, ha felmerül a támogatott döntéshozatal visszaélészerű alkalmazásának gyanúja.

(6) A gyámhivatal eljárása során szükség esetén kikéri a családsegítő szolgálat véleményét arról, hogy a támogatásra szoruló személy környezetében van-e a támogatói feladatok ellátására alkalmas személy.

(7) A támogató kirendeléséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a támogatott döntéshozatal általános jellegét, vagy azoknak az ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekre a támogatott döntéshozatal fennáll,

b) két támogató kirendelése esetén a támogatók feladatkörének megosztását,

c) a Tám. tv. 5. § (1) bekezdése szerinti rendes felülvizsgálat időpontját, és

d) a támogatott személy és a támogató tájékoztatását arról, hogy

da) bármikor kérhetik a támogató kirendelésének rendkívüli felülvizsgálatát,

db) bármikor kérhetik azoknak az ügycsoportoknak a módosítását, amelyek tekintetében a

támogatott döntéshozatal fennáll, vagy ügycsoportok helyett a támogatott döntéshozatal általános jellegének megállapítását, vagy az általános jellegű támogatott döntéshozatal helyett annak ügycsoportokra történő meghatározását,

dc) bármikor kérhetik a támogatott döntéshozatal megszüntetését,

dd) a támogató kirendelése a támogatott személy cselekvőképességét nem érinti, és

de) milyen jogokkal és kötelezettségekkel jár a támogatói tisztség ellátása.

(8) A támogatóként történő kirendelést igazoló gyámhivatali tanúsítvány tartalmazza

a) a támogató kirendeléséről szóló jogerős határozat ügyszámát,

b) a támogatott személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

c) a támogató természetes személyazonosító adatait és lakcímét, hivatásos támogató esetén a nevét és az őt foglalkoztató szerv megnevezését és székhelyét,

d) a támogatott döntéshozatal általános jellegét, vagy azoknak az ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekre vonatkozóan a támogatott döntéshozatal fennáll, és

e) több támogató kirendelése esetén ennek a tényét, valamint azoknak az ügyeknek, ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekben a tanúsítvány kiállítását kérő támogató eljárhat.

A támogató kirendelésének felülvizsgálata

126/B. § (1) A gyámhivatal a támogató kirendelésének rendes vagy rendkívüli felülvizsgálatakor, a támogatott személy és a támogató személyes meghallgatása során, a Tám. tv. 5. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltak megállapítása érdekében megvizsgálja, hogy

a) a támogatott személy milyen ügyekben és milyen gyakorisággal kérte a támogatója segítségét,

b) ha a támogatott személy jellemzően nem vette igénybe a támogatója segítségét, mi volt ennek az oka,

c) a támogató és a támogatott személy együtt tudtak-e működni,

d) elérhető volt-e a támogató, amikor a támogatott személynek szüksége volt rá, és

e) a támogató eleget tett-e a Tám. tv. 4. § (2) bekezdése szerinti kötelezettségének.

(2) A gyámhivatal szükség esetén vizsgálja a támogatónak a Tám. tv. 4. § (2) bekezdése szerinti, írásba foglalt beszámolót.

(3) Ha a felülvizsgálat során a támogató kirendelésének indokoltsága tekintetében kétség merül fel, a gyámhivatal a Tám. tv. 3. § (3) bekezdése szerint jár el.

A hivatásos támogató

126/C. § Ha a hivatásos támogatói feladatokat mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személy által kijelölt személy látja el, kérelmére a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal tételes költségelszámolásban vagy költségátalány fizetésében állapotodhat meg vele a Tám. tv. 7. § (4) bekezdése szerinti költségtérítés biztosítása érdekében.

126/D. § (1) A gyámhivatal megvizsgálja a Tám. tv. 10. § (2) bekezdése szerint előterjesztett éves hivatásos támogatói jelentést, és indokolt esetben nyilatkoztatja a támogatott személyt az abban foglaltakról.

(2) Ha a gyámhivatal huszonegy napon belül nem kéri fel a hivatásos támogatót jelentése kiegészítésére vagy új jelentés benyújtására, a jelentést jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentés elfogadásáról a gyámhivatal huszonegy napon belül dönt.

(3) Ha a hivatásos támogató az éves jelentését határidőben nem terjeszti elő, vagy a jelentésben foglaltak alapján valószínűsíthető, hogy a hivatásos támogató tevékenysége nem felel meg a

kirendelő határozatban foglaltaknak, vagy más módon felmerül annak a gyanúja, hogy a támogatott személy érdekei sérültek, a gyámhivatal meghallgatja

a) a támogatott személyt arról, hogy elégedett-e a hivatásos támogató által nyújtott segítséggel, felmerült-e közöttük vita, érdekellentét, és kéri-e a hivatásos támogató felmentését és új támogató kirendelését, és

b) indokolt esetben a hivatásos támogatót a jelentés elmaradásának, a jelentésben foglalt eljárásának, és a támogatott személlyel felmerült vitájának, érdekellentétének az okáról.

(4) Ha a gyámhivatal az eljárása során megállapítja, hogy a hivatásos támogató működése ellen kifogás nem vehető fel, azonban más személy kirendelése a támogatott személy érdekeit tekintve kedvezőbb, felmenti a hivatásos támogatót, és a támogatott személy egyetértésével egyidejűleg új támogatót rendel ki.

(5) Ha a gyámhivatal eljárása során megállapítja, hogy a hivatásos támogató tevékenysége sérti a támogatott személy érdekeit, elmozdítja a hivatásos támogatót, és a támogatott személy egyetértésével egyidejűleg új támogatót rendel ki.

Az előzetes jognyilatkozat felvétele

126/E. § (1) A gyámhivatal az előtte előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személyt tájékoztatja arról, hogy

a) az előzetes jognyilatkozatot be kell jegyezni az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába, a bejegyzés elmaradása azonban az előzetes jognyilatkozat érvényességét nem érinti,

b) az előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba való bejegyzése illetékköteles, amelynek költségét az előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személynek kell viselnie,

c) a nyilvántartásba bejegyzés iránti kérelmet az előzetes jognyilatkozatról felvett jegyzőkönyvvel együtt a gyámhivatal küldi meg a bíróságnak, és

d) a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában rendeli el az előzetes jognyilatkozat alkalmazását.

(2) A nagykorú cselekvőképes személy személyesen előterjesztett előzetes jognyilatkozatáról a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel. A gyámhivatali jegyzőkönyv az előzetes jognyilatkozatot tevő személy kérelmére tartalmazza

a) annak az egy vagy több személynek a meghatározását, akit, akiket szükség esetén gondnokául, helyettes gondnokául megjelöl,

b) annak az egy vagy több személynek a meghatározását, akit, akiket kizár a gondnokul kirendelhető személyek közül,

c) annak meghatározását, hogy a cselekvőképességének korlátozása esetén a gondnok egyes személyes és vagyoni ügyeiben miként járjon el,

d) a kiskorú gyermeke számára a gyám megnevezését vagy meghatározott személyeknek a gyámságból történő kizárását,

e) nyilatkozatát arról, hogy kéri előzetes jognyilatkozatának az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába történő bejegyzését, és

f) az előzetes jognyilatkozat szempontjából jelentőséggel bíró egyéb tényeket és nyilatkozatokat.

(3) Az előzetes jognyilatkozat bejegyzése iránti gyámhivatali megkeresés tartalmazza

a) az eljáró gyámhivatal megnevezését,

b) az eljáró gyámhivatal székhelyét,

c) a csatolt előzetes jognyilatkozatot és az előzetes jognyilatkozatot tett személy bejegyzés iránti kérelmét tartalmazó gyámhivatali jegyzőkönyv számát, keltét,

d) az előzetes jognyilatkozatot tett személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

- e) a kérelem keltének helyét, valamint idejét, és
- f) az eljáró gyámhivatal kiadmányozásra jogosult vezetőjének vagy ügyintézőjének aláírását.

Az előzetes jognyilatkozat alkalmazása

126/F. § (1) Ha a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában az előzetes jognyilatkozat alkalmazását elrendelte, a gyámhivatal az abban foglaltak figyelembevételével

- a) jár el a gondnok kirendelésekor és tevékenységének meghatározásakor, amelyek során felhívja a gondnok figyelmét az előzetes jognyilatkozatban szereplő rendelkezések betartására, és
- b) bírálja el a gondnok számadását, valamint fogadja el beszámolóját.

(2) Ha az előzetes jognyilatkozatban foglaltak teljesítése a gondnokolt érdekével ellentétes lenne, a gyámhivatal kéri a bíróságtól az előzetes jognyilatkozatban lévő rendelkezés alkalmazásának mellőzését, feltéve, hogy azt a gondnok a bíróságnál nem kezdeményezte.

XVII. Fejezet

A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek

A gyám kirendelése

127. § (1) A gyámhivatal a Ptk. 4:225. § (1) bekezdésében meghatározott szervek, személyek, valamint bármely más szerv vagy személy jelzése, értesítése alapján hivatalból eljárást indít a gyámrendelés iránt.

(2) A gyámhivatal gyámot a szülői felügyelet alatt nem álló gyermek részére rendel. Nem áll szülői felügyelet alatt a gyermek, ha

- a) a szülők meghaltak,
- b) a szülők szülői felügyeletét a bíróság megszüntette,
- c) a szülők cselekvőképtelenek vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorúak, függetlenül attól, hogy tizenhatodik életévük betöltésétől a gondozás, nevelés jogát gyakorolhatják, vagy cselekvőképességükben a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személyek,
- d) a szülők ismeretlen helyen távol vannak, vagy ténylegesen akadályozva vannak,
- e) a bíróság a gyermeket harmadik személynél helyezte el,
- f) a gyermeket a gyámhivatal nevelésbe vette,
- g) a gyámhivatal a gyermek családba fogadásához hozzájárult,
- h) a gyámhivatal a gyermeket ideiglenes hatállyal hozzátartozónál vagy más személynél, nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezte el, és szülője ellen a szülői felügyelet megszüntetése vagy a szülői felügyelet rendezése iránti per van folyamatban,
- i) a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához hozzájárult,
- j) a szülő a hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismert személy általi örökbefogadásához hozzájárult, kivéve, ha a szülő a házastárs által történő örökbefogadáshoz járult hozzá,
- k) a szülő a gyermek vagy a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója sérelmére elkövetett cselekmény miatt elrendelt távoltartó határozat hatálya alatt áll, és a gyermeknek nincs

másik szülői felügyeleti jogot gyakorló szülője,

l) a szülői felügyeleti jog gyakorlására jogosult szülő együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel, az életközösségük fennállása alatt.

(3) A gyámhivatal gyermekvédelmi gyámot rendel a gyermek részére, ha a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához [Ptk. 4:230. § c) pontja].

(4) Ha a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermekének általa ismert személy részéről történő örökbefogadásához járult hozzá, és az örökbefogadás engedélyezését a megnevezett leendő örökbefogadó szülő egyidejűleg maga is kéri - alkalmassága esetén -, az örökbefogadni szándékozót a gyámhivatal a gyermek családbafogadó gyámjával rendeli ki.

(5) Ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő meghal, szülői felügyeletét a bíróság megszüntette vagy az szünetel, de a másik szülő él és szülői felügyeletét gyakorolhatja, gyámrendelésének nincs helye.

128. § (1) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal vizsgálja, hogy

a) mi a gyámrendelés oka,

b) a gyermek kinek a gondozásában él, valamint, hogy ennek a személynek alkalmasak-e a körülményei és a személye a gyermek ellátására, továbbá, hogy a gyámság viselését vállalja-e,

c) van-e nevezett gyám vagy gyámságból kizárt személy, valamint, hogy van-e a gyermeknek olyan rokona, hozzátartozója, aki családbafogadó gyámként - alkalmassága és vállalása alapján - kirendelhető,

d) a családbafogadó gyámként kirendelhető személy ténylegesen mely időponttól neveli saját háztartásában a gyermeket,

e) a gyermeknek van-e vagyona és azt ki kezeli,

f) a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres kedvezményben,

g) az ítélőképessége birtokában lévő gyermeknek mi a véleménye a gyám személyéről, és a tizenegyedik életévét betöltött gyermek tiltakozása esetén azt, hogy a gyám személye ellen alapos okból tiltakozik-e,

h) van-e a gyermeknek olyan vagyona vagy más ügye, melynek kezelése, intézése különös szakértelmet igényel.

(1a) A gyámhivatal tájékoztatja a családbafogadó gyámot, hogy kérheti a családi pótléknak a gyámrendelés tényleges időpontját legfeljebb két hónappal megelőző időponttól történő folyósítását, feltéve, hogy erre az időtartamra más személy nem részesült családi pótlékban.

(2) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi:

a) a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat (így különösen szülők halotti anyakönyvi kivonatának adattartalma, bírói ítélet),

b) a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalmát,

c) a gyermek ingó, ingatlan vagyonáról készült leltárt, ha a gyámhivatal tudomással bír arról, hogy a gyermeknek van vagyona.

(3) A gyámhivatal

a) a Gyvt. 128. §-ában meghatározottakon kívül meghallgatja

aa) a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető valamennyi személyt,

ab) a Ptk. 4:231. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti többes gyámrendelés esetén mindkét személyt, és

ac) a Ptk. 4:231. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többes gyámrendelés esetén a különleges szakértelmet igénylő ügyekben a gyámi tisztséget vállaló személyeket, és

b) a gyermekvédelmi gyám kivételével vizsgálja, hogy az érintett személy viselhet-e gyámságot, és személyiségénél, valamint körülményeinél fogva alkalmas-e a tisztség ellátására.

(4) A gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltak vizsgálatán során - szükség szerint - orvosi,

pszichológiai véleményt és jövedelemigazolást szerez be.

(5) Az (1) bekezdés g) pontjában foglaltak vizsgálatokor alapos oknak kell tekinteni különösen, ha a gyámságot vállaló személy a gyermekkel vagy a gyermek szülőjével szemben felróható magatartást tanúsított, vagy a gyermek és a családbafogadó gyámságot vállaló személy érzelmileg nem kötődnek egymáshoz.

129. § (1) A gyámhivatal annak érdekében, hogy az azonos helyen nevelkedő testvérek részére gyámul ugyanaz a személy kerüljön kirendelésre, megvizsgálja, hogy ez nem ellentétes-e a kiskorúak érdekével. Ennek során a gyámhivatal figyelembe veszi az ítélőképességük birtokában lévő gyermekek véleményét, a gyámként kirendelhető személyek alkalmasságát, és azt, hogy vállalják-e a családbafogadó gyámi tisztség viselését.

(2) Ha a testvérek részére többes gyámrendelés történik, vagy részükre más-más személyt rendel ki a gyámhivatal gyámként, a gyámhivatal meghatározza, hogy a testvérek osztatlan közös tulajdonában lévő vagyontárgyakat melyik gyám kezeli.

(3) A gyámhivatal a vagyont juttató személy bejelentése alapján hivatalból, vagy a szülő kérelmére vagyongazdálkodó gyámot rendel a kiskorú gyermek részére, ha a gyermek azzal a kikötéssel kapott vagyont, hogy azt szülei nem kezelhetik. A gyámhivatal a döntését a vagyont juttató személy meghallgatásával és javaslatának figyelembevételével hozza meg.

129/A. § A gyámot a gyámsággal járó jogok és köteleességek a kirendelő határozat kézbesítését követő naptól kezdve illetik meg, illetve terhelik, kivéve, ha a gyámhivatal ettől eltérően rendelkezik.

A határozat tartalma

130. § (1) A gyámrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza:

- a) tájékoztatást a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről,
- b) a gyámi tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének 129/A. § szerinti időpontját,
- c) a vagyonelejtár alapján az ingó és ingatlan vagyont gyám kezelésébe adását, feltéve, hogy a gyermek rendelkezik vagyonnal és a gyám vagyongazdálkodásra jogosult,
- d) vagyonnal rendelkező gyermek vagyongazdálkodására jogosult gyámja esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,
- e) a tájékoztatást a gyám családtámogatási ellátások igénylésére való jogáról, valamint a családi pótlék folyósítása érdekében kérelemre annak megállapítását, hogy a családbafogadó gyám a gyermekről a gyámrendelés időpontját megelőzően mely időponttól gondoskodott a saját háztartásában,
- f) a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátásról szóló tájékoztatást, feltéve, hogy a rendszeres kedvezményben részesülő gyermek részére családbafogadó gyámként hozzátartozót rendeltek ki,
- g) többes gyámrendelés esetén a gyámok feladatkörének pontos megosztását,
- h) vagyongazdálkodó gyám kirendelése esetén annak a vagyonnak (vagyontárgynak) a megjelölését, amelyet a gyermeknek juttattak, és amelyre a vagyongazdálkodó gyám tevékenysége vonatkozik.

(2) A gyámhivatal határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

(3) A gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozata meghozatalával egyidejűleg közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyámrendelés tényét. Ha a családbafogadó gyám kérte a gyámrendelő határozatban annak megállapítását, hogy a gyermekről a gyámrendelés időpontját megelőzően mely időponttól gondoskodott a saját háztartásában, a gyámhivatal megküldi határozatának rendelkező részét a családtámogatási ellátást folyósító szervnek. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a

családtámogatási ellátást folyósító szervet, hogy a családbafogadó gyám kezéhez folyósítsa a gyámrendelés tényleges időpontját legfeljebb két hónappal megelőző időponttól visszamenőleg a családi pótlékot, feltéve, hogy erre az időtartamra vonatkozóan más személy nem részesült családi pótlékban.

(4) Ha a gyámrendeléssel érintett gyermek rendszeres kedvezményre jogosult, a gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozatát

a) annak jogerőre emelkedését követően haladéktalanul közli a családbafogadó gyám lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével, feltéve, hogy a gyermek részére családbafogadó gyámot rendeltek,

b) annak meghozatalát követően - a rendszeres kedvezmény megszüntetése céljából - haladéktalanul közli a rendszeres kedvezményt megállapító települési önkormányzat jegyzőjével az a) pont alá nem tartozó esetben.

Eseti gyám és magzat gyámjának kirendelése

130/A. § (1) A gyámhivatal kérelemre vagy hivatalból eseti gyámot rendel a kiskorú gyermek részére,

a) ha képviseletéről a Ptk. 6:20. §-ában meghatározott esetekben gondoskodni kell,

b) ha a szülő a Ptk. 4:163. §-ában meghatározott esetekben a gyermek ügyében nem járhat el,

c) az apai elismerő nyilatkozathoz szükséges törvényes képviselői hozzájárulás megadása érdekében a Ptk. 4:101. § (5) bekezdésében meghatározott esetben,

d) az apaság megállapítása iránti perben a Ptk. 4:106. § (2) bekezdése szerinti esetben,

e) az örökbefogadás felbontására irányuló eljárás során, ha a Ptk. 4:145. § (4) bekezdése alapján az örökbefogadó nem járhat el az örökbefogadott törvényes képviselőjeként, és

f) a bíróság megkeresése alapján a Pp. 167/A. § (4) bekezdésében meghatározott esetben, ha a kiskorú tanú és a törvényes képviselője között érdekellentét van.

(2) Az (1) bekezdés f) pontja szerinti esetben a gyámhivatal által kirendelt eseti gyám gyakorolja a Pp. 167/A. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott jogokat.

(3) Az eseti gyám a gyámhivatal kirendelő határozatában meghatározott ügyben olyan jogkörrel jár el, mint a gyám.

(4) Ha a gyermek érdekében több eljárásban, vagy ismétlődő vagy folyamatos eljárási cselekmények során merül fel az eseti gyám kirendelésének szükségessége, a gyermek számára lehetőség szerint ugyanazt a személyt kell eseti gyámként kirendelni.

(5) Az eseti gyám köteles az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét megismerni és azt a gyermek korára és érettségére tekintettel figyelembe venni tevékenysége ellátása során.

(6) A gyámhivatal kérelemre vagy hivatalból gyámot rendel a magzat részére

a) a Ptk. 2:3. § (1) bekezdésében meghatározott esetben, és

b) a születendő gyermek családi jogállásának teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal történő rendezése érdekében az 59. § (4) bekezdése szerinti esetben.

(7) A magzat gyámjának a tevékenysége a születés időpontjáig terjed.

(8) A szülő törvényes képviseleti jogát korlátozó rendelkezéseket a magzat tekintetében is alkalmazni kell.

A zárlat elrendelése, a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése

130/B. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv

vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:25. §-a alapján a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére zárgondnokot rendel, egyidejűleg az érintett személy vagyonára zárlatot rendel el, ha

- a) az a 131. § (1) bekezdésében foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó szakorvosi vélemény alapján indokolt,
- b) a gondnokság alá helyezés Ptk.-ban meghatározott feltételei fennállnak, és
- c) sürgős intézkedés szükséges a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának védelme érdekében.

(2) A gyámhivatal az eljárása során

- a) beszerzi a 145. § (3) bekezdés b)-e) pontjában foglaltakat,
- b) beszerezheti a 145. § (5) bekezdésében foglaltakat, és
- c) gondoskodik a 145. § (1) és (2) bekezdése szerint - a zárgondnok kirendeléséről szóló határozatának meghozatalától számított nyolc napon belül - a gondnokság alá helyezés iránti keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtásáról.

(3) Ha a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt vagy a bíróság a per alatt a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának megóvása érdekében zárlatot rendelt el, a gyámhivatal által kirendelt zárgondnok a zárt vagyont a zár feloldásáig, vagy a per jogerős befejezése után a gondnok kirendeléséig a rendes gazdálkodás szabályai szerint kezeli.

130/C. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:26. §-a alapján a nagykorú személy részére ideiglenes gondnokot rendel, ha

- a) a felmerült eset azonnali intézkedést igényel, és
- b) az a 131. § (1) bekezdésében foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó - lehetőség szerint beszerzett - szakorvosi vélemény alapján indokolt.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes gondnokot kirendelő határozatában - a kirendelés okának megfelelően - megjelöli, hogy az ideiglenes gondnok mely ügyekben vagy ügycsoportokban jogosult jognyilatkozatot tenni.

(3) A gyámhivatal az eljárása során

- a) beszerzi a 145. § (3) bekezdés b)-e) pontjában foglaltakat, valamint az elmeállapotra vonatkozó szakorvosi véleményt, ha az (1) bekezdés b) pontja alapján korábban nem szerezte be,
- b) beszerezheti a 145. § (5) bekezdésében foglaltakat, és
- c) gondoskodik a 145. § (1) és (2) bekezdése szerint - az ideiglenes gondnok kirendeléséről szóló határozatának meghozatalától számított nyolc napon belül - a gondnokság alá helyezés iránti keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtásáról.

130/D. § (1) A gyámhivatal a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése iránti eljárást soron kívül folytatja le.

(2) A zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése esetén a gyámhivatal határozatában tájékoztatja az érintetteket, hogy a döntés ellen nincs helye fellebbezésnek, azonban a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési pert nyolc napon belül megindítja, és a bíróság legkésőbb a keresetindítástól számított harminc napon belül hivatalból felülvizsgálja a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést.

(3) A gyámhivatal a zárgondnokot és az ideiglenes gondnokot felmenti

- a) a gondnok kirendelésével egyidejűleg, ha a bíróság a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést a per jogerős befejezéséig hatályában fenntartotta, vagy
- b) a bíróság értesítésétől számított nyolc napon belül, ha a bíróság a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést megszünteti.

A gondnok kirendelése

131. § (1) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal megvizsgálja, hogy

- a) mi a gondnokrendelés oka,
- b) van-e a gondnokrendeléssel érintett személy előzetes jognyilatkozatában gondnokul megjelölt vagy kizárt személy,
- c) van-e a gondnokrendeléssel érintett személy által - a gondnok kirendelése iránti eljárásban - a gondnokul jelölhető személyek közül megnevezett személy, vagy olyan személy, aki ellen kifejezetten tiltakozik,
- d) a Ptk. 2:31. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével ki rendelhető ki gondnokként,
- e) a gondnokrendeléssel érintett személy gondozásában, ellátásában ki vesz részt, és
- f) van-e vagyona a gondnokrendeléssel érintett személynek.

(2) A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés alapjául szolgáló bizonyítékokat, így különösen a jogerős bírósági határozatot, valamint a gondnokolt születési anyakönyvi kivonatának adattartalmát.

(3) A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken kívül meghallgatja - ha mentális állapota lehetővé teszi - a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt, valamint a gondnoki tisztség ellátását vállaló valamennyi személyt.

132. § (1) A gyámhivatal annak a nagykorú személynek,

- a) akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, gondnokot, kivételesen több gondnokot vagy helyettes gondnokot,
- b) akinek cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése indokoltnak látszik, kivételesen, azonnali intézkedést igénylő esetben zárgondnokot, ideiglenes gondnokot,
- c) akinek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény alapján szükséges, ügygondnokot, és
- d) akinek az ügyében más eljáró szerv, személy megkeresi, a feltételek fennállása esetén eseti gondnokot vagy ügygondnokot rendel.

(2)-(4)

(5) Az eseti gondnok és az ügygondnok kirendelése iránt a jegyző intézkedik, ha erre az előtte folyó eljárásban van szükség.

133. § (1) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés okául szolgáló bizonyítékokat, így különösen

- a) a bírósági határozatot,
- b) a pszichiátriai szakvéleményt,
- c) az ügyfél ismeretlen helyen való távollétét igazoló iratot,
- d) a különös szakértelem szükségességét megalapozó iratokat,
- e)
- f) a vagyonleltárt.

(1a) A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal

- a) meghallgatja a 131. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket,
- b) meghallgatja a gondnokság alá helyezéssel érintett személlyel egy háztartásban élő személyt, indokolt esetben a vele nem egy háztartásban élő hozzátartozóját,
- c) környezettanulmányt készít vagy szerez be.

(2) Nem minősül különleges szakértelmet igénylő ügynek a családtámogatási ellátás, az árvaellátás, egyéb pénzügyi támogatás, nyugdíj és egyéb járadék igénylése, felhasználása,

valamint ennek gyámhatósági betétben való elhelyezése és kezelése.

134. § (1) Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek nincs olyan hozzátartozója, aki a gondnokság viselésére alkalmas, részére a gyámhivatal hivatásos gondnokot rendel.

(2) A gyámhivatal a hivatásos gondnok kirendelésénél a Ptk. 2:31. §-ában és a Gyvt. 102. §-ában foglaltak figyelembevételével jár el.

(3) Ha a gyámhivatal hivatásos gondnokul mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendel ki, az erre irányuló eljárása során felhívja a jogi személyt arra, hogy legkésőbb tizenöt napon belül jelölje meg azt a természetes személyt, aki a gondnoki teendőket ellátja.

(4)-(6)

(7) A hivatásos gondnok kirendelése a gondnokolt tiltakozása esetén sem mellőzhető.

134/A. § (1) A gondnokrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon túl tartalmazza

a) a gondnoki tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről való tájékoztatást,

b) többes gondnokrendelés esetén a gondnokok feladatkörének pontos megosztását [Ptk. 2:32. § (2) bekezdése],

c) helyettes gondnokrendelés esetén annak időtartamát, valamint a helyettes gondnok jogkörének terjedelmét,

d) ideiglenes gondnokrendelés esetén azon ügycsoportok megjelölését, amelyek tekintetében a gondnok eljárhat [Ptk. 2:26. § (2) bekezdése],

e) annak az összegnek a megállapítását, amelyen felül a gondnokolt vagyoni ügyében a gondnok jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges [Ptk. 2:23. § (1) bekezdés e) pontja],

f) a gondnoki tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdő időpontját,

g) az ingó és ingatlan vagyon gondnok kezelésébe adását a vagyonleltár alapján, vagy leltár hiányában a hagyatéki ügyben eljáró települési önkormányzat jegyzőjének megkeresését a gondnokolt ingó és ingatlan vagyonának leltározására és a gondnok felhívását a leltár felvételében való közreműködésre,

h) vagyonkezelésre jogosult gondnok esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,

i) a gondnok felhívását arra, hogy a véleménynyilvánításra képes cselekvőképtelen nagykorú kívánságát az őt érintő jognyilatkozat megtétele előtt hallgassa meg, és lehetőség szerint vegye figyelembe [Ptk. 2:22. § (3) bekezdése],

j) a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka között a megtett jognyilatkozatokkal kapcsolatos vitában a gyámhivatal dönt [Ptk. 2:20. § (2) bekezdése],

k) a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy érdekeinek védelme, károsodástól való megóvása érdekében azonnali intézkedést igényelő esetben a gondnok önállóan eljárhat, az érintett személy helyett jognyilatkozatot tehet, és a gondnok felhívását arra, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személyt és a gyámhivatalt ilyen esetben késedelem nélkül tájékoztassa [Ptk. 2:20. § (4) bekezdése],

l) a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy minden olyan ügyben önállóan tehet érvényes jognyilatkozatot, amely nem tartozik abba az ügycsoportba, amelyben cselekvőképességét a bíróság korlátozta, de a bíróság ítéletében meghatározott ügycsoportokra vonatkozó jognyilatkozatának érvényességéhez gondnokának hozzájárulása szükséges [Ptk. 2:20. § (1) bekezdése],

m) a tájékoztatást arról, hogy mely jognyilatkozatok érvényességéhez szükséges a gyámhivatal

jóváhagyása [Ptk. 2:23. §-a],

n) a gondnok felhívását arra, hogy ha a gondnokolt előzetes jognyilatkozatában meghatározta, hogy a cselekvőképességének korlátozása esetén a gondnoka egyes személyes és vagyoni ügyeiben milyen módon járjon el, ennek figyelembevételével lássa el feladatait [Ptk. 2:39. § (2) bekezdés c) pontja],

o) a gondnok felhívását arra, hogy vagyonkezelése a gondnokolt érdekeit szolgálja [Ptk. 2:35. § (1) bekezdése],

p) a cselekvőképesség teljes vagy a vagyoni ügyekre vonatkozó részleges korlátozása esetén a gondnok felhívását a gondnokolt vagyontárgyainak a gyámhivatal részére történő átadására, ha azokat a folyó kiadásokra nem kell készen tartania, és a tájékoztatást arról, hogy a gyámhivatalnak átadott vagyonnal való rendelkezéshez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, és

q) ha a gyámhivatal hivatásos gondnokul mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendelt ki, annak a természetes személynek a megnevezését, aki a gondnoki teendőket ellátja.

(2) A gyámhivatal határozatát fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja.

(3) A gondnokrendelésről szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség szerint az árvaellátást folyósító szervvel.

135. §

Eseti gondnok

136. § (1) Az eseti gondnokrendelésről a Ptk. 6:20. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott esetekben kérelemre vagy hivatalból a gyámhivatal gondoskodik.

(2) Eseti gondnokul - a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében és 89. §-ának (1) bekezdésében meghatározott eset kivételével - elsősorban ügyvédet kell kirendelni.

(3) Az eseti gondnok, ha kirendelésére a Ptk. 6:20. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kerül sor, köteles a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy véleményét megismerni és azt figyelembe venni.

(4) A gyámhivatal az eseti gondnok kirendeléséről szóló határozatában felhívja a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy gondnokának figyelmét arra, hogy jogköre nem terjed ki azokra az ügyekre, amelyeknek ellátására eseti gondnokot rendeltek.

Ügygondnok

137. § (1)

(2) A közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény alapján kirendelt ügygondnok, ha jogszabály másként nem rendelkezik a gyámhivatal felhatalmazása nélkül pénzt vagy dolgot nem vehet át, egyezséget nem köthet, vitás jogot nem ismerhet el, illetve arról nem mondhat le, kivéve, ha ezzel az általa képviselt személyt a nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Az ügygondnok kirendelése a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(4) A gyámhivatal az ügygondnok kirendeléséről szóló döntést tizenöt napon belül hozza meg.

138. §

139. §

XVIII. Fejezet

A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása

140. § (1) A gyámhivatal a gyám jogkörének Ptk. 4:237. § (2) bekezdése szerinti korlátozására vagy intézkedéseinek megváltoztatására irányuló eljárása során a szülőt akkor is meghallgatja, ha annak szülői felügyeleti joga szünetel. A gyám jogkörének korlátozása és intézkedéseinek megváltoztatása különösen a törvényes képviselő, a vagyonkezelés körében, vagy valamely meghatározott ügyben indokolt.

(2) A gyámhivatal - a számadási kötelezettségtől függetlenül - soron kívül felvilágosítást kér a gyámtól, a gondnoktól a gyermek, a gondnokolt helyzetéről és ellátásáról, ha a hozzá beérkezett jelzés, bejelentés vagy saját észlelése alapján azt indokoltnak tartja.

141. § (1) A gyámhivatal a családbafogadó gyám vagy a gondnok kérelmére a gyámság vagy a gondnokság ellátásával kapcsolatos indokolt kiadásainak, költségeinek, így különösen a gyám úti-, telefon- és ügyintézési költségének a gyermek vagy a gondnokolt jövedelméből történő megtérítéséről dönt, ha az megfelelő jövedelemmel rendelkezik. A kiadások szükségességét és a kiadások összegének helyességét a gyámhivatal a számadás elbírálása során állapítja meg.

(1a) A gyámhivatal a családbafogadó gyám kérelmére gondoskodik a gyámság ellátásával kapcsolatos indokolt kiadások, költségek, így különösen a gyám úti-, telefon- és ügyintézési költségének megtérítéséről, ha a gyámság alatt álló gyermek nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel. Nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel a gyermek, ha rendszeres kedvezményre jogosult. A gyámhivatal döntésében megjelöli azokat a kiadásokat, költségeket, amelyek megtérítését elrendelte. A gyámhivatal jogerős határozatát a megjelölt összeg kifizetése érdekében megküldi a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal részére.

(2) Működése során az eseti gyám, eseti gondnok és az ügygondnok - a vagyonkezelésre kirendelt eseti gyám, eseti gondnok kivételével - tevékenységéről félévenként, illetőleg, ha a kirendelés célja megvalósult, vagy annak oka megszűnt, ezt követően 8 napon belül köteles a gyámhivatalnak jelentését benyújtani.

(3) Az eseti gyámot, az eseti gondnokot és az ügygondnokot - a természetben nyújtott családi pótlékna a gyermek szükségleteire történő felhasználására kirendelt eseti gyám kivételével - tevékenységéért munkadíj illeti meg. A munkadíj mértékét az eseti gyám, eseti gondnok, ügygondnok felmentéséről határozatot hozó gyámhivatal állapítja meg az eseti gyám, eseti gondnok, ügygondnok munkateljesítményének figyelembevételével.

(4) Az eseti gyám, az eseti gondnok (ügygondnok) munkadíjának összegét - a Gyvt. 133/A. § (6) bekezdésében foglalt kivétellel - a gyámhivatal az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százszorosát meghaladó vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) vagyonának terhére állapítja meg, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti a vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) lakhatási és megélhetési feltételeit. Ennek hiányában a díj megfizetése a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal feladata.

(5) A gyermekvédelmi szakszolgálat által biztosított eseti gyámra a (2)-(4) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak.

142. § (1) Ha a gyám vagy a gondnok működése ellen kifogás nem merül fel, azonban más személy kirendelése a gyámolt vagy a gondnokolt érdekeit tekintve kedvezőbb, a gyám felmentésére irányuló eljárás megindítására a gyámság alatt álló, korlátozottan cselekvőképes gyermek, a gondnok felmentésére irányuló eljárás megindítására a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy is jogosult. Az eljárást a gyámhivatal hivatalból is megindíthatja a gyámi, gondnoki tisztséget a jövőben vállalni kívánó személy kezdeményezésére.

(2) Ha a gyámhivatal a gyámot vagy a gondnokot tisztségéből felmenti, elmozdítja, illetőleg azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen intézkedésével egyidejűleg új gyámot, gondnokot rendel.

(3) A gyámhivatal az eseti gyámot, az eseti gondnokot, illetve az ügygondnokot felmenti, ha

annak a kirendelés céljának megvalósulását, illetve a kirendelés okának megszűnését követően előterjesztett jelentését [141. § (2) bek.] elfogadja.

(4) A gyámhivatal a gondnokot abban az esetben is elmozdítja, ha a gondnok nem a gondnokolt előzetes jognyilatkozatában foglaltak szerint jár el.

143. § A gyámság alatt álló gyermek nagykorúságának elérése után, illetve a gondnokság megszüntetéséről rendelkező jogerős bírósági határozat alapján a gyámhivatal értesíti

a) a jogosultat a vagyon állagáról, a vagyon kezelőjének személyéről és számadási kötelezettségéről, a letétben lévő vagyon helyéről, a vagyon feletti rendelkezés módjáról, továbbá arról, hogy a számadásra kötelezettel szemben támasztott követelését szükség esetén bírósági úton érvényesítheti,

b) a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült, nagykorúvá vált jogosultat - a beszerzett adó- és értékbizonyítvány alapján - ingatlanának értékéről,

c) az ingatlanügyi hatóságot - ha a bíróság erről nem rendelkezett -, a volt gondnokolt személy gondnokság alá helyezésére vonatkozó bejegyzésnek az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében,

d) a családtámogatási, illetve a nyugdíjfolyósító szervet, ha a jogosult családtámogatási ellátásban, illetve nyugdíjban vagy a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított más ellátásban részesült,

e) a hitelintézetet, a zárolt számla kezelőjét, a letétben lévő vagyontárgy kezelőjét arról, ha a vagyon felett a 18. életévét betöltött személy nem jogosult rendelkezni, mivel cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott vagy cselekvőképtelen.

XIX. Fejezet

A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése iránti perek

144. § (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés iránt - ha annak feltételei fennállnak - akkor indít pert, ha

a) a gondnokság alá helyezendő nagykorú személynek nincs együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona, testvére, vagy

b) az a) pontban felsorolt személyek és kiskorú esetén a törvényes képviselője közül

ba) egyikük sem kíván pert indítani,

bb) a perindítást vállaló személy a perindítás szükségességéről való tájékoztatást követő hatvan napon belül nem indít pert, vagy

bc) a pert megindító személy a bírósághoz benyújtott keresetét visszavonja.

(1a) A gyámhivatal azt a személyt, aki a pert megindította, félévente megkeresi, hogy nyújtson tájékoztatást a per állásáról.

(2) A gondnokság alá helyezés szükségessége különösen akkor áll fenn, ha a gondnokság alá helyezendő személy személyi és vagyoni érdekvédelme egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel csak a gondnokság alá helyezéssel biztosítható.

(3) A gyámhivatal a kötelező felülvizsgálati eljárást a cselekvőképességet érintő bírósági ítéletben megjelölt felülvizsgálati időpontban indítja meg.

(4) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránt pert indít, ha annak fenntartása - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - már nem indokolt, és a megszüntetés iránti pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

(5) A gyámhivatal - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - a gondnokság alá helyezés módosítása iránt pert indít, ha a módosítás a gondnokolt érdekében áll, és a pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

145. § (1) A gyámhivatal keresete irányulhat

- a) gondnokság alá helyezésre, annak fenntartására vagy megszüntetésére,
- b) a cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokságra változtatására,
- c) a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésre történő módosítására,
- d) cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság esetén a gondnokolt által önállóan nem gyakorolható ügycsoportok módosítására, vagy
- e) a választójogból való kizárásra, valamint a választójogból való kizárás megszüntetésére.

(2) A gyámhivatal a keresetlevélben - ha arról tudomása van -

- a) feltünteti a gondnokság alá helyezendő személy előzetes jognyilatkozatára vonatkozó adatokat,
- b) megjelöli azoknak a tanúknak a nevét és lakcímét, akik ismerik a gondnokság alá helyezéssel érintett személy magatartását és életvitelét, és
- c) javaslatot tesz azoknak az ügycsoportoknak a meghatározására, amelyekben a cselekvőképesség részleges korlátozása indokolt.

(3) A gyámhivatal a keresetlevélhez csatolja a gondnokság alá helyezendő személy vagy a gondnokolt

- a) elmeállapotára vonatkozó szakorvosi véleményt,
- b) tulajdonában álló ingatlanok, valamint azon ingatlanok tulajdoni lapját, amelyeken hasznélvezeti joga áll fenn, vagy amelyekre őt érintő egyéb jog vagy tény van bejegyezve, feljegyezve,
- c) nyugdíja vagy nyugdíjfolyósító szerv által folyósított egyéb ellátása esetén a nyugdíjfolyósítási törzsszámot,
- d) betétben elhelyezett készpénze esetén a betétkönyv vagy folyószámla számát,
- e) lakóhelyén készített környezettanulmányt, és
- f) tekintetében ideiglenes gondnokrendelés, illetve zárlat elrendelése esetén az erre vonatkozó határozatot.

(4) A választójogból való kizárás megszüntetése vagy a választójogból való kizárás kezdeményezése során a gyámhivatal a nagykorú személy pszichés állapotára, szellemi fogyatkozására vagy szenvedélybetegségére vonatkozó körülményeket, az érintett személy életvitelére vonatkozó körülményeket, valamint az életvitelét, gondozását segítő személy véleményét veszi figyelembe.

(5) A keresetlevélhez a gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltakon kívül csatolhatja

- a) a pszichológiai véleményt,
- b) a gyógypedagógiai véleményt,
- c) az érintett személlyel kapcsolatban álló ~~esaládgondozó, családsegítő,~~ személyi segítő, szociális munkás véleményét, és
- d) az érintett személy életvitelét, gondozását segítő személy meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet.

HETEDIK RÉSZ

A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI

ÉRDEKVÉDELME

XX. Fejezet

A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek

146. § (1) A szülő vagyonkezelői jogát korlátozó, a Ptk. 4:159. §-án alapuló gyámhivatali intézkedéseket a családbafogadó gyám és a gyermekvédelmi gyám (a továbbiakban együtt: gyám) tekintetében is alkalmazni kell.

(1a) A gyámhivatal a Ptk. 4:236. §-ának alkalmazása során az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell. Az ennek figyelembevételével a gyámhivatalnak átadott vagyonról való rendelkezéshez [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés d) pontja] a gyámnak minden esetben kérnie kell a gyámhivatal jóváhagyását.

(2) A gondnok - a cselekvőképességet teljesen vagy részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezést kimondó bírósági határozatban meghatározott ügyekben - a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes képviselője.

(3) Ha a gyermeknek vagy a vagyoni ügyeit érintően gondnokság alatt álló személynek van vagyona, azt a gyám vagy a gondnok leltárral veszi át. A gyámhivatal felkéri a hagyatéki ügyekben eljáró hatóságot a leltár felvételére. A leltárt a hagyatéki leltározásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elkészíteni.

(4) A gyámhivatal a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatokat.

(4a) Ha a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka között a jognyilatkozat jóváhagyása kérdésében vita keletkezik, arról bármelyikük kérelmére a gyámhivatal dönt.

(4b) A gyámhivatal annak elbírálása során, hogy a Ptk. 2:23. § (2) bekezdés a) pontja vagy a Ptk. 2:23. § (3) bekezdése alapján hozzájárul-e a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott és a cselekvőképtelen nagykorú személy vagyona terhére a leszármazója önálló háztartásának alapításához, fenntartásához vagy más fontos célja eléréséhez, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a gondnokoltat és leszármazóját. A leszármazó fontos célja elérésének kell tekinteni különösen a tanulmányai folytatásához és a munkavégzéséhez szükséges feltételek megteremtését.

(4c) A gyámhivatal annak elbírálása során, hogy a Ptk. 2:23. § (2) bekezdés b) pontja alapján hozzájárul-e a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott nagykorú személy vagyona terhére ingyenes juttatáshoz, jogokról ellenérték nélküli lemondáshoz vagy közcélra történő felajánláshoz

a) lehetőség szerint személyesen meghallgatja a gondnokoltat, és

b) meggyőződik arról, hogy a gondnokolt megélhetése a jogügylet megtörténtét követően is biztosítva lesz.

(5) A gyám és a gondnok személyében bekövetkező változás esetén az új gyám, illetve gondnok a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy vagyonát, a gyámhivatal végszámadást elfogadó határozata alapján veszi át. Amennyiben a gyám, illetve a gondnok a végszámadást határidőre nem nyújtja be, vagy azt a gyámhivatal nem fogadja el, úgy a vagyont leltározni kell, és az új

gyám vagy gondnok a vagyont a leltár alapján veszi át.

147. § (1) Ha a törvényes képviselő a Ptk. 4:159. § a) pontja vagy a Ptk. 4:236. §-a alapján a gyermek, vagy a Ptk. 2:23. § (1) bekezdés d) és e) pontja alapján a gondnokság alá helyezett pénzt és értéktárgyait a gyámhivatalnak beszoigálatni köteles

a) a pénzt hitelintézetnél nyitott gyámhatósági fenntartásos betétben, forint folyószámlán vagy devizaszámlán (a továbbiakban együtt: betét),

b) a személyes tulajdon szokásos tárgykörébe nem tartozó ékszereket, ezüst, arany, platina tárgyakat, drágaköveket az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál letétként

c) a kulturális javakat az illetékes múzeumban letétként kell elhelyezni.

(2) A hitelintézet a betétet elkülönítetten kezeli.

(3)

(4) A gyámhivatal kötelezheti a szülőt, a gyámot és a gondnokot (a továbbiakban együtt: törvényes képviselő) a gyermek, illetve a gondnokság alatt álló személy tulajdonában álló - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hétszeresét meghaladó - értékpapír hitelintézeti letétben történő kezelésére.

148. § (1) A hitelintézet a gyermek, gondnokolt betétjébe történő befizetést igazoló okmányt a törvényes képviselőnek kiadja, vagy kérelmére letétként kezeli. A törvényes képviselő a gyámhivatal felhívására bemutatja a betétben elhelyezett összegről szóló igazolást.

(2) A gyámhivatal megkeresésre, illetőleg a törvényes képviselő személyében történt változás esetén hivatalból haladéktalanul közli a hitelintézettel a törvényes képviselő nevét és lakcímét.

(3) A gyámhivatal az ügyben való illetékességének megszűnéséről értesíti a hitelintézetet.

149. § (1) A gyámhivatal a betétben elhelyezett pénz, valamint a letétben kezelt értékpapír feletti rendelkezésre csak a törvényes képviselőt jogosíthatja fel.

(2) A gyámhivatal akkor engedélyezheti a törvényes képviselő kérelmére a gyámi fenntartásos betétben elhelyezett pénznek államilag garantált értékpapírba, biztosítási kötvénybe, ingó vagy ingatlan vagyona történő befektetését, ha az a gyermek, illetve a gondnokolt érdekében áll.

(3) A szociális vagy gyermekvédelmi intézményben elhelyezett gyermek esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását az intézményi költségek fedezésére.

(4) A szociális intézményben elhelyezett gondnokolt esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását - a személyi térítési díj és a költőpénz kivételével - az intézményi költségek fedezésére. Nem minősül intézményi költségnek az Szt. 119/A. § (2) bekezdése szerinti költség.

(4a) A tartósan szociális intézményben elhelyezett cselekvőképtelen személy gondnoka és a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka a gyámhivatal által jóváhagyott jognyilatkozatával vállalhatja az Szt. 119/A. § (2) bekezdés szerinti megállapodás megkötését.

(4b) A gyámhivatal akkor hagyja jóvá a cselekvőképtelen személy gondnoka és a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka (4a) bekezdés szerinti jognyilatkozatát, ha az a gondnokolt érdekében áll, mert

a) elhelyezésének körülményeit tartósan javítja, és

b) mindennapi szükségleteinek fedezését nem veszélyezteti.

(5) A nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámja, valamint a bentlakásos szociális intézményben elhelyezett gondnokság alatt álló személy gondnoka, a gyermek, illetve a gondnokolt külön jogszabályban meghatározott kötelező ellátásait, valamint a családi pótlék felhasználását is meghaladó szükségleteire - különösen tartós fogyasztási cikk vásárlására, a gyermek képességeinek fejlesztésére és jelentősebb vagyoni érték megszerzésére - a gyámi fenntartásos betétből pénzfelvétel engedélyezését kérheti a gyámhivataltól.

Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek

150. § Ha a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában olyan ingatlan van, amellyel kapcsolatban az első fokú bíróság a külön jogszabályban foglaltak szerint nem intézkedett, a gyámhivatal megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes ingatlanügyi hatóságot a gondnokság alá helyezés tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése iránt.

151. § (1) Amennyiben a gyámság vagy gondnokság alatt álló személy ingatlantulajdonnal vagy lakásbérleti jogviszonnyal rendelkezik, a gyám, a gondnok vagy a kijelölt vagyongazdálkodó eseti gondnok gondoskodik az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosításáról.

(2) Az ingatlan, illetve a lakás fenntartásának költségeit elsősorban a hasznosításból eredő bevételekből kell fedezni. Ha az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosítása akadályba ütközik, vagy a bevételek a fenntartás költségeit nem fedezik, továbbá ha az az állagmegóvás miatt indokolt, a gyámhivatal kezdeményezi az önkormányzatnál a szükséges összeg települési támogatásból történő juttatását.

152. § A gyámhivatal a Ptk. 2:15. § (1) bekezdés c) pontja és a Ptk. 2:23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jognyilatkozat jóváhagyása során az eset összes körülményét mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gyermek vagy a gondnokság alá helyezett személy érdekeit szolgálja-e.

153. § (1) A jóváhagyás iránti kérelemhez mellékelni kell

a) az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példányát,

b) 3 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt, vagy az ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értékbecslését, kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,

~~c) az ingatlan tulajdoni lapjának 15 napnál nem régebbi másolatát, amennyiben a kérelmező nem él a (3) bekezdésben foglalt lehetőséggel.~~

(2) A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez az (1) bekezdésben foglaltak mellett mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értékbecslést.

~~(3) Ha az ügyfél az (1) bekezdés e) pontja szerinti iratot nem esatolja, a A gyámhivatal az adat beszerzése érdekében az azt nyilvántartó hatósághoz fordul eljárása során a szerződés tárgyát képező ingatlan adatainak beszerzéséről gondoskodik.~~

(4) A jóváhagyási kérelemhez nem kell mellékelni az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott iratot, ha az ingatlan tulajdonjogának átruházása a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére jogszabályban meghatározott módon történt.

154. § (1) A tulajdonosváltásnak, illetőleg a tulajdonközösség megszűnésének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében a gyámhivatal a szerződésben foglalt törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyását és a határozat jogerőre emelkedését a szerződésekre, illetőleg megosztás esetén a vázrajzra rávezeti.

(2) A gyámhivatal - a vételár megfizetésének (3) bekezdésben meghatározott módjára vonatkozó rendelkezés hiányában - az okiratokat csak akkor láthatja el záradékkal, ha

a) a szerződésben meghatározott vételárat betétben elhelyezték vagy

b) az ingatlan tulajdonjogának átruházása a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére történt, és

ba) a vételárat a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározott módszer és felosztás szerint fogják megfizetni, vagy

bb) a vételárból a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényben meghatározott esetben a kiskorú

személyt is megilletné a fennmaradó vételárhányad és a vételárból a kiskorút megillető összeget gyámhatósági fenntartásos betétben fogják elhelyezni.

(3) Ha a felek megállapodása szerint a vevő a vételárat több részletben fizetheti meg, a gyámhivatal a jognyilatkozatot akkor hagyja jóvá, ha

a) a tulajdonjogot - a vételár utolsó részlete kifizetésének időpontjáig - fenntartással ruházták át, vagy

b) a kötelezettség biztosítására zálogszerződést kötnek, vagy

c) a szerződés teljesítését készfizető kezes biztosítja, vagy

d) a vételárhoz kölcsönt nyújtó hitelintézet a kölcsön folyósítására - egyéb feltételek nélkül - kötelezettséget vállal.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a szerződés akkor látható el záradékkal, ha a kézi zálogról vagy az elzálogosított követelésről, jogról kiállított okiratot, valamint a kötelezettséget vállaló nyilatkozat eredeti példányát a gyámhivatalnál letétbe helyezték, továbbá kezesség esetén, ha a kezes igazolja, hogy a keresete, jövedelme a kielégítéshez megfelelő biztosítékul szolgál.

Az ingó vagyona vonatkozó jognyilatkozatok

155. § A gyermek vagy a gondokolt tulajdonában lévő értékpapír, a személyes tulajdon szokásos tárgyai közé nem tartozó ékszerek, ezüst-, arany-, platinatárgyak, drágakövek és egyéb ingó tárgyak elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslését.

XXI. Fejezet

Öröklési ügyek

Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt

156. § (1) Ha a gyermek, a cselekvőképtelen vagy a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott gondnokság alatt álló személy, az ismeretlen helyen levő, az ügyeinek vitelében akadályozott személy vagy a magzat ingó vagyona vonatkozó öröklési érdeke veszélyeztetve van, a gyámhivatal az ingóságot leltároztatja és kezdeményezi a hagyatéki eljárás lefolytatását.

(2) A gyámhivatal a hagyatéki leltár alapján

a) megvizsgálja, hogy szükséges-e biztosítási intézkedés,

b) figyelmezteti a törvényes képviselőt a hagyatéki visszautasításának lehetőségéről,

c) elbírálja

ca) a kiskorút öröklési jogviszony alapján megillető jogra vagy őt terhelő kötelezettségre, valamint a külön is visszautasítható vagyontárgyak öröklésének visszautasítására vonatkozó jognyilatkozat, vagy

cb) a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott gondnokság alatt álló személyt öröklési jogviszony alapján megillető jogra vagy őt terhelő kötelezettségre vonatkozó jognyilatkozat

gyámhatósági jóváhagyására vonatkozó törvényes képviselői kérelmet.

(3) A gyámhivatal biztosítási intézkedést kezdeményezhet a hagyatéki helye szerint illetékes

hagyatéki ügyben eljáró hatóságnál, a hagyaték, illetve a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyak megóvása érdekében.

Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján

157. § (1) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés alapján megvizsgálja, hogy

- a) a gyermek, a gondnokolt, az ismeretlen helyen levő személy vagy a magzat képviselője biztosított volt-e,
- b) az a) pontban nevezetteknek köteles részre való igényét nem sérti-e az örökhagyó végrendelete,
- c) az a) pontban nevezetteket a közjegyző intézkedése vagy egyezség alapján nem érte-e érdeksérelem.

(2) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés kézbesítése után

- a)
- b) ingatlan öröklése esetén meggyőződik a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről,
- c) cégtulajdon, üzletrész öröklése esetén meggyőződik a tulajdoni jognak a cégbírósági nyilvántartáson történő átvezetéséről.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdésben foglaltak orvoslására a hagyatékátadó végzés ellen fellebbezéssel él, vagy szükség szerint intézkedik az igények perrel való érvényesítése iránt.

(4) A gyámhivatal a gyermek öröklése esetén az öröklésről a gyámot is értesíti. Ha a gyámhivatal tudomására jut, hogy a gyermek szülője (szülei) elhunyt(ak) erről a gyámot - a gyermeket megillető társadalombiztosítási ellátások haladéktalan igénylése érdekében - értesíti.

XXII. Fejezet

A gyám és a gondnok számadására, beszámolására vonatkozó általános szabályok

158. § (1) A vagyonkezelésre jogosult gyám és gondnok a Ptk. 4:239. § (1) bekezdése és a Ptk. 2:37. § (1) bekezdése szerinti éves számadását, valamint a (3) bekezdés szerinti jelentésben foglalt beszámolóját minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig nyújtja be a gyámhivatalhoz, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot vele közölték.

(2) A számadás alapját a leltár és a vagyonkezelést átadó határozat, tartalmát a bevételek és a kiadások képezik. A számadás és a jelentés az (1) bekezdés szerinti benyújtás időpontját megelőző hónap első napjától visszafelé számított 12 hónapra vonatkozik.

(3) A számadáshoz csatolni kell, vagy számadás hiányában önállóan elő kell terjeszteni a gyámolt vagy a gondnokolt személyes ügyeire (oktatására, nevelésére, tartására, ellátására, egészségi állapotára) vonatkozó jelentésben foglalt beszámolót is.

(4) A számadásban a bevételeket és a kiadásokat külön, tételesen fel kell sorolni, csatolva - a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint - a bevételeket és a kiadásokat igazoló iratokat. Ha a bevételt, illetve a kiadást igazoló irat benyújtása akadályba ütközik, a tételek helyességét a gyámhivatal egyéb módon is megállapíthatja.

(5) Amennyiben a kiskorú gyermek vagy a gondokolt Pp. 396. §-a szerinti gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet) tagja, részvényese és a gazdálkodó szervezet a számviteli törvény szerinti beszámoló készítésére köteles, a beszámolót a vagyonkezelőnek a beszámoló elkészítését követő 30 napon belül a gyámhivatalhoz be kell nyújtani. Elfogadásáról - eseti

számadásként - a gyámhivatal határozattal dönt.

(6) A gyámhivatal hivatalból, valamint a gondnokoltnak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

(7) A gyámhivatal különösen azt a gyámot, illetve gondnokot kötelezi eseti számadásra,

a) akinek engedélyezte, hogy a gyermek, illetve a gondnokolt vagyonát igénybe vegye,

b) aki éves számadásra nem köteles,

c) aki gazdálkodó szervezet kiskorú vagy cselekvőképeséget érintő gondnokság alatt álló tagja, részvényese vagy kezelőjét látja el, különösen, ha osztalékkelőleg kifizetésére kerül sor.

(8) Az eseti számadás elkészítésekor, illetve elbírálása során a rendszeres számadás szabályai szerint kell eljárni.

(9) A vagyongazdálkodó a számadás alapjául szolgáló bizonylatokat egyszerűsített számadás esetén, illetve az éves számadási kötelezettség alóli mentesség esetén is köteles a Ptk. 2:37. § (5) bekezdése és a Ptk. 4:243. § (2) bekezdése szerinti elévülés időtartama alatt megőrizni. A bizonylat nélkül elszámolható költségekre a bizonylatmegőrzési kötelezettség nem vonatkozik.

158/A. § (1) A gyámhivatal által kirendelt, vagyongazdálkodásra jogosult gyám, gondnok a vagyongazdálkodói joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul.

(2) A végszámadás a vagyongazdálkodás egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyon kezelője tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül.

(3) Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhivatalhoz kell benyújtani.

(4) Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az nyújtja be a végszámadást a gyámhivatalnak, akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt.

(5) Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság a gondnokság megszüntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetve a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondnokolt halála esetén is. A végszámadás egy - a fiatal felnőtt aláírásával átvett - példányát a gyám az illetékes gyámhivatalnak megküldi.

(6) Ha a vagyonos kiskorú önjogúvá válik, vagy a cselekvőképeséget érintő gondnokság alá helyezést a bíróság megszünteti, a gyámhivatal haladéktalanul a 143. §-ban foglaltak szerint jár el.

(7) A gyámhivatal tizenöt napon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

158/B. § (1) A számadás elbírálása során a gyámhivatal

a) a benyújtott iratok alapján megvizsgálja a számadás helyességét, elbírálja a kiadások szükségességét, értékeli a gazdálkodás során tanúsított gondosságot,

b) indokolt esetben beszerzi a cselekvőképeségében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott nagykorú személy, és - ha nem ő a vagyon kezelője - a törvényes képviselő, a hozzátartozók, valamint a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének a számadásra vonatkozó észrevételeit, és

c) indokolt esetben meghallgatja a korlátozottan cselekvőképes gyermeket a számadással kapcsolatos véleménye megismerése céljából.

(1a) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti észrevételeket a gyámhivatal felhívásától számított tizenöt napon belül lehet megtenni.

(2) Ha a számadás helyes, a gyámhivatal azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra

kötelezettet a vagyonkezelés alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetve annak betétben történő elhelyezéséről is.

(3) Ha a számadás alapján a gyámhivatal hiányt vagy indokolatlan kiadást, illetve a nem megfelelő gazdálkodás eredményeképpen kárt állapít meg, a számadásra kötelezett személyt felhívja, hogy az okozott kár összegét a felhívás kézhezvételét követő nyolc napon belül a betétbe fizesse be. Ha a számadásra köteles az összeget vagy annak egy részét vitatja, a gyámhivatal a követelés érvényesítése iránt pert indít.

158/C. § (1) Ha a számadásra kötelezett a kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget, a gyámhivatal a Pp. 123. §-ában foglaltaknak megfelelően kötelezettség megállapítása iránt pert indít. A gyámhivatal a kereset benyújtásával egyidejűleg a Ptk. 4:159. § e) pontja alapján a szülőktől a vagyonkezelés és a vagyoni ügyekben való képviselői jogát egyes vagyoni ügyekre vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve korlátozhatja vagy megvonhatja, a kiskorú részére eseti gyámot, a gondnokolt részére eseti gondnokot rendel, illetve a gyámot, gondnokot tisztségéből elmozdítja.

(2)

(3) A számadásra kötelezett azt a kárt, melyet a gyermeknek, gondnokoltnak jogellenesen okozott, a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles megtéríteni.

A gyám számadására és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok

159. § (1) A családbafogadó gyám nem köteles éves számadásra, ha a gyámoltnak nincsen vagyona és bevételeinek havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét. Nem köteles éves számadásra a gyermekvédelmi gyám, ha a gyámolt nem rendelkezik vagyonnal és utána kizárólag családtámogatási ellátást folyósítanak.

(1a)

(2) A családbafogadó gyámnak a rendszeres számadásában a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen felsorolni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha a rendszeres jövedelem éves összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 12-szeresét.

(3) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élmezővel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy azok havonkénti összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

(4) Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során az öregségi nyugdíjnak a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó legkisebb összegét kell figyelembe venni.

A gondnoki számadásra és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok

159/A. § (1) A gyámhivatal a közeli hozzátartozó gondnok kérelmére akkor engedélyezhet egyszerűsített éves számadást, ha a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személyt azt nem ellenzi, illetve érdekével az egyszerűsített számadás engedélyezése nem ellentétes.

(2) Egyszerűsített számadás engedélyezése esetén a rendszeres számadásban a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen feltüntetni, és az igazoló iratokat sem kell csatolni.

(3) A gyámhivatal nem kötelezi évenkénti rendes vagy egyszerűsített számadásra a gondnokot, ha a gondnokoltnak nincs vagyona, és rendszeres jövedelmének havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

a) négyszeresét, feltéve, hogy a gondnok a gondnokolt szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és

örökbefogadó szülőt is, vagy

b) háromszorosát az a) pont alá nem tartozó esetben.

(4) A gondnok a (3) bekezdés szerinti esetben is évente, vagy a gyámhivatal felhívására bármikor köteles beszámolni gondnokoltja helyzetéről és az érdekében megtett intézkedéseiről.

(5) A hivatásos gondnok a (3) bekezdés szerinti esetben is éves számadásra és beszámolásra köteles.

(6) Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és a háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy ezen költségek havonta nem haladják meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

(7) Az (1)-(6) bekezdés alkalmazása során a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.

160. § (1) A számadás elbírálása és a jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyása során a gyámhivatal figyelembe veszi a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy véleményét és a számadásra tett észrevételét.

(2) A gyámhivatal a gondnokolt kérelmére biztosítja, hogy a gondnokolt a vagyonáról vezetett nyilvántartásokba és a gondnok működésével összefüggő dokumentumokba betekinthessen, és azokról másolatot készíthessen.

(3) A jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyása során a gyámhivatal értékeli a gondnoknak a gondokoltja érdekében kifejtett tevékenységét, és a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy ellátásának, gondozásának körülményeit, az abban bekövetkezett változásokat.

(4) A jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásához a gyámhivatal indokolt esetben tájékoztatást kér

a) a családsegítő szolgálattól a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló, bentlakásos szociális intézményi ellátásban nem részesülő személy életkörülményeiről, valamint arról, hogy a gondnokolt hozzájut-e a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatásokhoz, vagy

b) a bentlakásos szociális intézmény, a támogatott lakhatás vezetőjétől a gondnokolt körülményeiről és a gondnok tevékenységéről.

(5) Ha a gyámhivatal huszonegy napon belül nem kéri fel a gondnokot a jelentésben foglalt beszámolója kiegészítésére vagy új beszámoló benyújtására, a jelentésben foglalt beszámolót jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásáról a gyámhivatal huszonegy napon belül dönt. A gyámhivatal szükség esetén

a) intézkedik a gondnoknak az egyszerűsített számadás helyett éves, rendes számadásra történő kötelezéséről, és

b) felhívja a gondnokot arra, hogy kezdeményezze gondnokoltja érdekében a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatások igénybevételét.

161-162. §

NYOLCADIK RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

XXIII. Fejezet

Nemzetközi vonatkozású ügyek

Általános szabályok

163. § (1) E rendelet szempontjából - az ellenkező bizonyításáig - magyar állampolgárnak kell tekinteni és a magyar jogot kell alkalmazni annak a gyermeknek az ügyében is, akit Magyarországon találtak és ismeretlen szülőktől származik, illetőleg, aki Magyarországon lakóhellyel rendelkező, hontalan szülőktől Magyarországon született.

(2) Ha az ügyfélnek több állampolgársága van és egyik állampolgársága magyar, a gyámhatóság a magyar jogot alkalmazza.

(3) A nem magyar állampolgárságú gyermek, illetve személy ügyében az eljárás során a hatályos nemzetközi szerződést, jogsegélyszerződést, valamint a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletet kell alkalmazni.

164. § Ha a gyámhatósági eljárásban a külföldi jog alkalmazhatósága, az alkalmazandó külföldi jog tartalma vagy az alkalmazandó nemzetközi szerződés kétes, az iratokat - a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság útján - a miniszterhez kell felterjeszteni véleménykérés céljából. A miniszter a véleményének kialakítása érdekében megkeresi az igazságügyért felelős minisztert, illetve a külpolitikáért felelős minisztert.

165. § (1) A nemzetközi örökbefogadási ügyek, a nemzetközi tartásdíj-ügyek és a gyámsággal, gondnoksággal kapcsolatos ügyek kivételével a gyámhatóság a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek a nemzetközi jogsegélyre vonatkozó szabályai szerint juttatja el külföldre irányuló megkeresését vagy a külföldi hatóság megkeresésére adott válaszát a címzettnek.

(2) A megkeresés (válasz) mellékleteként, amennyiben szükséges, meg kell küldeni az abban foglalt megállapításokat alátámasztó iratokat, így különösen a jegyzőkönyvet és a környezettanulmányt. A gyámhatóság, ha európai közösségi rendelet vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, eltekinthet az iratok hiteles fordításától, azokat ügyintézője vagy fordítói engedéllyel rendelkező személy által elkészített fordítással ellátva is továbbíthatja.

(3) Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van, a gyermek személyi vagy vagyoni ügyeiben szükséges jognyilatkozat az illetékes konzuli tisztviselő által is felvehető.

(4) A külföldön kiállított közokiratot, a külföldön tett nyilatkozatról készített okiratot, kivéve a magyar külképviseleten felvett jognyilatkozatot - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - az illetékes magyar külképviseleti hatóságnak felül kell hitelesítenie. A gyámhatóság azonban - ha szükségesnek találja - az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valódisága tekintetében nyilatkozzék.

A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése

166. § (1) A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve a 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2201/2003/EK rendelet) 41. cikke szerinti láthatási ügyekben hozott, igazolással ellátott külföldi határozat (bírószági vagy más hatósági egyezség) alapján a végrehajtást a kötelezett vagy a gyermek szokásos tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatal fogatosítja.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott végrehajtási kérelmet a miniszterhez mint a Magyarország vonatkozásában a 2201/2003/EK rendelet alapján kijelölt Központi Hatósághoz nyújtják be, azt a miniszter továbbítja az illetékes gyámhivatalhoz. A kérelemhez csatolni kell a 2201/2003/EK rendelet III. melléklet 12. pontjában foglalt hiteles fordítását.

166/A. § (1) A gyámhivatal hivatalból vagy kérelemre a 2201/2003/EK rendelet 41. cikkében foglaltaknak megfelelően kiállítja a 2201/2003/EK rendelet III. melléklete szerinti, a láthatási joggal kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(2) A gyámhivatal kérelemre kiállítja a 2201/2003/EK rendelet II. melléklete szerinti, a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(3) Az igazolást ugyanarra a határozatra nézve több alkalommal is ki lehet állítani. A gyámhivatal a 2201/2003/EK rendelet 43. cikke alapján az igazolást név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba esetén kijavítja (helyesbíti).

Ideiglenes intézkedés

167. § (1) Ha Magyarországon lakó vagy tartózkodó, továbbá a Magyarországon talált nem magyar állampolgárságú gyermek elhelyezése, tartása vagy gondozása érdekében halasztást nem tűrő intézkedés szükséges, az eljáró gyámhivatal a magyar jog szerinti ideiglenes intézkedés megtételére köteles [Gyvt. 4. § (3) bek.].

(2) A gyámhivatal az ideiglenes intézkedésről szóló döntését közli

a) az illetékes külképviselettel a gyermek állampolgársága szerinti országába történő visszajuttatásának (repatriálásának) elősegítése, az ideiglenes intézkedés megtételéről való tájékoztatása, illetve intézkedés kérése,

b) a területileg illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályával tájékoztatás vagy a magyarországi tartózkodás rendezése,

c) a miniszterrel tájékoztatás céljából.

(3) A gyámhivatal haladéktalanul értesíti az állampolgárság szerint illetékes külképviseletet minden olyan esetben, amikor a külföldi állampolgárságú gyermek, továbbá cselekvőképtelen vagy cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy törvényes képviselőjéről kell gondoskodni, de ideiglenes intézkedés megtétele nem indokolt.

(4) Ha az ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek, várandós anya vagy gondnokolt Magyarországra történő azonnali hazatérése a gyermek, a méhmagzat vagy a gondnokolt védelme érdekében elengedhetetlen, a konzuli tisztviselő a külpolitikáért felelős miniszter útján értesíti a minisztert a szükséges ideiglenes intézkedés megtétele céljából, feltéve, ha a hazatérés más módon nem biztosítható.

(5) A miniszter megkeresi a gyámhivatalt

a) a gyermek saját családjába történő hazatérésének elősegítése, vagy ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében,

b) a gondnokolt hazatérésének elősegítése, valamint ellátásának, személyi és vagyoni érdekvédelmének biztosítása céljából.

(6) A Budapest Főváros V. kerületi Gyámhivatala felülvizsgálja az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntését

a) a származási országnak a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra adott válaszát követően azonnal,

b) a származási ország válaszában hiányában félévente, és meghozza a Gyvt. 73. § (4) bekezdése szerinti döntéseket.

(7) A (6) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal a gyermek szükségleteihez igazodó gondozási hely kijelölése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálattól

a) szakmai véleményt kér, amely tartalmazza a gyermek személyiségállapotára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére, sajátos szükségleteire vonatkozó megállapításokat és

b) tájékoztatást kér az ideiglenes elhelyezés tapasztalatairól.

(8) A (7) bekezdés szerinti szakmai véleményt és tájékoztatást a gyermekvédelmi szakszolgálat a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a gyámhivatalnak. A (7) bekezdés szerinti szakmai véleményt és tájékoztatást a gyámhivatal tájékoztatásul haladéktalanul megküldi a külképviseletnek és a miniszternek.

167/A. § (1) Ha a gyermeknek a származási országába, elsősorban saját családjába történő visszajuttatására lehetőség van, ennek elősegítésére a gyámhivatal repatriálási tervet készít.

(2) A repatriálási terv előkészítése érdekében a gyámhivatal - a gyermek törvényes képviselőjének, a gyermek gondozási helyeül kirendelt intézmény vezetőjének, a gyermekvédelmi szakszolgálatnak, a külképviseletnek, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak, valamint szükség szerint a Minisztériumnak a bevonásával - egyeztető tárgyalást tart, feltéve, hogy a gyermek legalább 3 hónapot eltöltött a magyar gyermekvédelmi rendszerben. Az egyeztető tárgyalást a gyámhivatal indokolt esetben hivatalos helyiségén kívül is megtarthatja.

(3) Az egyeztető tárgyaláson elhangzottaknak megfelelően, illetve a gyámhivatal megkeresésére a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi a kapcsolatot a származási ország által megjelölt gyermekvédelmi szolgáltatóval, és tájékoztatást nyújt a gyermek jelenlegi helyzetéről, valamint tájékoztatást kér a gyermek családi háttéréről, várható gondozási helyéről. A gyermekvédelmi szakszolgálat a kapcsolatfelvételt követő huszonegy napon belül értesíti a gyámhivatalt a kapcsolatfelvétel eredményéről és javaslatot tesz a repatriálási terv tartalmára.

(4) A repatriálási terv tartalmazza

a) azt, hogy a gyermek a származási országában saját családjába, a saját családjával való kapcsolattartást biztosító nevelőszülőhöz vagy gyermekotthonba kerül-e,

b) a repatriálás előkészítésével és a gyermek repatriálásra való felkészítésével kapcsolatos feladatokat, az ezért felelős szerveket, személyeket és a feladatok elvégzésének határidejét,

c) a gyermek repatriálásra való felkészítéséhez szükséges időtartam figyelembevételével a gyermek származási országába történő visszajuttatásának a repatriálási terv elkészítését követő legkésőbb két hónapon belüli időpontját, és

d) a gyermek átadásának helyszínét, módját, az átadásban közreműködő személyeket.

(5) A gyámhivatal a repatriálási tervet határozatába foglalja és megküldi a (2) bekezdés szerinti személyeknek.

168. § (1) Amennyiben a nem magyar állampolgárságú gyermek vagy a cselekvőképtelen személy sorsának rendezése érdekében további gyámhatósági intézkedés - így különösen családbafogadó vagy gyermekvédelmi gyám kirendelése, gondnokrendelés, örökbefogadás intézése - szükséges, az általános szabályok szerint kell eljárni.

(2) A magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy érdekeinek védelmében, - különösen, ha gyám- vagy gondnokrendelés szükséges - a konzuli tisztviselői a fogadó állam jogszabályai által megszabott keretek között a kétoldalú nemzetközi szerződés és a nemzetközi jog egyéb normáinak figyelembevételével jár el.

(3) Ha a magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy részére gyám vagy gondnok kirendelésének szükségessége felmerül, a konzuli tisztviselő - az erről való tudomásszerzést követően - soron kívül értesíti a Külügyminisztérium útján a Minisztériumot. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha a gyám vagy a gondnok, illetve más törvényes képviselő kirendelése már megtörtént.

A tartásdíj iránti igény érvényesítése

169. § Ha magyar állampolgár vagy Magyarországon lakó, illetve tartózkodó személy kíván

külföldi állampolgár vagy külföldön lakó, illetve tartózkodó személlyel szemben tartásdíj fizetése iránt igényt érvényesíteni, a gyámhivatal tájékoztatja, hogy kérelmével a lakóhelye szerint illetékes elsőfokú bírósághoz kell fordulnia.

Eljárás a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján előterjesztett kérelmek ügyében

169/A. § (1) A gyámhivatal közreműködik a tartásdíjat megállapító és a tartásdíj megfizetésére kötelező határozat meghozatalára irányuló kérelmek, a tartásdíj felemelésére vonatkozó kérelmek és a tartásdíj leszállítására vagy megszüntetésére vonatkozó kérelmek ügyében a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján kijelölt Központi Hatóság (e § alkalmazásában a továbbiakban: központi hatóság) megkeresésére.

(2) A gyámhivatal közreműködése a központi hatóság magyar nyelvű megkeresése és iratanyaga alapján - a határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti módon - a kérelemmel érintett személy meghallgatásával és az erről magyar nyelven felvett jegyzőkönyv központi hatóságnak való megküldésével lezárul, kivéve, ha a kérelmező nyilatkozata alapján a kérelemmel érintett személy ismételt meghallgatása szükséges. A felvett jegyzőkönyv alapján további eljárásra és tájékoztatás adására a gyámhivatal nem jogosult.

(3) Ha a gyámhivatalnak - a központi hatóság által továbbított, származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelem alapján - nem sikerül teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot felvennie, erről haladéktalanul értesíti a központi hatóságot.

(4) Ha a központi hatóság arról tájékoztatja a gyámhivatalt, hogy a kérelmező fenntartja a származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelmét, a gyámhivatal a gyermek képviselőjére eseti gyámot rendel, és intézkedik a származás megállapítása iránti per indításához szükséges hozzájárulás megadása iránt.

(5) A gyámhivatal a (4) bekezdés szerinti intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja a központi hatóságot.

Eljárás a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján előterjesztett kérelmek ügyében

170. § (1) Ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy által Magyarországon lakó vagy tartózkodó személy ellen tartásdíjigény érvényesítése iránti eljárás indul, és a külföldön lakó vagy tartózkodó személy olyan államnak a polgára, illetve lakóhelye vagy tartózkodási helye olyan államban van, amellyel a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény kerül alkalmazásra, a kérelmet a miniszterhez, mint kijelölt átvevő hatósághoz (a továbbiakban: átvevő hatóság) kell benyújtani.

(2) Az átvevő hatóság a kérelmet továbbítja gyámhivatalhoz.

(3) Az átvevő hatóság megkeresése alapján az eljárás lefolytatására az a gyámhivatal illetékes,

amelynek a területén van annak a személynek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, aki ellen az igényt érvényesíteni kívánják.

(4)

(5) A gyámhivatal a külföldön lakó vagy tartózkodó személy tartásdíj iránti igényének érvényesítésével kapcsolatos ügyben a belföldi adós meghallgatásáról soron kívül intézkedik.

(6) A tartásdíjigény elismerése tárgyában tartott meghallgatásról készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell a követelés jogossága tekintetében tett, valamint a jövedelmi helyzetre vonatkozó nyilatkozatot, azt az összeget, amelynek a megfizetését vállalták, továbbá a fordítási díj megfizetésére tett kötelezettségvállalást.

(7) A belföldi adós, ha a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését vállalta, 3 havonta bemutatja a gyámhivatalnak a teljesítés igazolását. A teljesítés elmaradása esetén vagy, ha a belföldi adós a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését nem vállalja, a gyámhivatal haladéktalanul megteszi a szükséges végrehajtási intézkedéseket, amiről tájékoztatja a belföldi adóst.

(8) A belföldi adós tartási kötelezettségének teljesítése céljából a gyámhivatal eseti gondnokot rendel ki a magyar bíróság előtt történő perindítás, a megítélt tartásdíj, illetve a tartásdíj hátralékos összegének végrehajtása tárgyában.

(9) A gyámhivatal a tartásdíj iránti igény érvényesítése ügyében folytatott eljárási cselekményeiről jelentést tesz a miniszternek.

XXIV. Fejezet

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése

170/A. § A Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 10. számú melléklet tartalmazza.

Záró rendelkezések

171. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 1997. november 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 69-76. §-a 1998. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

172. § (1) Ezt a rendeletet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban levő ügyekben a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Kr.) megállapított 91/A-91/D. §-t a Kr. hatálybalépését követően indult eljárásokban, a megismételt eljárásokban és a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának a Kr. hatálybalépését követően indult felülvizsgálata során kell alkalmazni.

(3) A Kr.-rel megállapított 97. § (1)-(5) bekezdését és 97/A. §-t a 2010. szeptember 30-án folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(4)

(5)-(7)

(8)-(9)

173. § (1) E rendeletnek az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: R.) megállapított 169/A. §-át és 170. §-át az R. hatálybalépését követően a központi hatóságtól érkező megkeresések intézése során kell alkalmazni.

(2) Az R. hatálybalépését megelőzően a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján benyújtott tartásdíj-kérelmek ügyében az R. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint kell eljárni.

174. § (1) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (4) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (5) és (6) bekezdését, valamint 11. § (1) és (7) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépését követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(3) A 2012. február 1-jén 16. életévét betöltött és iskoláztatási támogatás felfüggesztése hatálya alatt álló gyermek felülvizsgálata eredményeként

a) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul nem mulasztott, a jegyző határozatával elrendeli az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének megszüntetését,

b) ha a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma a felülvizsgálattal érintett időszakban eléri a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt,

c) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozást, de azok száma nem éri el a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése iránt és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak,

ca) elrendeli - a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva - havi részletekben, természetbeni formában történő kifizetését és a gyermek számára eseti gondnokot rendel, vagy

cb) gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezése érdekében megkeresi a gyámhivatalt, ha a ca) alpont szerinti intézkedés nem áll a gyermek érdekében.

(4) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 145. § (2a), (3), (3a) és (5) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő gondnokság alá helyezési eljárásokban és a felülvizsgálati eljárásokban is alkalmazni kell.

175. § A jegyző levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével vagy

szüneteltetésével érintett gyermek (fiatal felnőtt) jogán iskoláztatási támogatásban részesülő személyt az igazolatlan iskolai hiányzásoknak a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 2012. szeptember 1-jétől hatályos 15. §-a, valamint a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. §-a, továbbá 161/J. § (2) és (3) bekezdése szerinti következményeiről.

176. § (1) Az egyes kormányrendeleteknek az Erzsébet-programmal, valamint a családtámogatási eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelettel módosított 91/F-91/J. §-ában foglaltakat azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben

a) a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló jelzése 2012. augusztus 31-ét követően érkezik meg a gyámhivatalhoz, vagy

b) az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének vagy szüneteltetésének felülvizsgálatára 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor.

(2) Ha az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének vagy felfüggesztésének jogerős elrendelésére - a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló, 2012. szeptember 1-jét megelőzően beérkezett jelzés alapján - 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor, akkor az első felülvizsgálati időszak első napja 2012. szeptember 1-je.

(3) A Gyvt. 161/J. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálat alatt a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálatot kell érteni.

(4) A 2012. szeptember 1-jén a családtámogatási folyószámlán rendelkezésre álló, és a Gyvt. 161/J. § (2) és (3) bekezdése alapján visszafizetésre nem kerülő iskoláztatási támogatás felhasználására a 2012. augusztus 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

177. § A gyámhivatal 2013. április 30-ig felülvizsgálja az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermekek után 2012. december 31-éig megállapított gondozási díjat és ennek eredményeként a 117. § (1) bekezdése szerint jár el, továbbá felhívja a megyei fenntartót, hogy gondoskodjon a 2013. január 1-jét követően számlájára érkezett gondozási díjnak a Főigazgatóság részére történő átutalásáról. A gyámhivatal döntéséről értesíti a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

178. § (1) A 2012. december hónapra járó, 2013. január hónapban folyósítandó gyermektartásdíj megelőlegezéséről a városi gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyző gondoskodik. A kifizetésre kerülő összeg 2013. január 10-ig e rendelet 2012. december 31-én hatályos 8. számú melléklete szerinti adatlapon visszaigényelhető.

(2) A városi gyámhivatal székhelye szerint illetékes jegyző által a 2012. december 10-éig a 9. számú melléklet szerinti adatlapon megigényelt otthonteremtési támogatás kifizetéséről a jegyző gondoskodik és a felhasználásról e rendelet 2012. december 31-én hatályos 9. számú melléklete szerint adatlapon 2013. január 31-g elszámol.

(3) A 2013. január 5-éig folyósított gyermektartásdíj megelőlegezések tekintetében a 73. § (6) bekezdés szerinti tájékoztatást 2013. január 31-ig a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző teljesíti, melyről 2013. február 28-ig értesíti a 73. § (2) bekezdés szerinti folyósító szervet.

(3a) A folyósító szerv a 73. § (6) bekezdése szerinti tájékoztatást első alkalommal a 2013. január, február, március hónapokra tekintettel teljesíti - beszámítva a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyző (3) bekezdés szerinti adatszolgáltatása szerinti összeget is -, 2013. április 30-ai határidővel.

(4) A járási gyámhivatal által átvételre kerülő ügyben 2012. december 31-éig hozott döntés alapján a városi gyámhivatal székhelye szerinti jegyzőhöz a Gyvt. 133. §-a, illetve a 75. § alapján otthonteremtési támogatás, illetve gyermektartásdíj megelőlegezése tekintetében visszafizetett, megtérített, behajtott összeget a jegyző köteles a központi költségvetésnek visszafizetni, egyidejűleg ennek megtörténtéről a területileg illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalt

tájékoztatni.

179. § (1) A Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve a 2012. december hónapjára járó családi pótlékot a települési önkormányzat családtámogatási folyószámlájára folyósítja. A 2012. december hónapjára járó családi pótlék felhasználásáról a 2012. december 31-én hatályos szabályok szerint a jegyző gondoskodik.

(2) A családtámogatási folyószámlán nyilvántartott összeget 2013. január 18-áig át kell utalni a jegyző székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára, mellékelve a folyószámlára folyósított családi pótléokra jogosító gyermekek természetes személyazonosító adatait, lakcímét, továbbá az adott gyermekekre tekintettel nyilvántartott összeget tartalmazó kimutatást.

(3) A Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító területi szerve első alkalommal a január hónapra járó, február hónapban folyósított családi pótlékot folyósítja a fővárosi, megyei kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára.

180. § Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, valamint a gyermekjóléti alapszolgáltatásokkal összefüggő módosításáról szóló 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mr.) megállapított 65. §, 65/C. §, 66. § (1) és (3) bekezdése, 66/A. §, 67. §, 128. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 130. § rendelkezéseit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, továbbá a gyámrendelés iránt az Mr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás Mr. hatálybalépését követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

181. § Ahol e rendelet gyermekgondozást segítő ellátást említ, azon gyermekgondozási segélyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

182. § (1) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel megállapított 99-110. §-t a 2014. január 1-jén átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránt folyamatban lévő eljárásokban, valamint az átmeneti és tartós nevelésbe vétel 2013. december 31-ét követő soron következő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 44-46. §-ával és 48-49. §-ával megállapított 121. §-t és 123-126. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

183. § A gyermekotthonban, a fogyatékos személyek otthonában vagy a pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek számára 2013. június 30-áig átutalt családi pótlékkal való elszámolásra a 2013. június 30-án hatályos 159. § (1a) bekezdést kell alkalmazni.

184. § (1)-(2)

185. § A szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról szóló 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelettel megállapított 66/A. § (2a) bekezdését és 3. számú mellékletet a 2013. december 15-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

186. § A 2014. március 15-én folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletnek, továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletnek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő és egyéb módosításáról szóló 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelettel megállapított

- a) 8/C. § (2) bekezdését,
- b) 20. § (3) és (4) bekezdését, 30/A-30/D. §-t, 30/H. § (4) bekezdését, 33. § (5) bekezdés b) pontját, valamint 33/B. § (1) bekezdését, és
- c) 79. § h) pontját és 80. § (4) bekezdését.

187. § Amíg a gyermeknek nem rendelnek gyermekvédelmi gyámot, gyermekvédelmi gyám alatt

- a) a 37. § (1a) bekezdése alkalmazásában a gyermek gyámját,
- b) a 37. § (3) és (4) bekezdése alkalmazásában a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot,
- c) a 40. § (1) bekezdése alkalmazásában a hivatásos gyámot, a gyermekotthon vezetőjét és a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot,
- d) a 42. § (2) bekezdése alkalmazásában a hivatásos gyámot, a gyermekotthon vezetőjét és a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot, és
- e) a 45. § (1) bekezdése alkalmazásában a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot

kell érteni.

188. § A 2014. március 15-e és 2014. június 30-a között indult örökbefogadási eljárásokban, az örökbefogadás engedélyezése során - a titkos örökbefogadás kivételével - az örökbe fogadó szülő kérheti, hogy a születési anyakönyvbe az örökbefogadásnak csak a tényét jegyezzék be.

189. § A gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig illetékességi területén - a rendelkezésre álló adatok és a gyermekjóléti szolgálattól 2014. augusztus 15-éig beszerzett adatok alapján - megvizsgálja azoknak a gyermekeknek a helyzetét, akiknek szülője együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel. A vizsgálat eredményeként a gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig

a) pert indít a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülő szülői felügyeleti jogának visszaállítása iránt, ha a szülői felügyeleti jog megszüntetésére okot adó körülmények már nem állnak fenn, és a gyermek érdekét nem veszélyezteti, ha egy háztartásban él a szülővel, vagy

b) megállapítja a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülővel együtt élő szülő szülői felügyeleti jogának szünetelését és a gyermeknek gyámot rendel, ha az a) pontban foglalt intézkedés alkalmazására nincs lehetőség.

190. § A gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig határozatban rendelkezik a gyermeknek a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 82. § (2) bekezdése alapján beszolgáltatott pénzének és értéktárgyainak a szülő részére történő kiadásáról. A gyámhivatal a határozat rendelkező részét megküldi a gyermek vagyona tekintetében érintett hitelintézetnek és más érintett szervnek. A gyámhivatal a 2014. március 15-én a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 82. § (2) bekezdése alapján folyamatban lévő, a gyermek pénzének és értéktárgyainak beszolgáltatására irányuló eljárást megszünteti.

191. § A gyermek sorsát érintő, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 72/B. § (2) bekezdése szerinti lényeges kérdésekben 2014. március 15-én folyamatban lévő gyámhatósági ügyekben a 2014. március 14-én hatályos szabályok alapján kell eljárni.

192. § Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelettel megállapított 86. § (3) bekezdés a) pontját és 96. § (3) bekezdését a 2015. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

193. § (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása vagy ismételt megállapítása iránt 2015. március 1-jén folyamatban lévő eljárásban - a Gyvt. 172. §-ában foglaltak végrehajtása érdekében - a 68/I. § szerinti intézkedéseket nem kell megtenni.

(2) Az óvodáztatási támogatás 2015. júniusi folyósítása során - ideértve a Gyvt. 172. § (2) bekezdése alapján megállapításra kerülő óvodáztatási támogatáshoz kapcsolódó kifizetést is - a

települési önkormányzat jegyzője a 68/K. § alapján igényelt előleggel - a Gyvt. 20/C. § (4) bekezdésében és a Gyvt. 172. § (2) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 12. számú melléklet szerinti adatlapon, a Gyvt. 20/C. § (5) bekezdésében meghatározott támogatás esetén a 13. számú melléklet szerinti adatlapon - 2015. július 13-áig számol el, és az adatlapok megküldésével értesíti az Igazgatóságot a kifizetett támogatás összegéről, valamint az igényelt többlettámogatás vagy visszafizetés összegéről.

(3) Az Igazgatóság a (2) bekezdés szerinti, hozzá beérkezett adatokat feldolgozza, és az összesített adatokat - megyénként, települési önkormányzati bontásban - 2015. július 20-áig küldi meg számítógépes hálózat útján a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére.

(4) Ha a 2015 júniusában kifizetett óvodáztatási támogatás összege meghaladja a 68/K. § alapján igényelt előleg összegét, a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által vezetett minisztérium 2015. július 22-éig rendelkezik az igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

194. § Az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel megállapított 69. § (4) bekezdés d) pontját, 70. § (2) bekezdés a) pontját, valamint a 70. § (4a) bekezdését a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

195. § Az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel megállapított 73. § (1a) bekezdést és 79. § (2) bekezdést, valamint az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel módosított 7. számú mellékletet és 15. számú mellékletet a 2015. március 31-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

196. § Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a kísérő nélküli kiskorúak ellátásának megoldása érdekében történő módosításáról szóló 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelettel megállapított 97. § (1b) bekezdését, 98. § (5) bekezdését, 100. § (2) és (3) bekezdését, 102. § (1b) bekezdését, 103. § (7a) bekezdését és (12) bekezdés c) pontját, valamint 105. § (1b) bekezdését az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a kísérő nélküli kiskorúak ellátásának megoldása érdekében történő módosításáról szóló 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal számára a bűnmegelőzési jelentés elkészítéséhez

1. A megye sajátosságainak, adottságainak áttekintése, demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. A bűnözés és a veszélyeztetettség alakulása, a bűncselekményekkel kapcsolatos statisztikai adatok elemzése, a bűncselekmények elkövetésének okai:

- bűnelkövetés és sértetté válás,

- a kiskorúak veszélyeztetettsége,
- családon belüli erőszak.

3. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal éves bűnmegelőzési tevékenységének átfogó bemutatása:

- a család- és gyermekjóléti szolgálatok alapellátás keretében és a család- és gyermekjóléti központok védelembé vétellel történő család gondozásának—szociális segítőmunkájának tapasztalatai a bűncselekményekkel érintett kiskorúak esetében, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ által tett egyéb intézkedések,
- a bűnmegelőzési pályázatok és programok eredményei és tapasztalatai.

4. Az önkormányzatok és egyéb szervek szerepe a bűnmegelőzésben:

- bűnmegelőzési bizottságok, áldozatvédelmi irodák működése, bűnmegelőzési koncepciók és ezek megvalósulása,
- bíróság, ügyészség, büntetés-végrehajtási intézet, civil szervezetek tevékenysége.

5. Eredmények és problémák megfogalmazása.

6. Jövőre vonatkozó célok és feladatok meghatározása.

3. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

FORMANYOMTATVÁNY a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához és felülvizsgálatához [A] lap], valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításához [B] lap]

A) lap

Alulírott kérem, hogy gyermekem, gyermekeim részére/részemre (a megfelelő aláhúzendó) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapítani szíveskedjenek.

I. Személyi adatok

1. A kérelmező személyre vonatkozó adatok:

Neve: .....

Születési neve: .....

Anyja neve: .....

Születés helye, ideje: .....

Lakóhely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

Tartózkodási hely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni.)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): --

Állampolgársága: .....

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású.)

Telefonszám (nem kötelező megadni): .....

E-mail cím (nem kötelező megadni): .....

2. A kérelmezővel a kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma: ..... fő.

3. A kérelem benyújtásának időpontjában a kérelmezővel közös háztartásban élő (egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező), az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók (gondozó család) adatai:

3/A táblázat:

Neve és születési neve	Születési helye, ideje	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási AzonosítóJele (TAJ)
1. Házastársa, élettársa				
2. Egyéb rokon (akinek eltartásáról gondoskodik)				
3. Gyermekai				

3/B táblázat: (a 3/B táblázatot kell kitölteni, ha a jogosultság megállapítását nagykorú gyermek, saját jogán kérelmezi!)

Neve és születési neve	Születési helye, ideje	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási AzonosítóJele (TAJ)
1. Szülő				
2. Szülő házastársa/élettársa				
3. Kérelmező testvérei				

Megjegyzés:

1. A 3/A táblázat 2. pontjában a táblázat 1. és 3. pontjába nem tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény Negyedik által eltartott rokont kell feltüntetni.

2. A 3/A és 3/B táblázat 3. pontjában a 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket; a 23 évesnél fiatalabb, önálló tagozaton középfokú tanulmányokat folytató gyermeket; a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézményben folytató gyermeket; továbbá korhatárra tekintet nélkül a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket kell feltüntetni. Gyermek örökbe fogadott, valamint a házastárs és az élettárs gyermekeit egyaránt érteni kell.

3. A 3/A és 3/B táblázat Állampolgársága oszlopában a nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni azt is, ha a személy bevándorolt menekült jogállású.

4. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság első alkalommal történő megállapítása esetén az intézményi gyermekétkeztetés biztosítása céljából az alábbi gyermek(ek) vonatkozásában kérem a jogerős határozat egy példányának megküldését az ellátást biztosító intézmény részére:

Gyermek neve	A gyermekétkeztetést biztosító intézmény teljes neve	A gyermekétkeztetést biztosító intézmény címe (irányítószám, településnév, utca, házszám)	A gyermek az intézményi étkeztetést igénybe veszi (a megfelelő válasz aláhúzással jelölendő)
			igen/nem
			igen/nem
			igen/nem
			igen/nem

Megjegyzés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett 0-14 éves korú gyermek számára az étkeztetést térítésmentesen kell biztosítani. Továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló (14-18 éves) számára, amennyiben az intézményben étkezést is igénybe vesz, 50% os térítési díj kedvezményt kell biztosítani [a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (5) bekezdés a) b) pontja].

5. Kijelentem, hogy

- gyermekemet, gyermekeimet egyedülállóként gondozom,
- gyermekem tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,
- a nagykorúvá vált gyermek a 3/A és 3/B táblázat 3. pontjához kapcsolódó megjegyzésben foglalt feltételeknek megfelel,
- a kiskorú gyermek, gyermekek családbafogadó gyámul rendelt hozzátartozója vagyok. (Aktuális rész x-szel jelölendő!)

6. [Kizárólag az 5. d) pont bejelölése esetén kitöltendő!]

6/a. Alulírott, mint a kiskorú gyermek családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozója, kijelentem, hogy nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában, vagy a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozó ellátásban

részesülök. (A megfelelő rész jelölendő, a folyósítást igazoló irat csatolandó!)

6/b. A gyám és a gyámság alá helyezett gyermek, gyermekek közti rokonsági fok: .....

6/c. A gyámrendelés oka: .....

6/d. A gyámrendelő hatóság megnevezése és a gyámrendelő határozat iktatószáma: .....

6/e. Alulírott gyám, a gyermek, gyermekek tartására kötelezett vagyok, mert tartási kötelezettségemet jogerős bírósági döntés kimondja, vagy a gyermek, gyermekek szülei nem élnek, vagy

a gyermek, gyermekek szülei a gyermek, gyermekek tartására nem képesek, mert .....

(A megfelelő rész jelölendő, kitöltendő!)

II. Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A kérelmezőjöv edelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem						
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, időskorúak járadéka, a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozó ellátás						
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: gyermekgondozási díj (GYED), ~~gyermekgondozási segély gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)~~ , gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás]						
5. Önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szerv által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások						
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás , ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
7. A család összes nettó jövedelme						
8. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (fizetett tartásdíj összege)						

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (ügyintéző tölti ki!): ..... Ft/hó.

Megjegyzés: A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-6. pontjában feltüntetett jövedelmek valóságának igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a ~~gyermekgondozási segély gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)~~ igazolását, amennyiben azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a gyermeknevelési támogatás (GYET) és a fogyatékosági támogatás (FOT) igazolását.

III. Vagyoni adatok

Ingatlanok

1. Lakástulajdon és lakótelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat) címe:

..... város/község ..... út/utca
..... hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad: ....., a szerzés ideje: .....
év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

2. Üdülőtulajdon és üdülőtelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat) címe:

..... város/község ..... út/utca
..... hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad: ....., a szerzés ideje: .....
év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

3. Egyéb, nem lakás céljára szolgáló épület-(épületrész-)tulajdon (vagy állandó használat) megnevezése (zártkerti építmény, műhely, üzlet, műterem, rendelő, garázs stb.):

....., címe: ..... város/község
..... út/utca ..... hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad:
....., a szerzés ideje: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

4. Termőföldtulajdon (vagy állandó használat) megnevezése: ....., címe:

..... város/község ..... út/utca .....
hsz., alapterülete: ..... m², tulajdoni hányad: ....., a szerzés ideje: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

Egyéb vagyontárgyak

5. Gépjármű

a) személygépkocsi: ....., típus: ....., rendszám: ....., a szerzés ideje,
valamint a gyártás éve: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

b) tehergépjármű, autóbusz, motorkerékpár, vízi- vagy egyéb jármű: ....., típus:
....., rendszám (rendszám nélküli gépek esetén a gyártási vagy azonosító számot kell
feltüntetni): ....., a szerzés ideje, valamint a gyártás éve: ..... év.

Becsült forgalmi érték: ..... Ft.

Összes vagyontárgy(Ügyintéző tölti ki!)

6. A gondozó család összes vagyonának becsült forgalmi értéke (1.+2.+3.+4.+5.): ..... Ft.

Egy főre jutó forgalmi érték: ..... Ft.

Megjegyzés:

Ha a kérelmező vagy közeli hozzátartozója bármely vagyontárgyból egynél többel rendelkezik,
akkor a vagyonyilatkozat megfelelő pontját a vagyontárgyak számával egyezően kell kitölteni.

Ingatlan becsült forgalmi értékeként az ingatlanok a településen szokásos forgalmi értékét kell
feltüntetni.

Gépjármű, termelő- és munkaeszköz becsült forgalmi értékeként a jármű, illetve termelő- és
munkaeszköz kora és állapota szerinti értéket kell feltüntetni.

Egyéb nyilatkozatok

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy

a) életvitelszerűen a lakóhelyemen/a tartózkodási helyemen élek (a megfelelő rész aláhúzendó, azzal, hogy ezt a nyilatkozatot csak abban az esetben kell megtenni, ha bejelentett lakó- és tartózkodási hellyel is rendelkezik),

b) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt jövedelmi adatok valóságát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 131. § (5) bekezdése alapján a hatáskört gyakorló szerv - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ~~adóigazgatósága~~ adó- és vámigazgatósága útján - ellenőrizheti.

Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

Kijelentem, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelmemnek teljes egészében helyt adó döntés elleni fellebbezési jogomról lemondok. (Nemleges válasz esetén kérjük a szövegrészt áthúzással törölni!)

Kelt: .....

.....szülő/családbafogadó gyám/nagykorúvá vált gyermek
aláírása

B) lap

Alulírott kérem a gyermekem, gyermekeim/a gyámságom alá helyezett gyermek részére/részemre (a megfelelő aláhúzendó) a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását

1. NYILATKOZAT ISKOLAI VÉGZETTSÉGRŐL (A nyilatkozat megtétele önkéntes! Amennyiben a szülői felügyeleti jogot a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő gyakorolja, mindkét szülőnek külön-külön nyilatkoznia kell!)

Kijelentem, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezem.

.....
szülő/családbafogadó gyám aláírása   szülő aláírása

2. A GYERMEK (NAGYKORÚVÁ VÁLT GYERMEK) BÖLCSŐDÉJÉRE, NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYÉRE, FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Gyermek (nagykorúvá váltgyermek) neve	A bölcsőde, nevelési oktatási, felsőoktatási intézmény teljes neve, ahol a gyermek bölcsődei, óvodai ellátásban részesül vagy a tanuló, hallgató tanul	Az intézmény címe (irányítószám, településnév, utca, házszám)

[Nem szükséges a táblázatot kitölteni, amennyiben adattartalma megegyezik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránt e kérelemmel egyidejűleg benyújtott A) lap 4. pontjában foglalt táblázat adattartalmával. Ha a nevelési-oktatási intézménynek, felsőoktatási intézménynek telephelye is van, azt a nevet és címet kell megadni, ahova a gyermek, tanuló, hallgató ténylegesen jár.]

3. EGYÉB NYILATKOZATOK

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt, ...

.....szülő/családbafogadó gyám/nagykorúvá vált
gyermek aláírása

TÁJÉKOZTATÓ A FORMANYOMTATVÁNY B) LAPJÁHOZ:

Amennyiben a gyermek, gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítására már a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően sor került, a B) lap önállóan is benyújtható oly módon, hogy ahhoz kitöltve csatolni kell az A) lap I.) Személyi adatokra vonatkozó részének 1-3. pontját tartalmazó részét.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú - (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelemben megtett önkéntes nyilatkozattal történik),
- b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (szociális törvény) szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a fővárosi és megyei kormányhivatal állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatala - (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi),
- c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek - (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Alapfokú iskolai végzettség: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

(Például egy 9. évfolyam elvégzése vagy egy középfokú oktatási intézmény pár osztályának elvégzése a középfokú végzettség megszerzése nélkül az alapfokú végzettséget nem befolyásolja, hiszen ezek végzettségi szintet nem emelnek.)

3/A. melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Környezettanulmány Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához

A környezettanulmány készítésének ideje:		
Az érintett gyermek, gyermekek neve:		
Cím (a hely, ahol a környezettanulmány készült):		
A gyermek, gyermekek lakcíme:		
A vizsgált ingatlanban életvitelszerűen élők adatai		
A lakásban életvitelszerűen a gyermekkel együtt élő, közeli hozzátartozók:		
Név	Születési idő	Rokoni kapcsolat
A lakásban a gyermekkel és családjával együtt élő egyéb személyek adatai:		
Név	Születési idő	Kapcsolat, együttélés minősége
A lakásra vonatkozó adatok (Felsorolás esetén a megfelelő választ húzza alá!)		
A törvényes képviselő/gondozó személy lakáshasználatának jogcíme: tulajdonos, bérlő (egész lakást bérel), bérlőtárs, társbérlő, albérlő (lakáson belül helyiségeket bérel), ágybérlő, szívességi lakáshasználó, jogcím nélküli lakáshasználó, egyéb:		
Típusa: családi ház, házrész, sorház, lakótelepi lakás, többlakásos lakóház (pl. bérház, társasház), üdülő, nem lakás céljára szolgáló helyiség, egyéb:		
Tulajdoni formája: magán, önkormányzati, szövetkezeti, állami, egyéb:		
Településkörnyezet (belterület, külterület, zártkert, tanya stb.):		
Könnyűfokozata: összkönnyű, könnyű, félkönnyű, könnyű nélküli; szükségglakás		
Alapterület:	A lakószobák + félszobák száma:	
Egyéb helyiségek, előszoba, előtér, étkező, konyha, fürdőszoba, WC, fürdőszoba WC, egyéb:		
Udvar, kert:		
Fűtése: távfűtés, központi fűtés, egyedi fűtés (gáz, villany, olaj, vegyes, szén, fa)		
Közüzemmi szolgáltatások:		
Fűtési, főzési, tisztálkodási lehetőségek biztosítottak e, működnek e? Ha valamelyik hiányzik vagy nem használható, jelezze az okát is!		
A lakás jellemzőinek leírása (állapota, felszereltsége, bútorzata, tisztasága)		
A család élettere, lakókörnyezete, a gyermek nevelésének feltételei:		
Található e a gyermek, gyermekek lakókörnyezetében olyan veszélyforrás, amely testi épségüket, egészségüket,		

erkölcsi fejlődésüket közvetlenül fenyegeti (pl. a lakás állagából adódó veszély; az épület nedvesedése, penész megjelenése, fedetlen kút; veszélyes állatok; vasúti sínek, forgalmas út, veszélyes üzem, szórakozóhely stb.)?*

A gyermek, gyermekek ellátására, lakóköörülményeire vonatkozó adatok*

Környezet a gyermek, gyermekek környezetének jellemzése (az élelmezés, ruházat, saját szoba, ágy, játékok, illetve könyvek meglétére vonatkozó fontosabb információk)

Van e a gyermeknek, gyermekeknek pihenésre, alvásra, tanulásra, félrevonulásra megfelelő, nyugodt, békés helye?

Dátum: Javaslatok az adatlapot kitöltő szolgáltató, hatóság részéről:

Aláírás (az adatlapot kitöltő részéről)

Dátum:	
Jelen lévő szülők, törvényes képviselők aláírása(rokonsági fok megjelölésével(anya , apa, nagyszülőstb.)	

Útmutató a kitöltéshez

Az adatlap funkciója: A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához szükséges környezettanulmány készítése, a gyermek és szülei életkörülményeinek felmérése.

Az adatlap kitöltője: Felkérésre a család- és gyermekjóléti szolgálat család-gondozója, családsegítője, a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapításában eljáró települési önkormányzat polgármesteri hivatalának ügyintézője.

Segédlet a lakás komfortfokozatának megállapításához

Az 1993. évi LXXVIII. törvény 91/A. §-ában szereplő meghatározás alapján:

1. Komfortos az a lakás, amely legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), fürdőhelyiséggel és WC-vel valamint közművesítettséggel; melegvíz-ellátással; és egyedi fűtési móddal (különösen szilárd- vagy olajtüzelésű kályhafűtéssel, elektromos hőtároló kályhával, gázfűtéssel) rendelkezik.

2. Félkomfortos az a lakás, amely a komfortos lakás követelményeinek nem felel meg de legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), továbbá fürdőhelyiséggel vagy WC-vel, közművesítettséggel (legalább villany- és vízellátással); és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Fontos kiemelni, hogy szemben a komfortos lakással itt nem található meg a WC- és fürdőhelyiség együttesen, valamint nincs melegvíz-ellátási rendszer!

3. Komfort nélküli az a lakás, amely a félkomfortos lakás követelményeinek nem felel meg, de legalább:

12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), WC használatával és egyedi fűtési móddal rendelkeznek, valamint a vízvétel lehetősége biztosított. Fontos kiemelni, hogy szemben a félkomfortos lakással, a fürdő- és WC-helyiség nem a lakás tartozéka, de az illemhely használata megoldott, vezetékes vízellátás nincs, csupán a vízvételi lehetőség biztosított!

4. Szükséglakás az olyan helyiség (helyiségcsoport), amelynek (amelyben legalább egy helyiségnek)

a) alapterülete 6 négyzetmétert meghaladja;

b) külső határoló fala legalább 12 centiméter vastag téglafal vagy más anyagból épült ezzel egyenértékű fal;

c) ablaka vagy üvegezett ajtaja van; továbbá

d) fűthető; és

e) WC használata, valamint a vízvétel lehetősége biztosított.

* Amennyiben az adatlap Található-e a gyermek, gyermekek) lakókörnyezetében olyan veszélyforrás, amely testi épségüket, egészségüket, erkölcsi fejlődésüket közvetlenül fenyegeti (pl. a lakás állagából adódó veszély; fedetlen kút; veszélyes állatok; vasúti sínek, forgalmas út, veszélyes üzem, szórakozóhely stb.)? kérdésre igen a válasz, a család- és gyermekjóléti szolgálat köteles alapellátás keretében segítséget nyújtani a család számára, a veszélyeztető tényezők felszámolása érdekében, függetlenül attól, hogy korábban a gyermek a család- és gyermekjóléti szolgálat látókörébe került-e.

A Javaslatok az adatlapot kitöltő szolgáltató, hatóság részéről pontban szükséges kitérni arra, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározottak szerint fennállnak-e azon körülmények a vizsgált ingatlanban, melyek hátrányosan befolyásolják, vagy korlátozzák a gyermek egészséges fejlődését.

Az adatlap továbbítása:

Az adatlap továbbítandó a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása tekintetében eljáró települési önkormányzat jegyzője felé.

Amennyiben a feltárt helyzet a környezettanulmányt készítő álláspontja szerint szükségessé teszi a védelembe vétel vagy más gyermekvédelmi intézkedés elrendelését, köteles jelezni/javaslatot tenni az illetékes gyámhivatalnak, illetve megtenni az alapellátásban lehetséges lépéseket!

4. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyvt. 20/A. § szerinti természetbeni támogatás igényléséhez

..... év ..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

2. Önkormányzat neve:

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban természetbeni támogatásban részesülő

a) kiskorú gyermekek száma: ..... fő

b) nagykorúak száma: ..... fő

5. A tárgyhónapban nyújtandó összes természetbeni támogatás összege: ..... Ft

Dátum: ..... év ..... hó ..... nap

P. H.

.....jegyző aláírása

5. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Adatlap a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátás címén igénybe vehető előleg igényléséhez

..... év ..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

.....

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátásban részesülők száma: ..... fő

5. A tárgyhónapban kifizetett Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátás összege: ..... Ft

6. A tárgyhavi kifizetés után járó térítés: ..... Ft

(a tárgyhavi kifizetések 5. pont szerinti összegének 100% a)

7. Az igényelt előleg összege

a) a tárgyhavi térítés összege: ..... Ft

b) a tárgyhavi térítés és az előző havi előleg különbözete (előjel nélkül): ..... Ft

[az első alkalommal történő igénylés kivételével az a) pont és az előző havi c) pontban szereplő összegek különbözete abszolút értékben, az első alkalommal történő igényléskor ezen pontba az a) pontban szereplő összeget kell beírni]

c) az előleg összege: ..... Ft

[az a) és a b) pontok összege az alábbi módon:

ha a tárgyhavi térítés nagyobb, mint az előző havi előleg összege, akkor az a) pont összegéhez hozzá kell adni a b) pont összegét,

ha a tárgyhavi térítés kisebb, mint az előző havi előleg, akkor az a) pont összegéből ki kell vonni a b) pont összegét.

Az első alkalommal történő igényléskor az a) pont összegének kétszeresét kell ebben a pontban szerepeltetni.]

8. A tárgyhónapban történő visszafizetés: ..... Ft

9. Az igényelt előleg nettó összege: ..... Ft

[az előleg 7. c) pont összegét csökkenteni kell a 8. pont összegével]

Dátum: ..... év ..... hó ..... nap

P. H.

.....
a jegyző aláírása

Adatlap a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti pénzbeli ellátáshoz kapcsolódó pótlék igényléséhez

..... év ..... tárgyhónap

1. Megye megnevezése:

.....

2. Önkormányzat neve:

.....

3. KSH azonosító kódja:

(2 számjegyű megyekód + 5 számjegyű településazonosító)

4. A tárgyhónapban pótlékban részesülők száma: ..... fő

5. A tárgyhónapban kifizetendő összes pótlék összege: ..... Ft

6. A tárgyhónapban történő visszafizetés: ..... Ft

(A Gyvt. 133. § a alapján visszafizetett összeg)

7. A kifizetés igényelt összege (100%) ..... Ft

(az 5. pont összegét csökkenteni kell a 6. pont összegével)

Dátum: ..... év ..... hó ..... nap

P. H.

.....

a jegyző aláírása

7. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

NYILATKOZAT gyermektartásdíj megelőlegezéséhez/gondozási díj megállapításához

A) Személyi adatok

1. A gyermektartásdíj megelőlegezését kérő vagy a gondozási díj fizetésére kötelezett (a továbbiakban együtt: nyilatkozó) személy adatai:

Neve: .....

Születési neve: .....

Anyja neve: .....

Születés helye, ideje: .....

Lakóhely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

Tartózkodási hely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): --

Állampolgársága: .....

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült vagy hontalan jogállású)

2. A családban a nyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozóval közös háztartásban élő közeli hozzátartozók száma: ..... fő.

3. A nyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozóval közös háztartásban élő, az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók adatai:

	Neve és születési neve	Születési hely, idő	Anyja neve	Állampolgársága	Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ)
1. Házastársa, élettársa					
2. Egyéb rokon(akinek eltartásáról gondoskodik)					
3. Gyermek(ek)*					

Megjegyzések:

- Fel kell tüntetni a nyilatkozóval közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbe fogadott gyermeket, valamint a házastárs, élettárs gyermekeit is.

- A táblázat Állampolgársága oszlopában a nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni azt is, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású.

B) Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A nyilatkozó jövedelme	Anyilatkozóval közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A nyilatkozóval közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem						
3. Nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági, rehabilitációs ellátás), egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások						
4. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)						
5. Önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások						
6. Egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás, ösztöndíj, ingó, ingatlan vagyontárgy értékesítéséből származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
7. A család összes nettó jövedelme						
8. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (fizetett tartásdíj összege)						

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (az ügyintéző tölti ki): ..... Ft/hó.

A nyilatkozathoz mellékelni kell a jövedelemnyilatkozat 1-6. pontjában feltüntetett jövedelmek valóságának igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a GYES igazolását, ha azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a GYET és a fogyatékosági támogatás (FOT) igazolását.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a nyilatkozatban közölt adatok a

valóságnak megfelelnek.

Kelt: .....

.....a nyilatkozó aláírása

8-9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

II. A megyei kirendeltség által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei

1. A megyei kirendeltség által fenntartott, szakellátást (esetleg alapellátást) nyújtó intézményhálózat bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére.
2. Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák.
3. Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek).
4. A felügyeleti szervek által végzett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések (milyen típusú intézmények kialakítására, átalakítására, fejlesztésére lenne szükség a gyermekek szükségletei alapján, milyen területeken tervezik bevonni a civil szervezeteket a szakellátás feladatainak ellátásába).

11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

12-14. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

15. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Formanyomtatvány az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez

[A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 25. § (6) bekezdése]

1. Az igénylő személyi adatai

Neve: .....

Születési neve: .....

Születési hely, idő: .....

Anyja neve: .....

Lakóhely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

Tartózkodási hely: irányítószám ..... település

..... utca/út/tér ..... házsám ..... épület/lépcsőház ..... emelet, ajtó

(A lakóhely és a tartózkodási hely megadásakor a lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelyet, tartózkodási helyet kell feltüntetni)

Társadalombiztosítási Azonosító Jele (TAJ): --

Állampolgársága: .....

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállású)

Értesítési cím (ha a fentiekől különbözik): .....

Telefonszám (nem kötelező megadni): .....

E-mail (nem kötelező megadni): .....

2. Nevelésbe vétel megszűnésével kapcsolatos adatok

A nevelésbe vétel megszűnését megállapító gyámhivatal neve:

.....

Amennyiben rendelkezésre áll:

A nevelésbe vétel megszűnését megállapító határozat száma: .....

Kelte: .....

Jogerős: .....

3. Együttműködési nyilatkozat az utógondozóval Alulírott nyilatkozom, hogy az otthonteremtési támogatás felhasználása során együttműködöm az utógondozómmal.

4. Az otthonteremtési támogatással kapcsolatos nyilatkozatok

4.1. Az otthonteremtési támogatást részben vagy egészben az alábbi célra kívánom Magyarország területén felhasználni a Gyvt. 25. § (5) bekezdésében meghatározottak közül:

a) építési telek vásárlása,

b) lakás, családi ház, tanya vásárlása,

c) lakás, családi ház, tanya építése,

d) lakás, családi ház, tanya tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó felújítása, bővítése,

e) részben vagy egészben a tulajdonát képező vagy tulajdonába kerülő ingatlan lakhatóvá tétele,

f) bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetése,

g) lakásbérleti díjának kifizetése,

h) önkormányzati bérlakás felújítása,

i) államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvétel,

j) otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztése,

k) bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulás.

(A megfelelő választ jelölje aláhúzással!)

4.2. Tudomásul veszem, hogy otthonteremtési támogatás iránti kérelmem csak a formanyomtatvány mellékleteként becsatolt pénzfelhasználási tervvel együttesen bírálható el.

4.3. Tudomásul veszem, hogy a gyámhivatal 5 évi időtartamra elidegenítési tilalmat jegyeztet be az állam javára az ingatlan-nyilvántartásba az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlanra és az otthonteremtési támogatásból felújított, a tulajdonomban vagy részben a tulajdonomban lévő ingatlanra.

4.4. Tudomásul veszem, hogy kérelmemre, körülményeim lényeges változása esetén a gyámhivatal az általa bejegyeztetett elidegenítési tilalmat feloldhatja, illetve a lejárat előtt hozzájárulhat az államilag támogatott lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás összegének az általam a 4.1. pontban megjelölt célra való felhasználásához. A gyámhivatal a 4.3. pontban meghatározott elidegenítési tilalmat bejegyezteti a korábbi - az otthonteremtési támogatás felhasználásával a tulajdonomba került - ingatlan felhasználásával megszerzett újabb ingatlanra, legfeljebb az előzőleg előírt elidegenítési tilalom időtartamának lejártáig.

4.5. Tudomásul veszem, hogy a Gyvt. 133. §-ában meghatározottak szerint az otthonteremtési támogatás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele esetén a pénzbeli ellátás megtérítésére vagyok kötelezhető.

Kelt: ....., ... év ..... hó ..... nap

.....a kérelem benyújtójának olvasható, kézzel írt aláírása

Csatolandó mellékletek:

1. Kötelezően csatolandó: Pénzfelhasználási terv [a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 16. számú

melléklete szerint].

2. Csatolandó, ha rendelkezésre áll: Adásvételi szerződés, bérleti szerződés.

16. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez

Formanyomtatvány az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó pénzfelhasználási tervhez

1. Fiatal felnőtt neve: .....
- Fiatal felnőtt születési helye és ideje, anyja neve: .....
2. Igénybe vehető otthonteremtési támogatás összege: ..... Ft
3. Tervezett felhasználás részletezése:
  - 3.1. Ingatlan (építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás/családi ház/tanya) ..... tulajdoni részarányú vásárlása: ..... Ft.
  - 3.2. Életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás/családi ház/tanya építése ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.3. Tulajdonban lévő vagy tulajdonba kerülő lakás/családi ház/tanya lakhatóvá tétele, fűtés korszerűsítése: ..... Ft.
  - 3.4. Tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó lakás/családi ház/tanya felújítása, bővítése ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.5. Lakás/családi ház/tanya bérleti díjának kifizetése ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.6. Önkormányzati bérlakás felújítása ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.7. Bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetése: ..... Ft.
  - 3.8. Államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvétel ..... időtartamra (hónapokban meghatározva): ..... Ft.
  - 3.9. Otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztése: ..... Ft.
  - 3.10. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulás: ..... Ft.
  - 3.11. Járulékos költségek (támogatási összeg legfeljebb 10%-a erejéig):
    - a) visszterhes vagyonátruházási illeték: ..... Ft,
    - b) eljárási illeték: ..... Ft,
    - c) hitelbírálati díj: ..... Ft,
    - d) közjegyzői díj: ..... Ft,
    - e) ügyvédi munkadíj és költség: ..... Ft,
    - f) egyéb költség megnevezése: ..... Ft.
4. A támogatás tervezett felhasználásának részletezése (szakipari munkákat is tartalmazó felhasználás esetén a rendelkezésre álló árajánlat csatolásával)
.....
.....
.....
.....

.....
.

5. A megvalósítani kívánt célhoz tervezett pénzügyi források felsorolása:

5.1. Igénybe vehető otthonteremtési támogatás összege: ..... Ft.

5.2. Igénybe vehető egyéb források:

a) pályázat: ..... Ft,

b) önkormányzati támogatás: ..... Ft,

c) munkaadói támogatás: ..... Ft,

d) előtakarékoság: ..... Ft,

e) önerő: ..... Ft;

f) támogatás és egyéb forrás összesen: ..... Ft.

Dátum: .....

..... utógondozó

..... kérelmező

Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll:

1. Adásvételi szerződés

2. Bérleti szerződés

3. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti tájékoztató a bentlakásos intézmény részéről a fizetendő hozzájárulás mértékéről

4. Hitelintézet tájékoztatója

5. Költségvetés, árajánlat, kivitelezési terv